

İGÜ Sosyal Bilimler Dergisi

IGU Journal of Social Sciences

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

*ISTANBUL GELİSİM UNIVERSITY
JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES*

Cilt/Volume: 2

Sayı/Issue: 1

Nisan/April 2015

© İstanbul Gelişim Üniversitesi Yayınları
© *Istanbul Gelisim University Press*
Sertifika No / *Certificate Number*: 23696
Her hakkı saklıdır. *All rights reserved.*

Baskı ve cilt:
Printing and binding:

Anka Matbaa
Sertifika No: 12328
Tel: +90 212 5659033 - 4800571
e-Posta: ankamatbaa@gmail.com

İGÜ Sosyal Bilimler Dergisi'nin Tarandığı İndeksler:

IGU The Journal of Social Sciences is indexed in:

DergiPark
AKADEMİK

EBSCO Discovery
Service

ADVANCED SCIENCE INDEX

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
Uluslararası Hakemli Dergi
Cilt 2 • Sayı 1 • ISSN: 2148-4287 & e-ISSN: 2148-7189

İstanbul Gelişim Üniversitesi Adına sahibi
Prof. Dr. Burhan AYKAÇ

EDİTÖR

Doç. Dr. Ragıp Kutay KARACA

EDİTÖR YARDIMCILARI

Yrd. Doç. Dr. Mine M. AFACAN FINDIKLI
Yrd. Dr. Dr. Fatma Zeynep ÖZKURT

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Esra HATİPOĞLU
Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Ali Osman ÖZCAN
Doç. Dr. Barış ÖZDAL
Yrd. Doç. Dr. Sinem TUNA

YAZI KURULU

Uzman Ahmet Şenol ARMAĞAN
Arş. Gör. Metin TOPTAŞ
Öğ. Gör. İbrahim Halil YAŞAR

Tasarım

Tanık Kaan YAĞAN

YAZIŞMA VE HABERLEŞME ADRESİ

İstanbul Gelişim Üniversitesi - Cihangir Mah.
Şehit Jandarma Komando Er Hakan Öner Sok. No: 1 34310
Avcılar / İstanbul / TÜRKİYE
Tel: +90 212 4220670 Dahili: 159
Belgeç: +90 212 4227401
E-posta: igusbd@gelisim.edu.tr
Ağ sayfası: <http://dergi.gelisim.edu.tr>

İstanbul Gelişim Üniversitesi yayını olan Sosyal Bilimler Dergisi, yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Makalelerdeki düşünce, görüş, varsayım, sav veya tezler eser sahiplerine aittir; İstanbul Gelişim Üniversitesi sorumlu tutulamaz.

İSTANBUL GELİŞİM UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES
International Peer-Reviewed Journal
Volume 2 • Issue 1 • ISSN: 2148-4287 & e-ISSN: 2148-7189

Owner on behalf of Istanbul Gelisim University
Prof. Dr. Burhan AYKAÇ

EDITOR
Assoc. Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA

ASSISTANT EDITORS
Asst. Prof. Dr. Mine M. AFACAN FINDIKLI
Asst. Prof. Dr. Fatma Zeynep ÖZKURT

EDITORIAL BOARD
Prof. Dr. Esra HATİPOĞLU
Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Ali Osman ÖZCAN
Assoc. Prof. Dr. Barış ÖZDAL
Asst. Prof. Dr. Sinem TUNA

PUBLICATION BOARD
Specialist Ahmet Şenol ARMAĞAN
Res. Asst. Metin TOPTAŞ
Lect. İbrahim Halil YAŞAR

Design
Tarık Kaan YAĞAN

CORRESPONDENCE AND COMMUNICATION
Istanbul Gelisim University - Cihangir Mah.
Sehit Jandarma Komando Er Hakan Oner Sok. No: 1 34310
Avcilar / Istanbul / TURKEY
Phone: +90 212 4220670 Ext. 159
Fax: +90 212 4227401
E-mail: igusbd@gelisim.edu.tr
Web site: <http://dergi.gelisim.edu.tr>

The Journal of Social Sciences is an international peer-reviewed journal and published biannually. The opinions, thoughts, postulations or proposals within the articles are but reflections of the authors and do not, in any way, represent those of the Istanbul Gelisim University.

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Ahmet AKSOY (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Nuray ALTUĞ (Marmara Üni.)
Prof. Dr. Muhammed Ali AZERCHAB (Tahran Uni.-İran)
Prof. Dr. Ömür Şakir BABAOĞLU (İstanbul Gelişim Üni.)
Prof. Dr. Nedim BAHÇEKAPILI (Avrupa İslam Üni.-Hollanda)
Prof. Dr. Ahmet BEŞKAYA (Bülent Ecevit Üni.)
Prof. Dr. Mesut Hakkı CAŞIN (Yeditepe Üni.)
Prof. Dr. Hamza ÇEŞTEPE (Bülent Ecevit Üni.)
Prof. Dr. Altan ÇETİN (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Şenol DURGUN (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Ertan EĞRİBEL (İstanbul Üni.)
Dr. Giovanni ERCOLANI (Muncia Uni.-İspanya)
Prof. Dr. Tefvik ERDEM (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN (İstanbul Medeniyet Üni.)
Prof. Dr. Neşe Hatice ERİM (Medeniyet Üni.)
Prof. Dr. Fawaz GERGES (London School of Economics-İngiltere)
Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ (Maltepe Üni.)
Dr. Syed HASANAT (Jilin University-Çin Halk Cumhuriyeti)
Prof. Dr. Naim KAPUCU (University of Central Florida-ABD)
Prof. Dr. Neşe KARS TAYANÇ (İstanbul Üni.)
Prof. Dr. Hikmet KAVRUK (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Ronald C. KEITH (Griffith Üni.-Avustralya)
Prof. Dr. Ulvi KESER (Uluslararası Kıbrıs Üni.-K.K.T.C.)
Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN (Trakya Üni.)
Prof. Dr. Wang LI (Jilin Üni.-Çin Halk Cumhuriyeti)
Prof. Dr. Nurcan METİN (Trakya Üni.)
Prof. Dr. Masanori NAITO (Doshisha Uni.-Japonya)
Prof. Dr. Tlemcani Ben OUCEF (Cezayir Üni.-Cezayir)
Prof. Dr. Nail ÖZTAŞ (Gazi Üni.)
Dr. Ash Narain ROY (Yeni Delhi Sosyal Bilimler Enst.-Hindistan)
Prof. Dr. Torsten J. SELCK (Almanya)
Prof. Dr. Udo STEINBACH (Philipps Üni.-Almanya)
Prof. Dr. Sadi UZUNOĞLU (Trakya Üni.)
Prof. Dr. Hayri ÜLGEN (İstanbul Üni.)
Prof. Dr. Mithat ÜNER (Gazi Üni.)
Prof. Dr. Hasan VERGİL (Bülent Ecevit Üni.)
Prof. Brantly WOMACK (Virginia Üni.-ABD)
Prof. Dr. Binnur YEŞİLYAPRAK (Ankara Üni.)
Prof. Dr. Ahmet YILMAZ (Marmara Üni.)
Prof. Dr. Gülay YILMAZ (Marmara Üni.)

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ
Prof. Dr. Esra HATİPOĞLU
Prof. Dr. Orhan İŞCAN
Doç. Dr. Metin SARFATİ
Doç. Dr. Haldun YALÇINKAYA
Yrd. Doç. Dr. Yavuz ÇİLLİLER
Yrd. Doç. Dr. Kemal ER
Yrd. Doç. Dr. Emre ERĐÜVEN
Yrd. Doç. Dr. Ebru NERGİZ
Yrd. Doç. Dr. Fatma Zeynep ÖZKURT
Yrd. Doç. Dr. AŞkın İnci SÖKMEN
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan YILMAZ

ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ahmet AKSOY (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Nuray ALTUĞ (Marmara Uni.)
Prof. Dr. Muhammed Ali AZERCHAB (Tehran Uni.-İran)
Prof. Dr. Ömür Şakir BABAOĞLU (İstanbul Gelisim Uni.)
Prof. Dr. Nedim BAHÇEKAPILI (Islamic Uni. of Europe-Netherlands)
Prof. Dr. Ahmet BEŞKAYA (Bülent Ecevit Uni.)
Prof. Dr. Mesut Hakkı CAŞIN (Yeditepe Uni.)
Prof. Dr. Hamza ÇEŞTEPE (Bülent Ecevit Uni.)
Prof. Dr. Altan ÇETİN (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Şenol DURGUN (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Ertan EĞRİBEL (İstanbul Uni.)
Dr. Giovanni ERCOLANI (Muncia Uni.-Spain)
Prof. Dr. Tevfik ERDEM (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN (İstanbul Medeniyet Uni.)
Prof. Dr. Neşe Hatice ERİM (Medeniyet Uni.)
Prof. Dr. Fawaz GERGES (London School of Economics-UK)
Prof. Dr. Sabahattin GÜLLÜLÜ (Maltepe Üni)
Dr. Syed HASANAT (Jilin University-China)
Prof. Dr. Naim KAPUCU (University of Central Florida-USA)
Prof. Dr. Neşe KARS TAYANÇ (İstanbul Uni.)
Prof. Dr. Hikmet KAVRUK (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Ronald C. KEITH (Griffith Uni.-Australia)
Prof. Dr. Ulvi KESER (Cyprus International Uni.-T.R.N.C..)
Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN (Trakya Uni.)
Prof. Dr. Wang LI (Jilin Uni.-China)
Prof. Dr. Nurcan METİN (Trakya Uni.)
Prof. Dr. Masanori NAITO (Doshisha Uni.-Japan)
Prof. Dr. Tlemcani Ben OUCEF (University of Algiers-Algeria)
Prof. Dr. Nail ÖZTAŞ (Gazi Uni.)
Dr. Ash Narain ROY (Social Science Institute of New Delhi.-India)
Prof. Dr. Torsten J. SELCK (Germany)
Prof. Dr. Udo STEINBACH (Philipps Uni.-Germany)
Prof. Dr. Sadi UZUNOĞLU (Trakya Uni.)
Prof. Dr. Hayri ÜLGEN (İstanbul Uni.)
Prof. Dr. Mithat ÜNER (Gazi Uni.)
Prof. Dr. Hasan VERGİL (Bülent Ecevit Uni.)
Prof. Brantly WOMACK (Virginia Uni.-USA)
Prof. Dr. Binnur YEŞİLYAPRAK (Ankara Uni.)
Prof. Dr. Ahmet YILMAZ (Marmara Uni.)
Prof. Dr. Gülay YILMAZ (Marmara Uni.)

REFEREES FOR THIS ISSUE

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ
Prof. Dr. Esra HATİPOĞLU
Prof. Dr. Orhan İŞCAN
Assoc. Prof. Dr. Metin SARFATİ
Assoc. Prof. Dr. Haldun YALÇINKAYA
Asst. Prof. Dr. Yavuz ÇİLLİLER
Asst. Prof. Dr. Kemal ER
Asst. Prof. Dr. Emre ERGÜVEN
Asst. Prof. Dr. Ebru NERGİZ
Asst. Prof. Dr. Fatma Zeynep ÖZKURT
Asst. Prof. Dr. Aşkın İnci SÖKMEN
Asst. Prof. Dr. Oğuzhan YILMAZ

Editörden

Dergimizin değerli okuyucuları,

Dergimizin üçüncü sayısında sizlerle birlikte olmanın heyecanını yaşıyoruz. Akademik dergiciliğin devam ettirilmesi kolay değildir. Dergi çıkarılmasının önündeki en temel engeller ilk sayılardan sonra yayınlanmaya değer makale bulamamak ve mali desteğin yetersizliğidir. Mali destek konusunda müteveli heyetimiz hiçbir fedakârlıktan kaçınmayarak, her türlü desteği vermektedir. Yayınlanacak akademik ölçütlerde makale bulunamaması konusunda ise dergimize olan ilginin yoğunluğunun giderek artması bizi gelecek açısından iyimser düşünmeye zorlamaktadır. Keza bir sonraki sayının kontenjanının bile tamamen dolması doğru yolda olduğumuzun kanıtıdır. Ayrıca dergimiz bu sayı ile birlikte EBSCO, DRJI, OAJI ve Advanced Science Index gibi uluslararası indeksler tarafından taranmaya başlanmıştır.

Dergimizin sayılarında daha fazla makaleye yer vermek istiyoruz. Ancak gerek dergi formatından uzaklaşmak gerekse okuyucuyu yormak istemememiz nedenleriyle en fazla sekiz makale yayınlıyoruz. Dergimize gönderilen makalelerin fazlalığı bizleri mutlu bir yorgunluğa sürüklemektedir. Hakem sürecinden geçmiş olsa bile yer darlığı nedeniyle yayımlayamadığımız birçok makale bulunmaktadır. Hakem sürecinden geçmiş makaleler derginin sonraki sayılarında yayımlanmak üzere gönderildiği tarihe göre sıraya alınmaktadır.

Değerli “Sosyal Bilimler Dergisi” okuyucuları,

Bu sayımızda ilgiyle okuyacağınız sekiz makale ve bir kitap incelemesi bulunmaktadır. Bu sayıya makale, kitap incelemesi ve tanıtımı gönderen değerli akademisyen ve araştırmacılara, kıymetli vakitlerini makaleleri incelemeye ayıran hakem heyetine, dergi yayın ve danışma kurulu üyelerine, yazı kuruluna ve emeği geçen herkese teşekkür eder, bir sonraki sayıda buluşmak üzere hepinize saygılar sunarım.

Doç. Dr. Ragıp Kutay KARACA

Editor's Note

Dear Journal of Social Sciences readers,

We are so happy and enthusiastic about presenting the third issue of our newly-introduced journal. It is not an easy task to maintain and preserve academic publishing. Not finding an academic article that worth publishing and the lack of financial support are the two major obstacles in publishing academic journals. Our University President kindly provides us with support of any nature, first and foremost, by sparing no expense on financial support. Moreover, the considerable improvement both in terms of quality and quantity of the articles submitted to our journal for evaluation encourages us to think positively about the future of our journal. Therewithal, since we have already met the quota for the next issue evidently shows that we are on the right track. Furthermore, with the third issue, our journal has now been added into the international indexes including EBSCO, DRJI, OAJI and Advanced Science Index.

Although we intend to include a higher number of academic articles in the next issues of our journal, we only allow for maximum eight articles in each issue in order not to digress from journal format or exhaust our dear readers. The excess of articles submitted to our journal drag us to a happy weariness. We need to acknowledge that there are many articles that could not be published in this issue although they have been evaluated and approved by our referees. The articles that are approved but not published in the current issue are put in queue for publication based on their date of submission.

Dear readers of "Journal of Social Sciences",

In this issue, you will find eight articles and one book review, which we believe you will read with interest. I would like to thank the esteemed academicians and researchers who submitted articles, book reviews; and the referees who kindly devoted their valuable time for reviewing the submitted works. I also would like to extend my gratitude to the members of the Advisory Board and of the Publication Board; as well as the staff who contributed to our journal. With the hope to meet again in the next issue of the Journal of Social Sciences, I hereby present my deepest respect to you all.

Assoc. Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA

İÇİNDEKİLER

Editörden	viii
İçindekiler	x
Song NIU Çin'in Orta Doğu'daki Faaliyetlerine Yönelik Dini Sorunlar (İngilizce)	1
Esra KÖTEN Mahallede Sosyal Ağlar Kurmak: İstanbul'da Bir Saha Araştırması (İngilizce)	23
Yusuf ÖZER Terörizmle Mücadelede İstihbaratın Rolü: Kültürel İstihbarat Konsepti	51
Aslı Önay AKÇAY, Filiz ERATAŞ Satın Alma Gücü Paritesi Teorisinin Geçerliliği: G7 Örneği	81
Giray FİDAN, Ana JOVANOVIĆ Kang Youwei'in Sırbistan Seyahati (İngilizce)	101
Barış ERDOĞAN Modern Türkiye'de Post Kolonyal Zihinsel Kodların Yeniden Üretimi (İngilizce)	125
Arzu AL Politika-Ekonomi Kesişmesi: Yeni Bir Bilim Dalı Olarak Uluslararası Politik Ekonomi	143
İsmail Cem AY, Erdem TURGAN Avrupa Birliği'nin Mali Yardımlarının Üye ve Üye Olmayan Ülkeler Üzerindeki Etkileri: Türkiye Örneği (İngilizce)	161
Kitap İncelemesi Hasip SAYGILI Devrimin Çoban Yıldızı: Bir Mustafa Necati Romanı	177
Yayın ilkeleri ve yazım kuralları	181

CONTENTS

Editor's Note	ix
Contents	xi
Song NIU Religious Challenges Toward China's Military Activities in the Middle East	1
Esra KÖTEN Social Networking in the Neighbourhood: A Field Research in Istanbul	23
Yusuf ÖZER The Role of Intelligence in Defence Against Terrorism: The Concept of Cultural Intelligence (in Turkish)	51
Aslı Önay AKÇAY, Filiz ERATAŞ Validity of Purchasing Power Parity Theory: The Case of G7 (in Turkish)	81
Giray FİDAN, Ana JOVANOVIĆ Kang Youwei's Visit to Serbia	101
Barış ERDOĞAN Reproduction of Post-Colonial Mental Codes in Modern Turkey	125
Arzu AL The Intersection of Politics-Economics: International Political Economy as a New Discipline (in Turkish)	143
İsmail Cem AY, Erdem TURGAN European Union's Fiscal Aids and Its Effects on Member and Non-Member Countries: Turkey Case	161
Kitap İncelemesi Hasip SAYGILI The Loadstar of the Revolution: A Novel of Mustafa Necati (in Turkish)	177
Publication Principles and Guidelines	191

Religious Challenges Toward China's Military Activities in the Middle East*

Song NIU**

Abstract

Three international systems — the Westphalian system, Islamic international system, and tribal system — are coexisting and intertwining present day in the Middle East. The rise and expansion of Islamic international system in this region are closely related to the revival of Islamic trend of thoughts. Since the 1950s, military topics have been involved in China's Middle East policies, which meets the historical background when China opposed then modern international system and tried to expanded socialism international system. After the 1990s, especially after entering the 21st century, because of the Islamic system, problems revolving religious beliefs are increasing in China's peacekeeping and escort operations. On issues revolving religions, China's military activities in the Middle East have its unique successful experiences as well as some places that need to be improved in the new system against the new backdrop, including correctly understanding the religious beliefs, relationship between Chinese soldiers and religious beliefs, domestic Muslim factors and legislations of overseas military activities that related to religious issues, which are vital to the future development.

Keywords: Islamic international system, Chinese peacekeeping forces, escort fleet, religions and beliefs.

Çin'in Orta Doğu'daki Faaliyetlerine Yönelik Dini Sorunlar

Öz

Üç uluslararası sistem – Vestfalya sistemi, İslami uluslararası sistem ve kabile sistemi – bugün itibariyle Orta Doğu'da bir arada var olmaya devam etmektedir. Bölgedeki İslami uluslararası sistemin yükselmesi ve yayılması İslami düşüncelerin

* The article is funded by the research programs of National Social Sciences Foundation of China (13CZJ017), China Postdoctoral Science Foundation (2013T60402 & 2012M520795), Academic Innovation Team of SHISU (Contemporary East Asian-Middle Eastern Corporative Relations), and Center for Religion and China's National Security, Fudan University.

** Assoc. Prof. Dr., Middle East Studies Institute at Shanghai International Studies University, China. E-mail: phd_niusong@163.com

tekrar canlanmasıyla yakından ilişkilendirilmektedir. Askeri konular, Çin'in dönemin modern uluslararası sisteme karşı çıkıp uluslararası sistemde sosyalizmi yaymaya çalıştığı 1950'lerden beri, ülkenin Orta Doğu politikaları arasında yer almaktadır. 1990'lardan sonra özellikle 21'inci yüzyıla girerken, İslami sistem sebebiyle özellikle dini inanışlara ilişkin problemler, Çin'in barış koruma ve refakat operasyonlarının kapsamında yer almaya başlamıştır. Dinleri kapsayan konularda; Çin'in Orta Doğu'daki askeri faaliyetleri, kendine özgü başarılı deneyimlere sahip olmakla birlikte, dini inanışların doğru anlaşılması, Çin askerleri ile dini inanışlar arasındaki ilişki, Mümin faktörler ve dini meselelere ilişkin denizaşırı askeri faaliyetlere yönelik yasalar gibi kalkınmaya yönelik bazı konularda yeni sistemin oluşan yeni bir temelde geliştirilmesi gerekliliği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslami uluslararası sistem, Çin barış koruma kuvvetleri, refakat kuvvetleri, dinler ve inanışlar.

Introduction

Transformation of international system has been the focus of the academic circle since the end of the Cold War. Western powers represented by the US and EU countries, and non-Western emerging powers represented by forces such as the BRICs headed by China, are all participating in the institutional design under the transformation of the system. However, as a region and a civilization, Islamic regions in the Middle East become increasingly marginalized and continuously strained by conflicts and hot wars. During the period between the 1950s and the 1970s, China supported the anti-imperialist, anti-colonial, pan-socialism and communist military struggles of countries and military organizations. China's supports at that time were related to the Communist Party of China's (CPC) challenges to then international system which was dominated by the West and its ignorance to the Islam nature of relevant countries and organizations. Around the end of the Cold War, Chinese military forces kicked off its peacekeeping operations in the Middle East region, including countries such as Lebanon and Sudan. In 2008, anti-pirate military escort operations have also been started in the Gulf of Aden.

It has been pointed by Chinese President Hu Jintao in his report at 18th Party Congress that "China's armed forces have always been a staunch force upholding world peace and will continue to increase cooperation and mutual trust with the armed forces of other countries, participate in regional and international security affairs, and thus play an active role in international political and security fields". Meanwhile, he also stressed that "we must unwaveringly adhere to the principle of the Party's absolute leadership over the armed forces and continue to educate them in the system of theories of

socialism with Chinese characteristics. We should constantly cultivate the core values of contemporary revolutionary service personnel, vigorously promote advanced military culture, and preserve the nature and the character of the military as the people's army" ¹.

The Middle East is the core region of the Islamic system. Thus, Islam will inevitable become the important object that faced by China's military activities. It is worth thinking carefully on how to properly react to questions and challenges rose by Islamic countries and their people and even some extreme Islamic organizations toward Chinese military forces.

Evolution of the international system in the Middle East

Actually, the collapse of the Ottoman Empire in 1922, Iran's Islamic Revolution in 1979 as well as the 9/11 attacks and the internationalization of Taliban forces respectively represent the rises of three principles in international relations (IR) — the Westphalian system, Islamic international system and tribal system. The development of these three systems can be seen as a process that evolves keeping in pace with the development of the trend of thoughts in the Middle East, in which three systems intertwine with the others. Such phenomenon makes the situation in the Middle East more complex and increases the difficulties for the studies on IR in the region. Therefore, it is necessary to find out the evolution and transformation of these three international systems.

1. The Westphalian System

European colonialism has contributed to the Middle East countries' participating to the Westphalian system. The Peace of Westphalia, which was signed in 1648, has been defined as the beginning of the modern IR. After 30 years' turmoil and destruction in European history brought out by the religious war led by the religious conflicts in Germany between two religious camps in the Europe, secular principles, including the principle of modern nation-states and principle of the sovereignty of states, were identified by European countries. At that time, IR in the modern sense can only be found among European countries, especially Western European countries. With the coming of a global era opened up by traditional European powers, Europe's IR principles have spread worldwide and countries all over the world have been included in the framework of modern IR. Since ancient times, European

¹ Jintao Hu, *Firmly March on the Path of Socialism with Chinese Characteristics and Strive to Complete the Building of a Moderately Prosperous Society in All Respects — Report to the Eighteenth National Congress of the Communist Party of China on November 8, 2012.*

countries have had close contacts with Mediterranean coastal Arab countries. After the collapse of the Ottoman Empire, forces from countries including the UK, France and Italy inroad to the Middle East and established the colonial rule in the name of mandatory administration. The defeat of the Ottoman Empire made it possible of the spread of modern IR principles in Islamic Middle East, as Daniel Philpott expressed that “They in effect imposed the Westphalian system on it and forcibly turned it into a collection of ethnically defined nation-states”, “Ataturk made a virtue of necessity and embraced the Western nation-state and Europeanization as essential to Turkey’s progress”². However, actually, prior to this, Sultanate of Nejd (today Saudi Arabia) had participated in the Paris Peace Conference of 1919 with internationally recognized independent status, which is in fact the beginning of Arab countries’ joining in the Westphalian system. After the World War II, countries in the Middle East region become independent and made the establishment of Westphalia-style sovereign states as their goals. For this reason, national liberation movements in the Middle East were a part of the national liberation movements in Asia, Africa and Latin America. With the rise of Arab nationalism in the Middle East, voices that calling for a unified Arab, with Nasser as its leader, become increasingly louder. However, against such backdrop, only a few Arab countries, such as Libya and Syria, gave a short-lived response to this wave of Arab nationalism while the rest remained their status as regional nation-states with Westphalia-style sovereignty. All countries in the Middle East are strictly compliant with the modern IR principles in their participation in international exchanges, which is the legality cornerstone of the exchanges among Middle East sovereign states and their foreign exchanges with the outside world.

2. Islamic System

Current Westphalia-style principle of sovereignty is tailored for European countries. Hence, the principles of sovereignty and nations are products of the Thirty Years’ War. Due to the loss and shock brought by the religious war, religions have been regarded as the fuse of turmoil, disorder and wars in Europe. For this reason, after the resolving of the religious problems, the religions were banished from European internal affairs and inter-state politics among European countries. For the religious problems were no longer serious problems, the divine principles of Westphalia, which laid down the independent entity status of nation-states, mutual non-interference in internal affairs and the inalienable right of sovereignty, was

² Daniel Philpott & Timothy Shah, “Faith, freedom, and federation: the role of religious ideas and institutions in European political convergence”, in Timothy Byrnes & Peter Katzenstein, eds., *Religion in An Expanding Europe*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006, p.39.

established then by European countries based on the de-politicization of divine religions. Egypt and Israel's negotiation for peace meant the end of Nasser Arab nationalism, and Iran's becoming a theocratic republic in 1979 after being westernized meant Islamic principles' revises on Westphalian principles. A theocratic republic itself is a mixture of Islamic principles and Westphalian principles: First, influenced by Christianity's returning to IR after the Cold War, in the whole Islamic world, Islam has never been mentioned in Westphalian principles, hence it has not been "banished" from modern IR. Second, plight brought out by unsuccessful modernization in the Middle East coupled with corruption and depravity brought by successful modernization jointly led to the revival of traditional Islamic values: Iran exported revolutions to the world at the core of Khomeini-ism and aimed to establish a community of Islamic radicalism including Hezbollah in Lebanon and Hamas in Palestine; Saudi Arabia carried out principles against Nasserism and Khomeini-ism, trying to create a international Islamic camp with the Organization of the Islamic Conference as its main framework; after the Cold War, Islamic extremism represented by Al-Qaeda established the extremism and terrorism network worldwide. These three systems jointly constitute the Islamic international system, which goes beyond the principles of sovereignty and non-interference under the Westphalian system. In this Islamic system, sovereignty is belongs to Allah, which comes from the holy *Qur'an*.³

3. Tribal System

To a large extent, Islam's spread in Arabian Peninsula after the 7th century was a process against tribal idolatry and emphasis on consanguinity. In ancient times, the Middle East has long been provinces of the Ottoman Empire. After being detached from the Ottoman Empire, most of the countries within this region were created by the West, most of which have not completely achieved the goal of constructing a nation-state even till today. These West-created countries, especially ones in the Arab world, are tribal alliances essentially. There is no obvious difference between the concepts "domestic" and "foreign" among Arab countries, that's why tens of thousands of Libyans have crossed the border to enter Egypt to pursue Arab unity, refugees in Gaza have pulled down the wall on border and went to Egypt. To most Arabs, even Iraq's invasion to Kuwait has been viewed as internal affairs instead of an incident that related to international laws based on Westphalian system. As the coming of an era of global governance, sub-national actors have also been participants of IR, which is an increasingly obvious trend in the Middle East region especially after the tribes' being involved in IR in 2001.

³ "For Allah alone is the Sovereignty of the heavens and the earth." (*Sura Ash-Shuraa* Chapter 42: Verse 49).

Taliban, which had lost regime in Afghanistan after the 9/11 attacks and then settled in Pashtun tribes located around the border between Afghanistan and Pakistan, has already been a spokesman of the Pashtun tribes to bring international claims to a large extent. During the turmoil in Libya since the beginning of 2011, many tribes that opposed Gaddafi bypassed their country and cooperated with multinational forces on their own, which is another typical case of tribes' direct participating in IR. Tribal system attaches more importance in tribal interests than nation-state and sovereignty. Therefore, they have not enough recognition on Westphalia-style nation-state and sovereignty, and have even contradictions with Islamic principles.

In short, three international systems are coexisting and intertwining present day in the Middle East. Only by in-depth studying the real relationships among the Middle East history, religions and nations, can the development law of IR in this region be summarized. Although the global proliferation of the Middle East tribal system has already achieved some results⁴, to a large extent, it remains cloaked by Islam. To some extent, tribal system can be seen as a variant of Islamic international system. Since the Islamic Revolution in 1979, factors, including the Gulf War, the 9/11 attacks, the war in Iraq, the war in Afghanistan and the turmoil in the Middle East since 2010, jointly led to the rise and taking power of Islamic forces in the Middle East countries. Such phenomenon is inextricably linked with the revival of Islamic trend of thoughts in the Middle East.

The revival of Islamic trend of thoughts is a complex concept. The initial phase of the rise of Islamic trend of thoughts started from Prophet Muhammad's beginning to preach to AD 632. Muhammad's preaching was not limited to anti-idolatry; it has also created the Islamic trend of thoughts. In Arabic, the term "Islam" means peace and obedience, which is the core of the claims of Muhammad. The theocratic Ummah he established later is the reflection of this idea. As the last prophet, he has established the first theocratic regime. After Muhammad's death in AD 632, Islam entered the period of four caliphs. Caliphs are religious leaders as well as political leaders at the same time. There are two main lines of trends of thoughts in the Middle East currently: the separation of church and state, and anti-monarchy thoughts. The former mainly exist among Sunnis, and has no conflict with the politics-religion alliance, while the latter mainly refers to Shiites.⁵ These two main lines, coupled with the nationalism from the West, have led to intense conflicts in the Middle East. Islam positions itself as the "Final Divine Religion",

⁴ Such as the new kind of international actors: Sub State Government or Sub State Tribe.

⁵ Such as Iran's hostility to Gulf monarchies since 1979.

therefore, many Arabs advocating Islam fundamentalism and opposing the separation of church and state because it might undermine Islamic tradition of excellence; facing the culture shock from the West, they hold that the revival of Islam is the deep-rooted way out.⁶ Against such backdrop, Shiite Muslims try to reproduce Ummah, like Iran's establishment of a theocratic republic⁷, while some Sunni fundamentalism Muslims take a more extreme way, such as the terrorism ideas and relative activities of Osama bin Laden that come from Wahhabi. Besides, still some social elites advocate Islamic Centrism.⁸ However, the proportion of this group is quite small comparing the other political elites who praise highly of Western values.

The spillover effects of the revival of Islamic trend of thoughts have become increasingly obviously in recent years. Muslims in Europe and Asia have grown dramatically in the number. In Western Europe, the UK, France and Spain have suffered a lot due to repeated social contradictions caused by Islamic traditions. In Northern Europe, governments' liberal policies toward Muslims' immigration have led to intense conflicts between locals and Muslim immigrants, which can be proved by Danish cartoon controversy and Norway shooting and bomb attack. In Southeast Asia, the tendency of "Islamization" has emerged growing obviously in Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) since the carrying out of its policies against Israel⁹, which has widened the gap between Islamic countries and non-Islamic countries within this organization. In South Korea, local and migrating Muslims have formed a burgeoning Islamic group that can even be involved in South Korea's Middle East diplomacy.¹⁰

The great changes in West Asia and North Africa (WANA) recently are not the democratization in Western sense. It cannot be ignored that Arab monarchies' maintaining relatively stable in the so-called "Arab Spring" has promoted the expansion of Gulf Cooperation Council (GCC), which is a union of Arab oil-producing countries bordering the Persian Gulf based on tribal alliance, to two non-Gulf countries — Morocco and Jordan. GCC's transformation from Gulf community to Arab monarchies' community has been quite obvious, and the countries within it are all representatives of

⁶ See Fouad Zakariyya, *Myth and Reality in the Contemporary Islamist Movement*, London: Pluto Press, 2005.

⁷ See Ruhollah Khomeini, *Islamic Government: Governance of the Jurist*, translated by Hamid Algar, London: Alhoda UK, 2002.

⁸ Such as Egyptian Islamic theologian Yusuf al-Qaradawi (1926-).

⁹ Because of Malaysia and Brunei's anti-Israel policies.

¹⁰ Song Niu, "Islam and South Korea's Middle East diplomacy", *Arab World Studies*, Vol.30, No.3, 2010.

moderate Islamic forces.¹¹ The competition between radical and moderate Islamic forces is of decisive significance to the future development of Arab world.

Islamic Factors in China and Other Countries' Present-Day Military Activities in the Middle East

Sayfa/Page | 8

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

First contact between P.R. China and the Middle East countries took place in the Korean War (1950-1953), in which Turkish army was hit hard by the Chinese People's Volunteer Army. However, at that time, Israel stood on the other side to support UN army by providing medicine and civil food assistance. Such a case led to the "indirect confrontation between Israeli and Chinese armies".¹² Nonetheless, Chinese government had not shaped its Middle East policies clearly at that time.¹³

Military related topics have been touched by China's Middle East policies since the 1950s. After the Bandung Conference in 1955 in which not only China but also many Middle East countries have participated, China began to realized the importance of the Middle East countries in breaking then China's diplomatic dilemma¹⁴ and enhancing cooperation with Middle East pan-socialism countries and organizations against their then regimes and the then US. At that time, Chinese diplomacy was aimed to challenge the modern international system dominated by the West, trying to play an important role in expanding socialism system created by then Soviet Union. The coup in Egypt, struggles against Israel in Arab world and Dhofar armed forces' anti-government activities in Oman, have all been viewed as a part of the expansion of socialism international system in the Middle East. Against such backdrop, China regarded the military coup headed by Nasser in Egypt as a revolution and provided weapons as well as funds to them. During the Suez Crisis in 1956, China has provided direct supports to Egypt, including cash and medical supplies. Western forces landed in Lebanon and tried to military intervene the situation when Ba'ath Party took power in Iraq in the year of 1958. At that time, as the response to that, China shelled Kinmen to force the US to withdraw its aircrafts and some troops to the Taiwan Strait. In the later Six-Day War and the Yom Kippur War, China's attitude was to condemn Israel

¹¹ Song Niu, "The ASEAN-GCC relations since the Middle East upheaval", *Arab World Studies*, Vol.32, No.3, 2012.

¹² Aron Shai, "Sino-Israeli relations: Current reality and future prospects", translated by Song Niu, *Arab World Studies*, Vol.31, No.5, 2011.

¹³ At the beginning of 1950s, China's main focus is to deal with interior affairs, such as the civil war with Kuomintang regime in Taiwan and Socialist transformation.

¹⁴ At that time, China was isolated by the US-led western allies due to China's "One-sided" diplomacy toward USSR, and China was also isolated by Middle Eastern Islamic countries for political or religious reasons.

and support Egypt and Ba'ath Party's regime in Syria by providing cash and goods. In the 1960s, China agreed Palestine Liberation Organization's (PLO) setting up offices in China and provided military assistance. Furthermore, because Dhofar Liberation Front was a communist front, it has obtained strong military support from China since 1967. Due to China and Soviet Union's becoming hostile, China's regaining of seat in the United Nations (UN) Security Council in 1971 and substantial development of the Sino-US relations after 1972, China began to not only challenge the modern international system, but also actively join in it. Because of the USSR, the relationship between China and pan-socialist countries in the Middle East had become increasingly estranged.¹⁵ Moreover, China began to stop its support to Middle East anti-government groups, such as it acquiesced Omen and Iran's exterminating Dhofar armed forces in 1973. By this time, China began to develop normal relationship with countries at all levels.

In 1979, the establishment of diplomatic relations between China and the US, formal implementation of China's reform and opening up, and the outbreak of Sino-Vietnamese War jointly marked China's further acceptance of the modern international system and the further collapse of socialism international system. In the 1980s, ideological factors were seldom involved in military related topics of China's Middle East diplomacy. In 1979, China bought some weapons from Israel and in the 1980s China began to export weapons to countries without diplomatic relations with China including Saudi Arabia. The year 1979 also represented a turning point of the Islamic world, in which Islamic revolution in Iran and Mecca Masjid blasts in Saudi Arabia jointly marked the rise of Islamic thoughts. Islamic forces' large-scale challenges to the modern international system started in the 1990s, which was direct linked with the collapse of socialism international system represented by the great changes in Eastern Europe and Soviet Union. At that time, guided by Deng Xiaoping's idea of "never take the lead"¹⁶, China, which continued to adhere to its socialism path, was not willing to build a pan-ideological camp to challenge modern international system. Since 1990, China began to carry out direct military related activities in the Middle East by sending military observers to the United Nations Truce Supervision Organization. China has not large-scale participated in UN peacekeeping operation and escorted in Gulf of Aden until the 21st century. The 9/11 attacks in the beginning of this century placed Islamic forces as importance forces to

¹⁵ From the end of 1950s (especially the 1966-1976 Cultural Revolution) to the end of 1970s, the relation between China and USSR began to break off; China was isolated by USSR and its allies in East Europe and Middle East, except North Korea, Vietnam, and Albania.

¹⁶ Xiaoping Deng, *Selected Works of Xiaoping Deng*, Vol.3, Beijing: People's Publishing House, 1994, p.363.

challenge the modern international system. Henceforth, China's military related activities in the Middle East would inevitably have direct contact with Islam. After entering the 21st century, China's military activities in the Middle East mainly include UN peacekeeping operations and escort in the Gulf of Aden. The former involves countries such as Lebanon and Sudan, and the latter relates to Yemen and Oman that provide assistance to the replenishment of Somali pirates. Thus, increasingly problems revolving religious beliefs are ahead of China's activities in these countries due to the Islamic international system.

First, Chinese army has achieved positive results in respecting Middle East countries' Islamic beliefs and customs. On April 25, 2009, Chinese naval escort fleet "Weishan Lake" arrived Gulf of Aden for escort missions, which has been praised by locals in Yemen that "Every time when going outside, cadres give special notes that local religious customs should be respected, such as the things cannot be pointed with forefingers, and locals, especially local women, cannot be photoed or required to take group photo without permission"¹⁷. In August 2011, the "Wuhan" warship of the 9th naval escort taskforce arrived the Salalah port in Oman and berthed three days for rest and replenishment. Because the arrival coincided with the Ramadan, soldiers on "Wuhan" implemented a timely training on knowledge about local religious beliefs. In ashore activities, soldiers avoided wearing shorts or taking photo of local women according to the customs of Islam. They abided the prohibition in Ramadan and took no food or drink during the time of fasting.¹⁸ In their communication with local Muslims in the Middle East, Chinese troops respected the customs of Islam, which left a favorable impression to locals.

Second, Chinese soldiers' religious beliefs have also met challenges in the Middle East countries. Firstly, challenges from foreign soldiers. In June 2009 when Chinese peacekeeping soldiers stationed Sudan were invited to join religious pray by Tanzanian peacekeeping officers, Zhu Ding, a member of Communist Party of China (CPC) as well as a monitor in the Chinese troops, expressed that "Chinese people believe neither gods or religions. They believe in Marxism, believe in their motherland, their responsibility and missions!"¹⁹. Secondly, challenges from local Muslims. When 9th Chinese peacekeeping engineering battalion in Lebanon sheltered from the rain during a

¹⁷ Hongping Xia & Yaming Hou, "Chinese naval escort fleet was highly praised by soldiers and locals in Yemen: China, Good!" *People's Liberation Army Daily*, April 30, 2009.

¹⁸ "Wuhan warship of the 9th naval escort berths in Salalah port," August 11, 2011, <http://info.cndsi.com/html/20110811/103694113529.html>.

¹⁹ Chunmei Feng, "A never fading flag: Party branch of an outstanding company in Ji'nan Military Region", *People's Daily*, October 29, 2011.

minesweeping operation, Chinese soldiers sent back a preaching album given by a local Muslim, refusing that "Thanks for your visiting. Chinese soldiers respect religious beliefs of Lebanese people. We hope that our beliefs can also been respected", "Chinese soldiers believe in Marxism."²⁰ Cases mentioned above are just a microcosm of religious problems that Chinese troops face in the Middle East. From the perspective of international system, with the increasing of Chinese troops' overseas activities in the Middle East, especially Islamic countries within the region, Chinese troops must strongly respond to the Islamic international system on issues related to religious beliefs. Currently, Chinese troops' understanding toward the Islam still stuck in the level of respecting religious customs, viewing religions as only cultures. For instance, until May 2011, religious culture is just a part of the training contents in the first training camp for standby peacekeeping forces while the most of the contents are professional knowledge and skills training.²¹ Current lack of effective response to problems related to religious beliefs in a deeper level may stand in the way of Middle East countries and their people's understanding toward CPC's religious policies and Middle East policies.

Many countries outside the Middle East have attached much importance to Islam. However, these countries' Middle East policies have also been undermined by the extremist tendency of some soldiers stationed abroad and some domestic public. First, there were only a small number of Muslims in US troops before the Gulf War. During the Gulf War 1990-1991, welcomed by Saudi Arabia, US troops began to station in the Middle East. Because US policies' freedom of religion, Saudi imams' preaching to US soldiers have not been prohibited, that's why around 3,000 US soldiers converted to Islam a few months later.²² Actually, the existence of Muslim soldiers cannot change Christians' dominant position in US troops. Hence, extremist groups and many people in Islamic world in the Middle East still regard US troops as an army of "heathens". Words of George Walker Bush, former US President, about "crusade" and "Islamic Fascism" further intensified such contradiction. On the one hand, topics on Muslim soldiers are controversial among US people and its troops. Some people hold that the existence of Muslims in US troops is a double-edged sword. Muslim soldiers' language skills and cultural knowledge are required while some of their extremist ideas are questioned that whether

²⁰ Wen Huang & Huiqiang Zhan, "Chinese peacekeeping soldier refuses religious propaganda, saying they believe in Marxism", *People's Liberation Army Daily*, April 5, 2012.

²¹ Yongqiang Fan & Zhenying Jiang, "First training camp for standby peacekeeping forces held in Xi'an", *Xinhua News*, May 27, 2011.

²² Shi Tian, & Qing Jun, "US troops question loyalty of Muslim soldiers, claiming they are susceptible to be instigated", November 2, 2013, Available at <http://www.china-news.com/n/2003-11-02/26/363966.html> (accessed 3 December 2013).

their weapons may target to their comrades.²³ In fact, such doubts are not groundless. In the Fort Hood shooting in November 2011, Nidal Malik Hasan, a US Army major and psychiatrist, fatally shot 12 people and injured 31 others. "Hasan was reported to be upset about his pending deployment to Iraq where the US army had been killing Muslims for six years".²⁴ This incident led to US society's questions toward non-WASP soldiers. In July 2011, Naser Jason Abdo, former US Army Private First Class, who's father is Palestinian, was allegedly planning to attack a restaurant frequented by soldiers from the Fort Hood military base. He has publicly opposed the wars in Iraq and Afghanistan. On the other hand, some US Christian soldiers are still hostile to Islam. In February 2012, US troops at Bagram airbase set fire to copies of the *Qur'an*, which have led to large-scale protests in Afghanistan and even the whole world. Against such backdrop, US President Barack Obama sent a letter to his Afghanistan counterpart Hamid Karzai apologizing that "The error was inadvertent", "I assure you that we will take the appropriate steps to avoid any recurrence, to include holding accountable those responsible".²⁵

Second, as the representative of European countries as well as a traditional colonial power, France has huge strategic interests in Arab countries in North Africa. During the World War I, a lot of Muslim soldiers from North Africa joined the French army, resulting in the establishment of Paris Mosque in the 1920s and its officially opening in 1926. France is a highly secularized country among its European neighbors while freedom of religion is also being protected at the same time. Hence, French attitude toward Islam is much more friendly than other European countries. In 2005, imams stationed in troops have been officially approved and in 2009, French troops even organized a pilgrimage to Mecca for Muslim soldiers, which is at the forefront among European countries. For a long time, due to its relative independent diplomacy, French activities in the Middle East countries are mainly the operating of military bases and relative activities based on these bases. The most representatives are French bases in United Arab Emirates' Abu Dhabi and Djibouti, especially the Djibouti that has been regarded as the "example" for France to export democracy to Arab-Islamic countries as well as a new platform against terrorism and pirates for the West.²⁶ Although French government and troops hold a positive attitude toward Muslim soldiers,

²³ Yochi Dreazen, "Muslim population in the military raises difficulties", *Wall Street Journal*, November 7, 2009.

²⁴ Brian Farmer, *Radical Islam in the West: Ideology and Challenge*, Jefferson, NC.: McFarland, 2010, p.162.

²⁵ Bilal Sarwary, "Barack Obama apology to Afghanistan over Koran burning", *BBC News*, February 23, 2012.

²⁶ Degang Sun, "On the efficacy of French military bases in Djibouti", *Arab World Studies*, Vol.31, No.5, 2011.

repeated violent and abusive behaviors targeted Muslim soldiers conducted by domestic racists still exist. Two desecrations of French graves of World War I in the Muslim section of a military cemetery have taken place in 2008. Two years later, a 14-year-old boy tried to damage seven gravestones of Muslim soldiers died during the World War I. In March 2012, two shootings targeted Muslim soldiers once again proved those extreme racists' hostility toward Muslim soldiers.

The Expansion of Islamic International System and the Response of Chinese Military Activities in the Middle East

With the coming of the era of global governance, non-state and sub-state actors have all been the participants of IR. From the perspective of international system, most IR scholars, such as Hans Morgenthau, believe that states are the basic units of the international system while still others, including Alexander Wendt, hold that individuals are the final units of the international system.²⁷ The specific performance of Islamic international system is the existence of Islamic faith, meaning that the believers of Islam can be found all over the world. Large settlements in Islamic countries, small settlements in Muslim provinces of non-Islamic countries and individual believers in other countries can be connected by their Islamic faith, constructing the Islamic international system with Islamic countries as the core. The expansion of the "territory" of Islamic faith is closely related to current hot topics in international affairs including system transformation, global governance, as well as the topic of war and peace, which are main topics of modern IR. From this perspective, Chinese troops' peacekeeping and escort activities in the Middle East involve the transformation of two international system.

Viewing from the realistic effects, many merits can be found in China's previous experiences. Various modes of relationship between soldiers and religions have been implemented in Chinese troops led by CPC and these modes finally evolve the current one which maintains solidarity of the troops as well as the interests of soldiers with religious beliefs. The Party has attached importance to national and religious issues since the period of revolutionary struggles. Both the Hui detachment of the Eighth Route Army's 3rd column led by Ma Benzhai, a famous anti-Japanese Muslim in the anti-Japanese war (1937-1945) and Xinjiang National Army in early days of the foundation of PRC have imams stationed in the troops. Tibetan army also has clergies of Tibetan Buddhism. However, in fact, army building based on the

²⁷ Alexander Wendt, *Social Theory of International Politics*, translated by Yaqing Qin, Shanghai: Shanghai People's Publishing House, 2000.

division of religions does not meet China's present-day multi-ethnic and multi-religious situation. Besides maintaining CPC's absolute leadership over the army, Chinese troops can also protect non-Party member soldiers' private religious beliefs by flexible means, such as requiring soldiers who have already had religious beliefs cannot engage in religious activities during service, or regarding pan-Islamic behaviors, including Hui and Uygur soldiers' eating no pork, as ethnic minorities' special customs to respect. As to the soldiers whose faiths begin after their enlistment, we can persuade them to give up their Communist Youth League (CYL) or CPC membership. Two different worldviews can be distinguished then, and both soldiers with CPC or CYL memberships' interests and their freedom of unbelieving religions can be protected. These flexible means have well avoided the contradictions between Muslim and Christian soldiers and even the extreme activities against Islam in Western troops stationed in the Middle East. Nonetheless, in its exchanges with the outside, Chinese troops must response to Islamic discourse system, which meets China's national interests and the development tendency of China's military activities in the Middle East, in following aspects:

First, understanding and attitude toward religions have to be lifted to a strategic level according to the reality in the Middle East. For a long time, Chinese troops have been committed to protecting religions and customs of ethnic minorities, so as China's peacekeeping army and escort fleets stationed in the Middle East. However, currently, their understanding to religions still stuck in religious culture or religious customs, or even religious superstition, which does not meet the reality in Islamic world in the Middle East. However, actually, culture and customs are just the derivatives instead of the religions themselves. Moreover, religions cannot be equaled as superstition. Many superstitious behaviors, such as witchcraft, divination and idolatry, are strictly prohibited by *Qur'an*. Importance of Islam in political, economic and social aspects in the Middle East countries must be recognized and realizing the revival of Islam around the globe caused by global religious revival and its role of linking the Islamic international system is the top priority. Islamic international system is quite different from the modern international system that China has participated in. The latter is based on the banishment of religions while the former attaches even more importance to religious factors in IR than culture topics.²⁸

²⁸ Chinese scholars have conducted relative researches on this, which can be found in *Religion and American Society* (Vol.1-10) edited by Yihua Xu, dean of Center for Religion and China's National Security and Department of International Politics at Fudan University, professor of Center for American Studies at Fudan University, series of books and related papers on religions and modern IR. Foreign scholars have also conducted preliminary studies on this topic, see as Fabio Patito, Pavlos Hatzopoulos,

Second, elaborate the word “belief” better. The word “belief” have dual implications in China — religious beliefs and political beliefs²⁹, while in the Islamic world, such interpretation usually does not arouse a common view and may even lead to misunderstandings toward Marxism in the Middle East countries. In Islamic world, “belief” only refers to religious beliefs. Chinese soldiers in the Middle East equal their secular political beliefs with holy religious beliefs, resulting Middle Eastern people’s doubts and questions toward China’s religious policies and the relationship between politics and religions within the country. On religious issues, it will be more effective for Chinese soldiers with CPC or CYL memberships to politely refuse theistic Islamic faith by atheism faith instead of Marxism faith. It is the concept held by CPC that antitheism in the field of religious thoughts is a part of the Marxism’s political beliefs.³⁰

Third, correctly elaborate the relationship between Chinese soldiers and religious beliefs, as well as China’s religious policies. For a long time, Chinese soldiers’ religious beliefs have been attached much attention from the outside. Questions have been asked by foreign military officers that whether Chinese army permits soldiers’ religious beliefs in a discussion on core values of soldiers from both domestic and foreign countries held by China’s National Defense University on November 21 2011.³¹ Although it is reasonable for peacekeeping soldiers stationed in Lebanon and Sudan to express that “Chinese soldiers believe in Marxism”, such expression contradicts with laws and objective reality in China. It has been expressly provided in Article 3 of the *Military Service Law of the People’s Republic of China* that “All citizens of the People’s Republic of China, regardless of ethnic status, race, occupation, family background, religious belief and education, have the obligation to perform military service according to the provisions of this Law”. However, meanwhile, it has also been pointed by PLA General Political Department that army personnel cannot participate in any religious organizations or religious activities, and religious preaching or member developing are not allowed in the army; soldiers with CPC or CYL memberships who have violated the provisions should be persuaded to quit the religious organizations or activities, and incorrigible ones despite repeated admonition should be

eds., *Religion in International Relations: The Return from Exile*, Palgrave Macmillan, 2003.

²⁹ The political belief in Marxism and Communism.

³⁰ It is worth noting that due to continuous deepening of their understanding toward the relationship between Marxism and atheism, communist parties in Cuba and Vietnam have enrolled members with religious beliefs in recent years.

³¹ Zhenjiang Chu, & Jiaojing Zhang, “Core values are not unique to Chinese army”, *China Youth Daily*, November 25, 2011.

persuaded to quit the CPC or CYL; as to the non-CPC member or non-CYL member officers and soldiers, relative ideological educations should be actively carried out toward them and the incorrigible ones among them should be demobilized; soldiers whose religious faiths begin before their enlistment cannot continue their religious activities during service.³² The *Supplementary Provisions on the Army's Implementation of the Regulation of the Communist Party of China on Disciplinary Actions* issued by Chinese Central Military Commission in July 2005 have also mentioned about the punitive measures on soldiers with CPC or CYL memberships' organizing or participating in religious activities. Therefore, non-CPC or non-CYL soldiers are not necessary to have Marxism political beliefs as soldiers with CPC or CYL memberships. Especially to ones who already had their religious faith before enlistment, what they should do is just to suspend their religious activities instead of completely abandoning their beliefs. From the perspective of the CPC, religions and Marxism are two different kinds of worldviews. Marxism is dialectical materialism while the worldviews of religions are idealism. Philosophically, the gap between materialism and idealism are deep-rooted and incompatible to all individuals and parties.³³ The reality is that personal beliefs of Chinese soldiers are diversified and Chinese soldiers have various choices and freedom to choose their personal beliefs³⁴, which in fact show China's institutional constraints to non-CPC or CYL soldiers and protection to the freedom of religions of ordinary citizens as well.

Fourth, observe the domestic Muslim factors in China's military activities in the Middle East and speed up the legislation on overseas military activities revolving religions. Because the existence of Islamic faith is closely related to individuals, Muslim provinces and Muslim individuals in China are also a part of Islamic international system. Thus, in Islamic countries' eyes, situation and problems of Muslims in China are not internal affairs of China, but the internal affairs of the Islamic world. Reactions of Islamic countries and their people on China's East Turkistan and other religious problems should be accurately treated, instead of simply viewing them as interference on China's internal affairs. Indeed, it is very important for China to respect Islamic culture and customs in its military activities in the Middle East. However, it should be attached more importance that only by gain understandings from most Islamic countries and people on East Turkistan problems, can China smoothly promote its peacekeeping and escort operations in the Middle East.

³² "Do soldiers have freedom of belief in religions?" <http://info.cndsi.com/html/20090305/61393141424.html>.

³³ Weiqun Zhu, "Communist Party members cannot believe in religions", *Qiushi*, Issue 24, 2011.

³⁴ Zhipeng Zhang, "Religious problems in army building", *China Ethnic News*, August 4, 2009.

Chinese government, Chinese embassies to the Middle East countries, and peacekeeping and escort fleets should join together to propaganda China's domestic national and religious policies. Besides, Chinese army's going outside calls for protection from both domestic and international laws.³⁵ China's peacekeeping and escort operations have already gain legal approval from UN and supports from countries concerned while it has not been clearly defined that how can overseas soldiers carry out the military regulations and ordinances. Most of the regulations just take domestic environment into account while ignoring foreign factors. For instance, preaching activities are forbidden in Chinese army while religious organization and Muslims in Islamic countries' freedom of preaching cannot be deprived. Also, Chinese soldiers cannot engage in religious activities; but fasting behaviors of the escort naval officers and sailors during their rest in Oman are Islamic behaviors to some extent. Factors mentioned above have all challenged the relative issues on Chinese army's religious beliefs. Chinese government and Central Military Commission should speed up the formulation and upgrading of laws, regulations and rules on armies' overseas activities, and topics revolving religious will be an unignorable part of that.

Conclusion

Three international systems — the Westphalian system, Islamic international system, and tribal system — are coexisting and intertwining present day in the Middle East. The rise and expansion of Islamic international system in this region are closely related to the revival of Islamic trend of thoughts. Since the 1950s, military topics have been involved in China's Middle East policies, which meets the historical background when China opposed then modern international system and tried to expanded socialism international system. After the 1990s, especially the 21st century, problems revolving religious beliefs are increasing in China's peacekeeping and escort operations. Correctly understanding the religious beliefs, relationship between Chinese soldiers and their religious beliefs, domestic Muslim factors and legislations of overseas military activities are vital to the future development. The Middle East is a region with frequent hot issues. China's military activities are limited within this region, due to its dual identity — a global power as well as the biggest developing country. Smooth implementation of the military activities matters the internationalization of some concepts that China has been advocating, including the concepts of comprehensive security, common security and cooperative security. The globe is currently in a crucial period characterized by the transformation of Western

³⁵ Huaigao Qi, "Going outside of Chinese army calls for domestic legislation", *Global Times*, July 12, 2011.

international system. Against such backdrop, both China and Arab-Islamic countries want to gain a foothold in a post-Western system. Chinese peacekeeping and escort fleets have been misunderstood by peacekeepers from other countries and Muslims from relative countries on religious issues, which is unfavorable to the mutual cooperation between China and Islamic world against the backdrop of the transformation of international system. In the Middle East, China should not only improve its capability in overseas military activities, but also actively deal with nonmilitary challenges, especially religious challenges, in carrying out these activities. Islam plays a pivotal role in the construction of Islamic system with the core of the Middle East. Only by attaching importance to religious factors from the strategic perspective and elaborating the real relationship between Chinese soldiers' political beliefs and religious beliefs from a tactical perspective, can misunderstandings be eliminated, Chinese national interests be better achieved, and the peace and development in the Middle East be further promoted.

REFERENCES

CHU, Zhenjiang, Jiaojing ZHANG, "Core values are not unique to Chinese army", *China Youth Daily*, November 25, 2011.

DENG, Xiaoping, *Selected Works of Xiaoping Deng*, Vol.3, Beijing: People's Publishing House, 1994.

"Do soldiers have freedom of belief in religions?" <http://info.cndsi.com/html/20090305/61393141424.html>.

DREAZEN, Yochi, "Muslim population in the military raises difficulties", *Wall Street Journal*, November 7, 2009.

FAN, Yongqiang, Zhenying JIANG, "First training camp for standby peacekeeping forces held in Xi'an", *Xinhua News*, May 27, 2011.

FARMER, Brian *Radical Islam in the West: Ideology and Challenge*, Jefferson, NC.: McFarland, 2010.

FENG, Chunmei, "A never fading flag: Party branch of an outstanding company in Ji'nan Military Region", *People's Daily*, October 29, 2011.

"For Allah alone is the Sovereignty of the heavens and the earth." (*Sura Ash-Shuraa* Chapter 42: Verse 49).

HU, Jintao, Firmly March on the Path of Socialism with Chinese Characteristics and Strive to Complete the Building of a Moderately Prosperous Society in All Respects — Report to the Eighteenth National Congress of the Communist Party of China on November 8, 2012.

HUANG, Wen, Huiqiang ZHAN, "Chinese peacekeeping soldier refuses religious propaganda, saying they believe in Marxism", *People's Liberation Army Daily*, April 5, 2012.

KHOMEINI, Ruhollah, *Islamic Government: Governance of the Jurist*, translated by Hamid Algar, London: Alhoda UK, 2002.

NIU, Song, "Islam and South Korea's Middle East diplomacy", *Arab World Studies*, Vol.30, No.3, 2010.

NIU, Song, "The ASEAN-GCC relations since the Middle East upheaval", *Arab World Studies*, Vol.32, No.3, 2012.

PATITO, Fabio, Pavlos HATZOPOULOS, eds., *Religion in International Relations: The Return from Exile*, Palgrave Macmillan 2003.

PHILPOTT, Daniel & Timothy SHAH, "Faith, freedom, and federation: the role of religious ideas and institutions in European political convergence", in Timothy Byrnes & Peter Katzenstein, eds., *Religion in An Expanding Europe*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006, p.39.

QI, Huaigao, "Going outside of Chinese army calls for domestic legislation", *Global Times*, July 12, 2011.

SARWARY, Bilal, "Barack Obama apology to Afghanistan over Koran burning", *BBC News*, February 23, 2012.

SHAI, Aron, "Sino-Israeli relations: Current reality and future prospects", translated by Song Niu, *Arab World Studies*, Vol.31, No.5, 2011.

SUN, Degang, "On the efficacy of French military bases in Djibouti", *Arab World Studies*, Vol.31, No.5, 2011.

TIAN, Shi, Qing JUN, "US troops question loyalty of Muslim soldiers, claiming they are susceptible to be instigated", November 2, 2013, Available at <http://www.chinanews.com/n/2003-11-02/26/363966.html> (accessed 3 December 2013).

WENDT, Alexander, *Social Theory of International Politics*, translated by Yaqing Qin, Shanghai: Shanghai People's Publishing House, 2000.

"Wuhan warship of the 9th naval escort berths in Salalah port," August 11, 2011, <http://info.cndsi.com/html/20110811/103694113529.html>.

XIA, Hongping, Yaming HOU, "Chinese naval escort fleet was highly praised by soldiers and locals in Yemen: China, Good!" *People's Liberation Army Daily*, April 30, 2009.

ZAKARIYYA, Fouad, *Myth and Reality in the Contemporary Islamist Movement*, London: Pluto Press, 2005.

ZHANG, Zhipeng, "Religious problems in army building", *China Ethnic News*, August 4, 2009.

ZHU, Weiqun, "Communist Party members cannot believe in religions", *Qiushi*, Issue 24, 2011.

Özet

Günümüzde Batılı ve Batılı olmayan tüm güçler, uluslararası sistemin bugüne kadar eşi benzeri görülmemiş değişimini ortaya koyan yeni bir kurumsal yapı çerçevesinde hareket etmektedirler. Bu değişimin sürerken, dünyanın bazı bölgeleri, özellikle Orta Doğu, çatışmalar ve savaşlar sebebiyle sürekli olarak ötekileştirilmektedir. 1950'ler ve 1970'lerde Batılı olmayan yükselen güçlerin komünist askeri mücadelelerini destekleyen Çin, aynı zamanda emperyalizm ve sömürgecilik gibi Batılı değer ve yapıları temsil eden uluslararası sisteme de meydan okumuştur. Özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemde Çin'in Orta Doğu'daki askeri operasyonlarını başlattığı süreçte İslam dini, Çin'in deniz aşırı operasyonlarına etki eden önemli faktörlerden biri haline gelmiştir.

Uluslararası alanda meydana gelen bazı gelişmeler neticesinde Vestfalya sistemi, İslami uluslararası sistem ve kabile sistemi, Orta Doğu'daki düşünce akımlarının gelişmesiyle yakın ilişkiler içeren bir süreci temsil etmektedir. İlk olarak, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Orta Doğu'daki ülkeler bağımsızlıklarını kazanarak Vestfalya biçimli egemen devletler haline gelmiştir. İkinci olarak, İslami uluslararası sistemin yükselişi; terörizm ve aşırıcılık, yolsuzluk ve ahlak bozukluğu yaşayan dünyadaki Müslüman bölgelerin modernleşme süreçlerinin başarısız olmalarına atfedilmektedir. Son olarak kabile sistemi, ulus devlet veya egemenlikten ziyade kabileye ait menfaatleri daha fazla önemsemektedir ve bu bağlamda, Vestfalya biçimli ulus-devlet ve egemenlik ile İslami değerlerle çelişmektedir. Bununla birlikte, son dönemlerde İslami düşüncelerin canlanmasının yayılma etkileri, Avrupa'da sıkça tartışılmaktadır. Söz konusu tartışmalar özellikle göç, konuşma özgürlüğü ve İslamlaşma ile aşırıcılık gibi konular çerçevesinde yürütülmektedir.

Çin'in Orta Doğu'ya yönelik politikaları 1955 yılında gerçekleştirilen Bandung Konferansı'nda, Çin'in Orta Doğu'daki pan-sosyalist ülkelere ve örgütlere, kendi rejimleri ve Amerika'nın aleyhine destek verme yönünde aldığı kararlarla başlamıştır. Her şeye karşın, Çin-Amerikan ilişkileri, Çin'in modern uluslararası sistemi sorguladığı, Orta Doğu'daki hükümet karşıtı gruplara olan desteğini kestiği 1972 yılından sonra gelişmiştir. 1970'lerin sonunda reform sürecine giren Çin, sosyalizmin çöküşünün ardından modern uluslararası sistemi kabul etmiş; 1980'lerde ise Çin'in Orta Doğu diplomasi kapsamındaki askeri konularda ideolojik faktörlere oldukça az yer verilmiştir. Bu süre içinde, Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği'ndeki değişimler sebebiyle sosyalizmin çöküşünün ardından İslami güçler, modern dünya sistemine meydan okumaya başlarken; Çin, Orta Doğu'da, BM barışı koruma operasyonlarına katılarak ve Aden Körfezi'nde refakat gücü sağlayarak doğrudan askeri faaliyetlerinde yer almıştır. Söz konusu operasyonlar kapsamında Çinli askerler Orta Doğu

ülkelerinin İslami inanış ve geleneklerine saygı göstererek yerel halkın takdirini kazanmış olsa da, kendi dini inanışları da bir takım engellerle karşılaşmıştır.

İslami uluslararası sistemin performansı tamamen İslami inanışın var olması ile ilişkilendirilmektedir. İslami inanışın "sınır"ının genişlemesi son dönemlerde sistem değişimi, küresel yönetim, savaş ve barış gibi uluslararası ilişkiler konuları arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra, İslami uluslararası sistem, Çin'in faaliyet gösterdiği modern uluslararası sistemden çok farklı bir yapıya sahiptir. Modern uluslararası sistem bu bağlamda dini konuları uluslararası ilişkilerden uzaklaştırırken, İslami uluslararası sistem de kültüre ilişkin konulara kıyasla dini faktörlerden daha fazla bahsetmektedir.

Çin'in bu bölgedeki askeri faaliyetlerinin, çift kimlik taşıması sebebiyle oldukça sınırlı olduğu tartışılmaktadır. Nitekim askeri faaliyetlerin düzgün bir biçimde uygulanmasının, Çin'in savunduğu kapsamlı güvenlik, genel ve ortak güvenlik gibi bazı kavramları içselleştirmesine bağlı olduğu düşünülmektedir. Buna rağmen, Çin'in barışı koruma güçleri ile refakatçi filoları, diğer ülkelerden gelen barış koruyucuları ile diğer ülkelerdeki Müslümanlar tarafından dini konular yüzünden yanlış anlaşılmıştır. Bu durum ise Çin ve İslam dünyasının, uluslararası sistemin değişim sürecinde karşılıklı işbirliği girişimlerini olumsuz etkilemiştir.

Çin'in, özellikle Orta Doğu'daki denizaşırı askeri faaliyet kapasitesini artırmanın yanı sıra, askeri olmayan sorunlar ve dini sorunların üstesinden gelmesi gerekmektedir. İslam, Orta Doğu'nun merkezinde İslami sistemin yapılanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Yanlış anlaşılımlar sadece dini faktörlere stratejik bir açıdan önem verilerek ve Çinli askerlerin siyasi ve dini görüşleri arasındaki gerçek ilişkileri taktiksel açıdan değerlendirerek giderilebilir; Çin'in ulusal çıkarları savunulabilir ve Orta Doğu'da barış ve kalkınma desteklenebilir.

Social Networking in the Neighbourhood: A Field Research in Istanbul

Esra KÖTEN*

Abstract

This study discusses the life in the neighbourhoods stuck between the gated communities recently built in the district of Sancaktepe, in terms of neighbourliness and social networks in the neighbourhood. In this context, in-depth interviews were conducted with the residents of the neighbourhoods about their lives, experiences, relations, urban structure, urban transformation and the rise of gated communities. All interviewees stated that they were generally content with where they lived, and, for most of them, the key factor for this satisfaction was the neighbourly relations. Contrary to the prevalent opinion that urbanization weakens the neighbourly relations, the neighbourhood residents emphasized the intensiveness of the neighbourly relations and its determining role in their lives, and they distinctly distinguished themselves from those living in the gated communities by virtue of these relations.

Keywords: Neighbourliness, neighbourhood, social networks, urbanization, gated community

Mahallede Sosyal Ağlar Kurmak: İstanbul'da Bir Saha Araştırması

Öz

Bu çalışmada İstanbul'un çevre bölgelerinden biri olan Sancaktepe ilçesinde son yıllarda inşa edilen güvenli sitelerin arasında kalan mahallelerdeki yaşam, komşuluk ilişkileri temelinde ele alınmıştır. Mahallelilerle buradaki yaşamları, deneyimleri, ilişkileri, kentsel yapılanma, dönüşüm ve siteleşme üzerine derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşülenlerin tamamı yaşadıkları yerden genel olarak memnun olduklarını, büyük çoğunluğu ise bunda en önemli etkenin komşuluk ilişkileri olduğunu belirtmiştir. Komşuluğun kentleşme ile zayıfladığına yönelik yaygın kanının aksine, mahalleliler komşuluk ilişkilerinin yoğunluğunu ve

* Assistant Professor of Sociology, Istanbul Gelişim University, E-mail: esrakoten@gmail.com

hayatlarındaki belirleyiciliğini vurgulamakta ve kendilerini sitelerde yaşayanlardan belirgin biçimde bu ilişkiler ile ayırmaktadırlar.

Anahtar kelimeler: Komşuluk, mahalle, sosyal ağlar, kentleşme, güvenli site

Introduction

As a consequence of domestic migration, urbanization gained speed in Turkey as from the 50s and brought along such phenomena as urban sprawl and squatting. In the 80s, differentiation or diversification experiences and segregation tendencies left their marks on the urbanization process especially in Istanbul; we started to see at one extreme the urban poor in the urban fringe; somewhere in between the middle class joining the fight for seizing their share from the urban space through their investments in cooperative apartment houses and setting their eyes on the large lands in the urban fringe, and at the other extreme the upper class living behind high walls protected with special security systems on the lands they snatched from the most prestigious spaces of the city.¹ The middle and upper classes were stuck within the settled areas of the city with no chance of expanding,² and this played a decisive role for their desire to expand to the peripheral regions. In the following years, districts rose up especially in the peripheries of the city where squatter houses, neighbourhoods and gated communities intertwined, which led to a complex urban structure where the lower, middle and upper classes settled in areas physically close to each other. Questions about the social outcomes of this process, to what extent adaptation to the urban life reached while the urbanization gained speed, how this process affected the traditional relations, and how the lives in neighbourhoods and neighbourliness changed are sociologically of great importance.

Increasing urbanization in Istanbul brings along the discussions about the neighbour relations in the city. Neighbourliness, which refers to the social relationships among neighbours, was defined in studies as, “a specific form of social support that benefits individuals”, and “the extent of interaction, trust, and reciprocity between neighbours”³. Mann divided the concept of

¹ Oğuz Işık and M. Melih Pınarcıoğlu, *Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği*, İstanbul, İletişim, 2005, p. 128.

² Murat Güvenç ve Oğuz Işık, as cited in, Oğuz Işık and M. Melih Pınarcıoğlu, *Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği*, İstanbul, İletişim, 2005, p. 131.

³ Coulthard et al., as cited in, Amy Wilkerson et al., “Neighborhood Physical Features and Relationships With Neighbors: Does Positive Physical Environment Increase Neighborliness?”, *Environment and Behavior*, 44 (5), 2012, pp. 595-615,

neighbourliness into two types, "manifest neighbourliness" and "latent neighbourliness". The former "is characterized by overt forms of social relationships, such as mutual visiting in the home and going out for purposes of pleasure" whereas the latter "is characterized by favourable attitudes to neighbours which result in positive action when a need arises, especially in times of crisis or emergency".⁴

Analysing neighbour relations in neighbourhoods within the scope of the integration theory of Durkheim, who is one of the founders of the functionalism theory, one sees that neighbourliness principally fosters the sense of belonging to the social sphere where people maintain their lives, thereby generating the social cohesion in the neighbourhood.⁵ Social integration boosts solidarity among neighbours, strengthens the social support network, and consequently prompts them to develop common attitudes and take common actions against all kinds of potential threats to the neighbourhood, and hence the neighbours and themselves (e.g. the security of life in the neighbourhood, and attempts of gentrification such as the rise of gated communities which will destroy the life in the neighbourhood).

Such questions as if neighbourly relations in cities have completely disappeared or weakened, and which factors can explain these changes are the leading ones in the discussions about neighbourliness in urban life. Many people studying in the fields of sociology and urban studies have supported the claim that neighbourly relations have weakened due to urbanization. For instance, writers such as Wirth, Beck, Young and Putnam have asserted that neighbourliness has weakened in cities due to increased social mobility, individualization and engagement of women into the business life.⁶ For example, in 1999 Young argued that "the greater mobility of people in modern society results in a decline of communities" which "results in a significant drop in information, about neighbours, acquaintances, or chance encounters in the street".⁷ Similarly, Putnam argued that people "are spending significantly less time nowadays with friends and neighbours than" they used to do.⁸ He added

<http://eab.sagepub.com>, p. 600.

⁴ Peter H. Mann, "The Concept of Neighborliness", *American Journal of Sociology*, Vol. 60, Issue 2, 1954, pp. 163-168, p. 164.

⁵ See Emile Durkheim, *Division of Labour in Society*, London, Pgrave Macmillan, 1994.

⁶ As cited in, Isabella Boyce, "Neighbourliness and Privacy on a Low Income Estate". *Sociological Research Online* 11(3), 2006, <http://www.socresonline.org.uk/11/3/boyce.html>

⁷ Jock Young, *The Exclusive Society*, London, Sage, 1999, p. 70.

⁸ Robert D. Putnam, *Bowling Alone*, New York, Simon and Schuster, 2000, p. 109.

that informal social connectedness has declined in all segments of the society, it was down among both women and men, and both married couples and single people, in all age categories and all parts of the country.⁹ In the same way, some other writers such as Fischer et al., Downs, and Guest and Wierzbicki explained the decline in the importance of neighbourhoods and traditional ties with reference to privatism and individualism.¹⁰

Approaches arguing that the known effects of modernization have weakened neighbourly relations in all social categories independently from such variables as age, class, educational status and gender, usually underestimate the decisiveness of social factors in establishing and maintaining social relations. As Forrest and Kearns underlined, the neighbourhood should be seen as a series of overlapping networks, rather than a territorial bounded entity.¹¹ As Talen asserted, although many researchers have agreed on the positive or negative effect of physical space on the “sense of community,” many others think that this effect is exaggerated. Following the footsteps of writers such as Webber, Fisher, Wellman and Leighton, sociologists criticizing the Wirthian¹² approach based on the decisive effect of size, density and heterogeneity argued that “community is ‘liberated’ from the confinements of local space, and relationships are formed from the entire metropolitan region via complex social networks”.¹³ Within this non-place sense of community paradigm, Campbell and Lee argued that “socioeconomic status, age and gender were the most important factors in determining resident interaction”. Some other researchers, such as Haggerty, emphasized the effects of stage in life-cycle and labour force participation, whereas others, such as Hunter, underlined the importance of shared values.¹⁴ Non-territorial factors such as social networking, homogeneity, and length of residence have often been linked to sense of community.¹⁵

⁹ Ibid., p. 108.

¹⁰ As cited in, Yushu Zu et al., “The Changing Meaning of Neighbourhood Attachment in Chinese Commodity Housing Estates: Evidence from Guangzhou”, *Urban Studies*, 49 (11), 2012, pp. 2439–2457, p. 2440.

¹¹ As cited in, John G. Bruhn, *The Sociology of Community Connections*, New York, Kluwer Academic/Plenum Publishers, 2005, p. 174.

¹² Louis Wirth, as cited in Emily Talen, “Sense of Community and Neighbourhood Form: An Assessment of the Social Doctrine of New Urbanism”, *Urban Studies*, Vol. 36, No. 8, 1999, pp. 1361-1379, p. 1367.

¹³ Emily Talen, *Ibid.*

¹⁴ As cited in Emily Talen, *Ibid.*

¹⁵ Emily Talen, *Ibid.*, p. 1368.

Instead of arguing that neighbourliness as a whole continues or has gained strength or weakened, one shall see that different neighbourliness experiences might occur due to effects of various factors. Harvey asserts that local community provides a social environment which yields different sets of value, aspirations and expectations.¹⁶ Within this community, the class and gender category to which the individuals belong to, kinship and *hemşehri*¹⁷ networks, and status of participation to labour force have effects to various extents on the preservation of customs and traditions, integration to the city, individualization, and therefore how neighbourly relations are to change.

The Objective and Methodology of the Research

In recent years, İstanbul has been subjected to urban restructuring as a result of neoliberal policies; as the territory on which the city expands enlarges, business centres, new peripheral neighbourhoods, housing estates and gated communities are built into the traditional neighbourhoods and squatter areas. In addition to the gated communities located in the peripheral regions, which had previously not been zoned for construction, gated communities built around the neighbourhoods largely filled with squatters and apartment buildings grow in number year after year. In consequence of this process, the old residents of these neighbourhoods happen to face long and high blocks, walls and secured gates rising up around them. Sancaktepe is just one of the districts which turned into a settlement region where squatter areas, traditional neighbourhoods and gated communities are intertwined. The main objective of this study is to analyse how and through which practices and factors the neighbourly relations are shaped or changed.

The geographical region of the current municipality of Sancaktepe had remained as a quiet rural area in the east of the provincial borders of Istanbul until the 70s. Stuck between the two most industrialized provinces of Turkey (i.e. Istanbul and Kocaeli), this region became thenceforth the target of the intense migration especially from the East Anatolia and the Black Sea region.¹⁸ Having developed in the form of single-floor squatter houses at the outset, the region later turned into one of the urban sprawl areas as people built multi-

¹⁶ David Harvey, "Sınıfsal Yapı ve Mekansal Farklılaşma Kuramı", Bülent Duru and Ayten Alkan (ed.), *20. Yüzyıl Kenti*, İmge, Ankara, 2002, pp. 147-172, p. 163.

¹⁷ *Hemşehri* means "those who come from the same region or city".

¹⁸ Sancaktepe Municipality, "General information about Sancaktepe", 2010, Available online at: <http://www.sancaktepe.bel.tr/tr/icerik/129/7023/2014-yili-sancaktepe-ilcesi-nufusu.aspx> (accessed 25.01.15)

floor buildings in time. In order to meet the economic, social and administrative needs of the residents in the region attracting migrants from within Istanbul in the following years as well, the municipality of Sancaktepe was established in 2008 by combining the neighbourhoods of Sarıgazi and Yenidoğan of Ümraniye district and Samandıra neighbourhood of Kartal district.¹⁹

This study discusses the results of a field research carried out in the neighbourhoods of Sancaktepe between February and June, 2013. The research consists of in-depth interviews conducted with 36 residents. Average age of the interviewees is 36, being 18 for the youngest and 82 for the oldest. In-depth interviews with 13 females and 23 males were recorded and decoded literally and the transcriptions were evaluated through the data analysis made available by Atlas.ti software. At the end of the statements obtained from the interviews, the interview number, gender, age, educational and employment statuses are sorted within parentheses.

Kinship and *Hemşehri* Networks

One of the first noticeable data about the neighbourhoods within the residential areas of Sancaktepe district is the dense population of people who have kinship and *hemşehri* ties with each other within the community in this region. This case of clustering²⁰ is especially common in the squatter settlements in Istanbul, and it is a phenomenon generally seen in the urban areas with dense settlement of successive migration from villages to cities. It is interesting to observe that almost all of the interviewees living in a squatter or an apartment building as the owner or tenant stated that they had relatives or *hemşehris* residing in the vicinity. It is, therefore, possible to assert that *hemşehri* ties keep forming the basis of the current social networks in the region of the study.

I can say they are my neighbours, or rather 'köylülerim'²¹, but they are my neighbours in the end. They all live around here... (Interviewee 5, F, 42, primary school graduate, housewife)

¹⁹ Arif Kolay, *Sancaktepe Tarihi*, İstanbul, Sancaktepe Belediyesi, p. 16.

²⁰ Sema Erder, *İstanbul'a Bir Kent Kondu: Ümraniye*, İstanbul, İletişim, 1996.

²¹ 'Köylülerim', means people from the same village with me.

Living together with close relatives in the same building or street, or in different flats indicates that traditional extended family format is maintained in a metamorphosed style. Groups of nuclear families living in the city in the same building or street and maintaining the extended family relations have replaced the extended families living in the country in a single house.²² For example, having been asked to tell what they did together with the neighbours, some interviewees expressed that they lived in the same building with their relatives, while some others said they had a lot of relatives all over the neighbourhood.

*As we live in the same building with **our relatives**, they also pay visits, like my uncle and his wife for example... (Interviewee 1, M, 26, university student)*

*I have friends, **wives of my in-laws, daughter in-law of my uncle**; they all live here. (Interviewee 6, F, 43, primary school graduate, housewife)*

*There are the **kids of my older brother and his wife, she's old**; and there are the **kids of my older sister**... We pay visits to these neighbours. (Interviewee 28, M, 53, uneducated, construction worker)*

It is seen that, those who had migrated from villages and particularly those who had settled in squatter areas and preserved their *hemşehri* networks have created communities in the peripheries of the city, which looks like the 'extension of their villages'.²³

*There are **lots of relatives** and friends as well. I mean we have many fellow people here... We could say we're still living **as if in a village**. (Interviewee 2, F, 47, primary school graduate, housewife)*

It is apparent that relatives had settled in the same streets in a neighbourhood and maintain the close relations to some extent. Autonomous

²² Having noted that the majority of the migrants from the rural areas in Turkey come to the cities as nuclear families or as individuals belonging to a nuclear families, Duben asserts that extended family and extended kinship relations have always played a very important role in all social classes in Turkey despite the long-existing high rate of nuclear families both in the rural and urban regions in Turkey. See Alan Duben, *Kent, Aile, Tarih*, İstanbul, İletişim, 2002.

²³ Nur Vergin, as cited in, Zeynel Abidin Kılınc and Bünyamin Bezci, "Kentleşme, Gecekondu ve Hemşerilik", *Akademik İncelemeler Dergisi*, c. 6, s. 2, 2011, pp. 323-344, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/akademikincelemeler/article/view/5000049791>, p. 334.

nuclear families sharing the same cultural values and following same customs and traditions tend to establish neighbourly relations with their close relatives. Therefore, neighbourliness might come along inherently/inevitably as a result of kinship rather than development of relations with foreigners.

Sayfa/Page | 30

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

*Our neighbours and relatives live in this vicinity. **Sons of my uncle** live in that building, and this one... People here are all **our relatives**. We see each other every day. (Interviewee 36, M, 53, primary school graduate, artisan)*

However, living in the same street does not always bring about traditional maintenance of the relations. Despite the spatial proximity among the relatives in the urban life, break offs in social relations due to such variables as age, education, employment and length of residence draw attention. It is apparent that composition of almost the whole social circle of relatives is more valid for the old than the young, the unemployed than the employed, the undereducated than the higher educated, and the first generation of migrants than the second generation (those born in Istanbul). As the level of integration into the urban life enhances, relations with the relatives weaken. This points to adaptation to the urban life, and therefore, to the fact that individualization and more modern relations are replacing the traditional relations of kinship and *hemşehri* ties. For example, a working woman at the age of 25 underlines that she has limited relations with her relatives despite living in the same street.

*Those living in the same street with me are **my relatives**. But, I don't actually know what they do. **As I work**, I don't see them a lot... We only pay visits to each other when we have 'mevlüt'.²⁴ And we just greet each other at the door, that's it. (Interviewee 16, F, 25, junior college graduate, finance specialist)*

Intimacy and Sincerity in Neighbourly Relations

The importance of 'greeting' was one thing mostly emphasized by those interviewees who stated that the most favourable thing about living in a neighbourhood was the close communication they established with the other residents. The most observable effects of the urban life compared to rural life on the lives of people are estrangement, alienation and isolation. While migration from villages to cities brings about these results, sincere relations

²⁴ Mevlid, an Islamic memorial service. Mevlid ceremonies are generally organized after burials in the house of the deceased.

re-developed in the neighbourhood prevent prejudices against and fear for the urban life, thereby driving the interviewed residents to frequently express their satisfaction about greeting others.

*When we go out, at least we can **greet** each other with smiling faces; we can say **good morning** to each other. We see and talk to each other. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)*

*For instance, I prepare the breakfast table on the balcony, just like the neighbour across. Everybody has breakfast in this way, **greeting each other**. (Interviewee, F, 37, primary school graduate, cook)*

*I mean we are generally satisfied with the facts that we have a neighbour next door to resort to when we have a problem, friends **to greet**, that we can share common things, experience similar feelings in both good and bad times, that we have this neighbourly culture here. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)*

It is noteworthy that the importance and meaning attached to neighbourliness by the residents has a vital function in terms of solidarity and social cohesion in urban life. Interviewees have underlined that their neighbours are as important in their lives as their *hemşehris*, relatives, friends, and even families.

*Because I get along better with my neighbours, you know... For me, **they come before my relatives, my own family**. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

*I have a very good dialogue with my neighbours. For me, a **neighbour is closer than a friend; a neighbour is closer to me than everything else**. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)*

Consequently, 'good' and 'close' relations with the neighbours meet the needs of socialization, while strengthening the sense of belonging and commitment to the neighbourhood at the same time. Interviewees expressed how well they knew their neighbours and how close they were to them while verbalizing their satisfaction about the life in the neighbourhood.

*We know the neighbours very well. We **know all the neighbours** in our building; I mean we regularly pay visits to each other. (Interviewee 1, M, 26, university student)*

Erder associates the *hemşehri* relations in squatter areas with the concept of 'fictive kinship' defined by Eisenstadt and Roniger.²⁵ This fictive kinship manifests itself in the relations established with the neighbours in the neighbourhoods of Sancaktepe regardless of *hemşehri* ties.

***Everybody knows each other very well** here. You go out into the street, we have good neighbourly relations. We really have sound relations. And it doesn't matter if our hometowns are not the same; we can easily establish good relations with neighbours from different cities. (Interviewee 5, F, 42, primary school graduate, housewife)*

Neighbours do not care about having come from different hometowns and backgrounds, and include each other into fictive kinship relations, thus they might have more importance in each other's lives than the *hemşehris*, relatives, friends, and even families. Duben asserts that increase in urbanization and industrialization has not undermined the importance of kinship relations, but rather led to wide range of social relations among non-kinmen maintained in line with kinship code.²⁶ For the interviewees, 'neighbour' can be synonymous with relatives or *hemşehris*.

*I know them because I have known them for twenty seven years now **just like a relative**. I mean I know them so well that I am pretty sure that they would never do harm to me. (Interviewee 2, F, 47, primary school graduate, housewife)*

Sezer and Özyalçiner stated that in the past neighbourly relations in İstanbul were of greater importance than kinship, and people would reiterate such expressions as "*ev alma, komşu al*" ("don't buy the house, buy the neighbourhood") and "*komşu komşunun külüne muhtaç*" (even in the smallest of matters one neighbor can help another).²⁷ In the neighbourhoods in Sancaktepe where the interviewees lived, it is seen that these sayings are still valid and important. Majority of the neighbourhood residents stresses that

²⁵ Sema Erder, "Nerelisin Hemşerim?", Çağlar Keyder (ed.), *İstanbul : Küresel ile Yerel Arasında*, İstanbul, Metis, 2013, pp. 192-205, p. 200.

²⁶ Alan Duben, *Ibid.*, pp. 97-98.

²⁷ Sennur Sezer and Adnan Özyalçiner, *Bir Zamanların İstanbulu*, İstanbul, İnkilap, 2005, p. 35.

their relations with the neighbours are more important than such structural disadvantages as noise, pollution, expensiveness, inability to buy a house and poverty.

*We thought we didn't care about the money; we wanted to have friends and **neighbours, that's how we decided to buy this house.** (Interviewee 2, F, 47, primary school graduate, housewife)*

*Friendship, neighbourliness... The house isn't important itself. Even though you live in a tent or in a squatter house, **you might see it like a palace if you have good neighbours.** I won't move out from here. We live in the fifth floor; my husband doesn't want to climb up the stairs any more. He sometimes says 'Let's move into a second floor.' And I say 'We have been living here for so long now. Who knows what the new place will be like if we move out?' And that's why we keep living here. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

Neighbourliness and Gender

In the families living in different squatter houses or apartment buildings in neighbourhoods, it was seen that, those who have established and maintain the relations with the other persons, families and groups were the women mostly. It is possible to explain the fact that women in general are more active and sociable than men in terms of neighbourly relations as an extension of the traditional gender roles in addition to the longer hours spent in house by women. For example, Campbell and Lee have found that women are better neighbours "because American gender roles encourage women's extensive involvement with others, including neighbours".²⁸ However, women who establish closer and more intense relations with the neighbours are mostly the ones who does not work in a paid-job and engage in the labour market. Therefore, it is possible to assert that women falling into the category of 'housewife' assume a role of maintaining the social relations, in addition to being a spouse and mother, and carrying out the household chores.

Having no chance to socialize outside the vicinity of the house in spaces such as school or workplace, 'housewives' miss out the other possible means in order to gain 'social capital' or enrich what they already have. Therefore, neighbourly relations play a central role in the social lives of these women. For Hanifan, who was the first one to use the concept of "social capital" in 1916,

²⁸ As cited in, John G. Bruhn, Ibid.

“The individual is helpless socially, if left to himself... If he comes into contact with his neighbour, and they with other neighbours, there will be an accumulation of social capital, which may immediately satisfy his social needs and which may bear a social potentiality sufficient to the substantial improvement of living conditions in the whole community”.²⁹ It is clear that utilizing neighbourly relations to construct social capital plays a more decisive role for housewives than the other groups. Limitations for housewives to access alternative relation networks nearly oblige them to establish social relations at different levels of intimacy with their neighbours.

Although it's a frequent phenomenon to see relatives settle in houses close to each other in neighbourhoods, this is not the case for all of the interviewees. Furthermore, due to the pioneering role of men in the migration process and thereby the dominance of patrilocal settlement, the relatives in the neighbourhood can be those of the husbands; and even if the relatives of the women live in the same city, they are likely to have settled in different peripheries of the city.

*My parents live in the European side of the city. And my elder sister lives in Bakkalköy. **There is no one else here** from my own family. But now we have made a circle of friends here. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

Interviewees whose relatives live in different regions of Istanbul do not see them very often due to such reasons as the vast size of the city, distance of the peripheral neighbourhoods to each other and expensiveness. For example, a female interviewee underlining the positive effects of neighbourly relations on easing the sense of loneliness links the primary position of neighbourliness in her social relations to the limitedness of her financial opportunities:

*I like neighbourly relations a lot. Because you feel lonely. You cannot go out all day long anyway. Why? Because we have **limited financial means**. There aren't any other options. There are huge differences between the lives in a luxurious district and one like this. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)*

However, neighbourly relations in the neighbourhood are not limited to only those among women; men also establish neighbourly relations with their

²⁹ Lyda Judson Hanifan, as cited in, Robert D. Putnam, *Ibid.*, p. 19.

neighbours at different levels of closeness. In fact, some say that they have so intimate neighbourly relations that they can enter their neighbour's house, which is accepted to be the private sphere of a family, uninvitedly or unannouncedly.

*I have such good relations with my neighbour from Çankırı. He is one of the neighbours who **I can visit uninvitedly**. We have such a good dialogue with him. I have another neighbour from Erzincan. I can also **pay a visit to them unannouncedly** and bother them. (Interviewee 15, M, 36, high school graduate, company owner)*

However, most of the male interviewees indicate that those who maintain the relations with the neighbours are their wives; the neighbourly relations of men, who can spend more time in the social spheres outside the house or neighbourhood circle and experience different socialization opportunities, are weaker and less close in comparison to the women's, who mostly lack such opportunities.

I don't know most of them anyway, my wife knows them. I mean, as I work, I actually don't know many people. I just know the imam in the mosque. And he knows me. (Interviewee 8, M, 28, high school graduate, security guard)

*I don't know many people. But, my wife knows the neighbours better as she is a housewife. **I don't know them, but she is in touch with them.** (Interviewee 18, M, 46, high school graduate, jeweller)*

*Sometimes men go to work; **ladies come together**, in a different house each day. (Interviewee 28, M, 53, uneducated, construction worker)*

However, depending on the length of the time spent at home and in the neighbourhood, the fact that neighbours occupy a large place in women's social relations is mainly determined by whether they are employed in a paid job outside the house or not. It was seen that women engaging in the labour market substantially differ from those who are not employed in a paid-job in terms of the rhythm and practices of their daily life. This differentiation brings along the fact that women employed in the labour market have rather weaker relations with their neighbours than housewives, which is similar to the case of men.

***As I work**, I don't have much to do with the neighbours. I mean, I can barely go to work and return home. And when I come home, I can rarely, just once in a month or two months, have the chance to pay a visit to my neighbour. And I don't have a lot of neighbours, just one. And I have another in the old building I used to live. There are no other neighbours I have close relations with. (Interviewee 16, F, 25, junior college graduate, finance specialist)*

*I just exchange hellos with the neighbours in the building we live in **when we see each other at the door**. (Interviewee 4, F, 30, master's degree, nurse)*

Length of Residence in the Neighbourhood

It is apparent that length of residence in a neighbourhood plays a role in the intensity of the relations established with neighbours to some extent. Increased length of acquaintance gives the neighbours the chance to get to know each other better, to accept each other as they are, to increase the things they share with each other, to help each other and to develop mutual trust. Thus, a sustainability similar to family and kinship relations dominates the neighbourly relations.

*I have a very good relation with a neighbour, and I know him since 1994. It means we have known each other for almost 20 years now. **And I also know the times of birth of his kids...** (Interviewee 15, M, 36, high school graduate, company owner)*

However, close neighbourly relations in the neighbourhood is not only valid for those who have been living there for a long time, but also for those who have recently moved in to the neighbourhood to a large extent. It is seen that people moving in to this district from other places adapt to the encompassing cultural environment of the neighbourhood after a while.

*As different people move in day by day, **the newcomers adapt to the old-timers**. When they look around, they tend to adapt to those living here. There have been lots of newcomers, and they all adapted to each other. I mean, this is something very good. We like living here more in this case. (Interviewee 6, F, 43, primary school graduate, housewife)*

*I can't say that we have known each other for a long time; just for three years now. But, we all **have general idea and judgment** about each*

other's personality and character. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)

Paying a visit "to sit" with a neighbour and other social activities

While expressing their thoughts about what they do when they come together with the neighbours, interviewees mostly reiterate the expression of 'sitting with' the neighbours in someone's house or in the street. 'Sitting with' or 'paying a visit to sit with' the neighbours have such cultural senses as chatting, sharing, spending time together, eating and drinking together in Turkey. For the neighbours paying a visit to sit with, this action is an important part of the daily routine as a practice of socialization.

*We come together; some of us are relatives, some others are just friends... Sometimes one of us invites the others, saying 'I'm available today, **let's come together and sit.**' (Interviewee 2, F, 47, primary school graduate, housewife)*

*We **sit with the neighbours.** We chat, drink tea. We spend time this way. (Interviewee 6, F, 43, primary school graduate, housewife)*

*Both her and my husbands are young. We **sit together and chat.** (Interviewee 16, F, 25, junior college graduate, finance specialist)*

In addition to 'sitting' at home, it is seen that, meeting in the street and in front of the doors is quite common. Some interviewees express that they sit and chat with the neighbours in front of the door in the street in the daytime, while some say they do this in the evenings.

*We are always together especially during the summer time. **We are always in the street.** We don't go into our houses, thank God. We sit at the door and chat, drink tea or coffee together. This way, everybody can see each other, make the daily chat. (Interviewee 5, F, 42, primary school graduate, housewife)*

*We talk, eat and drink tea **in front of the door.** (Interviewee 23, M, 19, secondary school graduate, motorized courier)*

*While going home in the evening, I see them **sitting and chatting in front of the door** (Interviewee 16, F, 25, junior college graduate, financial specialist)*

Neighbours seem to pay home visits mostly to spend time together, but they also come together with the neighbours during such special times as religious holidays, weddings, funerals and birthdays, and at mass picnics organized at weekends. Social activities such as weddings, funerals and picnics not only have “manifest functions” such as entertaining, sharing the pain and having a good time, but also they have “latent functions”³⁰ such as strengthening the sense of belonging to the neighbourhood and fostering the integration among the neighbours through neighbourliness. Thus, participation to the social activities increases solidarity and social cohesion.

*Sometimes we **organize a mass picnic**; we go altogether by vehicles. We come together at the picnic place, see our neighbours and catch up with the hemşehris we haven't seen for long. We certainly visit each other **during the religious holidays**. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)*

*Sometimes we hold **birthday parties**; the other day it was my nephew's birthday; ten friends of mine came among the neighbours. (Interviewee 23, M, 19, secondary school graduate, motorized courier)*

*We spend time together; sit with each other at home, usually women. Sometimes we take the kids to the park, such things we do together... We attend the **weddings, birthday parties**... (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

Social Support and Solidarity

In the neighbourhoods, it was seen that, residents provide emotional support to each other and help each other in a number of other ways. It is obvious that neighbourliness has an important function in terms of providing social support in neighbourhoods; especially when it comes to kids or the elderly, solidarity and cooperation become more observable.

*When **my kid was small**, I could easily leave it with the neighbour for an hour to go somewhere and come back; there are a lot of people like this around me and **I can ask them for help**. (Interviewee 2, F, 47, primary school graduate, housewife)*

³⁰ Robert Merton, *Social Theory and Social Structure, revised and enlarged*, London, The Free Press of Glencoe, 1968.

According to Bruhn, “neighbours and neighbouring retain greater importance for the ... elderly”.³¹ Guest and Wierzbicki, and Henning and Lieberg also found that “informal relationships with neighbours are more important for certain groups such as ... the elderly”.³² Similarly in 1994 Logan and Spitze, and in 2004 Hashas argued that “senior citizens and children who spend more time in the residential environment ... are more dependent on the locality for intimate ties”.³³

*The neighbour upstairs is **an old lady**; sometimes we pay a visit to her with my wife, to ease her sense of loneliness, to keep company. We just ask her if there is something we could help out, and then come back. (Interviewee 18, M, 46, high school graduate, jeweller)*

*We have next door neighbours; they are an **old, retired couple**. In the end, we should check on them sometimes, because they are old after all. Their kids stop by sometimes, and they also ask us to check on them; they say they can't reach by phone always and come over often. So, they **ask us to check on them now and then**. (Interviewee 8, M, 28, high school graduate, security guard)*

Relations among the neighbours retain the quality of being the continuation of the traditional relations to a great extent, and build up support mechanisms especially at times of crisis. It is possible to say that neighbourly relations minimize the individualizing effect of modernization and the accompanying sense of loneliness, thereby easing the traumatic effect of the rapid and extensive changes likely to take place due to new lifestyles. Ties with the neighbours function as a “buffer mechanism”³⁴ preventing the alienation and atomization of neighbourhood residents.

*If I get into trouble, **my neighbours** are the first to offer help before my parents or sister can arrive. Because I have gone through harsh times, **really bad days**. I thank God for giving me such neighbours. May God bless them. I received a great deal of support from them. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

³¹ John G. Bruhn, Ibid.

³² As cited in, Amy Wilkerson et al., Ibid., p. 597.

³³ As cited in, Yushu Zu et al., Ibid., p. 2442.

³⁴ Adnan Tekşen, as cited in, Zeynel Abidin Kılınç and Bünyamin Bezci, “Kentleşme, Gecekondu ve Hemşerilik”, *Akademik İncelemeler Dergisi*, v. 6, n. 2, 2011, pp. 323-344, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/akademikincelemeler/article/view/5000049791>, p. 334.

Even when I have a trivial problem, I first resort to my neighbours or they are the first to reach out. That's why I think a neighbour is the most important of all. Neighbourliness is very important, more important than the house itself. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)

Sayfa/Page | 40

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Neighbours help each other with the daily chores, too. They generally see cooking and eating together as a means of spending nice time. However, it was found that such modern urban life practices as meeting outside the house at a restaurant or cafe to eat or drink together are not common. Eating and drinking with neighbours at home, which is a cultural continuity for the families who had moved from villages to cities, is a direct extension of the low level of income at the same time. Spending some time out incurs extra costs, and lower and traditional middle class member residents either cannot bear these costs or see them as a luxury/expense. Moreover, while the upper class buys services from others for such chores as cleaning, cooking, repairment and painting, lower and traditional middle class neighbours in the neighbourhood carry out such chores themselves through mutual assistance. For instance, while narrating how his wife spends time with other women in the neighbourhood, an interviewee says:

*They eat at home, and chat. Sometimes they **do the cleaning together**; they **help each other**. (Interviewee 18, M, 46, high school graduate, jeweller)*

Mutual assistance in cleaning, which is just one of the daily chores done by housewives, includes both sharing the daily routine with the desire to socialize and receiving free assistance for something a housewife needs help.

*For example, she does something or has a chore to finish; she says '**Let's do it together** and finish it off quickly; then we can sit together.'* For instance, she makes cake, and I make pies. This way we collaborate. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)

In a similar way to the cooperation of women for such chores as cleaning and cooking, a kind of cooperation for daily tasks among men was also found. Male neighbours are likely to receive help from each other for such tasks as repairment, painting, gardening and small construction works. A male interviewee summarizes this relationship of mutual assistance with these words:

When they need someone to paint the house, or to repair something, I help them. Most recently, I painted the house of the neighbour at the end of the street. Then I had a modification work to be done in my garden. I asked for his help, and fortunately he didn't turn me down. We erected the wall around the garden together. I'm grateful to him. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)

Cooperation among the neighbours can sometimes be in the form of monetary exchange. It is seen that borrowing from a neighbour for a short time is customary, and borrowing from the closest neighbours in cases of emergency is a frequent case.

*Sometimes, when I have an **urgent need**, or don't have the financial means at that moment, I ask the neighbours I know to lend me some money. And sometimes they ask me for the same. This is how we **help each other**. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)*

I borrowed from the neighbour on the third floor. I would pay the rent... I called, and she said the kids could give it to me; I didn't even knock on the door, just lowered a basket down and they put the money in it. The next evening, I paid back. (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)

Living Among the Gated Communities

In the construction of the neighbourhood identity and ensuring the social cohesion, both the positive neighbourly relations and practices such as moral and material social support, and gated communities, which are seen as a potential threat to these relations and practices and conceived as the other, play important roles. While considering the questions about how they see the recently built numerous gated communities and the life in them, all of the interviewees state that they think there are no neighbourly relations in the gated communities. As none of them has lived in a gated community before, they seem to reach this judgment due to their predictions, observations or what they hear. Some interviewees express their satisfaction about living in the neighbourhood by comparing the neighbourly relations in the neighbourhood and the gated communities.

*For instance, while the residents of the gated communities don't know even the neighbour next door and exchange hellos, **it's not the case here**. (Interviewee 1, M, 26, university student)*

The social life is weak in gated communities. That's why I don't like the life there. I can't live in such a place. So what happens if I do? I can't socialize. I don't know anyone who has such good relations with the people in their building as mine with my neighbours. I have never seen such a person. People don't even know the neighbour upstairs or downstairs. (Interviewee 15, M, 36, high school graduate, company owner)

***They can't find the joy that I find here in a gated community.** In summers, this is a fun place to live; you don't even want to leave. In the evenings, we sit in the streets or gardens, crack sunflower seeds, drink freshly brewed tea from our samovars... I mean we have good neighbourly relations. If I live in a gated community, I won't be able to find this social setting in it. They climb up the stairs, but don't exchange hellos. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)*

*I wouldn't live in a gated community, and you know why? Because it destroys humaneness, friendship and neighbourliness. I mean you can't just knock on the door and go in there, but **I can easily do that here in my building.** (Interviewee 33, F, 37, primary school graduate, cook)*

*There is absolutely no neighbourliness **out there.** But **we have it here.** (Interviewee 5, F, 42, primary school graduate, housewife)*

Some interviewees state that they are not content with the gated communities rapidly rising around the neighbourhood in the recent years. What causes this discontent is principally the concern that the traditional neighbourhood will disappear and gated communities will replace the current buildings and streets.

*The houses we built twenty or twenty-five years ago are now stuck between the large areas of gated communities. We hear that contractors will come some day in near future to buy the old houses or those where the owners don't want to live anymore, and build gated communities instead. We are, of course, **scared by this.** Because, we hear that there are no neighbourly or friendly relations in big apartment buildings or gated communities as we have in our villages, here in our neighbourhood. **We are afraid of losing these values, the culture of neighbourliness.** (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)*

The underlying reason for this concern is the possibility that neighbourly relations might disappear; neighbourhood residents believe that life in the gated communities is weaker in terms of social relations in comparison to neighbourhood.³⁵

As they renew the region, I just wish that we don't lose our friendship, neighbourliness and humaneness, nothing more. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)

*I actually think it's something bad. Because we see them at every step now. Let me talk about my friend living in a gated community. I know that they don't know the neighbour next door, exchange hellos. I know they don't exchange hellos with those upstairs or downstairs. I think these **gated communities destroy neighbourliness, friendship and the environment.** (Interviewee 16, F, 25, junior college graduate, finance specialist)*

I don't want them to build gated communities; I don't want neighbourliness to die. They can build apartment buildings, but I just don't want them to construct very large buildings; they can be five-floor apartments. (Interviewee 34, F, 30, student in open high school, textile worker)

*I think it **harms the neighbourly relations**, because you can't just... You reside with a lot of people that you don't know. You can be somehow **more prejudiced and cautious** against each other. (Interviewee 4, F, 30, master's degree, nurse)*

It seems that acting prejudicedly and cautiously against the strangers in urban life is not only valid for the people living in the same building in gated communities but also for the people living distantly in the same vicinity. Responses to a question about their acquaintance and conversation with those living in gated communities around their houses reveal that interviewees living in the neighbourhood have very limited or no relations with them.

³⁵ Many studies have showed that the increase in the number of gated communities has weakened the close neighbourly relations. For instance, a study on the life in the gated communities in Ankara indicates that those who had moved into such gated communities from the old neighbourhoods of the city missed the intimacy in their old neighbour relations, solidarity, unannounced visits, trust and sincerity. See Aysu Kes Erkul, "Konut Tercihi ve Sosyo-Mekânsal İlişkilerde Kültürel Sermayenin Rolü: Koru Sitesi ve Or-An Sitesi Örnekleri Üzerinden Bir Karşılaştırma", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(4), 2013, pp. 625-647, p.636.

*These gated communities are something new, only in recent years. I have **no acquaintance** at all, I know nobody living in one. (Interviewee, M, 36, high school graduate, company owner)*

Sayfa/Page | 44

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

*In order for us to establish relations, we must first get to know each other. We see that the newcomers, especially those living in gated communities are quite **colder and more distant**. As the older residents of this region, we know each other, but we have great difficulty in approaching those people. And we feel that they see us differently, as rural people. We see them more distant from ourselves as they have luxury cars at their doors, more luxurious houses and a little higher levels of income than us. (Interviewee 25, M, 55, uneducated, retiree)*

The reasons of this distant stance of the residents in gated communities against the neighbourhood residents largely coincide with the reasons of choosing a life in these gated communities. Kurtuluş argues that the new middle class wants to dissociate themselves from the traditional middle class and the urban poor, and that's exactly why they settle in these gated communities.³⁶

*One **should at least greet** upon seeing, that's the order of God. They drive a motorbike or car, and they directly go home. They don't even stop or look at you. That's what they do. I feel as **they look down on us**. (Interviewee 35, M, 24, primary school graduate, worker)*

Interviewees explain the lack of their relations with the residents of gated communities with either the lack of dialogue even among the people living in the developments, or the differences in income levels.³⁷ Residents of neighbourhoods, which are generally the living spaces of the lower class, working class and traditional middle class, see the fact that the new middle class members living in gated communities do not communicate with them as a proof of disdain and contempt.

³⁶ Hatice Kurtuluş, "Gated Communities as a Representation of New Upper and Middle Classes in İstanbul", İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi No: 44, 2011, pp. 49-65, p. 54.

³⁷ As Bartu-Candan and Kolluoğlu argued, in gated communities residents "have little if any contact with other social groups. The only contact they have with the working classes is through the services they receive from waiters, delivery boys, porters, security personnel and caddies, and most intimately from nannies, domestics, drivers and gardeners". See Ayfer Bartu-Candan and Biray Kolluoğlu. "Emerging Spaces of Neoliberalism: A Gated Town and a Public Housing Project in İstanbul." *New Perspectives on Turkey*, no. 39, 2008, pp. 5-46, p. 34.

Conclusion

Studies examining the effects of urbanization on neighbourliness usually discuss the impacts of such factors as the physical structure of settlements, region of the country, social class, age, gender, length of residence, family ties, marital status, and ethnicity, and mostly argue that urbanization weakens or destroys neighbourly relations. However, neighbourliness continues to be the primary source of socialization experiences as it was in the past.³⁸ Although one cannot underestimate the individualizing and segregating effects of urbanization, it is evident that neighbourhood residents maintain the traditional relations in various ways.

This study has found that people in Sancaktepe substantially preserve the neighbourliness patterns. It is possible to assert that the most decisive factor ensuring stability is the fact that most of the neighbourhood residents have relatives and *hemşehris* living in the same vicinity. Therefore, neighbourhood residents already have a social circle. However, kinship and *hemşehri* networks are not always the basis of the neighbourly relations; some interviewees have stated that they were not in touch with their relatives or *hemşehris* even if they lived in the same neighbourhood. Here, individualization caused by urbanization or different socialization experiences in various environments seem to be effective. Especially those interviewees who were born in İstanbul or had come to İstanbul at a young age, the young, students, and those employed in a paid job have weaker relations with their relatives and *hemşehris* in the neighbourhood as they have a greater chance to replace those relations with different ones.

For the interviewees of this study, it is not possible to reiterate such suppositions for urban life as estranging people, isolating them, and confining them into a life without communication and greeting with others. Neighbourhood residents frequently expressed their satisfaction with having people around to exchange hellos and communicate friendly. Warm relations among neighbours might lead them to see each other closer than their *hemşehris*, relatives, and even family members. Thus, a fictive kinship appears, and the residents' senses of belonging and commitment to the neighbourhood gain strength.

³⁸ Newson and Newson, as cited in, David Harvey, Ibid.

Women tend to play a greater role in establishing close relations with neighbours, but it is necessary to underline that this is only valid for those who do not go to work or school regularly. Especially housewives appear to be very active in establishing and maintaining neighbourly relations owing to the facts that the time they spend at home and in the vicinity in their daily life is long and that they are usually deprived of other means to develop their social capital. Conversely, women working in a paid job have weaker relations with their neighbours similarly to the most of the men.

Total length of residence and the daily length of time spent in the neighbourhood influence the place neighbourly relations occupy in the lives of both women and men. As expected, it becomes more possible to establish closer relations as the length of acquaintance increases. Nevertheless, there are many examples indicating that the newcomers to the neighbourhood easily adapt to the neighbourhood and the relations within it. Therefore, it is possible to say that the cultural environment in the neighbourhoods of this study easily embraces the newcomers.

It is also possible to assert that paying a visit 'to sit' with a neighbour, which stands for chatting, spending time, eating and drinking together, as well as having such symbolic meanings as trust and sharing, is the most common socialization practice among the interviewees. They commonly sit with their neighbours in front of doors and in the street as well as at home. Moreover, neighbours come together for weddings, funerals, picnics and birthdays, ensuring the maintenance of solidarity and social cohesion.

Neighbourhood, which has a heterogeneous structure in terms of social class and culture, functions as a tool to meet the social needs of its residents through informal methods by means of neighbourly relations. In urban life, neighbourly relations play a crucial role for kids, youngsters and the middle-aged to socialize in particular. However, in the urban settlement regions where the public authority fails to provide such social services as nursery, retirement homes, nursing and residential care or where access to such services is limited, neighbourliness rather signifies social support for the mothers, the elderly and the sick. Caring for the kids and the elderly in particular are the principal spheres of assisting each other. In addition, both women and men help each other in daily chores, and neighbours borrow or lend money among themselves. Apart from these, the key effect of the continuing neighbourliness on the lives of the residents is probably the fact

that it provides support spheres at crisis times, and functions as a buffer to ease the effects of traumas.

It is noteworthy that the interviewees made comparisons in terms of neighbourliness while sharing their thoughts about the gated communities built in the empty lots in the neighbourhood and around their houses. Interviewees defined the life in these gated communities in terms of weak neighbourly relations, while none of them said they would like to live in a gated community. It is remarkable that none of the interviewees knew anybody living in the gated communities around them except for exchanging hellos with some of them distantly from time to time. While some interviewees thought that residents of the gated communities had weak relations among themselves anyway, they believed that they looked down on neighbourhood residents.

In conclusion, restructuring urban spaces in the form of traditional neighbourhoods and gated communities leads to segregation of the residents in both sides from each other, and group closure. While the closure in the gated communities is shaped by the physical design, the closure in the neighbourhoods is indirectly affected by this design and results in preservation and reproduction of the traditional ties. Whereas one would expect urban life to weaken the traditional relations in heterogeneous communities in comparison to rural life, this study shows that, in Sancaktepe, residents of the neighbourhoods surrounded by gated communities establish close ties, maintain solidarity, and ensure social cohesion through neighbourly relations.

REFERENCES

BARTU-CANDAN, Ayfer and Biray KOLLUOĞLU, "Emerging Spaces of Neoliberalism: A Gated Town and a Public Housing Project in İstanbul." *New Perspectives on Turkey*, no. 39, 2008, pp. 5-46.

BOYCE, Isabella, "Neighbourliness and Privacy on a Low Income Estate". *Sociological Research Online* 11(3), 2006, <http://www.socresonline.org.uk/11/3/boyce.html>

BRUHN, John G., *The Sociology of Community Connections*, New York, Kluwer Academic/Plenum Publishers, 2005.

DUBEN, Alan, *Kent, Aile, Tarih*, İstanbul, İletişim, 2002.

- DURKHEİM, Emile, *Division of Labour in Society*, London, Pgrave Macmillan, 1994.
- ERDER, Sema, *İstanbul'a Bir Kent Kondu: Ümraniye*, İstanbul, İletişim, 1996.
- ERDER, Sema, "Nerelisin Hemşerim?", Çağlar Keyder (ed.), *İstanbul: Küresel ile Yerel Arasında*, İstanbul, Metis, 2013, pp. 192-205.
- İŞİK, Oğuz and M. Melih PINARCIOĞLU, *Nöbetleşe Yoksulluk: Sultanbeyli Örneği*, İstanbul, İletişim, 2005.
- HARVEY, David, "Sınıfsal Yapı ve Mekansal Farklılaşma Kuramı", Bülent Duru and Ayten Alkan (ed.), *20. Yüzyıl Kenti*, İmge, Ankara, 2002, pp. 147-172.
- KES-ERKUL, Aysu, "Konut Tercihi ve Sosyo-Mekânsal İlişkilerde Kültürel Sermayenin Rolü: Kuru Sitesi ve Or-An Sitesi Örnekleri Üzerinden Bir Karşılaştırma", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(4), 2013, pp. 625-647.
- KILINÇ, Zeynel Abidin and Bünyamin Bezci, "Kentleşme, Gecekondu ve Hemşerilik", *Akademik İncelemeler Dergisi*, Cilt 6, Sayı 2, 2011, pp. 323-344, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/akademikincelemeler/article/view/5000049791>
- KOLAY, Arif, *Sancaktepe Tarihi*, İstanbul, Sancaktepe Belediyesi, 2010.
- KURTULUŞ, Hatice, "Gated Communities as a Representation of New Upper and Middle Classes in Istanbul", *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* No: 44, 2011, pp. 49-65.
- MANN, Peter H., "The Concept of Neighborliness", *American Journal of Sociology*, Vol. 60, Issue 2, 1954, pp. 163-168.
- MERTON, Robert, *Social Theory and Social Structure, revised and enlarged*, London, The Free Press of Glencoe, 1968.
- PUTNAM, Robert D., *Bowling Alone*, New York, Simon and Schuster, 2000.
- SANCAKTEPE MUNICIPALITY, "General information about Sancaktepe", 2010, Available online at: <http://www.sancaktepe.bel.tr/tr/icerik/129/7023/2014-yili-sancaktepe-ilcesi-nufusu.aspx> (accessed 25.01.15)
- SEZER, Sennur and Adnan ÖZYALÇINER, *Bir Zamanların İstanbulu*, İstanbul, İnkilap, 2005.
- TALEN, Emily, "Sense of Community and Neighbourhood Form: An Assessment of the Social Doctrine of New Urbanism", *Urban Studies*, Vol. 36, No. 8, 1999, pp. 1361-1379.

WILKERSON, Amy et al., "Neighborhood Physical Features and Relationships With Neighbors: Does Positive Physical Environment Increase Neighborliness?", *Environment and Behavior*, 44(5), 2012, pp. 595-615, DOI: 10.1177/0013916511402058 <http://eab.sagepub.com>

YOUNG, Jock, *The Exclusive Society*, London, Sage, 1999.

ZU, Yushu, et al., "The Changing Meaning of Neighbourhood Attachment in Chinese Commodity Housing Estates: Evidence from Guangzhou", *Urban Studies*, 49 (11), 2012, pp. 2439-2457.

Sayfa/Page | 49

İGÜSD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Özet

İstanbul'un gecekonduların, mahallelerin ve sitelerin iç içe geçtiği yerleşim yerlerinden biri olan Sancaktepe'de yapılan bu araştırma, buradaki mahallelerde komşuluk ilişkilerinin nasıl ve hangi pratiklerle biçimlendiği konusunu ele almaktadır. Araştırma kapsamında, 36 mahalleli ile komşuluk üzerine derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonuçları her ne kadar kentleşmenin bireyselleştirici ve ayrıştırıcı etkisi azımsanamayacak olsa da, geleneksel mahalle ilişkilerinin çeşitli biçimlerde sürdürüldüğünü göstermektedir.

Bu istikrarı sağlayan en belirleyici etken mahallede oturanların çoğunluğunun akrabalarının ve hemşehrilerinin de aynı civarda yaşıyor olmasıdır. Ancak bazı görüşülenler aynı mahallede oturmalarına rağmen akraba ya da hemşehrileriyle temas halinde olmadıklarını ifade etmişlerdir. Özellikle İstanbul'da doğmuş ya da küçük yaşta İstanbul'a gelmiş görüşülenlerin, gençlerin, öğrencilerin ve ücretli bir işte çalışanların, bu ilişkileri farklı ilişkilerle ikame etme şanslarının daha fazla olmasına bağlı olarak, mahalledeki akraba ve hemşehrileriyle ilişkilerinin daha zayıf olduğu görülmektedir.

Komşular arasında kurulan sıcak ilişkiler, birbirlerini hemşehrilerinden, akrabalarından hatta ailelerinden daha yakın görmelerine neden olabilmektedir. Böylece bir tür kurgusal akrabalık ortaya çıkmakta, mahalle sakinlerinin mahalleye duydukları aidiyet ve bağlılık da güç kazanmaktadır.

Komşularla kurulan yakın ilişkilerde kadınların rolünün büyük olduğu görülmektedir, ancak bunun düzenli bir işe ya da okula devam etmeyen kadınlar için geçerli bir durum olduğunun altını çizmek gerekir. Ev hanımları günlük yaşamda ev ve çevresinde geçirdikleri sürenin uzun olmasına ve sosyal

sermayelerini geliştirebilecek başka araçlardan çoğu zaman mahrum kalmalarına bağlı olarak, komşuluk ilişkilerinin kurulmasında ve sürdürülmesinde bir hayli aktifken, ücretli bir işte çalışan kadınların, erkeklerin çoğuna benzer biçimde, komşularıyla ilişkilerinin daha zayıf olduğu görülmektedir.

Sayfa/Page | 50

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Görüşülenler, yaşadıkları mahallelerdeki boş arazilere ve evlerinin çevresine inşa edilen siteler ile ilgili görüşlerini aktarırken de, komşuluk üzerinden karşılaştırmalar yapmışlardır. Bazı mahalleliler sitelerde yaşayanların kendi içlerindeki iletişimin de zayıf olduğunu düşünmekle birlikte, mahallede yaşayanlara da tepeden baktıklarına inanmaktadırlar.

Kentsel alanların geleneksel mahalleler ve kapalı siteler olarak yeniden düzenlenişi mahallede yaşayanlar ile sitelerde yaşayanların ayrışmasına ve her iki tarafın kendi içine kapanmasına neden olmaktadır. Sitelerdeki kapanma meknsal tasarım ile biçimlenirken, mahallelerdeki kapanmanın dolaylı olarak bu tasarımdan etkilenmekle birlikte geleneksel bağların korunması ve yeniden üretimiyle sonuçlandığı görülmektedir. Devam eden komşuluğun mahallelilerin yaşamındaki en önemli etkilerinden biri kriz zamanlarında destek alanları yaratması, travmaların etkisini hafifletecek bir tampon işlevi görmesidir. Kent yaşamının kırsal yaşama kıyasla heterojen topluluklar içinde geleneksel ilişkileri zayıflatması beklenirken, sitelerle çevrili mahallelerde komşuluk ilişkileri ile yakın bağların kurulduğu, dayanışmanın srdrldğu ve i yapışkanlığın sağlandığı görülmektedir.

Terörizmle Mücadelede İstihbaratın Rolü: Kültürel İstihbarat Konsepti

Yusuf ÖZER*

Öz

Terörizm, geçmişten günümüze birçok ülke için önemli bir güvenlik sorunu haline gelmiştir. Çeşitli motivasyonlara sahip terörist gruplar, devletlerin çıkarlarını olumsuz etkileyen saldırılar gerçekleştirmiş, bu saldırılar binlerce insanın ölümüne neden olmuştur. Bu nedenle terörist saldırıların önlenmesi; önlenememesi durumunda etkisinin azaltılması için aktif, doğru ve eş zamanlı bir istihbarata ihtiyaç duyulmaktadır. Bununla birlikte mücadelenin önemli bir aktörü olan halkın kültürel hassasiyetine ilişkin farkındalık, terörizme sağlanan desteğin önlenmesi adına ayrı bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada kültürel farkındalığın sağlanması için ihtiyaç duyulan kültürel istihbarat kavramı tartışılmıştır.

Çalışmanın amacı, her terör olayında veya her başarısız harekâta, üzerinde yoğun tartışmaların yaşandığı "istihbarat" kavramını kültürel faktörler ışığında incelemek ve kültürel istihbaratın terörizmle mücadelede ne denli etkili olduğunu vurgulamaktır. Çalışmada öncelikli olarak, terör, terörizmle mücadele, istihbarat ve kültür kavramları irdelenmiş, klasik istihbarat yaklaşımından yola çıkarak tanımlanan kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki rolü tartışılmıştır. Sonuç bölümünde ise kültürel istihbarat sayesinde elde edilecek kazanımlara ilişkin bir model önerisi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İstihbarat, Terör, Terörizm, Terörizmle Mücadele, Kültür, Kültürel İstihbarat.

The Role of Intelligence in Defence Against Terrorism: The Concept of Cultural Intelligence

Abstract

Terrorism has become a major security problem for many countries over the time. Terrorist groups, having many different motives, have caused the death of thousands of people by performing attacks that affect the interests of the countries. Therefore, active, timely and correctly gathered intelligence is needed to prevent or at

* Dr., Hava Kuvvetleri Komutanlığı, E-mail: yusufozer72@yahoo.com

least minimize the impact of terrorist attacks. On the other hand, being aware of the cultural sensitivities play a key role in preventing the support given to terrorism. In this study, cultural intelligence, which is needed to provide a cultural awareness is discussed.

The purpose of this study is to examine intelligence, which is argued after every terrorist event or every unsuccessful operation against terrorism, in terms of cultural factors and stress the role of cultural intelligence in defence against terrorism. Firstly, the ideas of terror, defence against terrorism, intelligence and culture are defined. Secondly, the role of cultural intelligence in defence against terrorism is argued. Finally, a model about the gains related to cultural intelligence has been proposed.

Keywords: Intelligence, Terror, Terrorism, Defence Against Terrorism, Cultural Intelligence.

Giriş

Soğuk savaş sonrasındaki gelişmeler, çatışma ve savaşın doğasına ilişkin farklı anlayışları da beraberinde getirmiştir. Devletlerin güvenlik anlayışlarında geleneksel savaş tehdidi hala önemli bir yer teşkil etse de, ayaklanma ve terörizmle mücadele gibi savaş dışı harekâtlar gündemde sıkça yer almaya başlamıştır.¹ Buna paralel olarak devletlerin istihbarat teşkilatları, gündemi oluşturmaya başlayan bu yeni tehditlere karşı yeniden yapılanma çalışmalarına başlamışlardır.

Devletler tarafından sürdürülen istihbarat faaliyetleri, 11 Eylül 2001 tarihine kadar genellikle aynı kapasiteye sahip düşmanın imkân ve kabiliyetlerinin tespitine odaklanmıştır. Özellikle iki süper güç, ABD ve Sovyetler Birliği, soğuk savaş süresince birbirlerinin askeri kapasitelerini öğrenmek amacıyla, askeri istihbarat üretimine önem vermişler, istihbarat teşkilatlarını bu yönde yapılandırmışlardır. Bu dönem içerisinde istihbarat birimleri, sadece askeri istihbarat üretimine odaklanmıştır.² 11 Eylül 2001’de meydana gelen terör saldırıları sonucu Afganistan’a gerçekleştirilen askeri harekât, İstihbarat disiplinde göz ardı edilen “kültür” konusunu ön plana çıkarmıştır. Dolayısıyla sistemin, bir başka ifadeyle istihbarat teşkilatlarının “kültürel faktörlere” karşı yenilenme zorunluluğu ortaya çıkmıştır.³

¹ Haldun Yalçınkaya, Dilaver Arıkan Açar, “NATO Peacekeeping in Afghanistan: Expanding the Role to Counterinsurgency or Limiting it to Security Assistance”, *Defence Against Terrorism Review*, Vol.2, No.2, 2009, p. 59-81.

² Peter Franz, “Cultural Intelligence For The Commander: A necessary ingredient”, *Final Report*, Naval War College, Newport, 2005, p. 4-5.

³ Franz, a.g.r, s. 5-6.

Günümüzde devletlerin birçoğunun, askeri harekâtlarda kültürel faktörlerin rolünü ortaya koyan doktrin, veritabanı veya müşterek bir eğitim programına sahip olmadığını söylemek mümkündür. Bu durum, NATO ve Birleşmiş Milletler (BM) gibi uluslararası örgütler için de geçerlidir. Afganistan ve Irak savaşlarından sonra kültürel faktörlerin anlaşılmasına yönelik çalışmalar yapılmakla beraber, bu çalışmaların yeterliliği ve sahada uygulanabilme kapasitesi tartışmalı bir konudur. İstihbarat doktrinleri, hala soğuk savaş zihniyetini yansıtan geleneksel askeri istihbarat üzerine odaklanmış durumdadır. Bununla birlikte doktrinlerde yer almasa da kültürel faktörlerin askeri harekâtlar üzerindeki etkisini ortaya koyan bazı çalışmalar da mevcuttur. NATO tarafından hazırlanan Çok Uluslu Deneme (*Multinational Experiment-MNE 6.0*) dokümanı bu çalışmalara güzel bir örnektir. Bu dokümanın 4.3'üncü bölümünü kültürler arası farkındalık konusu oluşturmaktadır. Bu bölümde, kültürün terörizmle mücadele içerisindeki önemi açıkça vurgulanmıştır.⁴

Geleneksel savaşların yerini terörizm gibi savaş dışı harekâtlara bıraktığı günümüzde devletler, terörün yarattığı tehdit ortamından uzak kalabilmek için aktif tedbirler olarak sert güç, pasif tedbirler olarak ise yumuşak güç uygulamalarına başvurumaktadırlar. Sert gücün temelini ekonomik tedbirler ile teknoloji ve silahın, yumuşak gücün temelini ise kültür ve kültürel değerlerin oluşturduğunu söylemek mümkündür.⁵

Çalışmanın ana temasını oluşturan terörizm kapsamında, devletlerin iç ve dış politikalarında var olan mücadele yöntemleri incelendiğinde, çoğunlukla askeri ve polisiye tedbirlerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu tarz bir yöntemde amaç, teröristi izlemek, bulmak ve yok etmektir. Bununla birlikte, terörizmin kaynağını, motivasyonlarını ve niyetleri anlamak ve bu yönde çözümler üretmek ikinci öncelikli uygulamalar olarak görülmektedir. Ancak salt askeri güç ile terörizmin sona erdirilemeyeceği gerçeği, Afganistan ve Irak örneklerinde belirgin bir şekilde gözlemlenmektedir. Terörizmi ciddi bir tehdit olarak algılayan birçok devlet, farklı mücadele yöntemlerine yönelik arayışlarına hız kazandırmışlardır.

Terörizmle mücadelenin 2014 yılı itibariyle halen aktif bir biçimde sürdürüldüğü Afganistan'da, NATO ve koalisyon güçlerinin sadece silahlı güçle başarı sağlayamadıkları açıkça ortadadır. Yüksek teknolojiye sahip silahlar ve anlık olarak elde edilen istihbarat ile sürdürülen mücadelede başarı, yumuşak

⁴ *Cross-Cultural Awareness, Multinational Experiment 6.0, Obj.4.3., NATO Concept, 2010, p. 3-99.*

⁵ Joseph Nye, *Yumuşak Güç, Dünya Siyasetinde Başarının Yolu*, çev. Rayhan İnan Aydın, Ankara, Elips Kitap, 2005, s. 11-20.

gücün yeterince işlerlik kazandırılmamış olması nedeniyle tam olarak elde edilebilmiş değildir.

Yumuşak güç kavramı Joseph Nye tarafından ilk kez 1990 yılında yayımlanan “*Bound to Lead*” adlı kitabında kullanılmış⁶ ve en basit şekilde; işbirliği, ikna ve cazibe yöntemleri ile karşı tarafın “kalpleri ve zihinlerinin” kazanılması olarak tanımlanmıştır.⁷ Sert gücün aksine yumuşak güç, zorlayıcı değildir ve karşı tarafın rızası ile doğru orantılıdır. Yumuşak gücün etkisi, bir ülkenin yaşam tarzı, kültürü ve siyasi değerlerinin çekiciliği ile doğru orantılıdır.⁸ Bu açıdan değerlendirildiğinde yumuşak gücün, bir bireyin terörist olmasının önlenmesi ve şiddete dayalı aşırılığı desteklemesinin önüne geçilmesi açısından oldukça önemli olduğu söylenebilir.

Sert gücün uygulanmasına yönelik gayretlerini sürdüren devletlerin, toplum-merkezli harekâtlar için gerekli olan yumuşak güç kaynaklarından biri olan kültürün⁹ anlaşılmasına yönelik bir çaba içerisine girmemeleri oldukça dikkat çekicidir. Hâlbuki harekât alanında yer alan toplumların kültürlerine, ideolojilerine ve inançlarına duyulan saygı ve bunun neticesinde tesis edilen güvenin, terörizmle mücadelenin temelini oluşturduğu düşünülmektedir. Bir kültür hakkında derinlemesine bilgiye sahip olma ve bu bilgiyi eyleme geçirebilme kabiliyetinin, doğru vasıtalarla toplanan ve kullanıcılara zamanında ulaştırılan kültürel istihbarat ile kazanıldığını söylemek mümkündür.

Kültürel istihbarat kavramının konu olarak seçilmesinin nedeni, bu konuda yapılan çalışmaların azlığına dayanmaktadır. Akademik olarak istihbarata ilişkin birçok çalışma yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Örneğin, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı İnternet sitesinde başlığında “istihbarat” kavramının geçtiği tezler tarandığında, ilk çalışmanın 1988 tarihli bir yüksek lisans tezi olduğu görülmektedir. Türkiye’de 1988-2014 yılları arasında yapılan toplam tez sayısı 342.806’dır. Toplam sayının sadece 75’i istihbarat ile ilgilidir. 75 tezin 7’si doktora geri kalan kısmı ise yüksek lisans tezlerinden oluşmaktadır.¹⁰ Belirtilen bu tezler içerisinde “kültürel istihbarat” başlıklı bir teze rastlanmamıştır.

⁶ Nye, a.g.e., s.7

⁷ Nye, a.g.e., s.14-17

⁸ Emel Gülden Oktay, “NATO’nun Dönüşümü ve Kamu Diplomasisi’nin Artan Rolü”, *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 9, Sayı 34, 2012, s. 130.

⁹ Nye, a.g.e., s. 20.

¹⁰ Ayrıntılı bilgi için bkz: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> (Erişim Tarihi: 16 Nisan 2014).

Çalışmada araştırılan kültürel istihbarat kavramının, hem askeri hem de akademik alanda göz ardı edildiği değerlendirilmektedir. Yapılan literatür araştırmasında, bu kavram ile ilgili dünyada sınırlı sayıda çalışmanın var olduğu tespit edilmiş ve genel kabul görmüş bir literatüre ulaşılamamıştır. Bu çalışmada, kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki anahtar rolü vurgulanmıştır. Çalışmada öncelikli olarak, terör, terörizmle mücadele, istihbarat ve kültür kavramları irdelenmiş, klasik istihbarat yaklaşımından yola çıkılarak tanımlanan kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki rolü tartışılmıştır. Sonuç bölümünde ise kültürel istihbarat sayesinde elde edilecek kazanımlara ilişkin bir model önerisi ortaya konulmuştur.

Terörizm ve Terörizmle Mücadele Kavramı

Terörizm, geçmişten günümüze birçok ülke için önemli bir güvenlik sorunu haline gelmiştir. Özellikle 11 Eylül 2001 saldırılarından sonra başta ABD olmak üzere birçok devletin iç ve dış politikasındaki söylemler; “terörizm”, “uluslararası terörizm” ve “terörist” kavramlarına odaklanmıştır. Ancak bu kadar önemli bir tehdit haline gelen terörizm için ortak bir tanım birliğine varılamamıştır. Dünyada, terörizm kadar üzerinde tanım problemi yaşanan çok az terim bulunmaktadır.¹¹

Tüm bu sorunlara karşı terörizmle ilgili bir tanım yapmak elbette mümkündür. Terör, Latince “*terrere*” sözcüğünden türeyen bir kavram olup korku salmak, dehşete düşürmek, yıldırım anlamına gelmektedir.¹² Bu tanıma “siyasi bir amaç” olgusu da eklenmiştir.¹³ Genel bir tanımla birlikte terörizm; şiddet kullanma ya da şiddet tehdidi içeren normal dışı yollarla siyasal davranışları etkilemek üzere tasarlanmış sembolik bir fiil olarak tanımlanırken¹⁴, ABD Savunma Bakanlığı tarafından, toplumları ve hükümetleri korkutmak ve zorlamak amacıyla kanunsuzca şiddet kullanmak veya şiddetle tehdit etmek olarak tanımlanmıştır.¹⁵

¹¹ Thomas R. Mockaitis, “Terrorism, Insurgency, and Organized Crime”. Paul Shemella (Ed.), *Fighting Back, What Governments Can Do About Terrorism*, Stanford University Press, Stanford, 2011, p. 17.

¹² Sertaç Hami Başeren, “Terrorism with Its Differentiating Aspects”, *Defence Against Terrorism Review*, Vol.1, No.1, 2008, p. 2.

¹³ Cemal Güzel, “Korkunun Korkusu: Terörizm”, Cemal Güzel (Der.), *Silinen Yüzler Karşısında Terör*, Ayraç Yayınevi, Ankara, 2012, s. 15.

¹⁴ Başeren, a.g.m., s. 2.

¹⁵ Joint Publication 3-07.2, “Antiterrorism”, 2010, p. I-1, [http://www.bits.de/NRANEU/others/jp-doctrine/IP3_07.2\(10\).pdf](http://www.bits.de/NRANEU/others/jp-doctrine/IP3_07.2(10).pdf) (Erişim Tarihi: 16 Ekim 2014).

Kegley'e¹⁶ göre terörizm, korku yaratmayı hedefleyen şiddet veya şiddet tehdididir ve toplum üzerinde korku yaratmak maksadıyla teröristin oynadığı bir oyundur. Bu oyun, medya aracılığıyla etkin bir şekilde sürdürülmektedir. Usame Bin Ladin'in "Amerika korku içerisinde olacak, ABD halkı kendi çocukları için ağlayacak ve hiç kimse kendini emniyette hissetmeyecek"¹⁷ şeklindeki söylemi terörizmin hedefini açıkça ortaya koymaktadır.

Terörizmin tanımı ve metodu açısından 11 Eylül 2001 saldırıları önemli bir mihenk taşı niteliğindedir. Belirtilen bu tarihten önce terörizmin temel amacı öldürmekten ziyade dikkat çekmek ve propaganda iken, ABD'ye gerçekleştirilen saldırılarla birlikte "çok daha fazla kişinin öldürülmesi" hedeflenmiştir. El Kaide Terör Örgütü tarafından gerçekleştirilen bu saldırılar, hem terörizmi küreselleştirmiş¹⁸ hem de uluslararası bir dayanışmanın önünü açmıştır.¹⁹

Terörizmle mücadele kavramının temelinde terörü ortaya çıkaran neden ve koşulların anlaşılması yatmaktadır. Terörü oluşturan neden ve koşulların bilinmesi, terörizmin boyutunun anlaşılması ve mücadele stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Bir ülkede veya toplumda terörün ortaya çıkmasının temel nedenleri olarak; siyasal, ekonomik ve sosyo-kültürel faktörler gösterilebilir.²⁰

Habil'in, kardeşi Kabil'i öldürmesi ile başlayan²¹ terörizm günümüzde, üstün teknolojiler kullanılarak gerçekleştirilen ve çok fazla şiddet içeren eylemlere dönüşmüştür. Bu nedenle terörizmle mücadeleyi salt silahlı güçle gerçekleştirilen dar kapsamlı bir mücadele olarak değil, sosyal ve kültürel sorunların yer aldığı geniş kapsamlı bir mücadele olarak görmek doğru bir yaklaşımdır.²² Sert ve yumuşak gücün bütüncül bir yaklaşımla birlikte koordineli kullanımı, terörizmle mücadeleye farklı bir bakış açısı getirecektir.

¹⁶ Charles W. Kegley, "The Characteristic, Causes and Controls of the New Global Terrorism: An Introduction", Charles W. Kegley (Ed.), *The New Global Terrorism Characteristics, Causes, Controls*, Prentice Hall, Upper Saddle River, 2003, p. 1-2.

¹⁷ Kegley, a.g.m., s.1.

¹⁸ Kegley, a.g.m., s. 6-7.

¹⁹ Suat Gezgin, "Haber ve Terör", Orhan Gökçe ve Uğur Demiray (Der.), *Terörün Görüntüleri, Görüntülerin Terörü*, Çizgi Kitapevi, Konya, 2004, s. 15.

²⁰ Abdulkadir Baharçipek ve Gökhan Tuncel, "Terörle Mücadelenin Zorlukları ve Bu Zorlukları Aşmada Farklı Bir Yaklaşım : Demokratik Mücadele Yöntemi", *Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi*, Cilt 2 (2), 2011, s. 4.

²¹ Başeren, a.g.m., s. 1.

²² Akbulut ve Beren, a.g.m., s. 4.

İngiltere'nin Uluslararası Terörizmle Mücadele Strateji Belgesi'nde²³ terörizmle mücadele için dört adet strateji tanımlanmıştır. Bu stratejiler; terörist saldırıları önlemek için "izleme", insanların terörist olmalarını önlemek ve şiddete dayalı aşırılığı desteklemelerini önlemek için "önleme", terörist saldırılara karşı savunmayı güçlendirmek için "koruma" ve eylemin engellenememesi durumunda etkisini azaltmak için "hazırlıklı olma" durumlarıdır.

ABD Ulusal Güvenlik Konseyi eski Başkanı Daniel Banjami'ye göre terörizmle mücadelenin taktik ve ideolojik olmak üzere iki aşaması bulunmaktadır. Taktik aşamada askeri harekâtlar yapılmakta ve sürekli bir istihbarat desteği sağlanmakta, ideolojik aşamada ise "kalplere ve zihinlere" hitap edilmektedir.²⁴

Sonuç olarak, terörizmle mücadelede hangi anlayış benimsenirse benimsensin, terör örgütlerinin yapıları ve kapasiteleri ile birlikte niyetlerinin bilinmesi, mücadelenin başarısı adına oldukça önemlidir. İngiltere'nin Terörizmle Mücadele Strateji Belgesinde²⁵ ifade edildiği gibi, terörizm riskinin azaltılması için sadece saldırıların önlenmesi yeterli değildir, aynı zamanda insanların terörist olmalarının ya da şiddeti desteklemelerinin önüne geçilmesi gerekmektedir. Bu tür önlemlerin yeterli bir süre içerisinde alınabilmesi için, aktif, doğru ve eşzamanlı bir istihbaratın üretimi ve dağıtımına duyulan ihtiyaç oldukça fazladır.

İstihbarat Kavramı ve Terörizmle Mücadeledeki Yeri

İstihbarat, istihbar, haber ve bilgi alma kelimelerinin çoğuludur.²⁶ En genel tanımıyla istihbarat, çeşitli vasıtalarla toplanan ham bilginin tasnif edilerek analiz edilmesi neticesinde elde edilen bilgi ve bu bilginin kullanıma hazır hale getirilmesidir.²⁷ Taylor'a²⁸ göre istihbarat, muhtemel düşman ülkesi, gruplar, bireyler ve faaliyetler hakkındaki bilgilerin toplanması, analizi,

²³ İngiltere'nin Terörizmle Mücadele Stratejisi, çev. Uluslararası Terörizm ve Sınırşan Suçlar Araştırma Merkezi (UTSAM), Polis Akademisi, Ankara, <http://www.utsam.org/image/upload/attachment/%C4%B0zleme%20Koruma%20%C3%96nleme%20Haz%C4%B1rl%C4%B1kl%C4%B1%20Olma.pdf> (Erişim Tarihi: 15 Ekim 2014), s.11.

²⁴ Gezgin, a.g.m., s. 15-16.

²⁵ İngiltere'nin Terörizmle Mücadele Stratejisi", a.g.e. s. 12-13.

²⁶ Ümit Özdağ, *İstihbarat Teorisi*, Kripto Yayınları, Ankara, 2011 (5.Baskı), s. 17.

²⁷ Mutlu Köseli, "Terörle Mücadelede İstihbaratın Rolü", *Polis Bilimleri Dergisi*, 2009, Cilt: 11 (2), s. 53; Özdağ, a.g.e, s. 17.

²⁸ Stan A. Taylor, "The Role of Intelligence in National Security". Alan Collins (Ed.), *Contemporary Security Studies*, Oxford University Press, New York, 2007, s. 250.

üretimi ve kullanılmasını ifade etmektedir. Richelson²⁹ istihbaratı, dış ve iç istihbarat olmak üzere iki şekilde tanımlamıştır. Ona göre dış istihbarat, yabancı hükümetleri, grupları (terörist gruplar dâhil) veya bölgeleri içeren yabancı unsurlara yönelik kullanılabilir bilgilerin toplanması, işlenmesi, entegrasyonu, değerlendirilmesi ve yorumlanmasından elde edilen ürün, iç istihbarat ise benzer şekilde yabancı unsurlar yerine iç tehditlere yönelik elde edilen üründür.³⁰

ABD Merkezi İstihbarat Teşkilatı'na (CIA) göre istihbarat, politika yapımcıların karar verme sürecini kolaylaştıracak bilgi veya yabancı devletlerin niyetlerini anlamaya yarayan gizli devlet faaliyetleridir.³¹ Federal Araştırma Bürosu'na (FBI) göre ise, politika yapımcılara ve karar alıcılara ulusal güvenliği ilgilendiren tehditlere karşı doğru karar alabilmelerini sağlayan analiz edilmiş bilgidir.³² Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) göre istihbaratı, devlet tarafından belirlenen ihtiyaçlara karşılık olarak açık ya da kapalı kaynaklardan derlenen haber, bilgi ve dokümanların sürekli bir şekilde işleme tabi tutulması sonucu elde edilen ürün olarak tanımlamaktadır.³³ Diğer taraftan, ABD Müsterek İstihbarat Doktrinine göre istihbarat, yabancı devletler, düşman veya muhtemel düşman kuvvetleri, harekât alanları veya muhtemel harekât alanları hakkında üretilen bilginin işlenmesi ile elde edilen üründür.³⁴

Yapılan tüm tanımlardan anlaşılacağı üzere istihbarat, belirli süreçler sonunda sahip olunan bir üründür. Çeşitli toplama vasıtaları kullanılarak elde edilen ham bilgiler analize tabi tutulmakta ve kullanıma hazır hale getirilmektedir. İşleme tabi tutulmamış ve analiz edilmemiş ham bilginin istihbarat değeri taşımadığını söylemek mümkündür. Elde edilen analiz edilmiş bu bilginin son yıllarda en çok kullanıma sunulduğu alanlardan birisi hiç şüphesiz terörizmle mücadeledir.

Terörizmle mücadele, kapsamlı bir stratejiyi ve askeri gücün ötesinde uzun soluklu bir yaklaşımı öngörmektedir. Askeri gücün yanı sıra, ekonomik, kültürel, politik ve sosyal güçleri içeren milli güç unsurlarının geniş katılımı,

²⁹ Jeffrey T. Richelson, *The US Intelligence Community*, Westviews Press, Philadelphia, 2012, s. 2.

³⁰ Richelson, a.g.e., s. 2.

³¹ Michael Warner, "Wanted: A Definition of Intelligence", *Studies in Intelligence*, Volume: 46, No: 3, 2002, <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol46no3/article02.html> (Erişim tarihi: 16 Ekim 2014), s. 2.

³² FBI Resmi İnternet Sitesi, "Intelligence Defined", <http://www.fbi.gov/about-us/intelligence/defined>, (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014).

³³ Milli İstihbarat Teşkilatı Resmi İnternet Sitesi, "İstihbarat Oluşumu", <http://www.mit.gov.tr/isth-olusum.html#>, (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014).

³⁴ Joint Publication 2-0 (JP 2-0), "Joint Intelligence", 2013, p. I-1.

bir başka ifadeyle kapsamlı çözümlerin üretilmesi terörizmle mücadelenin başarısı adına oldukça önemlidir.³⁵

Terörizmle mücadeledeki en kritik konulardan birisi, sahip olunan istihbaratın kapasitesidir. Doğru, eşzamanlı üretilen ve dağıtılan bir istihbarat olmadan sürdürülen mücadelenin başarıya ulaşma şansının oldukça az olduğu söylenebilir. Kesintisiz bir süreç halinde elde edilen istihbarat, tıpkı teknoloji ve iletişim vasıtaları gibi her iki tarafın hizmetinde kullanılabilir. Dolayısıyla terörist veya mücadele eden penceresinden değerlendirildiğinde, eşzamanlı ve doğru bir şekilde toplayan, analiz eden ve zamanında kullanıcılarına ulaştıran tarafın, hedefe daha erken ulaşacağını söylemek mümkündür. Terörizmle mücadele edebilmek için terörü ortaya çıkaran neden ve koşulların anlaşılması önemli bir gerekliliktir. Bu gerekliliği yerine getirebilmek için etkili, doğru ve zamanında elde edilmiş istihbarata ihtiyaç duyulmaktadır.³⁶

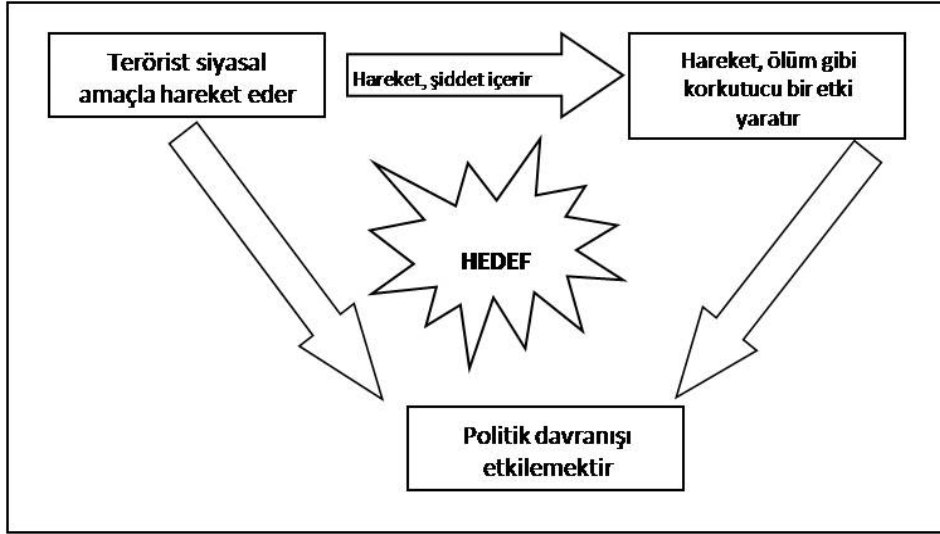
Klasik askeri istihbarat ile terörizmle mücadele istihbaratı arasındaki farkların ortaya konulmasının, konunun daha iyi anlaşılması açısından, önemli olduğu düşünülmektedir. Klasik askeri istihbarat yapısında, taktik, operatif ve stratejik seviyeler arasında belirgin bir ayrım göze çarpmaktadır. Ancak terörizmle mücadele istihbaratında bu ayrımın, her zaman keskin sınırlar şeklinde yapılması mümkün değildir.³⁷ 11 Eylül 2011'de gerçekleştirilen saldırılar değerlendirildiğinde; taktik seviyede yapılan bir saldırının stratejik etkiler yarattığı açıkça görülmektedir. Bu durum terörizmle mücadele istihbaratının karakteristik bir özelliği olarak görülebilir ve diğer ülkeler içinde geçerlidir. Başeren³⁸ tarafından ifade edildiği gibi terörizm eylemi ile taktik seviyede kitlelere korku salarak stratejik seviyede politik davranış değişiklikleri yaratmak mümkündür (Şekil-1).

³⁵ Talat Masood, "Pakistan's Fight Against Terrorism", *Defence Against Terrorism Review*, Vol. 4, No. 1, 2012, p. 20.

³⁶ Lawrence E. Cline. "Intelligence and Combatting Terrorism", Paul Shemella (Ed.), *Fighting Back, What Governments Can Do About Terrorism*, Standford University Press, Standford, 2011, p. 194.

³⁷ Cline, a.g.m, s.194.

³⁸ Başeren, a.g.m., s.3.

Şekil-1: Terör Mekanizmasında Hareket Tarzlarının Tanımlanması³⁹

Klasik istihbarat anlayışı çerçevesinde soğuk savaş zamanında uygulanan “bul-odaklan ve imha et” stratejisi ile düşmanı bulmak kolay ancak imha etmek zor bir süreçtir. Zaman içerisinde terörizmin ortaya çıkışı ile birlikte bu durum tersine dönmüştür. Terörizmde düşmanı bulmak zor, bulduktan sonra imha etmek kolaydır. Çünkü terörist, toplumun içerisinde, toplumla birlikte hareket etmektedir. Klasik bir yaklaşımla terör örgütü mensupları, gündüz halk, gece ise teröristtir. Bu noktada toplumun hassasiyetleri ile kültürel özelliklerinin öğrenilmesi ve davranışların buna göre şekillendirilmesi, terörizme verilen desteğin azalması veya önlenmesi açısından oldukça önemlidir.⁴⁰

Geleneksel askeri istihbaratta önemli olan düşmanın kapasitesi ve muharebe düzeninin ortaya çıkarılmasıdır. Ancak terörizmle mücadele istihbaratında bu durum tamamen farklılaşmıştır. Terörizmle mücadele kapsamında üretilen istihbaratın temel hedefi, taktik seviyede gerçekleşecek terörist eylemlerin “ne zaman, nerede ve nasıl” gerçekleşeceğinin tespit edilmesidir. Bununla birlikte önemli bir başka nokta, teröristlerin “niyetlerinin ve bu niyetlerini gerçekleştirebilme kapasitelerinin” anlaşılmasıdır. Düşmanın niyetinin ve kapasitesinin tespiti, eylemin ne zaman, nerede ve nasıl yapılacağına ilişkin elde edilecek istihbarata nazaran daha zor ve zahmetli bir süreçtir.⁴¹

³⁹ Başeren, a.g.m., s. 3.

⁴⁰ Jessica Pears, “War on Terrorism Requires New Intelligence Techniques”, *National Defence*, 2007, <http://www.nationaldefensemagazine.org/archive/2007/August/Pages/SecurityBeat4882.aspx> (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014).

⁴¹ Pears, a.g.m. ; Cline, a.g.m., s. 195.

Beşe ve Seren'e göre devletlerin terörizmle mücadelede izledikleri politika, istihbarat faaliyetlerinin önemi açısından; terör tehdit ve tehlikesinin teşhis edilmesi ve önleyici tedbirlerin alınması şeklinde iki temel parametre üzerinden şekillenmektedir.⁴² Bu bağlamda değerlendirildiğinde, tehdidin tespit ve teşhisi, insanlı ve insansız keşif gözetleme sistemleri ile anlık olarak tespit edilebilmektedir. Bunun en belirgin örneği, silahlı kuvvetler tarafından terörizmle mücadelede aktif olarak kullanılan İnsansız Hava Araçları (İHA) ile keşif uçaklarıdır. Bununla birlikte özellikle, İnsan İstihbaratı (*Human Intelligence-HUMINT*) ve Sinyal İstihbaratı (*Signal Intelligence-SIGINT*) vasıtasıyla, erken tespit ve teşhis mümkün hale gelmiştir.⁴³ Bu noktada asıl sorun, terörizme karşı önleyici tedbirlerin nasıl alınacağına belirlenmesidir. Bulunması zor, imhası kolay ve asimetrik bir tehdit için üretilecek istihbaratı, klasik istihbarat anlayışıyla değerlendirmek yanlış bir yöntem olacaktır. Terörizmle mücadelede çok yönlü ve bütüncül bir istihbarat yaklaşımı sergilenmelidir. Çalışmada ortaya konulan kültürel istihbarat konseptinin, önleyici tedbirlerin alınması açısından oldukça önemli bir rol oynadığını söylemek mümkündür.

Kültür Kavramı ve Terörizmle Mücadeledeki Yeri

Kültürün tanımına ilişkin tartışmalar, terörizmde olduğu gibi tanım sorununun varlığını göstermektedir. Kültür için genel kabul görmüş bir tanım yapmak oldukça zordur. Kültür üzerine yapılan birçok çalışma, tek bir tanım üzerinde uzlaşmanın neredeyse imkânsız olduğunu göstermektedir. Amerikalı antropolog Alfred Kroeber ve Clyde Kluckhohn tarafından 1952 yılında yapılan çalışma, kültüre ilişkin 164 farklı tanımın varlığını ortaya koymuştur.⁴⁴

Kültür sözcüğü Latince "*cultura*" kelimesinden türetilmiştir ve "sürmek", "ekip, biçmek" anlamında kullanılmaktadır. İlk kez Voltaire tarafından insan zekâsının oluşumu, gelişimi, geliştirilmesi ve yüceltilmesi anlamında kullanılan⁴⁵ kültürün ilk bilimsel tanımı, 1871 yılında Taylor tarafından yapılmıştır. Taylor'a göre kültür, bir toplumun üyesi olarak, insanoğlunun

⁴² Ertan Beşe ve Merve Seren, "Stratejik İstihbarat Olgusunun Teorik Çerçevesi, Unsurları ve Terörle Mücadele Politikaları Açısından Rolü ve Önemi", *Polis Bilimleri Dergisi*, 2011, Cilt: 13 (3), s. 137.

⁴³ Richelson, a.g.e., s. 203-239.

⁴⁴ Bozkurt Güvenç, *İnsan ve Kültür*, Boyut Yayıncılık, İstanbul, 2011 s. 121; Nicolos Journet "Kültür Nedir", Nicolos Journet (Ed.), Evrenselden Özele Kültür çev. Yümnü Sezen, İz Yayıncılık, İstanbul, 2009, s. 15.

⁴⁵ Güvenç, a.g.e., s. 122; Metin Demirkan, *Kültürlerarası İletişim Problemlerine Sebep Olan Başlıca Faktörlerin Çalışanların Demografik Özellikler Bakımından İncelenmesi: Uluslararası Bir Örgütte Uygulama*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, s. 5.

öğrendiği (kazandığı) bilgi, sanat, gelenek-görenek ve benzeri yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan karmaşık bir bütündür.⁴⁶ Bununla birlikte, Ziya Gökalp tarafından yapılan kültür tanımı, ülkemizde ilk olması açısından değer taşımaktadır.⁴⁷ Ziya Gökalp'e göre insan toplumlarının bütün fertlerini birbirine bağlayan, yani kişiler arasındaki uyumu sağlayan kurumlar "hars" bir başka ifadeyle "kültür" kurumlarıdır.⁴⁸ Gavriel kültürü, toplumun bireyleri tarafından paylaşılan değerler, beklentiler, fikirler sistemi olarak tanımlarken, insanı bir bilgisayara, kültürü ise bu bilgisayarı çalıştıran bir yazılıma benzetmektedir.⁴⁹ Nasıl ki bilgisayarları çalıştıran ve aynı amaca hizmet eden birbirinden farklı birçok işletim sistemi varsa ve her işletim sistemi aynı amaca hizmet ediyor olmasına rağmen her biri ayrı işlemciye ve farklı çalışma prensibine sahipse, kültürü de benzer şekilde, farklı coğrafyada farklı toplumların sahip olduğu bir değerler bütünü olarak görmek mümkündür. Kültür doğuştan kazanılan bir yetenek değildir. Bir başka ifadeyle daha sonradan öğrenilmiş ve toplumun bireyleri tarafından paylaşılmış değerlerdir.⁵⁰ Haviland ve arkadaşlarına göre kültür, bir toplumun paylaştığı ve üyelerine yaydığı görüşler, değerler ve algılardır; bu görüş, değer ve algılar, davranışı yorumlamada kullanılır ve insanların davranışlarına da yansımaktadır.⁵¹

Diğer taraftan Hofstede ve arkadaşları tarafından kültür, bir grup insanı diğerlerinden ayıran "zihinsel yazılım" olarak tanımlamaktadır.⁵² Hofstede ve arkadaşlarının bu tanımı, Gavriel'in tanımı ile benzerlik göstermektedir. Bunun yanı sıra Hofstede ve arkadaşları, kültür başlığı altında toplanabilecek unsurları soğan diyagramı kullanarak; semboller (ev, cami, araba, kitap, sakal, Boğaz Köprüsü vb.), kahramanlar, önderler (Atatürk, Fatih Sultan Mehmet, Nasrettin Hoca vb.), gelenekler, adetler (sünnet, evlenme, kına gecesi vb.) ve değerler (namus, aile, çocuk, anne vb.) şeklinde sınıflandırmışlardır (Şekil-2).⁵³

⁴⁶ Güvenç, a.g.e., s. 129

⁴⁷ Ayda Uzunçarşılı Soydaş, *Kültürlerarası İletişim, Farklı Kültürel Ortamlarda Çalışma ve İletişim*, Parşömen Yayıncılık, İstanbul, 2010, s. 33.

⁴⁸ Ziya Gökalp, *Hars ve Medeniyet*, Yalçın Toker (der), Toker Yayınevi, İstanbul, 1995, s. 11.

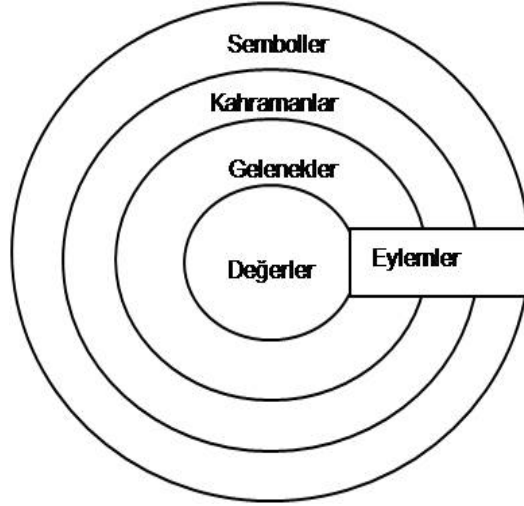
⁴⁹ Alexei Gavriel, "Red, White, or Pink SA? Understanding the Need for a Holistic Approach to Culture in Military Intelligence", *The Canadian Army Journal*, Volume 13.1, 2010, http://www.army.forces.gc.ca/caj/documents/vol_13/iss_1/CAJ_vol13.1_08_e.pdf (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014), p.72.

⁵⁰ Gavriel, a.g.m., s. 72-73.

⁵¹ William A. Haviland vd., *Kültürel Antropoloji*, çev.İnan Deniz Ergüvan Sarıoğlu, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2008, s.103.

⁵² Geert Hofstede, vd. *Cultures and Organizations, Software of The Mind, Intercultural Cooperation and Its Importance For Survival*, McGraw-Hill., 2010, s. 7.

⁵³ Geert Hofstede vd. a.g.e, s. 8.

Değerler, soğan diyagramında çekirdek kısmında yer almakta, diğer unsurlar ise soğanın kabuk kısmını oluşturmaktadır. Kültürün temelini teşkil eden değerlere ulaşabilmek için etrafını çevreleyen tabakaların bilinmesi ve derinlemesine analiz edilmesi gerekmektedir.⁵⁵

Kültür kavramı, Ting-Toomey (1999:10)⁵⁶ tarafından bir buzdağı modeline benzetilmiştir. Kültürün görünen kısmının altında görünmeyen çok fazla değişkeni mevcuttur. Buzdağının görünen kısmında, her türlü araç-gereç, giysi, para, silah, eşya, moda, edebiyat, müzik vb. gibi kültürün maddi yönü yer alırken görünmeyen kısmında ise topluma ait inançlar, gelenekler, normlar, düşünce biçimleri, fikirler ve değerler gibi soyut hususlar bulunmaktadır. Bütün kültür öğeleri, güvenlik, emniyet, ait olma, saygı görme, yaratıcılık, iletişim vb. evrensel insan ihtiyaçları üzerine kuruludur. Bir üst katman, kültürel olarak paylaşılan gelenekler, inançlar, değerler, normlar ve sembolleri içermektedir. Anlamlı şeyleri ifade eden işaret, eser, kelime, jest veya davranış olarak tanımlanan sembolleri sözlü ve sözlü olmayan kültür şeklinde ayırmak mümkündür.⁵⁷

Kültür, elle tutulabilen ve gözle görülebilen somut bir kavram değildir. Dünya üzerinde yaşayan her toplumun kendine ait bir kültürü vardır. Mekândan mekâna ve zamandan zamana değişiklik gösteren kültür, toplum içerisindeki gruplar veya belirli bir topluluktaki bireyler tarafından paylaşılan

⁵⁴ A.g.e, s. 8.

⁵⁵ A.g.e, s. 8.

⁵⁶ Stella Ting-Toomey, *Communicating Across Cultures*, The Guilford Press, New York, 1999, p. 10.

⁵⁷ Ting-Toomey, a.g.e., s. 10; Demirkan, a.g.t., s. 8.

değerler zinciri olarak görülmektedir. Kültür kavramını açıklayan bilim adamları, bütün kültürlerin paylaştıkları bazı temel özellikler olduğu sonucuna varmışlardır. Kültür; süreklidir, öğrenilir, paylaşılır, değişkendir, dinamiktir, emredicidir, inşa edicidir ve toplumsaldır. Bununla birlikte sembollere dayanmaktadır.⁵⁸

Sayfa/Page | 64

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Kültürün askeri harekâtlardaki kullanımı yeni bir konu değildir. Tarih boyunca birçok savaşta kültürel faktörlerin ne kadar etkili olduğu görülmüş, savaşılan ülkenin kültürüne verilen önem derecesine göre savaşların seyri değişmiştir. Ancak, özellikle soğuk savaş sonrası meydana gelen savaş dışı harekâtlarda, kültürün öneminin eskiye nazaran bir kat daha arttığını söylemek mümkündür. Bu dönemde kültürel faktörlerin göz ardı edilmesi, harekâtın seyri açısından olumsuz etkiler yaratabilmiştir. Örneğin, ABD’li askerler tarafından Afganistan’da Müslümanlara ait kutsal kitabın yakılması, taktik seviyede bireysel bir hareket gibi görünse de, dünya çapında stratejik bir etki yaratmıştır.⁵⁹ Bu yüzden, özellikle asimetrik savaşın yoğunlaştığı günümüz şartlarında, “toplum merkezli harekât” konseptinin ortaya çıkışı, harekât alanındaki kültürün anlaşılmasını gerekli kılmaktadır. Kısaca, asimetrik tehditlerin ortaya çıkışı ve geleneksel savaşların asimetrik savaşlara doğru evrilmesi ile birlikte toplum, terörizmle mücadele harekâtlarının “ağırlık merkezi” haline gelmiştir. Bu kapsamda, istihbarat disiplininin toplum merkezli harekâtlardaki önemi bir kat daha artmıştır. Beşe ve Seren’in⁶⁰ belirttiği önleyici tedbirler, terörist ile iç içe yaşayan halkın kazanılması ve terörist gruplar ile bağının kopartılmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla halkı motive eden ve harekete geçiren unsurların önceden bilinmesi ve bu yönde hareket tarzları geliştirilmesinin, etkin bir mücadelenin temelini oluşturduğu söylenebilir.

Toplum içerisinde saklanan teröristle masum halkı ayırt etmek, bir başka ifadeyle, teröristi bulmak oldukça zor ve karmaşık bir durumdur.⁶¹ Klasik savaşlarda temel aktörler dost ve düşman silahlı kuvvetleri iken, terörizmle mücadelede dost ve düşman arasında masum halk yer almaktadır

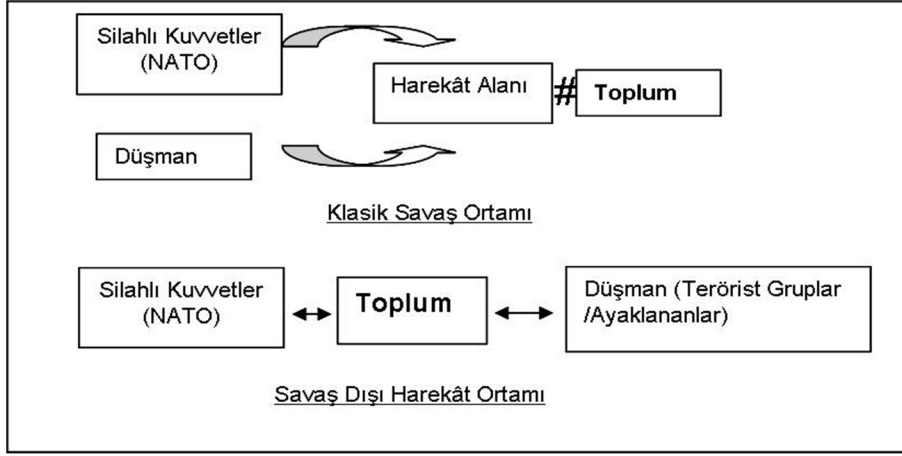
⁵⁸ Journet, a.g.e., MNE 6.0, a.g.r.; Soydaş, a.g.e.; Güvenç, a.g.e.; Haviland ve diğerleri, a.g.e.

⁵⁹ Kültürel hatalara ilişkin ayrıntılar için bkz: http://www.youtube.com/watch?v=Jwmt0_oM8t8 ; <http://www.guardian.co.uk/world/2012/mar/03/us-troops-disciplinary-quran-burning>, (Erişim tarihi: 18 Ekim 2014).

⁶⁰ Beşe ve Seren, a.g.m., s. 137.

⁶¹ Lisa M. Ruth. “Intelligence is the best weapons in the war on terror”, Intelligence and World Affairs, The Washington Times, <http://communities.washingtontimes.com/neighborhood/intelligence-andworld-affairs/2012/sep/14/intelligence-best-weapon-war-terror/> (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014).

(Şekil-3)⁶². Toplum merkezli harekâtların başarısının, harekât alanına ilişkin kültürel farkındalık sağlamak ile doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Şekil-3 : Simetrik ve Asimetrik Harekât Ortamı⁶³

Nye'a göre bir ülkenin yumuşak gücü üç kaynağa dayanmaktadır. Bunlar; o ülkenin kültürü, siyasi değerleri ve dış politikasıdır. Edebiyat, sanat ve eğitimi içeren üst kültür ve eğlenceye dayalı popüler kültür olarak ikiye ayrılan kültür kavramı, bir ülkenin yumuşak güç yaratma açısından en etkin kaynaklarından birisi olarak görülmektedir.⁶⁴

Kültürün harekât ortamında kullanımı, son zamanların önemli konularından birisi haline gelmiştir. Bu alanda en dikkat çekici örnek olarak, İngiliz Subay Thomas Edward Lawrence'ın (1888-1935) (Arabistan'lı Lawrence) Osmanlı'ya karşı Arapların ayaklanmasını sağlayan uygulamaları gösterilebilir. Lawrence'ın anılarını içeren "Bilgeliğin Yedi Direği-Seven Pillars of Wisdom" başlıklı kitapta; Arap'ların gelenekleri, görenekleri, algıları, davranışları, inançları ve kültürlerinin en ince ayrıntısına kadar irdelendiği ve benimsendiği, Lawrence'ın bir Arap gibi yaşayarak onları etkilediği ve yönlendirdiği yer almaktadır.⁶⁵ Lawrence'ın en önemli özelliği, Arap kültürünü iyi analiz etmesi ve bunu uygulamaya geçirebilmiş olmasıdır. Lawrence

⁶² MNE 6.0, a.g.e., s.5.

⁶³ A.g.e., s.5.

⁶⁴ Nye, a.g.e, s. 20.

⁶⁵ MNE 6.0, a.g.e. ; Himmet Umunç, "Boş Hayal Peşinde: T. E. Lawrence ve Arap İsyanı Üzerine Bir Değerlendirme", 15. Türk Tarih Kongresi-6. Cilt, 2006, http://www.cliohistory.org/fileadmin/files/cliolibrary/TE_Lawrence_FutileFantasy_Turkish.pdf (Erişim tarihi: 19 Ekim 2014).

anılarında, Arapların genel özelliklerini sıraladıktan sonra göreve gitmeden önce içinde bulunduğu durumu şu şekilde vurgulamaktadır ⁶⁶:

Arapların düşüncelerini veya inançlarını bilmeden bir yabancı gibi gönderildim. Ancak görevim; onlara liderlik yapmak ve savaş içerisinde İngiltere'nin yararına olacak şekilde ayaklanma ortamı yaratmaktı. Onların kişiliğine bürünemesem de en azından kendiminkini gizleyebilirdim. Bu yıllardaki görevim, bir Arap gibi giyinerek onların fikir, düşünce ve kültürel yapılarını taklit ederek onları etkileyebilmektir.

Diğer taraftan özellikle Irak ve Afganistan harekâtları, ABD perspektifinden konuyu ön plana çıkarmış, askeri ve akademik alanda birçok çalışmanın öncüsü olmuştur. Bu noktada kültürü, düşman veya düşman olması muhtemel tehditler ile tarafsız halkın dünyaya bakış açısını ortaya koyan bir mercekle düşünmek doğru bir yaklaşım olacaktır. Bir başka ifadeyle kültür, savaşın üzerindeki sis perdesini kaldırmaya yarayan ve istihbarat tahminlerini artırıcı etki yapan bir yaşam biçimi olarak algılanabilir. Bununla birlikte din, dil, sembol, kural, gelenek ve görenekler ile değerleri içeren kültürel faktörleri, askeri harekâtların başarı veya başarısızlıklarını yakından etkileyen faktörler olarak görmek mümkündür. Kültür, insanların ve grupların, hareketleri ve dünya görüşlerini etkileyen sosyal bir yapıdır ve insanlar arasında kullanılan ortak bir dildir. ⁶⁷ Ulusların sahip olduğu kültürün sosyal yapısının bilinmesi halinde, özellikle terörizmle mücadelenin önemli bir aktörü olan halkın seçimlerinin ve hareketlerinin anlaşılması daha kolay olacaktır. Saydam'ın belirttiği gibi, yaşamın sürmesi ve harekâtın başarılması için hedef kitlenin kültürüne özen gösterilmelidir. ⁶⁸ Bir başka ifadeyle, bilindik bir atasözünde vurgulandığı gibi, "Müslüman mahallesinde salyangoz satılmamalıdır".

Dolayısıyla, Müslüman mahallesinde salyangoz satılmasının önlenmesi için bölge kültürünün derinlemesine analiz edilmesi gerekmektedir. Derinlemesine bir analiz için ise kültürün yapısı ve hassasiyetlerine ilişkin istihbaratın toplanması ve uygulanması önem taşımaktadır. Çinli General Sun Tzu tarafından yaklaşık iki bin yıl önce yazılan Savaş Sanatı'nda belirtildiği şekilde, savaşın kesinlikle kazanılabilmesi için

⁶⁶ Thomas Edward Lawrence, *Seven Pillars of Wisdom*, University of Adelaide, 2006, <http://ebooks.adelaide.edu.au/l/lawrence/te/seven/complete.html>, (Erişim tarihi: 19 Ekim 2014).

⁶⁷ Barak A. Salmoni, Paula Holmes-Eber, *Operational Culture for the Warfighter*, Marine Corps University, Virginia, 2008, p. 29-30.

⁶⁸ Ali Saydam, *İletişimin Akıl ve Gönül Penceresi Algılama Yönetimi*, Rota Yayınları, İstanbul, s. 279.

“düşmanı ve kendini bilmek” zorunluluğu⁶⁹, istihbarata olan ihtiyacı açıkça ortaya koymaktadır. Sun Tzu'nun geleneksel savaş ortamı için vurguladığı bu zorunluluk, günümüz asimetrik savaş ortamı içinde kendimizin, düşmanın ve toplumun kültürünün öğrenilmesi bakımından oldukça önemlidir. Aksi takdirde, kültürel özellikler ve hassasiyetlerin göz ardı edilmesi ile birlikte kültürlerarası iletişiminin olumsuz etkileneceği ve muhtemel bir harekâtın daha başından itibaren başarısız kalacağı yorumunu yapmak mümkündür.⁷⁰

Soydaş'a göre kültürler arası iletişimin diğer iletişim süreçlerinden ayrılan yönü, farklı kültürler arasında gerçekleşmesidir.⁷¹ Normal iletişim süreçleri aynı kültürler arasında gerçekleşebilir ancak kültürlerarası iletişim için farklı kültürlerin var olması gerekmektedir. Afganistan'da var olan NATO ve koalisyon güçlerinin Afgan halkı ile kurduğu iletişim, kültürlerarası iletişimin en güzel örneğidir. Uluslararası Yardım Kuvveti (ISAF) bünyesinde görev yapan 48 ülkeden yaklaşık 41.124 asker⁷² Afgan halkı ile kurduğu iletişim, birçok kez kültürlerarası iletişim problemini beraberinde getirmiştir. Ortak harekât icra etmekle görevli NATO ve koalisyon güçleri içerisinde bile farklı kültürlerin var olduğu gerçeği, kültürler arası iletişimi daha da önemli kılmaktadır.

Terörizmle Mücadelede İstihbarat Anlayışına Farklı Bir Yaklaşım: Kültürel İstihbarat Konsepti

Üzerinde fikir birliğine varılmış bir tanım olmamakla birlikte kültürel istihbaratı; kültürel bilginin, düşman veya düşman olması muhtemel tehditler ile harekât çevresini nasıl etkilediğini ve harekât planlarını nasıl yönlendirdiğini analiz etmeyi hedefleyen bir istihbarat alanı olarak tanımlamak mümkündür.⁷³ Kültürel istihbarat, muhtemel bir harekât bölgesine gerçekleştirilecek harekât öncesinde veya harekât esnasında, o bölgede bulunan kültürün tanınması ve anlaşılması amacıyla toplanan kültürel bilginin tasnif edilmesi, değerlendirilmesi ve analiz edilmesi neticesinde elde edilen bir üründür.⁷⁴

⁶⁹ Sun Tzu, *Savaş Sanatı*, çev. Adil Demir, Kastaş Yayınevi, İstanbul, 2004, s. 51.

⁷⁰ Hamilton Bean, “Rhetorical and Critical/Cultural Intelligence Studies”, *Intelligence and National Security*, 28:4, p. 495-519.

⁷¹ Soydaş, a.g.e, s. 12.

⁷² 3 Eylül 2014 tarihi itibarıyla Afganistan'da ISAF bünyesinde görev yapan asker sayısı 48 ülkeden yaklaşık 41.124'dır. NATO Resmi İnternet Sitesi, ISAF Placemat, <http://www.isaf.nato.int/images/media/PDFs/140904placemat.pdf> (Erişim tarihi: 17 Ekim 2014).

⁷³ Anderson, a.g.e., s.4.

⁷⁴ William Wunderle, *Through the Lens of Cultural Awareness: A Premier for US Armed Forces Deploying to Arab and Middle Eastern Countries*, Combat Studies Institute Press, Fort Leavenworth, Kansas, 2007, p. 59.

Kültürel istihbarat dinamik bir süreçtir ve harekât alanına yönelik geleneksel istihbarattan daha önce geliştirilmeli ve geleneksel istihbarat sürecinin geliştirilmesine katkı sağlamalıdır⁷⁵. Kültürel istihbaratın temelinde “kalpleri ve zihinleri kazanmak” hedefi yatmaktadır. Lister’e göre “kalpleri ve zihinleri kazanmak” adına gerçekleştirilen doğrudan (askeri ve zorlayıcı) ve dolaylı (askeri olmayan ve ikna edici) savaşlar, toplumlara yönelik gerçekleştirilmektedir. Bu noktada ikna en önemli husus olarak görülmektedir. İkna etmenin yolu, o toplumun dilini, dinini, gelenek ve görenekleri ile kültürel hassasiyetlerini anlamadan geçmektedir.⁷⁶

Ülkeler ve silahlı kuvvetler açısından sosyo kültürel alanın özelliklerini bilmek önemli iken genellikle bu konu planlarda ve konseptlerde göz ardı edilmiştir. Örneğin, 1963-1973 yılları arasında gerçekleşen Vietnam savaşında bölge halkının kültürel özelliklerinin bilinmemesi, ABD açısından önemli bir öz eleştiri konusu olmuştur. Zaman içerisinde farkına varılan bu eksiklik sonucunda, kültürel boyutların anlaşılması amacıyla Askeri Yardım ve Danışma Grubu oluşturulmuştur. Daha sonra bu grubun adı Vietnam Çalışmaları Danışma Teşkilatı ve Gözlemci Grubu olarak değiştirilmiş, teşkilatın çalışmaları bizzat halkın arasına karışarak elde edilen bilgiler ile şekillendirilmiştir.⁷⁷

Diğer taraftan, Afganistan savaşının başlaması ile birlikte, ABD silahlı kuvvetlerine ait kargo uçaklarından atılan hazır yiyeceklerin domuz ürünleri içermesi Afgan halkı üzerinde oldukça kötü bir etki bırakmıştır. Yapılan bu hata, karar vericilerin harekât alanına ilişkin durumsal farkındalığa yeterince önem vermediklerinin açık bir örneğidir. Kültürel istihbarat, yeni bir konsept olmamakla birlikte karar vericilere durumsal farkındalık kazandırılması açısından oldukça önemli bir İstihbarat disiplini olarak görülebilir.⁷⁸

Günümüzde geleneksel savaşlar yerini daha çok asimetrik savaşlara bırakırken silahlı kuvvetlerin görevleri de hızlı bir değişime uğramıştır. Dünyanın dört bir tarafında yaşanan çatışmaların sadece askeri yollarla değil,

⁷⁵ Matthew R. Black, “Cultural IPB, The Doctrinel Gap”, *Marine Corps Gazette*, <http://www.mca-marines.org/gazette/article/cultural-ipb>, (Erişim tarihi: 20 Ekim 2014).

⁷⁶ Charles R. Lister, “Cultural Awareness and Counterinsurgency in Afghanistan”, *E-International Relations Students*, 2011, <http://www.e-ir.info/2011/03/11/cultural-awareness-and-counterinsurgency-in-afghanistan/> (Erişim tarihi: 20 Ekim 2014).

⁷⁷ Jacob Kipp vd, “The Human Terrain System: A CORDS for the 21 st Century”, Juliana Geran Pilon (Ed.), *Sociocultural Intelligence : A New Discipline in Intelligence Studies*, The Institute of World Politics Press, Washington, 2009, p. 144-146; Kerry Patton, *Sociocultural Intelligence : A New Discipline in Intelligence Studies*. The Continuum International Publishing Group, London, 2010, p. 16.

⁷⁸ Patton, a.g.e., s. 22.

aynı zamanda politik, diplomatik, ekonomik, sosyal, çevresel, bilgisel ve dahada ötesi etnik ve dini faktörler vasıtasıyla çözüme ulaştırılabileceği anlaşılmıştır. Karar vericiler/komutanlar, askeri istihbarata olan ihtiyacı ön plana çıkarırlarken kültüre ilişkin istihbaratı genellikle göz ardı etmişlerdir. Hâlbuki simetrik veya asimetrik tehditlere karşı verilen her mücadelenin arkasında harekât alanında bulunan tarafsız halkın desteğinin kazanılması yatmaktadır.⁷⁹

Kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki rolü, göz ardı edilemeyecek derecede önemlidir. Harekât alanında bulunan toplumun “kalpleri ve zihinleri kazanmak” maksadıyla geliştirilen politikaların başarısı, doğru ve zamanında elde edilen istihbarat ile mümkündür. İstihbaratın temel amacının “bilinmeyene ilişkin sis perdesini aralamak ve onu görünür kılmak” olduğu düşünüldüğünde, kültürel istihbarat ile bireysel ve toplumsal kültüre ilişkin bilinmeyenlerin açığa kavuşturulması sağlanmaktadır. Diğer taraftan, küresel düşünüp yerel hareket edebilmek⁸⁰, kültürel istihbarat sayesinde mümkündür.

Duyvesteyn'e göre kültüre yönelik en etkili istihbarat, insan istihbaratı vasıtasıyla ulaşılmaktadır. İnsan istihbaratıyla terör örgütü mensupları hakkında analiz edilmiş bilgi elde edilmektedir.⁸¹ Bu çok doğru bir yaklaşımdır. Çünkü insan istihbaratı, bir başka insanın yaşadığı ve bildiği bilgilerin elde edilmesi sürecidir. Bu bilgiler, uzman istihbarat yetkilileri tarafından analiz edildikten sonra kullanıma sunulmaktadır. Dolayısıyla bölgenin kültürünü de en iyi bilen ve aktaran, o kültür içerisinde yaşayan insan olacaktır. Bu yüzden insan tarafından aktarılan bir bilgi, uzman kişiler vasıtasıyla etkin bir istihbarata dönüştürülmektedir.⁸²

Kültürel istihbarat, büyük askeri harekâtların, ulus inşası sürecinin ve diğer savaş dışı harekât süreçlerinin tüm safhalarını yakından destekleyici bir özelliğe sahiptir. Kültürel istihbarat ile desteklenmiş harekâtlarda, kaynakların daha etkin kullanılacağı ve zayıfların daha az olacağı öngörülmektedir. Savaş ve çatışmaların asimetrik bir hal aldığı günümüz tehdit ortamında istihbaratın hedefi; “coğrafi harita”nın ortaya

⁷⁹ Donald J. Anderson, “Cultural Intelligence, Meeting Today’s Demands,” *Final Report*, Naval War College, 2004, p. 5-6.

⁸⁰ Saydam, a.g.e., s. 297.

⁸¹ Isabelle Duyvesteyn, “Hearts and Minds, Cultural Awareness and Good Intelligence: The Blueprint for Successful Counter-Insurgency”, *Intelligence and National Security*, 26:4, 2011, p. 453.

⁸² Duyvesteyn, a.g.m., s. 453-454.

çıkartılmasından ziyade "insan haritası"nın çıkartılması olarak belirlenmiştir⁸³. Bu maksatla, özellikle terörizm ile mücadele de ağırlık merkezi toplum olurken belirlenen hedef, "insan haritası"nın oluşturulmasıdır.

Kültürel istihbarata giden ilk yol, bilginin toplanması aşamasıdır. Bu noktada kültürel farkındalık yaratılmaktadır. Harekât alanına intikal edecek olan askerler için bu safha oldukça önemlidir. Takiben elde edilen ham bilgilerin anlaşılması ve uygulanmasına yönelik olarak kültürel anlayış kabiliyeti kazanılmaktadır. Her iki aşamada kültür, henüz işlevsel hale getirilmemiştir. Bir başka ifade ile henüz harekât alanına yönelik hazırlanmış değildir. Bir sonraki safhada yorumlanan kültürel bilgi, ham bilgi olmaktan çıkarak harekât alanında kullanılabilir ve karar vericilerin/komutanların kararlarını etkileyen bir istihbarata dönüştürülmüştür.⁸⁴

İstihbarat birimleri, düşmanın askeri imkân ve kabiliyetlerinin yanı sıra değerlerini, inançlarını, davranışlarını, bir başka ifade ile kültürünü öğrenmek ve analiz edip harekât kapsamında kullanmak durumundadır. Kültürel istihbarat eksikliği, askeri harekâtlarda düşmanın ve bölgedeki halkın yanlış algılanması ve yanlış yorumlanmasına neden olabilmektedir. Lawrence tarafından gerçekleştirilen faaliyetler, onun adına bir başarı sayılırken, diğer taraftan Arap kültürünü tam olarak analiz edemeyen Osmanlı içinde başarısızlık sayılmaktadır.

Sovyet Tümgeneralı Ruslan S. Aushev tarafından söylenen şu sözler, kültürü anlamadan ve analiz etmeden gerçekleştirilen harekâtın sonuçlarını açıkça ortaya koymaktadır⁸⁵:

1979'da Afganistan'a girdiğimizde insanlar bizi "hoş geldiniz" diyerek karşılaşmışlardı. Bir yıl sonra % 40'ı bizden nefret etmeye başladı, beş yıl sonra % 60'ı ve çekilmeye başladığımızda % 90'ı bizden nefret ediyordu. Ve sonunda anladık ki biz insanlarla savaşıyorduk.

Terörizmle mücadelede kültürel istihbarat, terörizmi destekleyen ve terörist eylemlerde bulunan insanların "zihinsel şablonların" anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.⁸⁶ Afganistan ve Irak harekâtları bu durumun en belirgin

⁸³ Joint Doctrine Note (JDN), 4/13, "Culture and Human Terrain", UK Ministry of Defence, The Development, Concept and Doctrine Centre, 2013.

⁸⁴ Gavriel, a.g.m., s. 72-73.

⁸⁵ Randall S. Hoffman, "The Way Ahead: Reclaiming the Pashtun Tribes through Joint Tribal Engagement in Applications in Operational Culture", Paula Holmes-Eber, Patrice M. Scanlon, Andrea L. Hamlen (Ed.), Applications in Operational Culture, Perspectives from the Field, Marine Corps University Press, Quantico, VA, 2009, p. 82.

⁸⁶ Anderson, a.g.e. s. 4.

örnekleridir. ABD askerleri tarafından Irak'ta katılım sağlanan "Cuma Hutbeleri", halkın nabzının tutulması ve kültürel istihbarat toplamaya yönelik önemli girdiler sağlamıştır. Bununla birlikte Afganistan Uluslararası Güvenlik ve Yardım Kuvveti (ISAF) eski Komutan Yardımcısı İngiliz General Adrian Bradshaw'un belirttiği şekilde, terörizmle mücadelede Afgan askerinden elde edilen kültürel ve dini bilgiler, NATO askerlerinin Afgan halkına karşı, Afgan askerlerine dağıtılan "Koalisyon Güçlerinin Anlaşılmasına Yönelik Broşür" ise, Afgan askerinin yabancılara karşı kültürel farkındalıklarının artırılmasında önemli bir rol oynamıştır.⁸⁷

Terörizmle mücadelede kültürel istihbaratın elde edilmesine ilişkin somut adımlar, ABD tarafından, Afganistan ve Irak savaşları ile birlikte atılmaya başlanmıştır. Afganistan ve Irak savaşları kapsamında kültürün terörizmle mücadelede kullanımına ilişkin çalışmalar yapılmış ve buna yönelik kurumlar oluşturulmuştur. Bölgesel İnsan Dokusunu Tanıma Ekipleri, Kadın İşbirliği Ekipleri ve Kilit Lider İşbirliği Ekipleri, terörizmle mücadelede kültürel istihbaratın üretilmesi yönünde oluşturulan önemli girişimlerdir.

Bölgesel İnsan Dokusunu Tanıma Sistemi-BİDTS (*Human Terrain System-HTS*)

ABD Savunma Bakanlığı tarafından 2005 yılında geliştirilen ve 2007 yılında uygulamaya konulan bir programdır. Bu program vasıtasıyla, bölgenin kültür haritasının ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Program ile ayrıca, Afganistan ve Irak gibi devam eden harekât bölgelerinde yerel halka ait sosyokültürel bilgilerin, terörizmle mücadeleye uygulanması öngörülmüştür.⁸⁸ Program kapsamında, 3'ü asker, 2'si ise sivil olmak üzere 5 üyeden oluşan "Bölgesel İnsan Dokusunu Tanıma Ekipleri/*Human Terrain Teams*" oluşturulmuştur. Söz konusu bu ekipler vasıtasıyla, sorumlu olunan bölgenin kültürel hassasiyetleri ortaya konulmuş ve terörizmle mücadelenin kültürel faktörlere göre şekillenmesi sağlanmıştır.⁸⁹

Afganistan ABD ve NATO eski Komutanı General Stanley McChrystal, Afganistan'da yürütülen terörizmle mücadelede stratejilerinin öncelikle toplumu kazanmak olduğunu belirtmiş, toplumun desteğinin sağlanabilmesi

⁸⁷ Rod Nordland, "Culture Clash With Afghanistan on Display at Briefing", *The New York Times*, http://www.nytimes.com/2012/09/07/world/asia/afghan-and-american-culture-clashes-at-center-stage.html?_r=0 (Erişim tarihi: 20 Ekim 2014).

⁸⁸ HTS Report, AAA Commission on the Engagement of Anthropology with the Us Security and Intelligence Communities (CEAUSSIC), *Final Report on The Army's Human Terrain System Proof of Concept Program*, Submitted to The Executive Board of The American Anthropological Association, 2009, p.4.

⁸⁹ Kipp vd, a.g.m., s. 149.

için onların ihtiyaçlarının en iyi şekilde anlaşılması gerektiğini ifade etmiştir.⁹⁰ McChrystal'ın bu sözleri sosyokültürel eksikliğin açık bir göstergesidir. Bu eksiklik, oluşturulan Bölgesel İnsan Dokusunu Tanıma Ekipleri vasıtasıyla giderilmeye çalışılmıştır.

Sayfa/Page | 72

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Kadın İşbirliği Ekipleri-KİE (*Female Engagement Teams-FET*)

Toplum-merkezli terörizm ile mücadele programı kapsamında 2009 yılında oluşturulan Kadın İşbirliği Ekiplerinin temel görevi, Afgan kültürü açısından önemli bir yere sahip olan Afgan kadını ile iletişimin sağlanmasıdır.⁹¹ Bununla birlikte ekiplerin bir diğer görevi, kültürel bilgi toplamak, bilgi dağıtımını, sağlık yardımı ve eğitim, sivil-asker işbirliğini geliştirme ve güvenliğin tesisinin sağlanmasıdır.⁹²

Kadın İşbirliği Ekipleri, tabur seviyesindeki bir birliğin bünyesinde görev yapan çeşitli rütbelerdeki 2-3 gönüllü bayan askerden oluşmaktadır. Bu ekiplerin en temel özelliği Afgan kadını ile güvene dayalı iletişim kurabilecek kabiliyete sahip olmalarıdır. Kadın İşbirliği Ekipleri vasıtasıyla Afgan kadınının desteğinin kazanılması hedeflenmiştir.⁹³

Afganistan'da terörist olarak adlandırılan kesim genel olarak erkeklerden oluşmaktadır. Ancak geleneksel toplumlarda ve özellikle doğu kültüründe, ayaklananların destek sağlaması adına kadınların aile içerisindeki rolü oldukça önemlidir. Tarafsız veya dost kadınlarla iletişim kurmak ve onların kalplerini ve zihinlerini kazanmak terörizmle mücadele açısından önemli bir mihenk taşı olacaktır.

Kilit Lider İşbirliği Ekipleri-KLİE (*Key Leader Engagement-KLE*)

Kilit Lider (Aşiret/Kabile Lideri, Ata) İşbirliği Ekipleri, ABD tarafından Afganistan ve Irak'ta harekât alanındaki halkı yönlendirebilecek olan yaşlı ve kilit roldeki insanlar ile iletişim kurmak amacıyla oluşturulmuştur. Bölgenin yerel liderleri ile kurulacak iyi ilişkiler ve onların "kalplerini ve zihinlerini

⁹⁰ HTS Report, a.g.r., s.7.

⁹¹ Anna C. Coll, "Evaluating Female Engagement Team Effectiveness in Afghanistan, Honors Thesis Collection, Paper 2, 2012, http://repository.wellesley.edu/thesis_collection/2 (Erişim Tarihi: 25 Ekim 2014), p. 2.

⁹² Zoe Bedell, United States Marine Corps Female Engagement Team, *Presentation*, 2011, http://www.nato.int/issues/women_nato/meeting-records/2011/pdf/BEDELL_FET_Presentation.pdf (Erişim tarihi: 21 Ekim 2014).

⁹³ Christopher Mccullough, "Female Engagement Teams: Who They are and Why They do it", 2012, <http://www.army.mil/article/88366/>, (Erişim tarihi: 22 Ekim 2014).

kazanacak” olumlu hareketler, bu liderlerin terör örgütüne katılım sağlayacak gençleri alıkoyması açısından önemli bir adımdır.⁹⁴

Bilindiği üzere doğu kültüründe “Ata’nın ve Ana’nın” yeri farklıdır ve içinde buldukları aileyi, toplumu ve ülkeyi etkileyebilme kabiliyetine sahiplerdir. Dolayısıyla terörizmle mücadelede çıkış yolunun, Ata ve Anaların kalpleri ve zihinlerinin kazanılmasına bağlı olduğu değerlendirilmektedir.

Sonuç

Uluslararası literatürde henüz üzerinde ortak bir tanım birliği oluşturulamamış olan terörizm, geçmiş olduğu değişim ve dönüşümlerle hem iç hem de dış siyaset üzerinde oldukça önemli bir role sahiptir. Geleneksel savaşların yerini, genel olarak, asimetrik savaşlara bıraktığı günümüzde, teröre başvuran yasadışı örgütler, ayırım gözetmeden, şiddet unsuru daha yoğun ve daha yıkıcı eylemler gerçekleştirmeye başlamıştır. Terörün ortaya koyduğu her şiddet hareketi, toplumun korku düzeyini gün geçtikçe artırmıştır. Taktik seviyede gerçekleştirilen terör eylemleri, stratejik etkiler yaratarak uluslararası barış ve güvenliği tehdit eder hale gelmiştir.

Terörizmle mücadelenin birçok yöntemi olmakla beraber, bu yöntemlerin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için öncelikle terör örgütlerinin niyet ve kapasitelerinin bilinmesi önemlidir. Bunun ancak etkili bir istihbarat ile mümkün olduğu söylenebilir. Terörizm, istihbarat teşkilatları için mücadele edilmesi gereken öncelikli bir görev olarak görülmektedir. Soğuk savaşın sona ermesinden sonra hızla gelişen istihbarat sistemleri, terörizmle mücadelenin en temel araçları haline gelmiştir. Düşman güçlerinin ve silah sistemlerinin bulunmasının kolay olduğu soğuk savaş döneminde ihtiyaç duyulan istihbarat kabiliyeti, düşmanın bulunmasının oldukça zor olduğu terörizm ile mücadele kapsamında daha da önem kazanmıştır. Bunun ötesinde, bir terör örgütünün toplumun desteğini sağlayabilmesi halinde mücadele için salt bir askeri istihbaratın yeterli olmayacağı sonucuna varılmıştır. Bu durumda terörizmle mücadele edebilmek için politik, ekonomik, sosyal ve kültürel faktörleri içeren kapsamlı bir istihbarat yaklaşımı sergilenmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Toplumların kültürünün bilinmesi, kültürel faktörlerin anlaşılması ve kültürel hassasiyetlerin farkında olunmasının, terörizmle mücadele gibi toplum-merkezli harekâtların başarısını doğrudan etkileyeceği değerlendirilmektedir. Afganistan örneğinde olduğu gibi, bir yandan

⁹⁴ NATO Bi-SC Information Operations Reference Book , 2010, <http://info.publicintelligence.net/NATO-IO-Reference.pdf>, (Erişim tarihi: 21 Ekim 2014), p. 51.

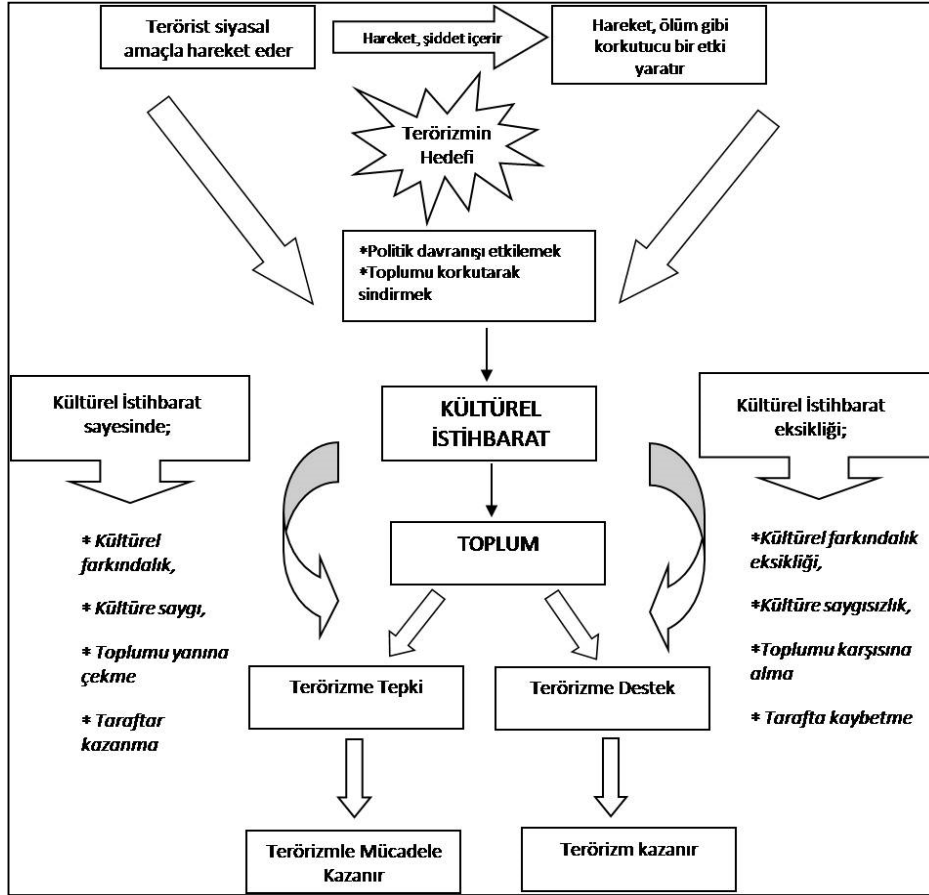
demokrasi ve barış vaatleri sunarken diğer taraftan kültürel bir davranışı kendisine yöneltilmiş bir tehdit olarak algılayan ve sivil ölümlerine neden olan koalisyon ve NATO güçleri çelişkili bir durum ortaya koymaktadır. Örneğin; doğu kültürünün temelinde var olan düğünlerde havaya ateş açma davranışı, kültürü bilmeyen yabancı askerlerce bir tehdit olarak algılanmaktadır. Nitekim bir düğüne yapılan hava saldırısında 120 sivil Afganlı hayatını kaybetmiş, ABD askerlerince yapılan açıklamada saldırının havaya ateş açılması sonucu gerçekleştirildiği ifade edilmiştir⁹⁵. Masum sivillere yönelik gerçekleştirilen bu tür saldırılar, terörizmle mücadele edenlere karşı güveni sarsmaktadır. Bu yüzden, bünyesinde terörizmle mücadele faaliyeti gerçekleştirilecek olan toplumların kültürel değerleri ve hassasiyetlerinin bilinmesinin icra edilen mücadeleyi başarılı kılacağını söylemek mümkündür.

Masum sivillerin ölümü, terör örgütlerinin propagandası haline dönüşmektedir. Terörizmle mücadelenin en hassas noktasının, toplumun desteğinin kazanılması olduğunu söylemek mümkündür. Zira kültürüne değer verip toplumu ikna ederek yanına çeken, mücadelenin galibi olacaktır. Kültürel istihbaratın temel hedefi, savaşı yanı sıra barışın da kazanılmasını sağlamaktır. Bu noktada, kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki rolü ve önemi açıkça ortaya çıkmaktadır.

Kültürel istihbaratın terörizmle mücadeledeki rolüne ilişkin değerlendirme, Başeren⁹⁶ tarafından geliştirilen “terör mekanizmaları” modeli kullanılarak yapılmıştır. Terörizmin temel hedefine ulaşmak maksadıyla gerçekleştirilen eylemlerden sonra toplum yol ayrımına gelmiştir: terörizmi desteklemek veya terörizme tepki koymak. Bu noktada kültürel istihbarat ön plana çıkmaktadır (Şekil-4). Kültürel istihbarat vasıtasıyla elde edilecek kazanımlar, toplumun karar verme sürecini yakında etkileyebilecektir. Bu yol ayrımında toplumu etkileyecek olan iki aktör; terörizmle mücadele eden taraf ve terörist gruplardır. Dolayısıyla toplumun kültürüne saygı göstermek, kültürel konulara ilişkin farkındalığa sahip olmak ve halkı yanına çekmek, terörizmle mücadelede başarının anahtarı konumundadır. Buna karşılık, kültüre saygısızlık, kültürel farkındalık eksikliği ve halkın karşısında olma hali, terörizmin işine yarayacak ve terörizmle mücadeleyi etkisiz kılacaktır. Bu durumu, tahterevalli şeklinde düşünmek mümkündür. Hangi tarafın ikna ve cazibe gücü ağırsa toplum o tarafa yönelecektir. Bu noktada, her iki aktör tarafından toplumu etkileme yönünde sarf edilen çabanın, aktif, doğru ve eş zamanlı elde edilen kültürel istihbarata dayandığı gerçeği göz ardı edilmemelidir.

⁹⁵ Mesut Kardeşhan, *Terörün Efendileri*, Pınar Yayınları, İstanbul, 2003, s. 44

⁹⁶ Başeren, a.g.m., s. 3.

Şekil-4: Terörizmle Mücadelede Kültürel İstihbaratın Rolü

Sonuç olarak, kültür ve kültürel faktörler göz ardı edilerek sadece sert güç ile gerçekleştirilen terörizmle mücadelede başarı sağlanmış gibi görünse de, kalıcı bir barışın sağlanmasının mümkün olmayacağı sonucuna varılabilir. Bu noktada, gerçekleştirilen mücadeledeki temel hedefin, savaşın yanı sıra barışın da kazanılması olduğu göz ardı edilmemelidir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

GÖKALP, Ziya, **Hars ve Medeniyet**, (der. Yalçın Toker), Toker Yayınevi, İstanbul, 1995.

GÜVENÇ, Bozkurt, **İnsan ve Kültür**, Boyut Yayıncılık, İstanbul, 2011.

HAVILAND, William A. vd., **Kültürel Antropoloji**, (çev. İnan Deniz Ergüvan Sarıoğlu), Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2008.

HOFSTEDE, Geert vd. **Cultures and Organizations, Software of The Mind, Intercultural Cooperation and Its Importance For Survival**, McGraw-Hill., 2010.

KARAŞAHAN, Mesut, **Terörün Efendileri**, Pınar Yayınları, İstanbul, 2003.

LAWRENCE, Thomas Edward **Seven Pillars of Wisdom, University of Adelaide**, 2006, <http://ebooks.adelaide.edu.au/l/lawrence/te/seven/complete.html>

NYE, Joseph, **Yumuşak Güç, Dünya Siyasetinde Başarının Yolu** (çev. Rayhan İnan Aydın), Elips Kitap, Ankara 2005.

ÖZDAĞ, Ümit, **İstihbarat Teorisi**, (5.bs), Kripto Yayınları, Ankara, 2011.

PATTON, Kerry, **Sociocultural Intelligence: A New Discipline in Intelligence Studies**. The Continuum International Publishing Group, London, 2010.

RICHELSON Jeffrey T., **The US Intelligence Community**, Westviews Press, Philadelphia, 2012.

SALMONI, Barak A., HOLMES-EBER Paula, **Operational Culture for the Warfighter**, Marine Corps University, Virginia, 2008, p. 29-30.

SAYDAM, Ali, **İletişimin Akıl ve Gönül Penceresi Algılama Yönetimi**, Rota Yayınları, İstanbul.

SOYDAŞ, Ayda Uzunçarşılı, **Kültürlerarası İletişim, Farklı Kültürel Ortamlarda Çalışma ve İletişim**, Parşömen Yayıncılık, İstanbul, 2010.

TING-TOOMEY, Stella, **Communicating Across Cultures**, The Guilford Press, New York, 1999.

TZU, Sun, **Savaş Sanatı**, (Çev. Adil Demir) Kastaş Yayınevi, İstanbul, 2004.

WUNDERLE, William, **Through the Lens of Cultural Awareness:A Premier for US Armed Forces Deploying to Arab and Middle Eastern Countries**, Combat Studies Institute Press, Fort Leavenworth, Kansas, 2007.

Makaleler

BAHARÇİÇEK, Abdulkadir ve Gökhan TUNCEL, "Terörle Mücadelenin Zorlukları ve Bu Zorlukları Aşmada Farklı Bir Yaklaşım : Demokratik Mücadele Yöntemi", **Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi**, c. 2 (2), 2011, s. 1-16.

BAŞEREN, Sertaç Hami, "Terrorism with Its Differentiating Aspects", **Defence Against Terrosim Review**, Vol.1, No.1, 2008, p. 1-11.

BEAN, Hamilton, "Rhetorical and Critical/Cultural Intelligence Studies", **Intelligence and National Security**, 28:4, p. 495-519.

BEDELL Zoe, United States Marine Corps Female Engagement Team, **Presentation**, 2011, http://www.nato.int/issues/women_nato/meeting-records/2011/pdf/BEDELL_FETPresentation.pdf

BEŞE, Ertan ve Merve SEREN, “Stratejik İstihbarat Olgusunun Teorik Çerçevesi, Unsurları ve Terörle Mücadele Politikaları Açısından Rolü ve Önemi”, **Polis Bilimleri Dergisi**, 2011, Cilt: 13 (3), s.123-145.

BLACK, Matthew R., “Cultural IPB, The Doctrinel Gap”, **Marine Corps Gazette**, <http://www.mca-marines.org/gazette/article/cultural-ipb>

CLINE, Lawrence E.. “Intelligence and Combatting Terrorism”, Paul Shemella (Ed.), **Fighting Back, What Governments Can Do About Terrorism**, Standford University Press, Standford, 2011.

COLL, Anna C., “Evaluating Female Engagement Team Effectiveness in Afghanistan, Honors Thesis Collection, **Paper 2**, 2012, <http://repository.wellesley.edu/thesiscollection/2>

DUYVESTYEN, Isabelle, “Hearts and Minds, Cultural Awareness and Good Intelligence: The Blueprint for Successful Counter-Insurgency”, **Intelligence and National Security**, 26: 4, 2011, p. 445-459.

GAVRIEL, Alexei, “Red, White , or Pink SA? Understanding the Need for a Holistic Approach to Culture in Military Intelligence”, **The Canadian Army Journal**, Volume 13.1, 2010, p. 72.

GEZGİN, Suat, “Haber ve Terör”, Orhan Gökçe ve Uğur Demiray (der.), **Terörün Görüntüleri, Görüntülerin Terörü**, Çizgi Kitapevi, Konya, 2004, s. 9-18.

GÜZEL, Cemal, “Korkunun Korkusu: Terörizm”, Cemal Güzel (Der.), **Silinen Yüzler Karşısında Terör**, Ayraç Yayınevi, Ankara, 2012, ss. 7-19

HOFFMAN, Randall S., “The Way Ahead: Reclaiming the Pashtun Tribes through Joint Tribal Engagement in Applications in Operational Culture”, Paula Holmes-Eber, Patrice M. Scanlon, Andrea L. Hamlen (ed.), **Applications in Operational Culture, Perspectives from the Field**, Marine Corps University Press, Quantico, VA, 2009.

JENKINS, Brian M., “International Terrorism, The Other World War”, Charles W. Kegley (Ed.), **The New Global Terrorism Characteristics, Causes, Controls**, Prentice Hall, Upper Saddle River, p. 15-26.

JOURNET, Nicolos “Kültür Nedir”, Nicolos Journet (Ed.), **Evrenselden Özele Kültür**, (çev. Yümni Sezen), İz Yayıncılık, İstanbul, 2009.

KEGLEY, Charles W., “The Characteristic, Causes and Controls of the New Global Terrorism:An Introduction”, Charles W. Kegley (Ed.), **The New Global Terrorism Characteristics, Causes, Controls**, Prentice Hall, Upper Saddle River,2003, p. 1-14.

KIPP, Jacob vd, “The Human Terrain System: A CORDS for the 21 st Century”, Juliana Geran Patton (Ed.), **Sociocultural Intelligence: A New Discipline in Intelligence Studies**, The Institute of World Politics Press, Washington, 2009, p. 144-146.

KÖSELİ, Mutlu, “Terörle Mücadelede İstihbaratın Rolü”, **Polis Bilimleri Dergisi**, 2009, Cilt:11 (2), s. 51-72.

LISTER, Charles R., "Cultural Awareness and Counterinsurgency in Afghanistan", E-International Relations Students, 2011, <http://www.e-ir.info/2011/03/11/cultural-awareness-and-counterinsurgency-in-afghanistan/>.

MASOOD, Talat, "Pakistan's Fight Against Terrorism", **Defence Against Terrorism Review**, Vol. 4, No. 1, 2012, p. 13-30.

MCCULLOUGH, Christopher, "Female Engagement Teams: Who They are and Why They do it", 2012, <http://www.army.mil/article/88366/>

MOCKAITIS, Thomas R., "Terrorism, Insurgency, and Organized Crime". Paul Shemella (Ed.), **Fighting Back, What Governments Can Do About Terrorism**, Standford University Press, Standford, 2011, p. 17.

NORDLAND, Rod, "Culture Clash With Afghanistan on Display at Briefing", **The New York Times**, http://www.nytimes.com/2012/09/07/world/asia/afghan-and-american-culture-clashes-at-center-stage.html?_r=0

OKTAY, Emel Gülden, NATO'nun Dönüşümü ve Kamu Diplomasisi'nin Artan Rolü, **Uluslararası İlişkiler**, Cilt 9, Sayı 34, 2012, s.25-149.

PEARS, Jessica, "War on Terrorism Requires New Intelligence Techniques", **National Defence**, 2007, <http://www.nationaldefensemagazine.org/archive/2007/August/Pages/SecurityBeat4882.aspx>

TAYLOR, Stan A., "The Role of Intelligence in National Security". Alan Collins (Ed.), **Contemporary Security Studies**, Oxford University Press, New York, 2007, s. 250.

UMUNÇ, Himmet, "Boş Hayal Peşinde: T. E. Lawrence ve Arap İsyanı Üzerine Bir Değerlendirme", **15. Türk Tarih Kongresi** – Cilt: 6, 2006, http://www.clio-history.org/fileadmin/files/cliolibrary/TE_Lawrence_FutileFantasy_Turkish.pdf

WARNER, Michael, "Wanted: A Definition of Intelligence", **Studies in Intelligence**, Volume:46, No:3, <https://www.cia.gov/library/center-for-the-study-of-intelligence/csi-publications/csi-studies/studies/vol46no3/article02.html>

YALÇINKAYA, Haldun and Dilaver Arıkan Açar, "NATO Peacekeeping in Afghanistan : Expanding the Role to Counterinsurgency or Limiting it to Security Assistance", **Defence Against Terrorism Review**, Vol.2, No.2, 2009, p. 59-81.

İnternet Siteleri

FBI Resmi İnternet Sitesi, "Intelligence Defined", <http://www.fbi.gov/about-us/intelligence/defined>

Milli İstihbarat Teşkilatı Resmi İnternet Sitesi, "İstihbarat Oluşumu", <http://www.mit.gov.tr/isth-olusum.html#>

Raporlar

ANDERSON, Donald J., "Cultural Intelligence, Meeting Today's Demands," **Final Report**, Naval War College, 2004, p. 5-6.

Cross-Cultural Awareness, Multinational Experiment 6.0, Obj.4.3., **NATO Concept**, 2010, p. 3-99.

FRANZ, Peter, Cultural Intelligence For The Commander: A necessary ingredient, **Final Report**, Naval War College, Newport, 2005, p. 4-5.

HTS Report, AAA Commission on the Engagement of Anthropology with the Us Security and Intelligence Communities (CEAUSSIC), **Final Report On The Army's Human Terrain System Proof Of Concept Program**, Submitted To The Executive Board Of The American Anthropological Association, 2009, p.4.

Doktrinler

İngiltere'nin Terörizmle Mücadele Stratejisi, çev: Uluslararası Terörizm ve Sınırşan Suçlar Araştırma Merkezi (UTSAM), Polis Akademisi, Ankara, <http://www.utsam.org/images/upload/attachment/%C4%B0zleme%20Koruma%20%C3%96nleme%20Haz%C4%B1rl%C4%B1kl%C4%B1%20Olma.pdf> 2009, s.11.

Joint Doctrine Note (JDN),4/13, "Culture and Human Terrain", UK Ministry of Defence, The Development, Concept and Doctrine Centre, 2013.

Joint Publication 2-0 (JP 2-0), Joint Intelligence, 2013, p. I-1.

Joint Publication 3-07.2, "Antiterrorism", 2010, p. I-1, [http://www.bits.de/NRANEU/others/jp-doctrine/JP3_07.2\(10\).pdf](http://www.bits.de/NRANEU/others/jp-doctrine/JP3_07.2(10).pdf)

Summary

In this study, the idea of cultural intelligence, which is needed to provide a cultural awareness is discussed. The purpose of this study is to examine the idea of intelligence in terms of cultural factors and stress the role of cultural intelligence in defence against terrorism. Firstly, the ideas of terror, defence against terrorism, intelligence and culture are defined. Secondly, the role of cultural intelligence in defence against the terrorism is argued. Finally, a model about the gains related to cultural intelligence has been proposed.

Terrorism has become a major security problem for many countries over the time. Terrorist groups, having many different motives, have caused the death of thousands of people by performing attacks that affect the interests of the countries. Although there are many methods of combating terrorism, important point for implementing these methods is to be aware of the intent and capacity of terrorist organizations. It can be said that this is possible with an effective

intelligence. So, terrorism has become a priority task for the intelligence agencies. Therefore, active, timely and correctly gathered intelligence is needed to prevent or at least lessen the impact of terrorist attacks.

Intelligence can be defined as a product that consists of information that has been refined to meet the needs of policy makers. On the other hand, intelligence is a process through which that information is identified, collected, and analyzed. One of the most critical issues in defence against terrorism is the capacity of intelligence. The chance of success of defence against terrorism is low without true, simultaneously produced and shared intelligence. Defence against terrorism needs a comprehensive approach. As well as military power, economic, cultural, political and social forces are important for the success of defence against terrorism.

On the other hand, being aware of the cultural sensitivities play a key role in preventing the support given to terrorism. Culture is not a new topic for use in military operations. However, it can be said that the importance of culture has increased in non-combat operations after the cold war. Cultural awareness is crucial for the success of defence against terrorism. Cultural awareness is provided by cultural intelligence.

Cultural intelligence can be defined as analyzed cultural information that provides understanding of a people or nation's psychology, beliefs (such as religion), and behaviors. It helps provide understanding as to why a people act as they do and what they think. The main target of cultural intelligence is to gain hearts and minds. On the other hand, cultural intelligence is important product to be able to think globally, but act locally.

As a result, long lasting peace can be impossible if defence against terrorism is performed with only hard power. It should not be forgotten that the main aim of defence against terrorism is to win the peace as well as the war.

Satın Alma Gücü Paritesi Teorisinin Geçerliliği: G7 Örneği

Aslı Önay AKÇAY*, Filiz ERATAŞ**

Öz

Bir değişim oranı olan Satın Alma Gücü Paritesi (SGP) ülkeler arasındaki fiyat farklılıklarını ortadan kaldırarak, söz konusu ülkelerin para birimlerinin satın alma gücünü eşitlemekte ve uluslararası gelişmişlik karşılaştırmalarında önemli bir ölçüt olarak karşımıza çıkmaktadır. SGP teorisi uzun dönemde reel döviz kurunun sabit olduğu varsayımına dayanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, 1995-2012 döneminde G7 olarak tanımlanan ülkelerde SGP teorisinin geçerliliğinin incelenmesidir. Bu bağlamda, panel veri analizi kapsamında reel döviz kuru serisinin durağanlığı hem birinci nesil hem de ikinci nesil birim kök testleri ile sınanmıştır. Yapılan analiz sonucunda; birinci nesil panel birim kök testi ile reel döviz kurunda birim kökün olmadığı yönünde kanıtlar elde edilirken, ikinci nesil birim kök testleri ile serinin birim kök içerdiği diğer bir ifade ile G7 ülkelerinde SGP teorisinin geçerli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Satın Alma Gücü Paritesi, Reel Döviz Kuru, G7 Ülkeleri, Panel Veri Analizi, Panel Birim Kök Testi.

Jel Codes: C01, C23, F31.

Validity of Purchasing Power Parity Theory: The Case of G7

Abstract

Purchasing Power Parity (PPP), which is an exchange ratio, eliminates price differences between countries, equates the purchasing power of the currencies of these countries, and emerges as an important criterion in the international development comparisons. PPP theory is based on the assumption that the long-term real exchange rate constant.

*Ar. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü,
E-posta: asli.akcay@deu.edu.tr

** Ar. Gör., Celal Bayar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü,
E-posta: filiz.eratas@cbu.edu.tr

Aim of this study is to analyze the PPP theory for the countries that defined as G7 between 1995-2012 periods. In this context, stability of the real exchange rate series have been tested with the first-generation and second-generation unit root tests in the scope of the panel data analysis. As a result of the analysis, there is evidence that unit root in the real exchange rate is not obtained with the first-generation panel unit root test, with the second-generation unit root tests it is obtained that the series contain a unit root, in other words, the PPP theory is not valid for the G7 countries.

Keywords: Purchasing Power Parity, Real Exchange Rate, G7 Countries, Panel Data Analysis, Panel Unit Root Test.

Giriş

Reel döviz kurlarının durağanlığının araştırılması için, serinin hem genel hem de bireysel olarak durağanlığının incelenmesine olanak veren panel birim kök testleri ülke gruplarının analizlerinde sıklıkla kullanılmaktadır. Bununla birlikte makro iktisadi zaman serilerinde verilerin yatay kesit birimlerinin bağımlılığına dikkat edilmemektedir. Bu durum ise sapmalı tahmin sonuçlarına yol açmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada ülkelerin reel döviz kurlarının durağanlığı yatay kesit bağımlılığı dikkate alınarak incelenmektedir.

Bir ülkede gerek ekonomi politikalarının oluşturulmasında, gerekse ekonomik faaliyetlere yön verilmesinde önemli rol oynayan döviz kurları, ülkelerin ekonomik yapıları hakkında önemli bilgiler vermektedir. Özellikle yurtdışında üretilen malların yurtiçinde üretilen mallar cinsinden nispi fiyatını yansıtan reel döviz kurları, uluslararası rekabeti ölçmede önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Buna ilaveten reel döviz kurlarında yaşanacak değişimler ülke ekonomileri üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu nedenle, reel döviz kurlarındaki değişimler ve sapmaların analiz edilmesi gerekmektedir. Yapılan analizler sonucunda elde edilecek bulgulara dayanarak uygulamaya konulacak politikalar döviz kuru değişimlerini istikrarlı bir hale getireceğinden ekonomik istikrarı da olumlu yönde etkileyecektir.

Döviz kurunun belirlenmesine yönelik farklı yaklaşımlar mevcuttur. Bunlar arasında "Satın Alma Gücü Paritesi (SGP)" en çok kabul gören yaklaşım olmuştur. SGP teorisi ilk kez İsveçli iktisatçı Gustav Cassel (1918) tarafından ortaya konmuştur. Uluslararası Para Fonu'na (IMF) üye olan ülkelerde Bretton Woods dönemini kapsayan ve sabit kur sistemin benimsendiği dönem sonrasında döviz kurlarının dalgalanmaya bırakılması ile oynaklığın artışı SGP analizlerinin yaygınlaşmasına yol açmıştır. SGP kapsamında uzun dönemde reel döviz kurlarının sabit olduğunu varsayılmaktadır. Bu doğrultuda, ülkeler

arası SGP teorisinin geçerli olması için, reel döviz kurunun ortalamaya dönmesi gerekmektedir. SGP teorisinin geçerliliğine ilişkin farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan en çok kabul göreni reel döviz kurunun durağanlığının sınanmasıdır.

Bu çalışmada, öncelikle SGP teorisine ilişkin kavramsal açıklamalar yapılmış, ardından yazın taramasına yer verilmiştir. Son bölümde ise G7 ülkeleri kapsamında SGP teorisinin geçerliliği panel birim kök testleri yardımıyla incelenmiş, elde edilen ampirik bulgular değerlendirilmiştir.

I. Satın Alma Gücü Paritesi: Kavramsal Açıklama

Ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılaşmasının olmadığını varsayan SGP teorisi, dünyada benzer malların benzer fiyatlardan satılması ilkesini temel almaktadır. SGP teorisi özünde tek fiyat kanununa dayanan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre, tek fiyat kanunu bir malın fiyatının aynı para birimi cinsinden ifade edildiği zaman tüm ülkelerde eşit olacağını ifade etmektedir. Kısacası, SGP teorisi tek fiyat kanununun döviz piyasası analizine dönüştürülmüş halidir.

SGP teorisini mutlak ve nispi olarak iki ana başlık altında incelemek mümkündür. Mutlak SGP teorisine göre, ülkelerde bir ürün grubunun belirlenen kurda fiyatları aynı olmalıdır. SGP teorisi geçerli ise, herhangi bir ulusal para biriminin satın alma gücünün, dünyanın her yerinde aynı olduğu anlamına gelmektedir. Bu teoriye göre, reel döviz kurları uzun dönemde sabittir. Kısa dönemde ise, SGP'den sapmalar toplam talebe yön vermede kilit bir rol oynamaktadır; fakat yurtiçi ve yurtdışı fiyatlar genel düzeyi arasında önemli farklılıklar olmadığı kabul edilmektedir^{1,2}. Bir başka deyişle döviz kuru dünyadaki fiyat farklılaşmalarını ortadan kaldıracak şekilde uyumlaşmalıdır. Mutlak SGP teorisi aşağıdaki gibi ifade edilmektedir:

$$p_t = p_t^*/e_t \quad (1)$$

Yukarıda yer alan denklemde p_t yurtiçi fiyatları, p_t^* yurtdışı fiyatları, e_t ise nominal döviz kurunu ifade etmektedir. Mutlak SGP teorisine göre, reel döviz kurunun logaritması sıfır olmalıdır. Ülkelerin fiyat endeksleri benzer mallar içermeyebileceğinden fiyatların benzerliği anlamını yitirmekte, bu

¹ Ferda Tatoğlu, "Reel Efektif Döviz Kurunun Durağanlığının Yapısal Kırılmalı Panel Birim Kök Testleri Kullanılarak Sınanması", *Doğus Üniversitesi Dergisi*, Sayı: 10, Cilt: 2, 2009, s.313.

² Charles Whploz, "Economics, Institutions, History, And Geography in the Transition Process", Discussion Paper Series, No: 2005.8, *United Nations Economic Commission for Europe*, 2005, s.12.

durum da mutlak SGP gücünü yitirmektedir. Döviz kurunun iç ve dış fiyat düzeyleri tarafından belirlendiğini savunan mutlak SGP gerçek hayatın işleyişini yansıtmaz. Bu bağlamda, ulaşım masraflarının ve serbest ticareti engelleyen tarifelerin varlığı malların ihracatçı ülkede daha ucuz olmasına yol açar. Eksik rekabet piyasalarının varlığı durumunda da döviz kuru, SGP yaklaşımını göre hesaplanmış kurdan farklılık göstermektedir³.

Mutlak SGP teorisinin geçerli olmadığı durumda nispi SGP teorisi geçerli olabilmektedir. Bunun nedeni, gümrük tarifeleri, kotalar, standartlar gibi ticaret engelleri, fiyat endekslerini oluşturan sepetler içindeki malların farklı olmalarından (heterojen mallar) ve işlem maliyetlerinden dolayı mutlak SGP geçerliliğini yitirebilmektedir. Buna ilaveten yapılan ampirik çalışmalarda mutlak SGP'nin geçerli olduğu sonucuna varılsa dahi bahsi geçen nedenlerden ötürü eleştiri almaktadır. Yapılan ampirik çalışmalarda mutlak SGP'nin gerçek hayatın işleyişini tam olarak yansıtamaması nedeniyle mutlak SGP hipotezi yerine nispi SGP hipotezi test edilmektedir.

Nispi SGP yaklaşımına göre ise, nominal döviz kurlarındaki değişimler iki ülke arasındaki enflasyon oranlarına bağlıdır ve kur değişimleri enflasyon farklarını karşılamaktadır. Bir başka ifade ile nispi SGP, ülkelerde aynı ürün grubunun yıllar içinde fiyatlarındaki değişim hızının belirlenen kurda birbirine eşit olması anlamına gelmektedir^{4,5}.

Kur değişimleri ve fiyat değişimleri arasındaki zaman farklılıkları SGP'nin kısa dönemde geçerliliğinin düşük olmasına yol açmaktadır. SGP'nin test edilmesinde kullanılan istatistik testlerin güçleri kısa dönem için soru işareti niteliğindedir⁶. Uzun dönemde, özellikle enflasyon oranlarının yüksek olduğu ülkeler kapsamında yapılan çalışmalarda kur değişimleri ile SGP'deki değişimlerin eş anlı hareket ettikleri görülmektedir⁷. Ayrıca dalgalı döviz kur sisteminin uygulandığı ülkelerde, teorik olarak uzun dönemde SGP'nin geçerli olması gerekmektedir. 1973'te Bretton Woods Sistemi'nin çökmesi ile birlikte, uzun dönemde SGP'nin geçerliliğini saptamak için yapılan çalışmalar artmıştır. Söz konusu yaklaşıma göre, döviz kurlarının serbestçe belirlendiği durumda alacağı değer, ülkeler arasındaki nispi fiyat değişimlerinin bir ölçüsü

³ Erdal M. Ünsal, *Uluslararası İktisat: Teori, Politika ve Açık Ekonomi Makro İktisadi*, Ankara, İmaj Yayınevi, 2005, s.546.

⁴ Hüseyin Gürbüz ve İbrahim Hasgür, "Satın Alma Gücü Örneğinin Mevsimsel Verilerle (1970:01-1994:04) Analizi Üzerine Bir Uygulama: Eşbütünleşme", *SDÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 2, Sayı: 2, 1997, s.173-174.

⁵ Halil Seyidoğlu, *Uluslararası İktisat*, İstanbul, Güzem Yayınları, 2013, s. 380-382.

⁶ Jeffrey A. Frankel ve Andrew K. Rose (1996), "A Panel Project on Purchasing Power Parity: Mean Reversion Within and Between Countries", *Journal of International Economics*, Sayı: 40, 1996, ss.48.

⁷ Halil Seyidoğlu, a.g.e., s.383.

olmaktadır. Dolayısıyla denge döviz kuru, fiyat düzeylerinin oranı ile doğrusal bir ilişkiye sahiptir^{8,9}.

$$q_t \equiv s_t - p_t - p_t^* \quad (2)$$

SGP teorisinin uzun dönemde geçerliliği, reel ve nominal döviz kurları ve fiyat endeksleri yardımıyla test edilmektedir. Yukarıdaki denklemde yer alan q_t reel döviz kurunun logaritmasını, s_t nominal döviz kurunun logaritmasını, p_t yurtiçi fiyat endeksinin logaritmasını ve p_t^* ise yurt dışı fiyat endeksinin logaritmasını ifade etmektedir.

SGP uzun dönemde geçerli ise, reel döviz kurunun logaritması sıfır olmaktadır ($q_t = 0$). Bunun sonucunda da nominal döviz kurunun logaritması, fiyat düzeylerinin logaritmik farkına eşit olmaktadır ($s_t = p_t - p_t^*$).

Dolayısıyla, SGP'nin uzun dönemde geçerli olabilmesi için, reel döviz kurunun ortalamaya dönmesi gereklidir. Seride birim kök olması durumunda ise SGP geçerliliğini yitirmektedir. Bunun nedeni ise birim kökün varlığında reel döviz kurundaki sapmanın uzun dönemde ortalamaya dönmeyecek olmasıdır.

SGP teorisinin iktisadi önemini beş ana başlık altında toplamak mümkündür¹⁰:

- 1) Nominal ve reel şoklar ile birlikte ortaya çıkan SGP'den sapmalar, reel döviz kurundaki hareketlerin açıklanmasında kullanılmaktadır.
- 2) SGP, kur uyuşmazlığının derecesini belirlemeye yardımcı olmaktadır.
- 3) SGP'nin sağlanması, açık ekonomi denge varsayımlardan biridir.
- 4) SGP, ülkeler arasındaki gelir karşılaştırılması için enflasyon farklarının ortadan kaldırılmasını amaçlamaktadır.
- 5) SGP, paritelerin oluşturulması için yardımcı bir araç olarak kullanılmaktadır.

II. Satın Alma Gücü Paritesi'nin Testine Yönelik Yazın Taraması

SGP'nin kısa dönemde değil uzun dönemde geçerli olduğuna dair güçlü kanıtlar mevcuttur. Bu bağlamda örneğin Frankel (1986), Abuaf ve Jorion

⁸ Ferda Tatoğlu, a.g.m., s.313-314.

⁹ Oğuz Yıldırım, "Döviz Kurları Çerçevesinde Satınalma Gücü Paritesinin Zaman Serisi Analizi ve Türkiye Ekonomisi Uygulaması", *Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Bankacılar Dergisi*, Yıl: 14, Sayı: 44, 2003, s.3.

¹⁰ Saadet Kasman, "Avrupa Birliği'nin Genişleme Sürecinde Satın Alma Gücü Paritesi Sağlanıyor Mu?", 2. Ulusal İktisat Kongresi, 2008, s.2.

(1990) ve Lothian ve Taylor (1996)'ın 100 yıl ve üzeri veri seti ile yaptıkları çalışmalarda SGP'nin uzun dönemde geçerli olduğu yönünde bulgular elde edilmiştir¹¹. Bretton Woods sonrası dönem için yapılan çalışmalarda ise elde edilen bulgular SGP'nin geçerliliği hakkında kesin sonuçlar vermemekle birlikte SGP'nin dalgalı kur benimseyen ülkelerde geçerli olduğu sonucuna daha sık rastlanmaktadır.

Yazında SGP'nin geçerliliğini sınanmasına yönelik birçok çalışma mevcuttur. Bu çalışmaları gruplandırmak mümkündür. Buna göre ilk grubu, zaman serileri kullanılarak birim kök testlerinin kullanıldığı çalışmalar oluşturmaktadır. Birim kök testinin sınanmasına yönelik çalışmalar kendi içinde doğrusal ve doğrusal olmayan çalışmalar olarak ikiye ayrılmaktadır. Doğrusal çalışmalarda parametrik (Dickey Fuller ve Augmented Dickey Fuller gibi) ve parametrik olmayan (Phillips-Perron, KPSS gibi) birim kök testleri kullanılmaktadır. Bu çalışmalara örnek olarak Çağlayan ve Saçıldı (2010) ve Kawai ve Ohara (1997) verilebilir. Doğrusal olmayan çalışmalarda ise TAR, STAR, ESTAR gibi ekonometrik yöntemlerle birim kök sınamaları yapılmaktadır. Bu çalışmalara örnek olarak; Bahmani-Oskooee (2007), Erlat (2004), Chortareas vd. (2002), Kapetanios vd. (2001) gösterilebilir.

SGP'nin testine yönelik bir diğer analiz yöntemi nominal döviz kurları ile ülkelerin nispi fiyatları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik eşbütünleşme testleridir. İkinci sınıf çalışmaları bu analiz yöntemi oluşturmaktadır. Ridzuan ve Ahmed (2011), Carlsson vd. (2007), Cooper (1994), Kim (1990)'ın çalışmaları örnek olarak gösterilebilir.

Üçüncü sınıf ise bir ülke grubu için olan panel veri analizinin kullanıldığı çalışmalar yer almaktadır. Birinci nesil panel birim kök testinin kullanıldığı çalışmalar mevcut olmakla birlikte ikinci nesil panel birim kök testlerine yer veren çalışmalar bu testlerin yazında oldukça yeni olmalarına bağlı olarak daha az sayıdadırlar. Bu çalışmalara örnek olarak Tatoğlu (2009), Kalyoncu ve Kalyoncu (2008), Coakley vd. (2005), Cerrato ve Sarants (2006), Frankel ve Rose (1996) gösterilebilir.

Bu çalışmada ise G7 ülkeleri için analiz yapılması nedeniyle panel veri analizi yöntemi uygulanarak birim kök testleri yapılmaktadır. Bu çalışmanın yazındaki diğer çalışmalardan farkının ortaya konmasına olanak sağlanması için bu bölümde aynı veya benzer yöntemi yine G7 ülkeleri için uygulayan çalışmalara yer verilmesi uygun görülmüştür.

¹¹ Tor Jacobson vd., "Inflation, Exchange Rates and PPP in a Multivariate Panel Cointegration model," *Econometrics Journal, Royal Economic Society*, Sayı:11, Cilt:1, 2008, ss. 59.

Özcan (2012), SGP'nin geçerliliğini PANKPSS birim kök testini kullanarak sınamıştır. G7 ülkeleri için 1980-2010 dönemini analiz ettiği çalışmasında SGP'nin birçok durumda geçerli olduğu sonucuna varmıştır.

Carlsson vd. (2007), G7 ülkelerinde SGP'nin test edilmesine yönelik yaptıkları çalışmalarında Clarrson vd. (2007)'nin maksimum olabilirlik (*maximum likelihood*) panel eşbütünleşme yöntemini kullanmışlardır. Bu yöntemle güçlü SGP'nin geçerliliğini test etmişler ve geçerli olmadığı sonucuna varmışlardır. Buna ilaveten çalışmalarının Pedroni eşbütünleşme testi, en küçük kareler (EKK) yöntemi ve dinamik EKK yöntemini kullanan çalışmaların aksine bir sonuca ulaştıklarının altını çizmişlerdir. Buna göre güçlü SGP hipotezinin heterojen eşbütünleşme vektörü ile birlikte zayıf SGP hipotezi lehine reddedildiği bulgusuna ulaşmışlardır.

Chortareas vd. (2002), doğrusal olmayan STAR ekonometrik yöntemini kullanarak G7 ülkelerinde 1960 Q1- 2000 Q4 dönemi için SGP'nin geçerliliğini test etmişlerdir. Bulguları ise parametrik bir yöntem olan Dickey Fuller testinin aksine reel döviz kurunun uzun dönemde ortalamasına geri döndüğüne ilişki güçlü kanıtlar elde etmişlerdir.

Kawai ve Ohara (1997), G7 ülkeleri için yaptıkları çalışmalarında SGP'nin uzun dönemde geçerli olmadığı sonucuna varmışlardır. Bretton Woods sonrası dönemin ele alındığı çalışmada aylık verilerle çalışılmış ve Dickey Fuller, Hasza-Fuller ve Dickey-Pentula testleri kullanılarak neredeyse tüm ikili reel döviz kurunun birim kök içerdiği bulgusuna ulaşmışlardır.

III. Ampirik Yöntem ve Veri Seti

Çalışmada G7 ülkelerinin (Amerika, Japonya, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya, Kanada) 1995-2012 dönemine ait yıllık reel kur verileri ile ekonometrik bir model oluşturulmuştur. Çalışmada kullanılan veriler IMF IFS'den elde edilmiştir. Yapılan panel veri analizinde, Gauss 10.0 ve E-views 7.0 paket programları kullanılmıştır.

Panel veri analizi, ülkeler, firmalar, endüstriler, hane halkları vb. gibi yatay kesit gözlemlerinin belli bir zaman dönemi içinde bir araya getirilmesi olarak tanımlanmaktadır¹².

¹² Badi H. Baltagi, *Econometric Analysis of Panel Data*, England: John Wiley & Sons Ltd., 2005, s.1.

Panel veri analizinde basit bir regresyon modeli aşağıdaki şekilde tahmin edilebilir;

$$Y_{it} = a_i + \beta X_{it} + u_{it} \quad (3)$$

Regresyon denkleminde t (t=1,2,...,T) her bir zaman aralığını, i (i=1,2,...,N) yatay kesitleri ifade etmektedir.

Panel veri analizinde, verilerin zaman boyutuna yatay kesit boyutunun da eklenmesi, birim kök testlerinin gücünün arttırmıştır. Makro iktisadi analizlerde sorunlara getirilen değişik çözüm önerileri, yeni panel birim kök testlerinin geliştirilmesini sağlamıştır.

Panel veri analizi için yapılan birim kök testlerinde karşılaşılan önemli sorunlardan biri, paneli oluşturan yatay kesit birimlerinin birbirinden bağımsız olup olmamasıdır. Birinci nesil panel birim kök testi adı verilen panel birim kök testleri, yatay kesit birimlerinin birbirinden bağımsız olduğu varsayımı altında kurgulanmıştır (Güloğlu ve İspir, 2009:2). Im, Pesaran ve Shin (1997), Maddala ve Wu (1997), Levin vd. (2002), Hadri (2000) ve Choi (2001) tarafından geliştirilen testler birinci nesil birim kök testlerine örnek olarak gösterilebilir.

Paneli oluşturan yatay kesit birimlerinin herhangi bir şoktan aynı derecede etkilendiği varsaymak her zaman gerçek sonuçları yansıtmamaktadır. Yatay kesit bağımlılığı ikinci nesil panel birim kök testlerinin temelini oluşturmaktadır. Taylor ve Lucio (1998), Breuer vd. (2001,2002), Pesaran (2007) paneli oluşturan seriler arasındaki yatay kesit bağımlılığını dikkate alan birim kök testleri geliştirmişlerdir. Bu testler ikinci nesil panel birim kök testleri olarak adlandırılmaktadır¹³.

A. Birinci Nesil Panel Birim Kök Testleri

Birinci nesil panel birim kök testlerinde paneli oluşturan yatay kesit birimlerinin birbirinden bağımsız olduğu varsayılmaktadır. N tane yatay kesit biriminin, T dönemi için gözlemlendiği ADF regresyonu aşağıdaki gibi ifade edilmektedir.

$$\Delta Y_{it} = a_i + \beta_i Y_{i,t-1} + \delta_{it} + \sum_{j=1}^{p_j} \phi_{ij} \Delta Y_{i,t-j} + u_{it} \quad (4)$$

¹³ Bülent Güloğlu ve Serdar İspir (2009), "Yeni Gelişmeler Işığında Türkiye'de Satın Alma Gücü Paritesi Önsavının Panel Birim Kök Sınaması", *Pamukkale Üniversitesi İ.İ.B.F. İktisat Bölümü Yayınları*, 2009, s.3.

Levin ve Lin (1992,1993), Levin vd. (2002) bağımlı değişken Y 'nin bir gecikmeli katsayısının (β_i) bütün yatay kesit birimleri için aynı olduğu varsayımını yapmaktadırlar. Bu tür testlere, homojen panel birim kök testleri de denilmektedir. Levin ve Lin (1992,1993), Levin vd. (2002) sınamalarında sıfır ve boş hipotezler şu şekildedir:

$$H_0: \beta_i = \beta = 0 \text{ bütün yatay kesitler için}$$
$$H_1: \beta_i = \beta < 0 \text{ en az bir yatay kesit için}$$

Burada boş hipotez, ilgili serinin birim kök içerdiğini, alternatif hipotez ise ilgili serinin durağan olduğunu göstermektedir. H_0 red edildiğinde paneli oluşturan bütün serilerin durağan olduğu ve aynı hızla ortalamaya geri döndüğü kabul edilmektedir.

Im, Pesaran ve Shin (1997, 2003) IPS, Levin vd. (2002)'den farklı olarak homojenlik varsayımını gevşetmiş ve bağımlı değişkene ait bir gecikmeli regresyon katsayısının (β_i 'nin) yatay kesit birimleri için farklılaşmasına, yani heterojen panel yapısına izin vermiştir. Im, Pesaran ve Shin (1997, 2003) birim kök testinde sıfır ve alternatif hipotezler şu şekilde ifade edilmektedir¹⁴:

$$H_0: \beta_i = \beta = 0 \text{ bütün yatay kesitler için}$$
$$H_1: \beta_i = \beta < 0 \text{ en az bir yatay kesit için}$$

IPS test istatistiğini hesaplamak için önce her bir yatay kesit birimi için gecikmeli regresyon katsayısının t istatistiği $t_i = \beta_i / sh(\beta_i)$ şeklinde bulunur ve daha sonra t_i 'lerin ortalaması alınarak Z_{BAR} istatistiği şu şekilde elde edilmektedir:

$$Z_{BAR} = \frac{\sqrt{N(\bar{t} - E(\bar{t}))}}{var(\bar{t})} \sim N(0,1) \quad (5)$$

Hesaplanan değer, Monte Carlo simülasyonu ile elde edilen kritik değer tablosu ile karşılaştırılır. Test sonucunda sıfır hipotezinin reddedilmesi paneli oluşturan serilerden en az bir ya da birkaçının durağan olduğu ve serilerin farklı hızlarla ortalamaya döndükleri anlamına gelmektedir¹⁵.

¹⁴ Güloğlu ve İspir, a.g.m., s.3.

¹⁵ Bülent Güloğlu ve Serdar İspir, a.g.m., s.3.

Tablo 1: RKUR Değişkeni İçin Birinci Nesil Birim Kök Testleri Sonuçları

Test	Test İstatistiği	Prob.
LLC	-1.74135	0.0408
IPS	-2.63026	0.0043

Sayfa/Page | 90

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Tablo 1'de yer alan sonuçlara göre Hem LLC hem de IPS panel birim kök testleri için hesaplanan t istatistik değerlerinin olasılık değerleri 0.05'ten küçüktür. Hesaplanan test istatistiği değerleri %5 düzeyinde anlamlıdır ve birim kökün varlığını ifade eden sıfır hipotezi reddedilir. RKUR değişeni durağandır.

B.Yatay Kesit Bağımlılığı ve İkinci Nesil Birim Kök Testleri

Paneli veri analizinde yatay kesit birimlerinin birbirinden bağımsız olup olmamaları büyük önem taşımaktadır. Yatay kesit birimlerinin bağımsızlıkları, başka bir deyişle yatay kesit birimlerinin seriye gelen bir şoktan aynı derece etkilenip etkilenmedikleri incelenmelidir. Bu çalışmada, yatay kesit bağımsızlığının araştırılmasında Pesaran CD_{LM} testinden yararlanılmıştır.

$$\Delta Y_{it} = \alpha_i + b_i y_{i,t-1} + \sum_{j=1}^{p_i} c_{ij} \Delta Y_{i,t-j} + d_i t + h_i \bar{y}_{t-1} + \sum_{j=0}^{p_i} \eta_{ij} \Delta \bar{y}_{i,t-j} + \varepsilon_{i,t} \quad (6)$$

Yukarıdaki denklem yardımıyla CD_{LM} test istatistik değerleri elde edilir. Burada, kalıntılar arasında eş anlı korelasyon olması beklenmektedir. Söz konusu korelasyonların istatistiksel olarak anlamlılığı Breusch ve Pagan (1980) LM testi ile test edilmektedir^{16,17}. LM istatistiği şu şekilde hesaplanabilir:

$$LM = \sum_{i=j}^{N-1} \sum_{j=i+1}^N \hat{\rho}_{ij}^2 \sim X_{N(N-1)/2}^2 \quad (7)$$

ρ_{ij} her bir denklemin en küçük kareler (EKK) yöntemi ile tahmininden elde edilen kalıntılar arasındaki basit korelasyon katsayısıdır. Kalıntılar arasında korelasyon olmadığı sıfır hipotezi altında LM, N sabitken ve T sonsuza giderken ki-kare dağılımı göstermektedir.

¹⁶ Hasem, Pesaran, "General Diagnostic Tests for Cross Section Dependence in Panels", *Working Paper No: 0435, University of Cambridge, 2007, s.4.*

¹⁷ Güloğlu ve İspir, a.g.m. s.4.

Pesaran (2007) N ve T'nin büyük olduğu durumlar için CD_{LM} olarak adlandırılan test istatistiğini türetmiştir^{18,19}:

$$CD_{LM} = \sqrt{\frac{1}{N(N-1)}} \sum_{i=j}^{N-1} \sum_{j=i+1}^N (T \hat{\rho}_{ij}^2 - 1) \sim N(0,1) \quad (8)$$

CD_{LM} testine ait hipotezler aşağıdaki şekilde ifade edilebilir:

$H_0: \rho_{ij} = \rho_{ji} = \text{cor}(u_{it}, u_{jt}) = 0, \quad i \neq j$
(Yatay kesitler arasında bağımlılık yoktur)

$H_1: \rho_{ij} = \rho_{ji} \neq 0, \quad i \neq j$
(Yatay kesitler arasında bağımlılık vardır)

Tablo 3: RKUR Değişkeni İçin Yatay Kesit Bağımsızlığı Testi (CD_{LM} Testi)

	CD Test	Test İstatistiği	Prob
LM	(Breusch, Pagan 1980)	74.351	0.000
	CD_{LM} (Pesaran 2004)	8.232	0.000

Tablo 2'de yer alan sonuçlara göre, modelde yer alan RKUR değişkeni için yatay kesit bağımsızlığını ifade eden sıfır hipotezi reddedilir. Buna göre RKUR serisini oluşturan yatay kesit birimleri arasında bağımlılık vardır. Tahminlenen yatay kesit bağımsızlığı testi, SGP geçerliliğinin analizi için uygulanması gereken birim kök testlerinin yapısına dair ipuçları vermektedir.

Seriye gelen herhangi bir şok karşısında, paneli oluşturan yatay kesit birimlerinin birbirinden etkilenmediklerini varsaymak gerçekçi olmayacaktır. Etkin tahmin sonuçlarının elde edilmesi için yatay kesit bağımlılığını dikkate alan birim kök testlerinin uygulanması gerekmektedir²⁰.

Yatay kesit bağımlılığını dikkate alan birim kök testleri, ikinci nesil panel birim kök testleri olarak adlandırılmaktadır. Pesaran (2007) hata terimlerinin faktör yapılarının tahminlenmesi yerine, uygulama kolaylığı sağlayan yatay kesit bağımlılığını dikkate alan bir panel birim kök testi geliştirmiştir. Kesit

¹⁸ Hasem Pesaran, a.g.m., s.5.

¹⁹ Bülent Güloğlu ve Mehmet İvrendi, "Output Fluctuations: Transitory or Permanent? The case of Latin America", *Applied Economics Letters*, Sayı: 17, 2010, s.384.

²⁰ Şaban Nazlıoğlu, Makro İktisat Politikalarının Tarım Sektörü Üzerindeki Etkisi: Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Bir Karşılaştırma, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, s.104.

açısından genişletilmiş Dickey-Fuller (Cross-Sectionally Augmented Dickey-Fuller) testi olarak adlandırılan panel birim kök testi aşağıdaki regresyon denkleminin tahminine dayalıdır:

$$\Delta Y_{it} = \alpha_i + b_i y_{i,t-1} + \sum_{j=1}^{p_i} c_{ij} \Delta Y_{i,t-j} + d_i t + h_i \bar{y}_{t-1} + \sum_{j=0}^{p_i} \eta_{ij} \Delta \bar{y}_{i,t-j} + \varepsilon_{i,t} \quad (9)$$

Sayfa/Page | 92

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Yukarıdaki denklem aracılığı ile λ_i 'nin ortalamasının sıfırdan farklı olduğu durumda ve N sonsuza giderken, ortak ögenin \bar{y}_t ve \bar{y}_t 'nin gecikmeli değerleriyle yaklaşılabileceği ifade edilmektedir. Her bir yatay kesit biriminde u_{it} 'deki potansiyel otokorelasyonu dikkate almak için, ortak öge \bar{y}_t ve $\Delta \bar{y}_t$ 'nin gecikmeli değerleriyle yaklaşılabılır²¹:

$H_0 : b_i = 0$ seri durağandır.

$H_1 : b_i < 0$ seri durağan değildir. (i=1,2,...,N)

Yatay için genelleştirilmiş Dickey Fuller "Cross-Sectionally Augmented Dickey-Fuller (CADF)" testinde b_i katsayılarına ilişkin t değerleri hesaplanır. Hesaplanan değerler, Pesaran (2007) tarafından tablolaştırılmış kritik değerler ile karşılaştırılır. Pesaran yaptığı Monte Carlo simülasyonlarında CADF testinin hem N>T hem de T>N durumunda geçerli olduğunu ifade etmektedir^{22,23}.

CADF testine ait t istatistik değeri aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır (Pesaran, 2007:269):

$$t_i(N, T) = \frac{\Delta \bar{y}_i \bar{M}_w \bar{y}_{i-1}}{\hat{\sigma}(\bar{y}_{i-1} \bar{M}_w \bar{y}_{i-1})^{1/2}} \quad (10)$$

CIPS istatistiği ise her bir yatay kesit için hesaplanan t istatistik değerlerinin ortalamasıdır (Nazlıoğlu, 2010:92; Pesaran, 2007:276).

$$\bar{t} = N^{-1} \sum_{i=1}^N t_i(N, T) \quad (11)$$

²¹ Bülent Güloğlu ve Mehmet İvrendi, a.g.m., s.383.

²² Hashem, M., Pesaran, "A Simple Panel Unit Root Test in the Presence of Cross Section Dependence", *Journal of Applied Econometrics*, Sayı:22, Cilt:2, 2007, s.269.

²³ Bülent Güloğlu ve Mehmet İvrendi, a.g.m., s.383.

Tablo 4: RKUR Değişkeni İçin CADF Testi Sonuçları

CADF T-istatistik Değerleri
-1.4033
-3.6982
-2.1624
-2.5965
-2.1821
-3.2362
-2.6275
CIPS = -2.5580

Sayfa/Page | 93

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Tablo 4'te yer alan bulgulara göre, RKUR değişkeni durağan değildir. Hesaplanan t istatistik değeri Pesaran (2007) kritik tablo değeri olan -4.11'den büyüktür ve H_0 hipotezi reddedilir. Tablo 4'te yer alan sonuçlar değerlendirildiğinde serinin birim kök içerdiği görülmektedir. RKUR değişkeni düzeyde durağan değildir, bu seri I(1) özelliği göstermektedir.

CADF testinin yanı sıra yatay kesit bağımlılığını dikkate alan bir diğer test ise Hadri-Kruzomi (2012) testidir. Hadri-Kruzomi (2012) testinde CADF testinden farklı olarak hipotezlerin yeri değiştirilmektedir. Boş hipotez serinin durağan olduğunu, alternatif hipotez ise serinin durağan olmadığını göstermektedir.

Hadri-Kruzomi (2012) testi, zaman serisindeki KPSS testinin, yatay kesit bağımlılığını dikkate alan ikinci nesil panel birim kök testi olarak uyarlanmış halidir. Öncelikle, aşağıda yer alan model tahminlenmektedir²⁴:

$$Y_{it} = z_t' \delta_i + f_t \gamma_i + \varepsilon_{it}, \quad \varepsilon_{it} = \phi_{i1} \varepsilon_{it-1} + \dots + \phi_{ip} \varepsilon_{it-p} + v_{it} \quad (12)$$

Yukarıdaki denklemden yer alan z_t' deterministiktir.

Bundan sonra Hadri-Kruzomi test istatistikleri hesaplanmaktadır²⁵:

$$Z_A^{SPC} = \frac{1}{\hat{\sigma}_{iSPC}^2 T^2} \sum_{t=1}^T (S_{it}^w)^2 \quad (13)$$

$$Z_A^{LA} = \frac{1}{\hat{\sigma}_{iLA}^2 T^2} \sum_{t=1}^T (S_{it}^w)^2 \quad (14)$$

²⁴ Kaddour Hadri ve Eiji Kurozumi, "A Simple Panel Stationarity Test in the Presence of Serial Correlation and a Common Factor", *Economics Letter*, Sayı:115, 2012, ss.31.

²⁵ Kaddour Hadri ve Eiji Kurozumi, a.g.m., s.32.

Hadri-Kruzomi testine ait boş ve alternatif hipotez şu şekilde ifade edilmektedir²⁶:

$$H_0: \phi_i(1) \neq 0 \quad \forall i$$

$$H_1: \phi_i(1) = 0 \text{ bazı } i\text{'ler için}$$

Sayfa/Page | 94

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Tablo 5: RKUR değişkeni için Hadri-Kruzomi Test Sonuçları

Hadri-Kruzomi Testi	Test İstatistiği	Prob
Z_A^{SPC}	16.4927	0.000
Z_A^{LA}	19.6381	0.000

Tablo 5'te yer alan sonuçlara göre, RKUR değişkeni düzeyde durağan değildir. Söz konusu değişken için hesaplanan olasılık değeri 0.005 düzeyinde anlamlıdır ve sıfır hipotezi reddedilir. Seride birim kök vardır. Hadri-Kruzomi testinden elde edilen sonuçlar ile CADF testinden elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Bu da ulaşılan sonuçların güvenilirliğini arttırmaktadır.

Sonuç

Bu çalışmanın iktisat yazınında yapılmış benzer çalışmalardan farkı, ele aldığı ülke grubuna ait reel döviz kuru serisinin ilk kez ikinci nesil panel birim kök testleri ile analiz etmesidir.

Ekonomi politikalarının oluşturulmasında ve ekonomik faaliyetlere yön verilmesinde önemli rol oynayan döviz kurları, ülkelerin ekonomik yapıları hakkında önemli bilgiler vermektedir. Özellikle uluslararası rekabeti ölçmede reel döviz kurları önemli bir gösterge özelliği taşımaktadır. Bu özelliği de yurtdışında üretilen malların yurtiçinde üretilen mallar cinsinden nispi fiyatını yansıtmışından ileri gelmektedir. Bu nedenledir ki, reel döviz kurlarındaki değişim ve sapmalar yakından takip edilmelidir.

Çalışmadan elde edilen bulgular, birinci nesil panel birim kök testi sonucu reel döviz kurunda birim kök varlığını reddederken, ikinci nesil birim kök testleri sonucu serinin birim kök içermedi sonucuna ulaşılmaktadır. Birim kökün varlığı, reel döviz kurundaki sapmanın uzun dönemde ortalamaya dönmeyeceği anlamına gelmektedir. Bu tespit önem taşımaktadır. Yapılan CD_{LM} testi sonucu reel döviz kuru serisinin yatay kesit bağımlılığı özelliği taşıdığı ortaya konmuştur. Bu durumda, reel döviz kuru serisine gelen herhangi bir şok karşısında, paneli oluşturan yatay kesit birimlerinin

²⁶ Kaddour Hadri ve Eiji Kurozumi, a.g.m., s.32.

birbirinden etkilenmediklerini varsaymak gerçekçi olmayacaktır. Etkin tahmin sonuçlarının elde edilmesi için yatay kesit bağımlılığının dikkate alındığı birim kök testlerinin uygulanması gerekmektedir. Yatay kesit bağımlılığının söz konusu olduğu durumda, bu özelliği göz önünde bulundurmayan birinci nesil panel birim kök testlerinin sapmalı ve yanıltıcı sonuçlar verdiği açıkça görülmektedir. Politika yapıcılarının veriler ışığında yeni politika önerileri sunarken doğru modelleme yaklaşımlarını kullanmaları, önemle üzerinde durulması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

SGP teorisi, G7 ülkelerinde uzun dönemde geçerli değildir. Bu durum iktisadi olarak, incelenen ülkelerde ele alınan dönemde istikrarlı bir döviz kuru politikası olmadığını göstermektedir. SGP teorisinin geçerli olmadığı söz konusu ülkelerde reel kurdan sapmaların kalıcı olduğu ve nominal kurun fiyat farklılıklarını ortadan kaldıracak şekilde gerçekleşmediğini söylemek mümkündür.

KAYNAKÇA

ABUAF, Niso ve Philippe JORION, "Purchasing Power Parity in the Long Run", *Journal of Finance*, Sayı: 45, Cilt: 1, 1990, ss: 157-174.

BAHMANI-OSKOOEE, Mohsen ve Magda KANDIL, "Testing the PPP in the Non-linear STAR Framework: Evidence from MENA Countries", *Scientific Journal of Administrative Development*, Sayı: 5, 2007, ss. 19-33.

BALTAGI, Badi H., *Econometric Analysis of Panel Data*, England: John Wiley & Sons Ltd, 2005.

BREUER, Boucher, ROBERT McNown ve Myles WALLACE, "Misleading Inference form Panel Unit Root Tests with an Illustration from Purchasing Power Parity" *Review of International Economics*, Cilt: 9, Sayı: 3, 2001, ss. 482-493.

BREUER, Boucher, ROBERT, McNown ve Myles WALLACE, "Series-Specific Unit Root Test with Panel Data" *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, Cilt: 64, Sayı: 5, 2002, ss. 527-546.

BREUSCH, Trevor ve Adrian PAGAN, "The Lagrange Multiplier Test and its Application to Model Specifications in Econometrics", *Reviews of Economics Studies*, Sayı: 47, 1980, ss. 239-253.

CARLSSON, Mikael, JOHAN Lyhagen ve Pär ÖSTERHOLM, "Testing for Purchasing Power Parity in Cointegrated Panels", *IMF Working Paper*, 2007, WP/07/287.

CERRATO, Mario ve Nicholas SARANTIS, "Cross Sectional Dependence, Panel Unit Root Tests, and Purchasing Power Parity", Discussion Papper 06-14, Centre for International Capital Markets, London Metropolitan University, 2006, ss: 1-23.

CHOI, In., "Unit Roots Tests for Panel Data." *Journal of International Money and Finance*, Sayı: 20, 2001, ss. 229-272.

CHORTAREAS, Georgios E., GEORGE Kapetanios ve Yongcheol SHIN, "Nonlinear mean reversion in Real Exchange Rates", *Economics Letters*, Sayı: 77, 2002, ss. 411-417.

CARLSSON, Mikael, LYHAGEN, Johan, ve Pär ÖSTERHOLM, "Testing for Purchasing Power Parity in Cointegrated Panels", IMF Working Papers, WP/07/287, 2007, ss: 1-19.

COAKLEY, Jerry, FLOOD, Robert P., FUERTES, Ana M. ve Mark P. TAYLOR, "Purchasing Power Parity and the Theory of General Relativity: The First Tests", *Journal of International Money and Finance*, Sayı: 24, 2005, ss. 293-316.

COOPER, John, J.B, "Purchasing Power Parity: A Cointegration Analysis of the Australian, New Zealand and Singaporean Currencies", *Applied Economics Letters*, Sayı: 1, 1994, 2005, ss. 167-171.

ÇAĞLAYAN, Ebru ve İrem SAÇAKLI SAÇILDI, "Does Purchasing Power Parity Hold in OECD Countries?", *International Research Journal of Finance and Economics*, Sayı: 37, 2010, ss. 138-146.

ERLAT, Haluk, "Unit Roots or Nonlinear Stationarity in Turkish Real Exchange Rates", *Applied Economics Letters*, Sayı: 11, 2004, ss. 645-650.

FRANKEL, Jeffrey A, "International Capital Mobility and Crowding Out in the U.S. Economy: Imperfect Integration of Financial Markets or of Goods Markets?", *NBER Working Paper*, Sayı: 1773, 1986, ss. 1-53.

FRANKEL, Jeffrey .A. ve Andrew K. ROSE, "A Panel Project on Purchasing Power Parity: Mean Reversion Within and Between Countries", *Journal of International Economics*, Sayı: 40, 1996, ss. 209-224.

GÜLOĞLU, Bülent ve Serdar İSPİR, "Yeni Gelişmeler Işığında Türkiye'de Satın Alma Gücü Paritesi Önsavının Panel Birim Kök Sınaması", Pamukkale Üniversitesi İ.İ.B.F.İktisat Bölümü Yayınları, 2009.

GÜLOĞLU, Bülent ve Mehmet İVRENDİ, "Output Fluctuations: Transitory or Permanent? the case of Latin America", *Applied Economics Letters*, Sayı:17, 2010, ss.381-386.

GÜRBÜZ, Hüseyin ve İbrahim, HASGÜR, "Satın Alma Gücü Örneğinin Mevsimsel Verilerle (1970:01-1994:04) Analizi Üzerine Bir Uygulama: Eşbütünleşme", *SDÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt:2, Sayı:2, 1997, ss.171-196.

HADRI, Kaddour, "Testing for Stationarity in Heterogeneous Panel Data", *Econometrics Journal*, Sayı:3, 2000, ss.148-161.

HADRI, Kaddour ve Eiji, KUROZUMI, "A Simple Panel Stationarity Test in the Presence of Serial Correlation and a Common Factor", *Economics Letter*, Sayı:115, 2012, ss.31-34.

IM, Kyung, PESARAN, Hashem ve Yongcheol, SHIN, "Testing for Unit Roots in Heterogenous Panels." Mimeo Department of Applied Economics University of Cambridge, 1997.

IM, Kyung, PESARAN, Hashem ve Yongcheol, SHIN, "Testing for Unit Roots in Heterogenous Panels." *Journal of Econometrics*, Cilt:115, Sayı:1, 2003, ss.53-74.

JACOBSON, Tor, LYHAGEN, Johan, LARSSON, Rolf ve Marianne NESSÉN, "Inflation, Exchange Rates and PPP in a Multivariate Panel Cointegration Model," *Econometrics Journal, Royal Economic Society*, Sayı:11, Cilt:1, 2008, ss.58-79.

KASMAN, Saadet, "Avrupa Birliği'nin Genişleme Sürecinde Satın Alma Gücü Paritesi Sağlanıyor Mu?", 2. Ulusal İktisat Kongresi, 2008, ss.1-14.

KALYONCU, Hüseyin ve Kahraman KALYONCU, "Purchasing Power Parity in OECD Countries: Evidence from Panel Unit Root", *Economic Modeling*, Sayı:25, Cilt:3, 2008, ss.440-445.

KAPETANIOS, George, Yongcheol SHIN ve Andy SNELL, "Testing for a Unit Root in the Nonlinear STAR Framework", *Journal of Econometrics*. Sayı: 112, Cilt: 2, 2001, ss. 359-379.

KAWAI, Masahiro ve Ohara HIDETAKA, "Nonstationarity of Real Exchange Rates in the G7 Countries: Are They Cointegrated with Real Variables?", *Journal of the Japanese and International Economies*, Sayı:11, Cilt:4, 1997, ss.523-547.

KIM, Yoonbai, "Purchasing Power Parity in the Long Run: A Cointegration Approach", *Journal of Money, Credit, and Banking*, Sayı: 22, 1990, ss.491-503.

LEVIN, Andrew ve Chien LIN, "Unit Roots Tests in Panel Data: New Result" University of California-San Diego, Discussion Paper No:93-56, 1993, ss:1-24.

LEVIN, Andrew, Chien LIN ve James CHU, "Unit Roots Tests in Panel Data: Asymptotic and Finite Sample Properties." *Journal of Econometrics*, Sayı:108, 2002, ss.1-24.

LOTHIAN, James ve Mark TAYLOR, "Real Exchange Rate Behavior: The Recent Float from the Perspective of the Past Two Centuries", *The Journal of Political Economy*, Sayı: 104, Cilt: 3, 1996, ss: 488-509.

MADDALA, G.S ve Shaoven WU, "A Comparative Study of Unit Root Tests with Panel Data and a New Simple Test." *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, Sayı: 61, 1999, ss. 631-652.

NAZLIOĞLU, Şaban, Makro İktisat Politikalarının Tarım Sektörü Üzerindeki Etkisi: Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler İçin Bir Karşılaştırma, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

ÖZCAN, Burcu, "Satın Alma Gücü Paritesi G7 Ülkeleri için Geçerli mi?", *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt:30, Sayı:2, 2012, ss.137-161.

PESARAN, Hasem, M, "General Diagnostic Tests for Cross Section Dependence in Panels", Working Paper No:0435, University of Cambridge. 2007, ss:1-39.

PESARAN, Hashem, M., "A Simple Panel Unit Root Test in the Presence of Cross Section Dependence", *Journal of Applied Econometrics*, Sayı: 22, Cilt: 2, 2007, ss. 265-312.

RIDZUAN, Rahim ve Elsadig Musa AHMED, "Testing the Evidence of Purchasing Power Parity for Asean-5 Countries Using Panel Estimation", *International Journal of Economics and Business Modeling*, Sayı:2, Cilt:1, 2011, ss.42-56.

SEYİDOĞLU, Halil, *Uluslararası İktisat*, Güzem Yayınları, İstanbul. 2013.

TATOĞLU, Ferda Y, "Reel Efektif Döviz Kurunun Durağanlığının Yapısal Kırımlı Panel Birim Kök Testleri Kullanılarak Sınanması", *Doğus Üniversitesi Dergisi*, Sayı: 10, Cilt: 2, 2009, ss. 310-323.

TAYLOR, Mark ve Sarno LUCİO, "The Behaviour of Real Exchange Rates During the Post-Bretton Woods Period." *Journal of International Economics*, Sayı:46, 1998, ss.281-312.

ÜNSAL, Erdal M., *Uluslararası İktisat: Teori, Politika ve Açık Ekonomi Makro İktisadi*, İmaj Yayınevi, Ankara, 2005.

WHPLOZ, Charles, "Economics, Institutions, History, And Geography in the Transition Process", Discussion Paper Series, No: 2005.8, United Nations Economic Commission for Europe, 2005, ss: 1-25.

YILDIRIM, Oğuz, "Döviz Kurları Çerçevesinde Satınalma Gücü Paritesinin Zaman Serisi Analizi ve Türkiye Ekonomisi Uygulaması", Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Bankacılar Dergisi, Yıl: 14, Sayı: 44, 2003, ss: 3-14.

Summary

Purchasing Power Parity (PPP), which is an exchange ratio, eliminates price differences between countries, equates the purchasing power of the currencies of these countries, and emerges as an important criterion in the international development comparisons. PPP theory is based on the assumption that the long-term real exchange rate constant.

Aim of this study is to analyze the PPP theory for the countries that defined as G7 between 1995-2012 periods. In this context, stability of the real exchange rate series have been tested with the first-generation and second-generation unit root tests in the scope of the panel data analysis.

It is important to find out the cross sectional independencies for the series which are proven to be heterogeneous with delta test. The independence of the cross sectional data can be stated also as whether all the cross sectional data be affected equally by a shock at any time or not. In this study, Pesaran CD_{LM} test is used in order to determine whether the cross sections are independent.

Estimated cross sectional independence tests are encouraging for a necessary unit root tests to be run before the panel cointegration test. One of the important challenges of panel unit root tests is whether the cross sections are treated as independent or not. Panel unit root tests called First Generation are formed under the assumption of cross sectional independence.

Tests which are developed by Im, Pesaran and Shin (1997), Maddala and Wu (1999), Levin et al. (2002), Hadri (2000) and Choi (2001) are examples of the First Generation unit root tests. It may not be plausible to assume that cross sections which form the panel are not going to be affected from each other against a one time shock to the series. Unit root tests which are compatible with cross sectional dependencies are needed to be used in order to achieve efficient estimations.

Unit root tests which are compatible with the cross sectional dependencies are called the Second Generation unit root tests. Most of the tests developed for this purpose depend on modelling the factor structures of the residuals which are belonging to the cross sections. Examples to this kind are Choi 2002, Phillips and Sul 2003, Bai and Ng 2004, Moon and Peron (2004). To provide functionality, Pesaran (2007) developed a panel unit root test which accounts for the cross sectional dependencies, instead of the factor structures of the residuals. This method is called Cross-Sectionally Augmented Dickey-Fuller (CADF) test.

As a result of the analysis, there is evidence that unit root in the real exchange rate is not obtained with the first-generation panel unit root test, with the second-generation unit root tests it is obtained that the series contain a unit root, in other words, the PPP theory is not valid for the G7 countries.

Kang Youwei's Visit to Serbia

Giray FİDAN*, Ana JOVANOVIĆ **

Abstract

Kang Youwei was one of the most prominent intellectuals, reformers and politicians of the 20th century China. After he left China and went to exile, he traveled to numerous countries, including Serbia. He visited Serbia in 1908 and wrote a unique and detailed travelogue about his trip. This article aims to examine Kang's perception of the Serbian capital, and his thoughts on the political, historical and economic situation of the country.

Keywords: Kang Youwei, Serbia, China, travelogue, Sino-Serbia Relations

Kang Youwei'in Sırbistan Seyahati

Öz

Kang Youwei Çin'in yirminci yüzyılda yetiştirdiği en önemli entellektüel, reformcu ve siyasetçilerinden biridir. Çin'i terketmek zorunda kalması ve sürgüne gitmesinin ardından aralarında Sırbistan'ın da bulunduğu birçok ülkeye seyahat etmiştir. Sırbistan'ı 1908 yılında ziyaret etmiş, ayrıntılı ve bir benzeri daha olmayan bir seyahatname kaleme almıştır. Bu makalede, Kang Youwei'in Sırp başkentini algılayışının yanısıra onun dönemin Sırp siyasi hayatına, tarihine ve ekonomik durumuna ilişkin fikirleri ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kang Youwei, Sırbistan, Çin, Seyahatname, Çin-Sırp ilişkileri

I. Introduction

Serbia was one of the countries Kang Youwei visited during his travels around Europe. His description of Serbia is not a lengthy one, as his visit was

*Assoc. Prof. Dr., Gazi University, College of Foreign Languages,
E-mail: girayfidan@gazi.edu.tr

**Asst. Prof. Dr., University of Belgrade, Faculty of Philology,
E-mail: jovanna762004@yahoo.com

also very short. Given that he went to Romania via Bulgarian capital, Sofia, which he left sometime around July 26th 1908 and arrived to Istanbul on July 27th 1908¹, we can conclude that he might have stayed in Serbia only three to four days and that he stayed only in the capital city of Belgrade. In a short text of only four pages he describes what he saw in the Serbian capital, Belgrade, and what he learnt about the country during his stay. In this article, the authors will try to give an analysis of Kang Youwei's view on Serbia, while, at the same time, offering some additional information about actual historical circumstances in the country at the wake of the 20th century. Section One of this article gives a short overview of Kang Youwei's life and his political role in China and the circumstances that surrounded his numerous travels abroad. In Section Two we start with the analysis of his travelogue, focusing primarily on his description of the capital, the architecture and the institutions he visited. In Section Three we will talk about his understanding of Serbian political system, history and the economy. Section Four is the conclusion. In the Appendix we offer a full-length English translation of his Serbia travelogue.

II. Kang Youwei and His Political Role in China

Kang Youwei was an exceptional philosopher, politician and a prominent revolutionary of his time. He was born in Guangdong province in 1858. At the age of five he was already able to recite hundreds of Tang poems. A few years later he started with the regular curriculum of the time, i.e. the Confucian Classics, such as *Da Xue* (The Great Learning) and *Lun Yu* (Analects). At the age of seventeen, he read the famous geography book compiled by Xu Jiyu, called the *Ying Huan Zhi Lue* (*The Brief Description of the World*) and started learning the geography and history of other nations. This must have been the first time he actually began to study the affairs of the outer world.²

His first visit abroad was in 1879, when he went to Hong Kong, which was, at that time, a British Colony. There he was introduced to the "Western learning". After his teacher passed away in 1882 he went to the capital city of Beijing for triennial imperial exams which he, unfortunately, was not able to pass. Before he moved back to Guangdong, he went to Shanghai and purchased books featuring the Western civilization. A year later he initiated his first serious reform attempt by establishing an "Anti-Foot Binding Society" at the age of 25. In 1889, he took the imperial exam once again, which he successfully passed. Next year he started to teach students in Guangdong, among which was his famous disciple Liang Qichao. In 1891 he published his

¹ Kang Youwei, *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghaishi wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai Renmin Chubanshe. 1995, pp. 535 – 536.

² Laurance G. Thompson, *Ta T'ung Shu: The One World Philosophy of K'ang Yu Wei*, London, George Allen & Unwin Ltd., 1958, pp. 11-12.

first book titled *Forged Classics of the Xin Period*. While it ignited discussions in intellectual circles of China, his book and thoughts were heavily criticized by the conservative high officials. In 1894-1895 the Sino-Japanese war broke out. China was, as Kang asserted, caught by surprise and totally unprepared. Just as Kang had foreseen it, the result of that war was a total disaster for the country.³

Kang Youwei appeared as an outstanding historical figure in the reform movement of 1898. After the war defeats, the young emperor Guang Xu was keen on implementing some reforms in Chinese state system. The reforms, which are known in China as the “Wu Xu Bian Fa” (usually translated as the “Hundred Days Reform”), took place from June 11th to September 20th, 1898. For the first time in this period, Kang had a chance to persuade the emperor and start reforming the state. Kang was in favor of establishing a Japanese Meiji style constitutional monarchy and conducting reforms in various fields, starting with the structural reform of the state, and stretching forward to education and industrialization of China.

The reform movement was challenged with a coup-d'état by empress dowager Ci Xi and conservative officials which resulted in the emperor being imprisoned and reformists, including Kang, forced to leave the country or being sentenced to death⁴. Luckily, Kang was urged by the emperor and left for Shanghai where he obtained protection from the British Consulate.⁵ That is how his sixteen years long exile had begun. He traveled to many countries including Serbia.⁶ In 1898 After the coup he went to Japan, a year later he went to Canada and established the “Bao Huang Hui” (the Society to preserve the Emperor). Thanks to the funding he received from that society, he was on the move for the next few years, traveling around the world although constantly in danger of being assassinated. In 1902, at the age of forty five, while still in India, he completed his masterpiece titled *Da Tong Shu* (*The One World*). The Republic of China was established in 1911. He was appointed an overseas Chinese member of the new Parliament in 1912. In 1913, he started the publication of a monthly magazine named the *Bu Ren Za Zhi*, or

³ Laurance G. Thompson, *Ta T'ung Shu: The One World Philosophy of K'ang Yu Wei*, London, George Allen & Unwin Ltd., 1958, pp. 13-15.

⁴ Young Tsu Wong, “Revisionism Reconsidered: Kang Youwei and the Reform Movement of 1898”, *The Journal of Asian Studies* 51, No: 3, 1992, pp. 538 – 539.

⁵ J.O.P. Bland, E. Backhouse, *China under the Empress Dowager*, Philadelphia, J. B. Lippincott Company, 1910, pp. 214.

⁶ Zhi Zhang, “Kang Youwei Hai Wai You Ji Yan Jiu” (A Study on Kang Youwei's Notes on Overseas Travel), *Journal of School of Chinese Language and Culture* Nanjing Normal University, No. 1, 2007, pp. 42.

Compassion.⁷ In this magazine, he published not only his thoughts, but also his travel notes on foreign countries, including the *Saiwei Youji*, i.e. the *Serbia Travelogue* we deal with in this article. Kang passed away at the age of sixty-seven in Qingdao.

Sayfa/Page | 104

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

III. Kang Youwei's View of the Serbian Capital Belgrade

As we have mentioned earlier, most of the descriptions Kang gave in this travelogue were the descriptions of the Serbian capital, as he probably stayed only in Belgrade, although he had to pass through some portion of the country on his further journey to Sofia. However, in his travelogue, he does not mention anything about other parts of Serbia. From his travelogue it is clear that this was his first visit to Belgrade, yet that he was to a certain degree familiar with the circumstances in the country before and during his stay, which were, presumably supplied by the local guide or an interpreter.

The first thing we encounter in his Serbia travelogue is his explanation of how Belgrade got its name:

*The (Serbian) capital, Belgrade (Beograd), takes its name from a nearby hill.*⁸

At this very beginning we are confronted with a dilemma whether Kang received a proper information about the origin of the name of this city or misunderstood the information he was given. As far as it is recorded in history, the settlement that is now known as the city of Belgrade was built by the Celtic tribe of Skordisk, in the 4th century B.C, when it was known under the name of Singidunum⁹. This name was actually a Celtic word for "fortress"¹⁰. The significance of this settlement rose in Roman times. Slavic people settled in these areas in the 9th century A.D., after which time the name of this settlement changed into Бѣлградъ¹¹, which is, in the form of Beograd, used even today. The collocation "Beo-grad" literary means "White city", in Serbian language. During its long history, the city changed masters several times, from the Byzantine empire, to Hungary, Serbia, Austria and Turkey,

⁷ Laurance G. Thompson, *Ta T'ung Shu: The One World Philosophy of K'ang Yu Wei*, London, George Allen & Unwin Ltd., 1958, pp. 18-20.

⁸ Kang Youwei, *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghaishi wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai Ren Min Chu Ban She. 1995, pp. 527.

⁹ V. Ćorović, *Kratka historija Beograda*. (Ed. D. Lakićević), Mali zabavnik, Beograd, 2007, pp. 8.

¹⁰ *Mala Enciklopedija Prosveta*, Prosveta, Beograd, 1968, pp. 145.

¹¹ V. Ćorović, *Kratka historija Beograda*. (Ed. D. Lakićević), Mali zabavnik, Beograd, 2007, pp. 8, 10, 18.

only to become a Serbian capital in 1842¹², when the prince's court was moved from Kragujevac, a city situated in the central parts of Serbia, to the well-fortified and strategically important city of Belgrade located on the confluence of the rivers Danube and Sava. The Kalemegdan fortress was the most conspicuous part of the settlement. It was built from white stone, and that is believed to be the reason why the city itself was thus named. Apart from the fortress, there was the inner-city which was, in Turkish times, stationed by the Turkish garrisons and Turkish ruler of the city. Around it there was the outer-city, inhabited by common people, mostly locals. However, by the time Kang visited Serbia, these parts merged into one. In the above cited paragraph, we believe that Kang Youwei might be referring to the hill on which Old town Belgrade is situated, dominated by the abovementioned Kalemegdan fortress. As far as our knowledge extends and according to some (yet not exhaustive) research, no name of the hill is mentioned as the origin of the name of the city itself. It is always stated that it originates from the white color of the stone the fortress was built from. We therefore believe that Kang's statement is not precise, and that the word "hill", must be changed into a "fort", or "fortress" in order to be true to the facts.

The geostrategic position of Belgrade was the next thing Kang writes about, as it was, even at first glance, an obvious fact. The city is positioned on the last hill stretching from the Rudnik mountains in the north-western part of Serbia, further to the Danubial plane.¹³ Further north there is the vast Panonia plane, which was at that time Hungarian territory. Kang writes:

For hundreds of kilometers from Hungary to the west, there is not a single inch of a mountain, only a plain terrain. Here, all of a sudden, hills arise, overlooking the river Danube and its several bends. In the middle there are four islands. Borch, on the Northwest (river) bend, is Hungarian territory, while Zemun, on the Southwest bend, is already a small Austrian town. The rivers constitute borders with three countries, (and these borders are) all stationed by armies¹⁴.

Turing the center, Kang got a general impression of the city, which he, then noted in his travelogue. The buildings especially attracted his attention, as he named them, one by one, in the order he saw them. But, it seems that very few of them made an impression on him. He described the King's palace

¹² Ćorović V. *Kratka historija Beograda*. (Ed. D. Lakićević), Mali zabavnik, Beograd, 2007, pp. 64.

¹³ Ćorović V. *Kratka historija Beograda*. (Ed. D. Lakićević), Mali zabavnik, Beograd, 2007, pp. 7.

¹⁴ Kang Youwei, *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghaishi wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai Renmin Chubanshe. 1995, pp. 527

as “a three-storied building, yellow and considerably beautiful, but it is built right by the street, and it looks (nothing more than like) a mansion of a rich household.”¹⁵. The Ministry of Foreign Affairs, which was situated “on the left side of the palace”¹⁶ he described as “very small, (with) blue (facade) and clean”¹⁷. The Bank and the Insurance Company he saw next made a slightly stronger impression, as he said that they were “the biggest and most beautiful buildings”¹⁸. Kang also saw the Ministry of Agriculture, Ministry of War and the Parliament, for which he, at first, thought was a small teahouse.¹⁹ But, he seemed to have been acquainted with the plan to build a bigger Parliament, as he mentions this project in his travelogue together with its overall costs.²⁰ The new Parliament building he mentions is one of the landmarks in today’s Belgrade. The blueprints for that magnificent building were made in 1906, by the architect Ilkich, but the building was finished later, after his death.²¹ Kang also visited a Museum, which, looking from the outside, did not make an impression on him, but it seems that he was interested in the items he saw in it, as those were the things from which he could learn something more about Serbia and its people. He says:

*The Museum, also a muddy rectangular rented building, is an extremely a plain one. But it doesn’t matter, as long as the items inside can satisfy the need for research and broadening the knowledge of the people.*²²

Some of the items he saw in it reminded him of things he had seen elsewhere, while some customs and life habits reminded him of some other nations. There is, however, a part in his description of the museum items that is quite peculiar, and possibly, again, a result of some sort of misunderstanding:

*The most peculiar thing is the ability to make all sorts of utensils out of dough, in which they store tea and wine, and (also) using dough to write and prescribe medicine.*²³

¹⁵ Ibid, Kang, 1995, pp. 528

¹⁶ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

¹⁷ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

¹⁸ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

¹⁹ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

²⁰ Ibid, Kang, 1995, pp. 528, 530.

²¹ Balkanološki Institut SANU. *Istorija Beograda* (ed. Z. AntoniĆ), “Draganić”, Beograd, 1995, pp. 268.

²² Kang Youwei, *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghaishi wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai Renmin Chubanshe. 1995, pp. 528.

²³ Ibid, Kang, 1995, pp. 529.

Although he uses the word “dough”, we believe it is rather a “clay”, but that would not be such a peculiar thing as he concludes it to be. So, we came to believe that the word 面 *miàn* (dough) in his original writing must be a result of some misunderstanding of the explanation that was given to him.

One institution especially attracted his attention. It was the University. The first Serbian University was formally established in 1905, in Belgrade, although it existed in earlier times, since the 19th century, under the name of Grand School or Lyceum. At first, it had three departments, philosophy, law and technical department, but not so long afterwards, Medicine and Divinity were established too.²⁴ Of the University, he says the following:

*I visited the University which was established forty eight years ago. Its three-storied building could be considered magnificent (given Serbian standards). (It) is located in the city center. There are six hundred students and seventy professors (there). Usually there are (classes) in three fields (of study), law, philosophy and engineering, and, as I understand, (you) can choose (which ones you want to attend). (The fact that) in a small country such as Serbia, with slightly more than a million inhabitants, which equals to (the population of) just one county in my country, there is a university established, (makes you ask yourself) why would China, a big country of four hundred million people, only have also just one university. Isn't it quite ridiculous!*²⁵

IV. Kang Youwei's understanding of Serbian history, political system and its economy

Scattered around the whole article, we can find some information about Serbian history and its political establishment. Kang did not write about it systematically, but rather as an additional information inlayed between his descriptions of the city of Belgrade. He says:

*When Serbia first gained its independence, it was just a principality, today it is a kingdom.*²⁶

Serbia was a vassal state under the rule of Ottoman sultan in Istanbul, until the Berlin Congress in 1878, when it gained full independence. However, due to the two popular uprisings and the growing tensions between the Turkish rulers and the locals, the sultan gave Milosh Obrenovic, the leader of

²⁴ Balkanološki Institut SANU. *Istorija Beograda* (ed. Z. AntoniĆ), “Draganić”, Beograd, 1995, pp. 279, 282, 287.

²⁵ Kang Youwei, *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghaishi wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai Renmin Chubanshe. 1995, pp. 529.

²⁶ *Ibid*, Kang, 1995, pp. 527.

the Second Serbian Uprising, the title of Duke in 1830.²⁷ It was a hereditary title, later on passed to his son Milan and his grandson Mihailo. Serbia became a kingdom in 1882. The first Serbian ruler that had a title of King was Milan Obrenovic, the grandson of Milosh Obrenovic's brother, Jevrem.²⁸

In his travelogue Kang also mentions another Serbian ruler, namely Karadjordje (or Black Djordje, as he was called by the locals), which means that he was acquainted with the fact that there were two royal families in Serbia at that time, who struggled for power throughout the nineteen and the beginning of the twentieth century. These two ruling families originated from the two leaders of the popular uprisings, namely, the Obrenovic dynasty, whose originator was the abovementioned Milosh Obrenovic, the leader of the Second Serbian Uprising (1815), and the Karadjordjevic dynasty, which originated from Karadjordje Petrovic, the leader of the First Serbian Uprising (1804). Both dynasties had many supporters and the struggle between them continued throughout the 19th century. By the time Kang visited Belgrade, the Obrenovic were substituted by the Karadjordjevic, and the current ruler was Peter Karadjordjevic, who came into power after the assassination of Aleksandar Obrenovic, the son of the above- mentioned first Serbian king, Milan. Obviously, Kang was acquainted with these events of dynastic change. He writes the following:

*The current king Peter, a great general, coveted the king's position, and was hoping for his assassination. Peter, who lived in Switzerland, gave secret instructions to the members of his party to assassinate the king. When he came back, he did nothing to find the felon, which is proof enough (of his involvement in the assassination). The English knew that, so they did not want to recognize (him as a king). But Peter, who treated (both) the officials and soldiers well, had his position secured, and therefore the people were not able to do anything about it. After a while, the English didn't have any other option but to acknowledge him as king. (That's how) Serbia got its third king. The first king, Milan, was dethroned, next was the one who was assassinated. It seems that if a king is chosen from the same nation, there is a tendency to fight among each other.*²⁹

²⁷ Ćorović, V. *Istorija srpskog naroda*. (internet edition). Novo doba: VIII. Tehnologije, izdavaštvo i agencija Janus, Beograd, Available at: http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/7_8_1.html.

²⁸ Ćorović, V. *Istorija srpskog naroda*. (internet edition). Novo doba: XVI, XIV. Tehnologije, izdavaštvo i agencija Janus, Beograd 2001. Available at: http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/7_16_1.html and http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/7_14_1.html.

²⁹ Ibid, Kang, 1995, pp. 529.

As we have said earlier, the last king from the Obrenovic dynasty was Alexander, who succeeded his father Milan (first ruler of Serbia that held the title of King). Alexander was underage, when his father abdicated, but through a coup-d'état, he proclaimed himself a king in 1893, when he was only seventeen. His rule ended in the bloody assassination of him and his wife, Queen Draga Mashin, by the rebelled officers, during the night between 28th and 29th May, 1903.³⁰ Kang knows about this event, as he makes a comment about it, when describing King's palace, a few paragraphs earlier:

Before, when I heard that in the past a civil uprising had happened and the monarch had been killed, I was surprised how that could have happened so easily. When I look at it today, (I realize that) if rebels rushed into the building, they could kill a sovereign, the same way (as) rich households in my country are robbed. It should not be such a difficult task, compared with the possibility of killing the emperor in the Chinese Forbidden City³¹.

Kang was to a certain degree acquainted with the fact that Serbia at that time was a parliamentary monarchy. He writes:

Serbia has unicameral parliament system, without the Upper house. (...) The priest parliamentarians, who observe the people entering, all speak French. (...) There are eight ministers in total, as well as one hundred and sixty parliamentarians. (...) There are many political parties, (but only) three of them are big, and the reason is probably because (the Parliament) was established not long ago³².

Kang admired the fact that, unlike neighboring countries such as Bulgaria, Greece and Romania, which appointed a foreign national as a ruler, Serbia had its own ruler, and the fact that the power of ascendance to the throne went not only from father to son, but also from brother to brother.³³ Judging from his comments, he was in favor of such an establishment.

The power of the Serbian king has been established through the succession from brother to brother, and it is the biggest among all newly established

³⁰ Ćorović, V. *Istorija srpskog naroda*. (internet edition). Novo doba: : XVII, XVIII . Tehnologije, izdavaštvo i agencija Janus, Beograd, 2001. Available at: http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/7_17_1.html and http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/7_18_1.html.

³¹ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

³² Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

³³ Ibid, Kang, 1995, pp. 529.

*countries, which is something that people from my country can learn from (Serbians) too!*³⁴

Sayfa/Page | 110

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Kang described Serbia as a military country³⁵, with one sixth of the population being soldiers³⁶, with agriculture being the most developed branch of the country's economy, and not a single factory in the whole country.³⁷ This last one is, we believe, quite an unfair statement. Given that at the time of his visit, in Belgrade alone, there existed a couple of textile factories, as well as tobacco and sugar factories which had been using steam engines from 1897³⁸, it is clear that Kang did not have a clear picture of the Serbian economy. Although agriculture was, by far, the most important branch of the economy, it was quite unjust to make such a general statement, without getting familiar with the actual situation.

The taxation system was to him surprisingly high, for which reason he concludes:

*Such a small country, with only a million people, to have such a tax, means that people must be suffering quite a lot!*³⁹

V. Conclusion

In his short description, Kang gave an overall picture of Serbia at the beginning of the twentieth century. Although mistaken in some conclusions he drew according to the information he was given, this travelogue is still a good overview of the general circumstances of the country, at the wake of its constitution as an independent monarchy. What is important is that Kang obviously saw the geostrategic importance of the capital city, and the country itself, which is something that has been an integral part of Serbian history since the very beginning until today.

The visit of a Chinese scholar must have been something quite unusual in Serbia at the time of Kang's visit. Very limited research that we have conducted showed that *Politika (The Politics)*, which was and still is one of the most influential newspapers in Serbia, which was established in 1904, did not give any account of his visit. What remains to be a task for some further

³⁴ Ibid, Kang, 1995, pp. 529.

³⁵ Ibid, Kang, 1995, pp. 528.

³⁶ Ibid, Kang, 1995, pp. 530.

³⁷ Ibid, Kang, 1995, pp. 530.

³⁸ Balkanološki Institut SANU. *Istorija Beograda* (ed. Z. AntoniĆ), "Draganić", Beograd, 1995, pp. 239.

³⁹ Ibid, Kang, 1995, pp. 530.

research is a comprehensive analysis of all the articles published in the year of 1908, in Serbia, and especially in Belgrade, in order to see how his visit was received and interpreted by the locals. This is a shortage of the present article, and a task for future research.

In the Appendix below, we give a full translation of Kang Youwei's Serbia travelogue.

REFERENCES

- Balkanološki Institut SANU. *Istorija Beograda* (ed. Zdravko Antonić), "Draganić", Beograd, 1995.
- BLAND, J.O.P.; Backhouse, E. *China Under the Empress Dowager*, J. B. Lippincott Company, Philadelphia, 1910.
- ĆOROVIĆ, Vladimir. *Istorija srpskog naroda*. 2001 (internet edition). Tehnologije, izdavaštvo i agencija Janus, Beograd. (Available at: <http://www.rastko.rs/rastko-bl/istorija/corovic/istorija/index.l.html>) (last visited 20.02.2015.)
- ĆOROVIĆ, Vladimir. *Kratka historija Beograda*. (ed. D. Lakićević), Mali zabavnik, Beograd, 2007.
- KANG, Youwei. *Lieguo youji- Kang Youwei yigao*. Shanghai wenwu baoguan weiyuanhui bian. Shanghai renmin chubanshe, Shanghai, 1995. (康有为：列国游记- 康有为遗稿. 上海市文物保管委员会编. 上海人民出版社. 上海: 1995)
- LIU, Xi. "Kang Youwei's Journey to India: Chinese Discourse on India during the late Qing and Republican Periods", *China Report*, Volume 48, Number 1-2, 2012, pp. 171-185.
- Mala enciklopedija Prosveta*, Prosveta, Beograd, 1968.
- MARKOVIĆ, G. Slobodan. Razvoj parlamentarizma u Srbiji. In *Dileme i izazovi parlamentarizma*. (ed. V. Pavlović, S. Orlović). Konrad Adenauer Stiftung and Fakultet političkih nauka (publishers), Čigoja štampa, Beograd, 2007.
- THOMPSON, Laurance G., *Ta T'ung Shu: The One World Philosophy of K'ang Yu Wei*, George Allen & Unwin Ltd., London, 1958.
- WONG, Young Tsu, "Revisionism Reconsidered: Kang Youwei and the Reform Movement of 1898", *The Journal of Asian Studies*, Volume 51, Number: 3, 1992, pp. 513-544.
- ZHANG, Zhi, "Kang Youwei Hai Wai You Ji Yan Jiu"(康有为海外游记研究) (A Study on Kang Youwei's Notes on Overseas Travel), *Journal of School of Chinese Language and Culture*. Nanjing Normal University, Number. 1, 2007, pp. 42-53 (张治. 康有为海外游记研究. 南京师范大学文学院学报, 第1期).

Özet

Bu makalede Çin'in yakın döneminin önemli entellektüel reformcu ve devlet adamlarından Kang Youwei'in 1908 yılında Sırbistan'a gerçekleştirdiği ziyaretini konu alan seyahatnamesi incelenmiştir. Seyahatname birçok açıdan önem taşımaktadır. Çin'den ve Uzak Doğu'dan söz konusu dönemde Sırbistanla ilgili yazılmış elimizde bulunan tek seyahatname olması söz konusu metnin önemini artırmaktadır.

Çin'in son yıllarda her alanda hızlı bir gelişme göstermesi genel anlamda Çin'e olan ilgiyi arttırmıştır. Çin çalışmaları da bu gelişmeden olumlu yönde etkilenmiştir. Dünyada ve Çin'de son derece önemli gelişmelerin yaşandığı 20. Yüzyılın ilk yarısı ve yakın dönem Çin çalışmaları alanın önemli araştırma konuları arasındadır. Çin'in yakın tarihinde dünyayı nasıl gördüğü ise önemli araştırma sorunlarından biri olmasına rağmen yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu anlamda makale bilimsel literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Appendixes

Serbia Travelogue* **1908**

Kang Youwei

I arrived at the Serbian capital at 11PM, July 21st 1908. It takes about ten hours by automobile to get here from the Hungarian capital. The (Serbian) capital, Belgrade (Beograd), takes its name from a nearby hill. I traveled to almost every country on the globe, (but) I have never seen a capital that is built in such a way (as this one). The fortress is built on the Belgrade hill. For hundreds of kilometers from Hungary to the west, there is not a single inch of a mountain, only a plain terrain. Here, all of a sudden, hills arise, overlooking the river Danube and its several bends. In the middle there are four islands. Borch, on the Northwest (river) bend, is Hungarian territory, while Zemun, on the Southwest bend, is already a small Austrian town. The rivers constitute borders with three countries, (and these borders are) all stationed by armies. So, if

* We hereby wish to extend our special thanks to Ms. Jin Xiaolei and Ms. Zhu Lin, who offered us their advice and help in the process of translating this travelogue from the Classical Chinese.

Austrian and Hungarian border battalions started tiding towards the East, the Serbian capital would already be shaken, and it would not be long until it falls. It seems that if it falls, Serbia will not be a country anymore. It seems that, if Serbians offended the Austro-Hungarians somewhere very far away (from Vienna), the fires of war would not affect the inland, so the Austro-Hungarian Empire would still be at peace. If so, why would they build a capital in this place? The city is on the top of the hill, with military barracks (very) similar to (the cities) in China. I entered the city by the hilly paths and stepped onto the top of the hill. The city streets are very clean, there is green grass and flowers everywhere. An Arsenal and General's Office (are also there), (and both of them are) magnificent. Many old cannons stand in front of the Office. Some of the Austrian cannons date back to 1657 and (there are also) many Turkish ones. Leaning against the railings and looking into the distance, I understood something. (From here you can see) hills and rivers, although (it is all) a bit hazy, it seems like a country (on its own), but alas, it is just a capital. But, the most magnificent, peculiar and dangerous scenery is all here. In the past it (Belgrade) was a Roman territory, there still exists an ancient underground water tunnel, with 540 steps. I went down. It is a gloomy and creepy place, but Romans sure knew how to build big projects to defend the city walls. There is nothing in China which can be compared with it.

There are many tiny rooms in the Arsenal, in which some of the country's antiques are stored, in order to inspire the future generations. (Those antiquities are) worth being proud of! When Serbia first gained its independence, it was just a principality, today it is a kingdom. A prince's position is lower than the king's (in the vassal state). Nowadays, the ruler of Bulgaria is only a prince, the best translation for it (i.e. his title) in Chinese would be jun. The first feudal lord (in Serbia) was Milosh, whose flags with the coat of arms still exist. There are more than a hundred of them. Some of the cannons which were locally produced, at the time of gaining independence, are longer than one third of a meter and are extremely thick. They used them to fight against the Turks in the 9th year of Emperor Jia Qing's reign (1804). In today's King's church, there is a sculpture of (the current king's ancestor) Karadjordje. It is short and yellow. This is a sculpture that the former ruler erected for himself. There is (also) an eagle carved from wood and the stand is good. It's the only fine piece of art.

The total population of the capital is more than one hundred thousand. The roads are muddy, houses are filthy, and also very scanty. The only street that is more or less worth seeing is the one where the Palace is. The Palace is a three-storied building, yellow and considerably beautiful, but it is built right by the street, and it looks (nothing more than like) a mansion of a rich household. Before, when I heard that in the past a civil uprising had happened and the monarch had been killed, I was surprised how that could have happened so

easily. When I look at it today, (I realize that) if rebels rushed into the building, they could kill a sovereign, the same way (as) rich households in my country are robbed. It should not be such a difficult task, compared with the possibility of killing the emperor in the Chinese Forbidden City. So, to make inferences about (things in) foreign countries, is not right. The forest right by the palace is the imperial garden, (but) it (also) only looks like a garden owned by a rich household. (When I was there) the prince in his white military uniform walked out of the palace, accompanied by a general. He saw my carriage, and waved his hand towards me. He was very relaxed (and behaved as he pleased). He was once sent as an ambassador to Russia, similar to his royal highness, a prince of Zeng⁴⁰, who came to the imperial court. The situation in small countries is like that! On the left side of the Palace there is the Ministry of Foreign Affairs. It is very small, (with) blue (facade) and clean. Next to it there is a Bank and an Insurance Company, and these are the biggest and most beautiful buildings. In front of the Bank there is a beautiful statue of the founding monarch, Milan. Apart from the places where people live, there are only two slightly bigger buildings, Ministry of Agriculture and Ministry of War. Serbia is a military country, that is why the Ministry of War has the biggest power, (and its building) is also magnificent. Not only in front of the Ministry of War, but in every street you can see people wearing uniforms and carrying their swords. It seems that the capital of Serbia has no industry or commerce, but only military. No wonder that the life of the ordinary people is extremely difficult! I heard about their Parliament and wanted to visit it. It is right by the Ministry of War, but looks just like a small teahouse. The flag flying high (on top of it), I mistook for the teahouse banner. Serbia has a unicameral parliament system, without the Upper house. The height (of the building) is approximately seven meters, (it looks) just like a plain place for village gatherings, and honestly I have traveled the world but have never seen such a thing. The priest parliamentarians, who observe the people entering, all speak French. It seems that scholars learn French in all Serbian schools. The photo of the current king, Peter, is hanging right in the middle. The three seats situated in the center are the king's throne, the seat for the Minister of Agriculture and the (seat for the) Patriarch. There are five more seats on the left and right sides which are prepared for ministers. There are eight Ministries in total, as well as one hundred and sixty parliamentarians. (There are only) some simple tables, and no carpets on the floor. (That's probably because) this Parliament was established only four years ago, (so) for now they are renting this building, but there are plans for building (a new one). It is presumed that the cost of it would be ten million. The style (of that new building) will be beautiful and magnificent, (but it is hard to guess) how many years will pass until it can be finished. (When) I got in and out, the soldiers saluted with their guns, probably (because) (people in) such small countries rarely see a foreigner

⁴⁰曾卬, the State of Zeng in the Xia, Shang, Zhou ancient dynasties era. (TN)

from afar. There are many political parties, (but only) three of them are big, and the reason is probably because (the Parliament) was established not long ago.

The Museum, also a small, muddy rectangular rented building, is an extremely a plain one. But it doesn't matter, as long as the items inside can satisfy the need for research and broadening the knowledge of the people. My country lately implemented political reforms. Every province established a parliament and a museum, so they can maybe take this as an example of how to do it. All items displayed (here) belong to the Serbian nation, mostly tiled and wooden items, extremely coarse, as if made in uncivilized times. The carpets are (also) coarse. Only the golden and silver cups and plates are slightly better, (for which reason I believe that) they must be (used for religious purposes). Gold and silver wire embroidery are worth seeing, and they make the women's clothes look gorgeous. Brides wear green peacock feathers and necklaces made of silver coins around their necks. The more of these (items), the richer the family is. Valuable or heavy pieces can be worth (up) to fifty pounds. Those worn around the waist are thirteen centimeters (long) and (made of) a lot of coins. The only thing is that they wear shoes made of cloth or leather, which are very coarse. It seems that two hundred years ago they wore their hair bundled on the top of the head with coins tied up to it. The people (of Serbia) tie up a red cloth around their heads, and fasten their waist and drape their shoulders with a felt rug, the same as Mexicans and Montenegrins do today. Long, blue garments, much like the Chinese gowns, have slits. Sometimes (they) use plain white cloth to wrap their faces and necks, (while) children wear purplish blue (clothes) just like the Lilans⁴¹. The most peculiar thing is the ability to make all sorts of utensils out of dough, in which they store tea and wine, and (also) using dough to write and prescribe medicine. There are Turkish instruments of torture, impalements, which are very cruel. It could be said (that the museum is) similar to the Cambodian and Javanese ones. There is only one old-style church, called Lasha⁴², (which is) extremely majestic and was built in 1404. In those days, Serbians had an independent state, and were not under the Turkish rule, (which is) why they made it quite beautifully. That church was destroyed by the Turks.

I visited the University which was established forty eight years ago. Its three-storied building could be considered magnificent (given Serbian standards). (It) is located in the city center. There are six hundred students and seventy professors (there). Usually there are (classes) in three fields (of study), law, philosophy and engineering, and, as I understand, (you) can choose (which

⁴¹ Due to his transcription we are not quite sure which nationality is Kang referring to. (TN)

⁴² It is impossible to infer to which old church Kang Youwei is referring to, due to his transcription to Chinese. (TN)

ones you want to attend). (The fact that) in a small country such as Serbia, with slightly more than a million inhabitants, which equals to (the population of) just one county in my country, there is a university established, (makes you ask yourself) why would China, a big country of four hundred million people, only have also just one university. Isn't it quite ridiculous!

Sayfa/Page | 116

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

I visited a church in the park where the assassinated king Alexander and his wife⁴³ were buried. It is quite small. On the right side (of the wall), there are various images of saints lined up, which is in the Greek orthodox style. There is a white stone tablet in the burial spot, with the portrait of the deceased. The guide said that the king was very benevolent, and that all the people respected him. The current king Peter, a great general, coveted the king's position, and was hoping for his assassination. Peter, who lived in Switzerland, gave secret instructions to the members of his party to assassinate the king. When he came back, he did nothing to find the felon, which is proof enough (of his involvement in the assassination). The English knew that, so they did not want to recognize (him as a king). But Peter, who treated (both) the officials and soldiers well, had his position secured, and therefore the people were not able to do anything about it. After a while, the English didn't have any other option but to acknowledge him as king. (That's how) Serbia got its third king. The first king, Milan, was dethroned, next was the one who was assassinated. It seems that if a king is chosen from the same nation, there is a tendency to fight among each other. That is why Romania and Bulgaria both welcomed kings from abroad. The king of Romania was the son of German duke, while Bulgaria had a German grand marquis from the house of Coburg as a king. They were not just natives who went to live abroad, and then came back, but were really foreign nationals. Greece welcomed the prince of Denmark as a king, also from a foreign country and of foreign ethnicity. Recently, Norway also appointed the grandson of Denmark's king (as a ruler). Why is it so that their own countrymen cannot be kings, but they have to import kings from abroad? Isn't it because the fights between the (members of the) same nation are going to be more severe? The purpose of appointing the monarch is to pacify the people, (if however) designating a monarch means frequent wars and killings, (which create) chaos that harms people, then it is better to invite a foreigner and appoint him as a ruler. Being without power and political allegiances, it is sufficient if he can just put down the rebellions. This peculiar kind of understanding was obtained after a lot of experience. Chinese scholars have never seen such a thing before. The Serbian nation has a strong sense of their nationality. Although the king is Serbian, he has the support of the army. The power of the Serbian king has been established through the succession from brother to brother, and it is the biggest

⁴³ Refers to Aleksandar Obrenović and his wife Draga Mashin. (TN)

among all newly established countries, which is something that people from my country can learn from (Serbians) too!

The King's church is in Greek (orthodox) style, which cannot be compared with the Roman (catholic) style churches in the first place, not to mention in such a small country as this. It is like an ancestral hall in some rural areas in my country. Upon entering, there are portraits of the former sovereigns Milan and Stefan. There are three side-seats in the middle of the hall, with gold ornaments, for the king, queen and lower priests to sit. In the front part of the hall, a black kneeling pad is placed for the king. In the main hall there are rows of screens (i.e. the altar), with a huge number of saints, while two chandeliers hang vertically down to the floor. All orthodox churches are more or less like this.

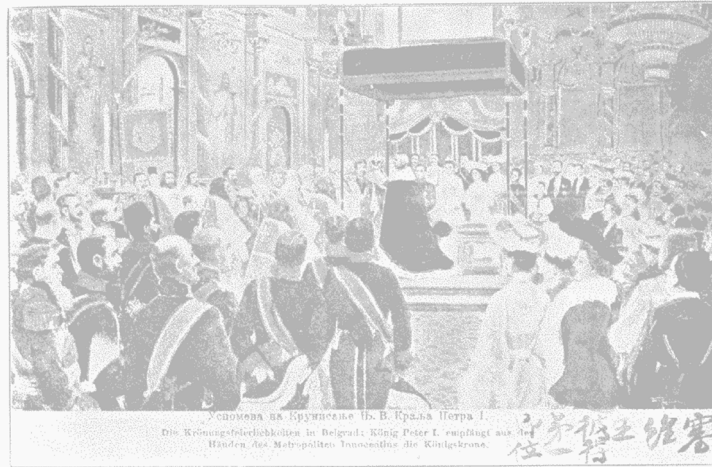
There is a big park situated on the ridge of the hill, with green flowerbeds and forest paths, with a lot of people gathering around the steel benches next to a fountain. Because it is mid-summer, there are a lot of people strolling around.

The roads are all made of rough stone and are particularly muddy. The market consists of small lanes covered with awning, just like in China. That is why most of the people's clothing is quite simple, not in European style. The shoes are soft and knitted.

The tax here is eighty-six million Dinars that is francs, which equals to thirty million Liang in China. Such a small country, with only a million people, to have such tax, means that people must be suffering quite a lot! A personal tax for those extremely poor is 4 francs and 6 centimes.

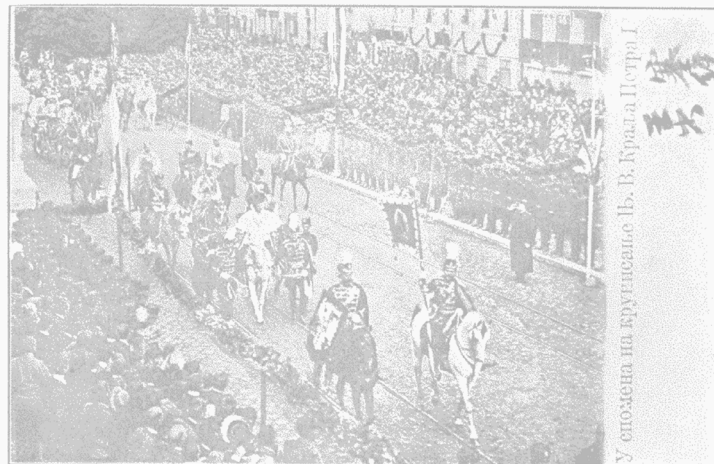
Although this country is extremely poor, the cost of building a palace is one million and forty thousands, while the university fee is a million and ninety thousand, a sum by far less in my country. The cost of the new Parliament building is presumably going to be seven million.

Serbia has a standing army of forty five thousand soldiers, two hundred and fifty thousand soldiers during wartime, which is nearly one sixth of the country's population. Women and children occupy three fifths, which means that put aside the old and the weak, almost all of the strong men are soldiers. That is why you can see armed men everywhere in the streets. There is not a single factory or store in the whole country, only agriculture is developed. Melons and vegetables are the most common foods, (and) watermelons are very beautiful. What would such a small country that gained autonomy rely upon without soldiers? Recently a clash with Austria took place, and the war was almost wished for, which is a rather peculiar thing, (if we consider) that people in a big

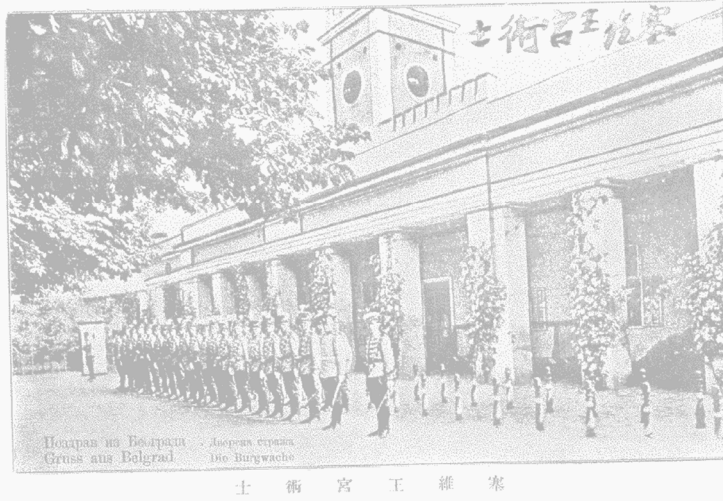

塞 維 王 得 第 一 位

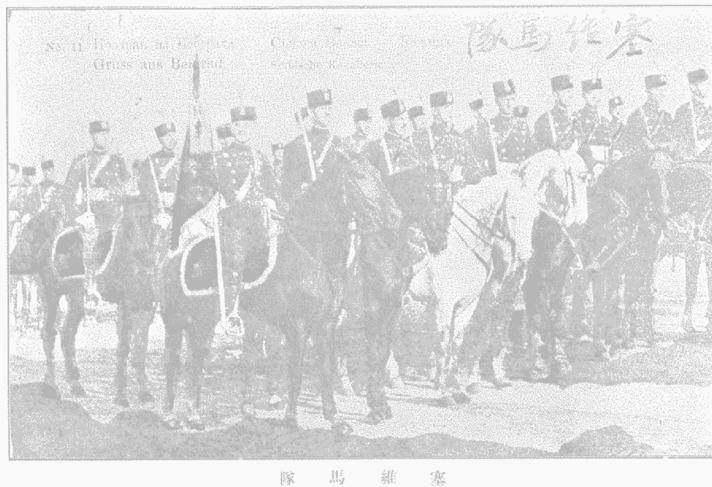
Picture 2: Serbian King

Picture 3: Serbian King's Parade

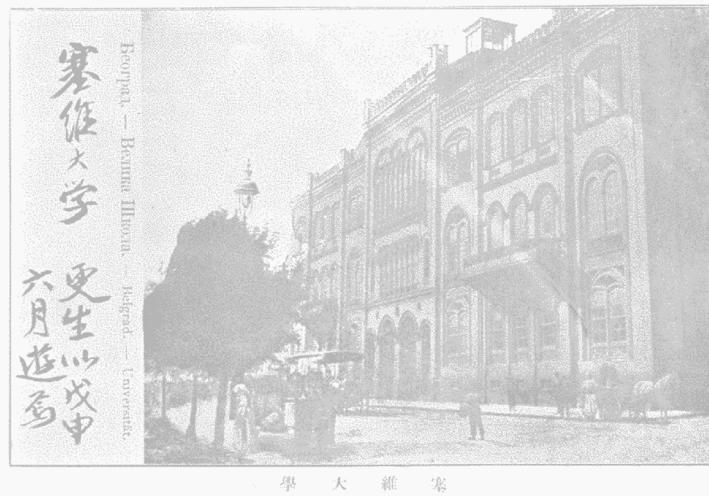
Picture 4: Serbian soldiers in front of the Palace

Picture 5: Serbian Cavalry

Picture 6: Serbian Barracks

Picture 7: Serbian University

Picture 8: New Park in Belgrade

Поздрав Из Србије. — Gruss aus Serbien.
Српска Нонша. — Serbische Nationaltracht.

Handwritten signature in Chinese characters.

俗 維 塞

Picture 9: Common People in Serbia

Reproduction of Post-Colonial Mental Codes in Modern Turkey

Barış ERDOĞAN*

Abstract

In establishing their new nation-state by waging war against the occupant Western countries during the aftermath of the World War I, the secular nationalist cadres who were educated in the Western-modern schools of the semi-colonial Ottoman State implemented a modernization project that acknowledged the superiority of Western values in order to “civilize” the society that they were attempting to build. These secular nationalist cadres gained legitimacy via running a national Independence battle against the colonialist imperialist powers, and they pursued a internal colonialism and local orientalism approach excluding the various social groups that existed in the periphery of their own nation-state from the political, cultural, social, and economic fields. However, different social groups resisted against this civilization project in various forms from the very beginning, and brought to power the “Islamist” Welfare Party (RP) in 1996 and then Justice and Development Party (AK Party) in 2002. As a response to this development, RP was discredited in the political and social arena and finally overthrown by a ‘post-modern coup d’état’, and AK Party faced a closure trail and the military e-memorandum. This article shall employ a post-colonial perspective to carry out a sociological discussion of the processes that fostered the mental codes of these “secular nationalist cadres” that were determined to modernize their nation-state at any cost.

Keywords: Internal colonialism, post-colonialism, center-periphery, February 28 process, Turkey

Modern Türkiye’de Post Kolonyal Zihinsel Kodların Yeniden Üretimi

Öz

Yarı sömürgeleştirilmiş Osmanlı Devleti’nin Batılı modern okullarında yetişen milliyetçi seküler kadrolar Birinci Dünya savaşı sonrası yeni ulus-devletlerini işgalci Batılı ülkelere karşı savaşarak kurdular. Ancak inşa etmeye çalıştıkları toplumu “medenileştirmek” için batılı değerlerin üstünlüğünü kabul eden bir modernleşme projesini hayata geçirdiler. Meşruluklarını sömürgeci emperyalist güçlere karşı ulusal

* Asst. Prof. Dr., Istanbul Gelisim University. E-mail: bariserdogan74@gmail.com

kurtuluş mücadelesini yürütmekten alan bu kadrolar “milli bir kolonyalizm ve yerel bir oryantalizm” ile kendi milli devletlerinin çerperinde yer alan farklı toplumsal grupları siyasal, kültürel, sosyal ve ekonomik sahalardan dışladılar. Ancak bu medenileştirme projesine karşı farklı toplumsal gruplar Cumhuriyetin başından beri farklı formlarda direniş gösterdiler ve 1996 yılında destekledikleri “İslamcı” Refah Parti’sini (RP) ve daha sonra 2002 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi’ni (AK PARTİ) iktidara getirdiler. Bunun üzerine milliyetçi seküler kadrolar, Refah Partisi’ni siyasal ve sosyal alanda itibarsızlaştırmış ve bir post modern darbeyle iktidardan uzaklaştırmıştır, Adalet ve Kalkınma Partisi ise kapatma davası ve askeri e-muhtıraya maruz kalmıştır. Bu makalede ulus-devletlerini her ne pasına olursa olsun modernleştirmek isteyen “milliyetçi seküler kadroların” zihinsel kodlarını besleyen süreçler post kolonyal bakış açısıyla sosyolojik olarak tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İç sömürgecilik, postkolonyalizm, merkez-çevre, 28 Şubat Süreci, Türkiye

Introduction

Post-colonial studies in the academic realm particularly focus on societies and countries with a colonial experience. However, it is also possible to adopt a post-colonial perspective to generate knowledge and conduct analyses of nation-states such as Turkey, which has never been run by colonial powers or whose human or economic resources have never been directly colonialized.

In decolonized societies of today’s world, the postcolonial mental codes in political, economic and social spheres bear the capacity to reproduce themselves even if the political power holders change over time. As depicted by post-colonial studies, societies with a colony/semi-colonialization experience are faced with a major paradox. Although different social groups or alliances may struggle for decolonization from the colonial administration, as they try to be “modern” and “powerful” such as the colonial administration itself, they end up with a mental structure that is in line with the colonial power, which ultimately serves the interests of the latter. Consequently, the elites that aimed at freeing their country from the reign of the colonial administration or from semi-colonialism have gradually alienated themselves from the local cultural values of their society upon “colonial mimicry”¹. As the colonial administration claimed to bring/transfer civilization to its colonies or semi-colonized countries, the new elites who were raised with the mental codes of the colonial administration have followed suit based on a similar claim, attempting to control the economic and cultural resources of the

¹ Homi Bhabha, *The location of Culture*, London, Routledge, 2004, 120.

various ethnic, sectarian, and linguistic social groups in the periphery of the nation-state, and trying to discipline these social groups through an orientalist perspective. Surely, not every model that is copied can be an exact replica of the original within the social structure where it gets implemented. Ideas conceived in one country or society often become “warped, exaggerated, or distorted when applied to another”². For instance, secularism, which constitutes the basis of the French nation-state and points at the separation of religion and state, has turned out to be a concept that is “closely related to ‘the mission of the West to bring civilization’ ”³ in a non-Western context such as Turkey. Via elites trained in Western institutions, secularism has come to refer to the name of a social engineering process that involves transferring of a series of ethical and aesthetic Western norms to the Turkish society⁴, beyond the state’s control over the religious sphere.

Founded upon the ideology of secular nationalism, the Republic of Turkey and its predecessor, the Ottoman State, have never been run under colonial administration. In 1923, after the colonial powers of World War I such as Britain, France and Italy invaded and attempted to colonize the multi-ethnic, multi-religion, semi-colonized Ottoman State, the elites raised in Western education institutions led a war against the occupying powers and founded the nation-state based on homogenizing diverse ethnicities and faiths within the scope of Western aesthetic and ethic norms. “Thus while the Turks never lived under colonial conditions, the leaders of the Turkish Republic intellectually embraced an attitude of westernization that was colonial-like in their relationship with the majority of the population”⁵.

The tension between the center and the periphery in this nation-state culminated in the post-modern coup d’état known as the “February 28 process”, which lays a fruitful ground to decipher the postcolonial mental codes in modern Turkey. This article takes the February 28 process as a basis to carry out a sociological analysis from the perspective of postcolonial studies to discuss how the ruling secular nationalist cadres (secular groups who consider the Western conception within the concept of nation-state) that has been ruling the country since the beginning of the Republican era has produced a “internal colonialism” and “local orientalism” approach toward social groups that existed within the periphery of their nation-state. The conclusion section discusses the capacity of postcolonial mental codes to

² Michael Roskin, *Countries and Concepts, Politics, Geography, Culture*, Prentice Hall College, 2010, p.186.

³ Nilüfer Göle, *Seküler ve Dinsel Aşınan Sınırlar*, İstanbul, Metis Yay., 2012, p. 19.

⁴ *Ibid.*

⁵ Merve Kavakçı, *Islam, Headscarf Politics in Turkey, A Postcolonial Reading*, New York, Palgrave Macmillan, 2010, p.7.

reproduce themselves although the dominant social groups may change over time, such an example of local dynamics shaped around Islamic religion and traditional values has begun to occupy the center since 2002 in Turkey.

Internal and External Colonialism

Since 1946, excluding the short-lived military periods, formal democratic institutions have been operating and democratic elections have been taking place on a regular basis in Turkey. However, for very long years, social groups that emphasize local and traditional aesthetic and ethic values and underline religious brotherhood over nationalism have not only been excluded from the system under the pressure of the military bureaucracy as the engine driving Turkey's modernization, but also they have been alienated from the social and economic spheres⁶. These social groups with a heterogeneous structure have increased their visibility and impact in the public sphere upon a number of technological and social changes in the world and in Turkey in the 1990's, and rapidly organized under the umbrella of political Islam. As pointed by Göle, politicized Islam has resisted the authoritarian and exclusionary politics of secular nationalism⁷. Via the Welfare Party (RP) that adopted an Islamist discourse, the subalterns of the country won their first victory in metropolitan cities such as Istanbul and Ankara during the local elections in 1994. Welfare Party, built around the claim of implementing a non-capitalist socioeconomic program titled "Just Order", secured the first place in the general elections held in 1995, owing primarily to the votes of those in the social periphery. In 1996, Welfare Party established a coalition government with the central right-wing True Path Party. The secular nationalist cadres exerted efforts to discredit the new government and the resistance movement. Tanks appeared on the streets of the capital city of Turkey, and on February 28, 1997, the National Security Council issued a number of recommendations, forcing the incumbent government to carry out a number of practices that frustrated the circles with Islamic sensitivity⁸. The recommendations comprised 18 items, the first of which reflects the spirit of February 28: The principle of secularism is to be strictly enforced, and if necessary, laws should be modified to serve that purpose.

In order to comprehend the mental codes of the secular nationalist cadres who know what is best for "archaic society" which needs to be salvaged from backwardness, first it is necessary to examine the development of

⁶ Ali Bulaç, "İslamın Üç Siyaset Tarzı veya İslamcıların Üç Nesli", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, İslamcılık*, Vol. 6., İstanbul, İletişim, 2005, p.66.

⁷ Nilüfer Göle, *op.cit.*, p. 16.

⁸ Niyazi Günay, "Implementing the 'February 28' Recommendations: A Scorecard," *Research Notes No. 10*, Washington Institute for Near East Policy, May 2001.

internal and external colonialism in Western Europe from the perspective of nationalism and secularization. That is because the birth of a mimicked internal colonialism and local orientalism can only be understood through an understanding of the original.

Colonialism, in rough terms, is a system where the majority of a nation's economic, human, and cultural (religious, spiritual, moral) capital, is monitored by a minority power that is usually external. This system "necessarily meant un-forming or re-forming the communities that existed there already, and involved a wide range of practices including trade, plunder, negotiation, warfare, genocide, enslavement and rebellions"⁹. On the other hand, internal colonialism is a system where a single nation state or the social groups in the center use the power apparatus of the economic, social, and cultural capital to exercise psychological or physical power over an ethnic, sectarian, linguistic or class-based community from the periphery of the society¹⁰. In both internal and external colonialism, changing the psychological and cultural patterns of the colonized circles constitutes a significant area of activity for reinforcing and sustaining colonialism. Modern schools and secular institutions have assumed an important role to serve that purpose in the case of internal colonialism, while first the missionary organization¹¹ and then the modern educational institutions assumed an important function in external colonialism practices.

In Western Europe, the process that involves an intersection of the emergence of capitalism, birth of colonialism¹² and process of nation-states buildings dates back to the 17th century. Though at times independent of each other, these processes were mostly intertwined, and cultivated each other outside the European territory as well¹³. The Western capitalist production model has transitioned from colonialism to imperialism in order to sustain its existence and to keep under control the resources and markets outside the continent. In the meantime, as a model of political organization, it evolved into the nation state model.

⁹ Ania Loomba, *Colonialism, Postcolonialism*, London, Routledge, 2005, p. 8.

¹⁰ Stephen Howe, *Empire: A Very Short Introduction*, New York, Oxford University Press, 2002, pp. 18-19.

¹¹ See Stephen Howe, *ibid.* p.89-91, for the activities of missionary organization in colonies.

¹² Colonialism existed before the Western European states. However, originally, earlier colonialism is a product of pre-capitalism period. On the other hand, colonialism that emerged in Western Europe in the 17th century developed and spread along with capitalism. See Tom Bottomore (ed.), *A Dictionary of Marxist Thought*, Oxford, Blackwell Publishers, 2001, p. 96-98.

¹³ Arif Dirlik, *Kriz, Kimlik ve Siyaset: Küreselleşme Yazıları*, İstanbul, İletişim, p. 152.

Particularly the processes of nation-state formation served to accelerate the internal colonialism process in colonialist states. There was an attempt to secularize and homogenize the society as much as possible in tandem with the political and economic interests of the ethnic, linguistic, religious, confessional and economic interests of the ruling power in the center. For instance, the French Revolution, which was the source of inspiration behind Turkey's modernization, and its underlying nationalist ideology, is the clearest depiction of the relationship between the nation-state process and internal colonialism. Using Anderson's terminology, the French nation and its supporting myths (such as Gaulois myth) were created as a fictive, "imagined community"¹⁴. During this process of identity-building, a unitary language and secularism have been important elements to maintain the homogeneity of the nation. A report written by L'abbé Grégoire in the wake of the Revolution reveals that only 3 million out of the 28 million population in France could speak French back then¹⁵. However, French was deemed the cement of the new nation-state and was spoken by the urban bourgeoisie and the ruling classes for the unity of the nation. The education system was completely revamped to carve a new nation out of this cement¹⁶. Through the "Talleyrand plan"¹⁷, and later Ferry's secular, compulsory, free national education program that prohibited education in languages other than French, the goal was to inculcate the French language and a secular thought system across the society¹⁸ and create an almost all alike citizenry. As a result of these policies, regional belonging, and linguistic and religious differences were minimized in France.

As a consequence, colonizing ethnic, linguistic, religious and confessional groups from different social strata, new dominant social groups established on the basis of scientific knowledge, rationalism, and secularism, accumulated capital, and consolidated their political and cultural powers in Europe¹⁹.

¹⁴ Ernest Renan, *Qu'est-ce qu'une nation? (discours prononcé à la Sorbonne en 1882)*, Paris, Éditions Mille et une nuits, 1997.

¹⁵ Henri Grégoire often referred to as L'Abbé Grégoire, «Rapport sur la nécessité d'anéantir les patois et d'universaliser la langue française», Retrieved from <http://www.tlfq.ulaval.ca/axl/francophonie/gregoire-rapport.htm>

¹⁶ Antoine Auger and Guillaume Picon, *Il était un fois notre école*, Paris, Gründ, 2014, p. 100.

¹⁷ Alain Rey, Françoise Duval, Gilles Siouffi, Perrin *Mille ans de langue française, histoire d'une passion*, Paris, Perrin, 2007. pp. 938-939.

¹⁸ Antoine Prost, *Regards historiques sur l'éducation en France XIXe-XXe siècles*, Paris, Belin, 2007.

¹⁹ Joseph V. Femia, *Gramsci's political thought: Hegemony, Consciousness, and the Revolutionary Process*, New York, Oxford University Press, 1981, pp.48-50.

The internal colonialism model, which burgeoned in Western Europe, would later be mimicked and used by new, non-industrialized nation-states such as the Republic of Turkey, which lacked the infrastructural organizations of the colonialist states and where the cultural resources were shaped around Islamic religion and local values.

Colonial Mental Codes

The dominant social groups of the colonialist Western European countries kept the diverse identities of the social groups in the periphery of its own national borders under control, and excluded from the political sphere those that resisted homogenization and internalization of the habitus of its bourgeoisie.²⁰ While they colonized the economic and human resources of the communities that lived on the occupied lands outside the continent. In return, they transferred some of the wealth from external colonies to the homogenized subalterns²¹. By doing so, they somewhat damped the risk of insurgency by the subalterns while they gained social support for external colonialism at home²². At the same time, colonialist states promised to bring progress and civilization²³ to the people of occupied lands to secure the legitimacy of their presence at abroad²⁴.

As matter of fact it is clear that the goal of colonialist states was to inject cultural values “to other the colonized subject to fit the interests of the

²⁰ Even in today’s France, in order to serve at the upper ranks of the state, it is required to attend some special schools and acquire the habitus demanded by the bourgeoisie. See Claire Oger, *La façonnage des élites de la République*, Science Po., Paris, 2008, p. 14; Pierre Bourdieu, *La Noblesse d’Etat, Grandes écoles et esprit de corps*, Paris, Les Editions de Minuit, 1989.

²¹ Eric Hobsbawm, “Lenin and the Aristocracy of Labour,” *Revolutionaries*, New York, The New Press, 2001, p.121-129.

²² However, for the continuity and robustness of external colonialism, any identity difference within the national borders was deemed dangerous. For example, the founder of the League of Patriots in France, politician Paul Déroulède points at this fact as he asserts, “We cannot hope to achieve anything abroad before we have cured our domestic ills.” Peter Watson, *Ideas: A History of Thought and Invention From Fire to Freud*, New York, Harper Perennial, 2006, p. 682.

²³ The British-origin, South African politician Cecil Rhodes asserts, “I claim that we are the leading race in the world, and the more of the world we populate, the better it will be for mankind . . . Since [God] has obviously made the English-speaking race the chosen instrument by which He means to produce a state and society based on justice, freedom and peace (...)” almost sanctifying colonialism. Peter Watson, *op.cit.*, p.666.

²⁴ French historian Jules Michelet (1789-1874) refers to France’s “pontificate of modern civilization” Peter Watson, *op.cit.*, p.681 : İsmet Özel describes civilization as a form that Catholicism has taken during the modern era. The author argues that in the colonialist period, the Redemptpion role of Jesus was assumed by civilization. See İsmet Özel, *Üç Mesele, Teknik, Medeniyet, Yabancılaşma*, İstanbul, Tiyo, 2013, p.113.

colonizing subject”²⁵. Hence the local people were educated in modern schools where the medium of instruction was the mother tongue of the colonialist powers, as one of the most important activities of classical colonialism. For example, until 1839 when the Ottoman State declared the Ottoman Reform (*Tanzimat*), which was ideologically inspired by the human rights and citizenship concepts of the French Revolution²⁶, and rested upon the indoctrination by the Western states²⁷ there were 40 foreign schools opened by the Western states, compared to 1914, when there were 500 exclusively French schools²⁸ in operation²⁹. It was not only the non-Muslim citizens of the Ottoman State, but also the Muslim elite that exerted efforts to give a Western education to their children³⁰. In addition to these foreign schools, the administrators of the Ottoman State, who realized that by and by they were lagging behind the West in military, social and physical sciences, established schools such as *Mektebi Tıbbiye* (1827), (School of Medicine), *Mektebi Harbiye* (1834) (Military School), and *Mektebi Mülkiye* (1859) (School of Political Sciences), where they could bring up the bureaucrat elites of the nation. The Ottoman Administration entrusted their future administrators³¹ in the hands of Western educators, thinking that an education system that copies the West would help them recover from the fall. The talented children of particularly middle-class Muslim families raised in these schools set “moral class boundaries” between themselves and the social environment they came from³². The cultural capital of this new generation was shaped in these schools

²⁵ Ebru Yetişkin, “Postkolonyal Kavramlar üzerine Notlar”, *ToplumBilim*, Vol. 25, 2010, p.18.

²⁶ Sinan Akşin, “Fransız İhtilalinin II. Meşrutiyet Öncesi Osmanlı Devleti Üzerindeki Etkileri Üzerine Bazı Görüşler”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 49 (03), 1994, pp.23-29.

²⁷ Sinan Akşin, “Fransız İhtilalinin II. Meşrutiyet Öncesi Osmanlı Devleti Üzerindeki Etkileri Üzerine Bazı Görüşler”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 49 (03), 1994, pp.23-29.

²⁸ As the colonialist, France started secular schools to serve its own people, it also encouraged the foundation of its own Catholic schools in colonies as well as in semi-colonized states such as the Ottoman State, with a view to expand its hegemony. See Bayram Balcı, *Les écoles missionnaires turques en Asie centrale*, Paris, Maisonneuve et Larose, 2003. p.33.

²⁹ Not all foreign schools carried a license during the Ottoman era, therefore the State did not know their exact number. Sezen Kılıç, “Cumhuriyet Döneminde Yabancı Okullar (1923–1938)” *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 2005, 21 (61), pp.267-268.

³⁰ For instance, in 1914, the French Saint Joseph School in Istanbul, 8 students were children of princes, 22 of marshalls and generals, and 90 of high-level bureaucrats. Kenan Okan, *Türkiye'deki Yabancı Okullar Üzerinde Bir İnceleme*, Milli Eğitim Bakanlığı Planlama-Araştırma ve Koordinasyon Dairesi, Ankara, 1971, p.5, cited in Sezen Kılıç, *ibid.*

³¹ Çağlar Keyder, *State and Class in Turkey*, New York, Verso, 1987, p.49-51.

³² See “Moral class boundaries” concept was used for the first time in order to describe the tense relationship between the working class children who studied at Lehmann University and the class that they were raised in. Wolfgang Lehmann, “Becoming

to a certain extent, and their mentality was inspired by the sources of Western philosophy as well as the secular and nationalist thoughts of the French Revolution. Soon, this new generation came to play a major role in the political and cultural life of the Ottoman State. The representatives of this generation that emerged in the second half of the 19th century would force the sultans to write a Constitution, try to reform the administrative system by secularizing Islamic courts, schools and foundations, and they would ultimately establish the Republic of Turkey³³.

Nevertheless, during the historical process, the superstructures of the colonialist mentality seemed to be the only recipe followed by the newly burgeoning young nationalist³⁴ elites that struggled against a colonial/semi-colonial order in a vast geography from India to the Ottoman State, Iran and Egypt. Therefore, the nation states that they dreamed to establish were indirectly a “community” fictionalized by the other through the replication of the colonial mindset³⁵. According to Chatterjee, even Anderson’s imagined community was colonized³⁶. They frowned upon the way that the mimicked Western nation state wrote its history, and argued against their myths, and institutions, yet they considered them to be superior in their minds, and designed and established the new nation states replicating their model.

The elites of these nation states thought that they would be civilized if they built a physical and mental replica of the colonialists who defined them as “the other”, and as “barbarian objects that needs to be disciplined”. In Bhabha’s words, that was the onset of a “colonial mimicry”. Those who resisted this mimicry were described in anachronistic, barbaric, atavistic, and even animalistic terms through a discourse produced by the ideological mechanisms in the hands of the ruling power, such as schools and the media, and they were finally excluded from the system. Consequently, the nationalist modern elites driving this civilization campaign took the place of the colonialists as an exploitative force. Said summarizes this new condition as

Middle Class: How Working-class University Students Draw and Transgress Moral Class Boundaries?”, *Sociology*, vol. 43 (4), 2009, pp. 631-647.

³³ Çağlar Keyder, *ibid.*, p. 87-88.

³⁴ According to Edward Said “Nationalism is a word that has been used in all sorts of sloppy and undifferentiated ways, but it still serves quite adequately to identify the mobilizing force that coalesced into resistance against an alien and occupying empire on the part of peoples possessing a common history, religion, and language.” Edward W. Said, “Yeart and Decolonization” in Terry Eagleton, Frederic Jameson, Edward W. Said, *Nationalism, Colonialism and Literature*, p. 74, Nimneapolis, University of Minneseto Press, 1990.

³⁵ Antonis Liakos, *Dünyayı Değiştirmek İsteyenler Ulusu Nasıl Tasavvur Ettiler*, İstanbul, İletişim, 2008, p.91.

³⁶ Partha Chatterjee, *The Nation and Its Fragments: Colonial and Postcolonial Histories*, New Jersey, Princeton University Press, 1993, p. 5.

follows: “Instead of liberation after decolonization one simply gets the old colonial structures replicated in new national terms”³⁷.

Surely, the sociological and intellectual developments in history must be evaluated within the timeframe in which they occurred. Hence it is necessary to focus on the concept of *Episteme* that Michel Foucault uses in his work “*The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences*”³⁸. Researching the origins of scientific knowledge and its development like an archaeologist, Foucault argues that each historical period has its defining sequential (threshold, detachment, breakage, change, transformation) order or main codes. In other words, every period in history is dominated by an intellectual climate that defines its unique convictions and beliefs. This climate determines the dominant discursive practice of that period. This discursive practice may lead itself towards an epistemic violence. That is to say, those who are outside the dominant discourse of a given period are marginalized in society.

It is possible to employ the aforementioned perspective in evaluating the tension and colonial relationship between the center and the periphery since the foundation of the Republic, and even from the modernization of the Ottoman State until now. The main goal of the founders of the Republic of Turkey whose cultural capital was partially inspired by the Jacobean tradition of the French Revolution³⁹ was to gain national independence from the Western imperialist states, and elevate the national culture to the level of the Western civilization, which represented the advanced civilization of the day. This was a conflict in the sense that there was an effort to be like the one that they wanted to emancipate from, and it was necessary to convert the people into ideal citizens. In a Muslim culture, this citizen with a “secular habitus” should have been from the Sunni sect of Islam, and regarding his ethnic origin he had to be a Turk who had adopted Western values.

The ethnic components that fell outside this identity frame, mainly the Kurds, were Turkified by force. Nonetheless, the main problem beyond ethnic origins was that the majority of the society was Muslims with local cultural and moral values, and now they were being pushed into a Western identity. Gellner defines this unique aspect of Turkish secularization as “didactic

³⁷ Edward W. Said, *op.cit.*, p.74.

³⁸ See Michel Foucault, *Les mots et les choses, (The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences)* Paris, Gallimard, 1966.

³⁹ Reşat Kasaba, “Eski ile yeni arasında Kemalizm ve Modernizm” in *Türkiye’de Modernleşme ve Ulusal Kimlik*, Sibel Bozdoğan and Reşat Kasaba (eds.), İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2005, p.20.

secularism”⁴⁰. Rather than sociological dynamics, Turkish secularism has been constructed as a civilization project that was socially engineered based on mimicry of the Western culture⁴¹.

As the “civilization operations” went on, the educational institutions of those who insisted on preserving their identity were closed down⁴², education in different local languages was banned (While Kurdish education was banned, the elite students of the nation learned English, French, and German in public schools), and their political parties were also banned and were subject to legal proceedings. From a Foucauldian approach, those who resisted the Western project of civilization were faced with a series of “oppressive powers” including execution, imprisonment, exile, and official censorship reminiscent of the pre-modern era⁴³. As a sociological outcome of this, specific groups of oppressed people were faced with social exclusion once more. They were left uneducated since they were not allowed to produce their own cultural resources, which were rendered valueless. Since they were unable to master the official language, they were excluded from the education system, and this hampered their access to economic resources. In rural areas or urban ghettos, they remained as cheap laborers “unable to improve their economic, cultural and social capital”, “uneducated”, “distant to the bourgeois (someone who has adopted Western values, in the context of Turkey), taste and life style”, and “deprived of aesthetic values”⁴⁴. Therefore, once again, in the mental codes of the ruling secular nationalist cadres, it was deemed legitimate to “modernize” or “civilize” the helpless and deplorable people “despite the people, for the people”.

From this perspective, internal colonialism should not be merely viewed as the colonizing of the economic resources of a particular social group by a minority in the center. Internal colonialism also deprives a broader population in society from the cultural and social capital that would help them flourish.

⁴⁰ Ernest Gellner, *Muslim Society*, Cambridge, Cambridge University Press, 1984, p. 68.

⁴¹ See Bobby S. Sayyid, “Bir model olarak Kemalizm ve İslam’ın Siyasallaşması”, *Modern Türkiye’de Siyasi Düşünce, İslamcılık*, Vol. 6., *op.cit.*, p. 954.

⁴² After declaration of the Republic, within the framework of the Law of Unification of Education, there were a series of acts including the closing down of traditional schools; secular, free and compulsory education; replacing the Arabic alphabet with Latin alphabet; regulation of dress code with the “Hat Act” (code vestimaintaire), changing Muslim calendar to Gregorian calendar, switching from Islamic law to Swiss civil code, closing down of dervish lodges and *zawiyahs*, etc.

⁴³ See Michel Foucault, *Surveiller et Punir*, Paris, Gallimard, 1975.

⁴⁴ See Pierre Bourdieu, *La Distinction. Critique sociale du jugement*, Paris, Editions de Minuit, 1979.

Conclusion

In the backdrop of the February 28 process, the rapid strengthening of the social and economic networks of the subalterns that threatened the position of social groups with economic and political advantages in the society surely plays a role. However, mere economic and political concerns would not suffice to explain the reaction of secular nationalist cadres in the February 28 process. The Western education that secular nationalists underwent and the culture that they internalized mostly as a form have shaped their mental codes for the most part. In the end, they dictated their secular habits to those who resisted the civilization project within the national borders with a genuine interest in becoming strong and civilized like the colonialist states, and they tried to inculcate the Western culture to those groups on that basis⁴⁵.

Over the years, Turkey's political, social, and economic structure underwent major changes. The military control over the social and political area since the inception of the Republic ended for the most part, and the social structure engineering in line with the demands of the secular nationalist elite collapsed. In Turkish society, the social groups from rural areas that adopted local and Muslim values, who were deemed asymmetrical, and whose cultural, social and economic resources were kept under control for a long period of time, rose to the center of social and political sphere with Ak Party coming into power in 2002. However, it wasn't an easy process for them. On 27 April 2007, just before the election of the new President of the Republic, the Turkish military issued a dire warning by way of a late-night posting on its website. The general staff declared its opposition to the Ak Party's candidate, Abdullah Gul, reminding the Turkish government of the military's role as a "staunch defender of secularism." It warned that it would display its "position and attitudes when it becomes necessary." And in 2008, the party was accused of being "a focal point for anti-secular activities" and of acting against the Constitution, which mandates – in Article 2 – that Turkey is a secular state, and was faced with a threat of closure and a ban for its high-ranking officials by the Constitutional Court⁴⁶. The closure request failed by one vote, as only 6 of the 11 judges ruled in favor whereas 7 votes were required. However, 10 out of 11 judges agreed that the Ak Party had become "a center for anti-secular activities", leading to a loss of state funding for the party. Nonetheless after every single election, AK Party consolidated its power against secular nationalists cadres and currently, the ruling party embraces local and Islamic

⁴⁵ Nilüfer Göle, *op.cit.*, p. 20.

⁴⁶ European Stability Initiative, *ESI Briefing: Turkey's dark side. Party closures, conspiracies and the future of democracy*, 2 April, 2008, p.5. retrieved from http://www.esiweb.org/pdf/esi_document_id_104.pdf

values; headscarf, which was banned in universities and public institutions since it clashed with secularism is now respected, and the Ottoman past and traditions are taken up by the government and society as never before.

Despite all these developments, as these local dynamics that failed to create an original civilization project at the intellectual level after the foundation of the Republic came closer to the center ⁴⁷, they have begun to reproduce a “homogenizing and centralist” power language and practices within their own national borders, in tandem with the overarching trends lingering from the colonialist modernist legacy of the past. In fact, the development of such scientific and intellectual discourse occurred under significant influence of the orientalist language⁴⁸. They oppose the aesthetic, ethic, and historical understanding of secularism, yet they are constructing a new social system following a similar setup⁴⁹. As underlined by Kara, the idea that has persisted since the first generation Islamists, that is the “secret desire to be like the powerful enemy, the infidel”, “a notion of Europe and Westernization that is both an enemy/ infidel and a source of imitation”⁵⁰, echoes much stronger than in the past within the local dynamics that are now residing in the center. That is because the excluded social groups that have been pushed to the periphery for years would now like to enjoy economic development, heighten their level of prosperity, compete in the capitalist market, and become a leader in the international arena. The secular nationalist groups’ paradox of mimicking the enemy in order to become “independent” and “civilized” is now experienced by the local dynamics that bear the motive to become “strong” and “Muslim” this time⁵¹.

⁴⁷ The turning point for the Islamist circles to integrate with the ruling power and the international capitalist system is neither during the Welfare Party period that came to power in 1996 nor the Justice and Development Party that came to power in 2002. Upon transition to the multi-party system in 1946, the Islamist movement has constantly progressed towards the center, though there were interruptions along the way.

⁴⁸ *Ibid.* p. 46.

⁴⁹ Particularly in the mental backdrop of first generation Islamists there is an explicit and implicit acknowledgement of the Western linear view of history from August Comte to Karl Marx. See Ali Bulaç, *op.cit.*, 61.

⁵⁰ Tanıl Bora, “İsmail Kara ile İslamcı düşünce ve politaka üzerine: ‘Ankara’ya ve sisteme üçüncü büyük entegrasyon dönemi”, *Birikim*, 303-304, 2014, p.73.

⁵¹ In his work titled *Üç Mesele...*, İsmet Özel voices the tension and the paradox regarding the “national goals” and “Islamist goals” from the perspective of Islamists with regard to development and economic advancement. Özel asks the following question: “Are we going to work towards attaining a powerful society and Islamize it, or are we going to work towards attaining a Muslim society and try to strengthen it?” İsmet Özel, *op.cit.*, p. 172.

To conclude, following in the secular nationalist cadres' footsteps, the social groups embracing local and Islamist values adopt as a constant truth the technological and scientific developments in the Western world based on the Cartesian worldview, the scientific method, and the mechanistic conceptualization of the universe.⁵² It is highly challenging to distinguish between the Western civilization formed by this philosophical accumulation and its colonialist mental codes in the social sphere. Although the subaltern and dominant identities may switch places over time as a result of social mobility, postcolonial mental codes may reproduce themselves in various forms.

REFERENCES

- AKŞİN, Sinan, "Fransız İhtilalinin II. Meşrutiyet Öncesi Osmanlı Devleti Üzerindeki Etkileri Üzerine Bazı Görüşler", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 49 (03), 1994 pp. 23-29.
- ATAY, Tayfun, "Milli Kolonyalizm Yerli Oryantalizm", *T24*, 21 November 2011, Retrieved from <http://t24.com.tr/yazarlar/tayfun-atay/milli-kolonyalizm-yerli-oryantalizm,4333>
- AUGER, Antoine, and PICON, Guillaume., *Il était un fois notre école*, Gründ, Paris, 2014.
- BALCI, Bayram, *Les écoles missionnaires turques en Asie centrale*, Maisonneuve et Larose, Paris, 2003.
- BHABHA, Homi, *The location of Culture*, Routledge, London, 2004.
- BORA, Tanıl, "İsmail Kara ile İslamcı düşünce ve politaka üzerine: 'Ankara'ya ve sisteme üçüncü büyük entegrasyon dönemi'", *Birikim*, 303-304, 2014, pp.69-93.
- BOTTOMORE, Tom, (ed.), *A Dictionary of Marxist Thought*, Blackwell Publishers, Oxford, 2001
- BOURDIEU, Pierre, *La Distinction. Critique sociale du jugement*, Editions de Minuit, Paris, 1979.
- BOURDIEU, Pierre., *La Noblesse d'Etat, Grandes écoles et esprit de corps*, Les Editions de Minuit, Paris, 1989.
- BULAÇ, Ali, "İslamın Üç Siyaset Tarzı veya İslamcıların Üç Nesli", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, İslamcılık*, Vol. 6., İletişim, İstanbul, 2005, ss. 48-67.
- CHATTERJEE, Partha., *The Nation and Its Fragments: Colonial and Postcolonial Histories*, Princeton University Press, New Jersey, 1993.
- DİRLİK, Arif, *Kriz, Kimlik ve Siyaset : Küreselleşme Yazıları*, İletişim, İstanbul.

⁵² See Ali Bulaç, *op.cit.*, p.62

- EUROPEAN STABILITY INITIATIVE, *ESI Briefing: Turkey's dark side. Party closures, conspiracies and the future of democracy*, 2 April, 2008, p.5, retrieved from http://www.esiweb.org/pdf/esi_document_id_104.pdf
- FEMIA, V. Joseph, *Gramsci's political thought: Hegemony, Consciousness, and the Revolutionary Process*, Oxford University Press, New York, 1981.
- FOUCAULT, Michel, *Les mots et les choses*, Gallimard, Paris, 1966.
- Foucault, Michel, *Surveiller et Punir*, Gallimard, Paris, 1975.
- GELLNER, Ernest, *Muslim Society*, Cambridge University Press, Cambridge, 1984.
- GÖLE, Nilüfer, *Seküler ve Dinsel Aşınan Sınırlar*, Metis Yay., İstanbul, 2012.
- GREGORE, Henri (L'abbé Grégoire), « Rapport sur la nécessité d'anéantir les patois et d'universaliser la langue française », Retrieved from <http://www.tlfq.ulaval.ca/axl/francophonie/gregoire-rapport.htm>
- GÜNAY, Niyazi, "Implementing the 'February 28' Recommendations: A Scorecard," *Research Notes, No. 10*, Washington Institute for Near East Policy, May 2001.
- HOBBSAWM, Eric, "Lenin and the Aristocracy of Labor," *Revolutionaries*, The New Press, New York, 2001, pp.121-129.
- HOWE, Stephen, *Empire: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, New York, 2002.
- KARA, İsmail, "İslamci Söylemin Kaynakları ve Gerçeklik Değeri Üzerine Birkaç Not", *İslâmiyât*, 4 (4), 2001, pp.37-53.
- KASABA, Reşat, "Eski ile yeni arasında Kemalizm ve Modernizm" in *Türkiye'de Modernleşme ve Ulusal Kimlik*, Sibel Bozdoğan and Reşat Kasaba (eds.), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2005, p.20.
- KAVAKÇI, Merve, *Islam, Headscarf Politics in Turkey, A Postcolonial Reading*, New York, Palgrave Macmillan
- KEYDER, Çağlar, *State and Class in Turkey*, Verso, New York, 1987.
- KILIÇ, Sezen, "Cumhuriyet Döneminde Yabancı Okullar (1923-1938)" *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 21 (61), 2005. pp.264-279.
- LEHMANN, Wolfgang, "Becoming Middle Class: How Working-class University Students Draw and Transgress Moral Class Boundaries?", *Sociology*, 43 (4), 2009, pp. 631-647.
- LIAKOS, Antonis, *Dünyayı Değiştirmek İsteyenler Ulusu Nasıl Tasavvur Etiler*, İletişim, İstanbul, 2008.
- LOOMBA, Ania, *Colonialism, Postcolonialism*, Routledge, London, 2005.
- OGER, Claire, *La façonnage des élites de la République*, Science Po, Paris, 2008.
- ÖZEL, İsmet, *Üç Mesele, Teknik, Medeniyet, Yabancılaşma*, Tiyo, İstanbul, 2013.
- PROST, Antoine, *Regards historiques sur l'éducation en France XIXe-XXe siècles*, Belin, Paris, 2007.

RENAN, Ernest, *Qu'est-ce qu'une nation ? (discours prononcé à la Sorbonne en 1882)*, Éditions Mille et une nuits, Paris,1997.

REY, Alain, DUVAL, Françoise, and SIOUFFI, Gilles, Perrin, *Mille ans de langue française, histoire d'une passion*, Perrin, Paris, 2007.

ROSKIN, Michael, *Countries and Concepts, Politics, Geography, Culture*, Prentice Hall College, 2010.

SAID, W. Edward, "Yeart and Decolonization" in Terry Eagleton, Frederic Jameson, Edward W. Said, *Nationalism, Colonialism and Literature*, pp.69-95, University of Minneseto Press, Nimneapolis, 1990.

SAYYID, S. Bobby, "Bir model olarak Kemalizm ve İslam'ın Siyasallaşması", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, İslamcılık*, Vol. 6, pp.948-961.

TİMUR, Taner, *Osmanlı Çalışmaları, İlkel Feodalizmden Yarı Sömürge Ekonomisine*, İmge Yay, İstanbul, 1996.

WATSON, Peter, *Ideas: A History of Thought and Invention From Fire to Freud*, Harper Perennial, New York, 2006, p. 682.

YETİŞKİN, Ebru, "Postkolonyal Kavramlar üzerine Notlar", *ToplumBilim*, 25, 2010, pp.15-20.

Özet

Bu makalede modern Türkiye'de postkolonyal zihinsel kodların yeniden üretimi arkasında yatan toplumsal dinamikler sosyolojik bakış açısıyla tartışılmaktadır.

Postkolonyal çalışmalar akademik alanda özellikle sömürge ve sömürgecilik tecrübesi yaşamış toplumlar ve ülkeler üzerine odaklanmaktadır. Oysaki Türkiye gibi işgalci güçler tarafından yönetilmemiş, insani ve ekonomi kaynakları direk olarak sömürülmemiş ulus-devletler hakkında da postkolonyal çalışmaların bakış açısıyla bilgi üretmek, analizler yapmak mümkündür.

Günümüz dünyasında eski sömürgeler ve yarı sömürgeleşmiş toplumlarda kolonyalist zihinsel kodlar siyasal, ekonomik, toplumsal alanlarda, iktidar sahipleri zaman içinde değişse de, kendini yeniden üretme kabiliyetine sahiptir. Postkolonyal çalışmaların gösterdiği gibi sömürge/yarı sömürge tecrübesini yaşamış toplumların önünde büyük bir paradoks vardır. Farklı toplumsal gruplar ya da ittifaklar sömürge idaresine karşı bağımsızlık için mücadele etseler de yöntem olarak onun gibi "modern" ve "güçlü" olmaya çalıştıkça, sömürgecinin zihinsel yapısıyla, onun çıkarına uygun şekilde, uyumlu hale gelmektedirler. Bunun sonucu olarak sömürge yönetiminden ya da yarı sömürgeciliğinden ülkelerini kurtarmak isteyen elitler "sömürgeci taklitçiliği" ile

toplumlarının yerel kültürel değerlerine zaman içinde yabancılaşmışlardır. Nasıl ki sömürge yönetimi kolonilerine ve yarı sömürgeleştirdiği ülkelere medeniyet getirme/transfer etme iddiasındaysa, bu sefer sömürgecinin zihinsel kodlarıyla beslenmiş yeni elitler aynı iddiayla milli devletin çeperlerindeki farklı etnik, mezhepsel, dilsel sosyal grupların ekonomik, kültürel kaynaklarını denetlemeye girişmişlerdir ve de oryantalist bir bakışla bu sosyal grupları disipline etmeye çalışmaktadırlar.

Bu ulus-devletlerin elitleri sömürge döneminde kendisini “öteki” olarak belirleyen, “disipline edilmesi gereken bir barbar nesne” olarak gören sömürgeciye fiziksel ve zihinsel olarak benzeyerek medenileşeceklerini düşünmüşlerdir. Benzemeye direnenler ise egemenlerin elindeki ideolojik aygıtların ürettiği söylemle çağdışı, barbar, atavik hatta hayvani şekillerde tasvir edilmişler; sistem dışına itilmişlerdir. Sonuç olarak bu “medenileştirme kampanyasını” yürüten milliyetçi seküler elitler, sömürücü bir güç olarak sömürgecilerin yerini almışlardır. Toplumunu modernleştirmek ve uygarlaştırmak adına yeni bir iç sömürgecilik düzeni kurmuşlardır.

Politika-Ekonomi Kesişmesi: Yeni Bir Bilim Dalı Olarak Uluslararası Politik Ekonomi

Arzu AL*

Öz

Uluslararası Politik Ekonomi (UPE), yeni bir disiplin adı olarak 1970'lerde ortaya çıkmıştır. Ulusal ve uluslararası politik ve ekonomik ilişkilerin çoğalması, UPE'nin bir bilim dalı olması ihtiyacını doğurmuştur. Bu noktada, geniş bir kapsama sahip olan UPE; ulusal ve uluslararası politika ve ekonomi disiplinlerini kapsayan ortak bir alan yaratarak uygulama bulmaktadır. UPE'yi üç ana teori ile açıklayabiliriz ki bunlar; Realist Teori ya da Merkantilizm, Liberalizm ve Marksizm'dir. Günümüz dünyasındaki problemleri anlayabilmek için politika ve ekonomi arasındaki karşılıklı ilişkiyi hem ulusal hem de uluslararası açıdan değerlendirmek gerekir. Ülkemizde günlük hayatımıza girmiş olmasına rağmen, UPE'nin önemi henüz tam olarak anlaşılammış ve tam bir temele oturtulmamıştır. Buradan hareketle; bu çalışmanın amacı, ana inceleme başlıklarını tartışmak ve UPE konusundaki eksiklerin giderilmesine yardımcı olmak olarak seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Politik Ekonomi, Uluslararası Ekonomi, Uluslararası Politika.

The Intersection of Politics-Economics: International Political Economy As A New Discipline

Abstract

International Political Economy (IPE) emerged as an autonomous discipline in 1970s. To increasing the relations of national and international politics and economy created urgent need for international political economy as a discipline. At this point, international political economy, which has a wider scope, is creating a common area that covering disciplines of national and international politics and economy. We can explain IPE with three main theories that those are Realist Theory or Mercantilism, Liberalism and Marxism. In the today's world it is necessary to evaluate the

* Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, Uluslararası Politik İktisat Anabilim Dalı, E-posta: arzu.al@marmara.edu.tr

interrelations between politics and economy both at national and international area. Although IPE has become part of our daily life, it is not yet fully understood and settled in our country. Hence; the purpose of this article is to discuss the main research topics and to help to overcome the deficiencies on IPE.

Keywords: International Political Economy, International Economy, International Policy.

Sayfa/Page | 144

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

1. Giriş

Günümüzde giderek önem kazanan bir bilim dalı olarak Uluslararası Politik Ekonomi (UPE), politika ile ekonomi arasındaki etkileşimi teorik ve metodolojik bir çerçevede açıklamak temeline dayanmaktadır. Sosyal bilimler alanında kısa bir tarihi geçmişe sahip olsa da, her geçen gün daha da önem kazanan bir bilim dalı haline gelmiştir. Politik sistem ile ekonomik sistemin bir arada çalıştığı bir bilim dalı olarak UPE, ülkemizde akademik düzeyde birçok bağlamda sıkça kullanılmaktadır. Bu alanda bazı üniversitemizde lisansüstü düzeyde programlar açılmıştır, ancak Batı'daki üniversitelerin aksine ülkemizde bu alanda yeterince çalışma yapılmadığı ve hatta uluslararası iktisat ya da uluslararası ilişkiler disiplini içinde bir alt alan olarak varlığını sürdürdüğü görülmektedir.¹

Soğuk Savaş yıllarındaki güvenlik kaygısı, uluslararası ilişkilerde Realizm'i ön plana çıkarmıştır ve 1970'li yıllardan itibaren de uluslararası ilişkiler, araştırmalarını Realizm'in sınırları (güvenlik, savaş, barış, ittifaklar, caydırma vb. konular) içine hapsetmiştir. İşte tam bu noktada, duyulan ihtiyaca cevap olarak UPE kendisini göstermiştir. Daha açık bir ifade ile UPE, devletlerin salt siyasal aktör olduğu yönündeki Realist düşünceyi sarsarak, devletlerin artık sadece içi boş bir güç ve güvenlik peşinde olamayacaklarını öne sürmüştür. Çünkü UPE'ye göre her siyasal çabanın bir ekonomik gerekçesi bulunabileceği gibi, her ekonomik girişimin de bir siyasal yansıması olabilecektir. Buna bağlı olarak da UPE alanında araştırma yapan kişiler, politik sistem ile ekonomik sistemin arasında birini diğerine öncelikli veya üstün kılan herhangi bir anlayışın olamayacağını ve hatta bu iki sistemin birbiriyle ilişkili olarak ele alındığında daha iyi anlaşılacakları bakış açısını öne sürmüşlerdir.²

Bu çalışmada temel amaç, ülkemizde henüz akademik anlamda hak ettiği yeri bulamayan Uluslararası Politik Ekonominin, dününü ve bugünü ayrıntılı bir şekilde incelemektir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle UPE'nin tarihsel gelişimi, tanımı ve özelliklerini kapsayan genel bilgiler verilmiştir. Sonrasında ise UPE'de öne çıkan kuramsal teoriler ve yaklaşımlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmış olup, oldukça geniş bir alanı kapsayan UPE'nin inceleme

¹ Davut Ateş & Gülizar Samur Gökmen, "Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları", **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.XV, S.1, 2013, s.46.

² Ateş & Gökmen, "Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları", s.47.

alanları ve sınırları belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç kısmında genel bir değerlendirme yapılarak çeşitli öneriler sunulmuştur.

2. Uluslararası Politik Ekonomi Kavramı

Bu bölümde çalışmanın temel kavramı olan Uluslararası Politik Ekonomi ile bu kavramın tarihsel gelişimi, tanımı ve özellikleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

2.1. Tarihsel Gelişimi

Ayrı ve bağımsız bir disiplin olarak UPE, 1970’li yıllarda ortaya çıkmış olup, ekonomi ile siyaset biliminin birbirinden ayrı düşünülmeceği noktasından hareketle, bu iki alan arasında birleştirici bir disiplin olmuştur. İkinci Dünya Savaşı ile birlikte yaşanan politik ve ekonomik gelişmeler, bu iki alan arasındaki ayırımı destekler nitelikte olmuştur.³ Devletler tarafından ekonomi konusundaki çatışmaları en aza indirmek ve kendi güvenliklerini en üst seviyede sağlamak için ekonomik konular üzerinde ayrıntılı olarak anlaşmalar yapılmıştır. Ekonomi ile politikanın 1970’lere kadar ayrı bir şekilde ele alınmasının temel ve ana nedeni de budur.⁴

İkinci Dünya Savaşı sonrası oluşan bu anlayış, uluslararası sistemde ve ilişkilerde yaşanan krizler, tarihsel gelişmeler ve yenilikler nedeniyle değişmek zorunda kalmıştır. 1970’lerde Doğu ve Batı Blokları arasında anlaşma belirtilerinin ortaya çıkması askeri gerilimi azaltmış olup, iktisadi kurallar üzerindeki konsensüs çökmüştür. Buna neden olarak Bretton Woods sisteminin çökmesi, Dünya Bankası’nın gelişen ülkelere yardım ve kredi veren bir kurum haline gelmesi, 1970’lerin yeni anlayışına karşı GATT’in başarısız olması, Avrupa Birliği’nin ekonomik güç olarak yükselmesi, Japonya’nın oldukça başarılı ticari performans göstermesi, uluslararası üretim modellerindeki yeni anlayışın geleneksel anlayışa üstünlük kurması ve ABD kaynaklı şirketlerin sadece kendi ülkelerinde yatırım yapmaları konusunda kendilerini mecbur hissetmemeleri, doğuda SSCB’nin hem politik hem de siyasi olarak dağılması, Çin’in 1980’lerden itibaren sert iktisadi rejimini yumuşatarak Batılılara ülke ekonomisini açması ve Uzak Doğu ülkelerinin Batı’nın sanayilerine rakip olarak ortaya çıkması gösterilebilir.⁵

Bu gelişmeler neticesinde kaçınılmaz olarak ortaya çıkan, ekonomi ile politikanın etkileşimi tabanındaki ilk çalışmalardan bir tanesi; 1970 tarihli **Susan Strange** tarafından yazılan **“International Economics and**

³ Ateş & Gökmen, “Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları”, s.49.

⁴ Mehmet Duman, “Hegemonya ve Güçler Dengesi Bağlamında Uluslararası Siyaset ve İktisat İlişkileri”, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C.4, S.2, 2002, s.2.

⁵ Duman, “Hegemonya ve Güçler Dengesi Bağlamında Uluslararası Siyaset ve İktisat İlişkileri”, s.3.

International Relations: A Case of Mutual Neglect başlıklı çalışmadır. Bu çalışmasında Strange, uluslararası ekonomik ve siyasi sistemin kapsamlı bir dönüşümden geçtiğini ortaya atarak, uluslararası ilişkiler uzmanlarının ekonomik dengeleri, ekonomistlerin de siyasi faktörleri dikkate almayarak hata yaptıklarını belirtmiştir. Strange'in makalesinin başlığında da dikkat çektiği üzere, karşılıklı ihmalin sonucu olarak ortaya çıkan ekonomi ve politikanın ayrılığını bitirmek gerektiğini vurgulamıştır.⁶ **Keohane ve Nye**'nin 1972 tarihli, ***Transnational Relations and World Politics*** isimli çalışmasında, gelişen ticaret, finans ve iletişim arasındaki ilişkilere hayat veren uluslararası örgütler ve çok-uluslu şirketler gibi devletlerin dışındaki aktörlerin, uluslararası siyasetin ***"Karmaşık Karşılıklı Bağımlılık"*** içerisinde hareket ettiği bir ortamı doğurduğu ortaya konmuştur.⁷

Ekonomi ile politika arasındaki bu kaçınılmaz bağlılık ve etkileşimdeki tarihsel süreç, ***küreselleşme*** neticesinde daha da hızlanmıştır. Zaman ve mekân kavramının toplumlar arasında bir engel olarak ortadan kalkmasında, farklı devletler arasındaki ekonomik ilişkilerin payı büyüktür. Ekonomik ilişkilerin gelişmesiyle birlikte, ülkeler arasında karşılıklı ekonomik bağlılık olguları ortaya çıkmıştır.⁸ Bu karşılıklı bağlılık sonucunda ise ekonomik bölgesellik yayılmıştır. Çünkü ulus devletler, küresel ekonominin mutlak faydalarını ve aynı zamanda hem kendi kazançlarını artırmanın yollarını ararlar hem de kendi ekonomik refahlarına ve ulusal güvenliklerine karşı oluşan dış tehditlerden kendilerini korurlar.⁹ Bunlara ek olarak ekonomik bölgeselleşme, başlıca dört ana türde uygulama bulmaktadır: Serbest Ticaret Alanı, Gümrük Birliği, Ortak Pazar ve Ekonomik Birlik.¹⁰

Rekabet ve ekonomik büyüme sonucunda ortaya çıkan krizler de, karşılıklı ekonomik bağlılık ve ekonomik bölgeselleşme neticesinde etkisini daha şiddetli hissettirmeye başlamıştır. Bu durum, ülkeleri bu krizin aşılabilmesi için yeni politikalar üretmeye ve diplomatik hamleler yapmaya zorlamıştır. Daha açık bir ifade ile eskiden salt devlet güvenliği amacıyla önem verilmeyen bölge ya da ülkelerle ekonomik ve politik işbirliği yapılması artık kaçınılmaz bir hal almıştır. Ekonominin ve bununla birlikte ekonomik politikanın küreselleşmesinde de üretimin küreselleşmesi, ticaretin

⁶ Ziya Öniş & Mustafa Kutlay, *"Uluslararası Politik Ekonomi"*, İçinde: Şaban Kardaş ve Ali Balcı, **Uluslararası İlişkiler'e Giriş: Tarih, Teori, Kavram ve Konular**, İstanbul: Küre Yay., 2014, ss.2-3; Susan Strange, *"International Economics and International Relations: A Case of Mutual Neglect"*, **International Affairs**, V.46, N.2, April 1970, pp.304-315.

⁷ Öniş & Kutlay, *"Uluslararası Politik Ekonomi"*, ss.2-3.

⁸ Cemil Boyraz, *"Küresel Üretim, Ticaret ve Finans"*, İçinde: **Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler**, (edt.) Evren Balta, İstanbul: İletişim Yay., 2014, ss.409-410.

⁹ Robert Gilpin, **Global Political Economy: Understanding the International Economic Order**, New Jersey: Princeton University Press, 2001, p.357.

¹⁰ Özge Onursal Beşgül, *"Yerleşme, Bölgeselleşme ve Bütünleşme"*, İçinde: **Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler**, (edt.) Evren Balta, İstanbul:İletişim Yay., 2014, s.526.

küreselleşmesi ve küresel finans sisteminin gelişmesi faktörleri etkili olmuştur.¹¹

2.2. Uluslararası Politik Ekonominin Tanımı ve Özellikleri

UPE; uluslararası ilişkiler çerçevesinde gelişen, ekonomi ve siyaset bilimini de kapsayan bir bilim dalıdır. Temelinde ulusların politik ilişkilerini ekonomik alanlarda detaylı bir şekilde inceleyen bir bilim dalı gibi görünse de, kullanılan terimler ve alanına giren karmaşık yapılar dolayısıyla daha derin bir incelemeyi de zorunlu kılmaktadır.¹² Uluslararası politik ekonomiyi sadece belli bir teorik bilim dalı olarak değil, temel amacı uluslararası düzende güç ve refahın birbirini nasıl etkileyip şekillendirdiğini anlamak olan bir bilim dalı olarak tanımlayabiliriz.¹³

Birçok yazar UPE'ye sadece bir teori olarak bakılmayacağını savunmaktadır. Buna göre UPE, yeni bir araştırma biçimi, bir bakış açısı ve çeşitli yaklaşımları, varsayımları, terimleri ve metotları kapsayan sorular kümesi olarak kabul edilebilir.¹⁴ Günümüzde giderek önem kazanan bir bilim dalı olarak Uluslararası Politik Ekonomi'nin temel özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- ✓ UPE, ekonomik sistem ile politik sistemin bir arada çalıştığı bir bilim dalıdır,
- ✓ UPE, sadece teorik olarak ele alınabilecek bir bilim dalı değildir,
- ✓ Küreselleşme ile gelişim süreci hız kazanmıştır.
- ✓ Kapsadığı alan ve kullandığı terimlerin çokluğu nedeniyle farklı yaklaşımlarla birlikte anlaşılabilir kadar geniş bir alanı kapsamaktadır.
- ✓ UPE, özerk bir yapıya sahiptir.
- ✓ UPE'nin ayrı bir bilim dalı olarak ortaya çıkması ve gelişmesi, uluslararası örgütlerin kurulmasına neden olmuştur.

3. Uluslararası Politik Ekonomide Başlıca Kuramsal Teoriler ve Yaklaşımlar

Kaynağı ve oluşumu çok eskilere dayanan UPE'nin kapsadığı alanın genişliğine bağlı olarak, farklı teorik yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu yaklaşımlar bilimsel çalışmalarda farklı sınıflandırmalar yapılarak açıklanmıştır. Ancak, bizim görüşümüze göre bu yaklaşımlar kapsadığı dönem ve savunduğu fikirler açısından üç başlık altında

¹¹ Cemil Boyraz, "Küresel Üretim, Ticaret ve Finans", ss.409-410.

¹² Atilla Sandıklı, "Uluslararası Ekonomi Politik", 2008, ss.7-8, <http://www.bilgesam.org/incele/255/-uluslararasi-ekonomi-politik/#.VfeMFxaGVlw>, (E.T.: 10.12.2014).

¹³ Öniş & Kutlay, "Uluslararası Politik Ekonomi", s.4.

¹⁴ Ali Şen, "Uluslararası Politik Ekonomi (UPE) Nedir?", **Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, C.12, S.1-2, 1998, s.393.

açıklanabilir. Kısaca Realist yaklaşım **ulus devletleri**, Liberal yaklaşım **bireyi** ve son olarak Eleştirel-Radikal yaklaşım ise **sınıf** kavramını ön plana çıkarmaktadır.

3.1. Uluslararası Politik Ekonomi ve Realist Yaklaşım

Realizm, kökenleri **Thucydides**'e kadar uzanan ve sonrasında **Niccola Machiavelli**, **Thomas Hobbes** tarafından sürdürülen ve asırlar boyu geçerliliğini koruyan bir yaklaşımdır.¹⁵ Realist yaklaşım yerine terim olarak farklı bilimsel çalışmalarda **"ulusalcılık"**, **"ekonomik milliyetçilik"** ve **"merkantilizm"** terimleri de kullanılmaktadır. Bu yaklaşıma göre uluslararası sistem, içinde anarşiyi barındırmaktadır. Bu nedenle, ulus devletten daha yüksek ve tabi olunacak bir otorite yoktur.¹⁶

Realist yaklaşımın temelini **Merkantilist** düşünce oluşturmaktadır. Çağdaş UPE yaklaşımlarının Merkantilist temele dayananları, Realist olarak tanımlanmaktadır. UPE'nin ilk ve sistemli olarak incelemesi Merkantilizm tarafından yapılmıştır. Bu yaklaşım 16-18. yüzyıllar arasında Batı Avrupa politikalarında etkili olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nda ve sonrasında sanayileşme yarışı ve Büyük Buhan'ın etkisiyle Merkantilizm, ülke politikalarındaki önemini korumuştur. Merkantilizm dış ticaret fazlasını servet olarak gören ulusalcı, korumacı bir yaklaşım olup, İspanya ve Portekiz'de olduğu gibi **devlet merkezli** veya Hollanda ve İngiltere'de olduğu gibi **ticaret burjuvazisi merkezli** olarak iki farklı şekilde uygulanmıştır. Bu yüzyılların sonlarında Britanya, çıkarlarına uygun düştüğü gerekçesiyle Liberalizm'e yönelmiştir. Merkantilist düşüncenin temsilcilerinden **Friedrich List**, toplumların ekonomisinin, bireyin ekonomisinin üstünde olduğunu, hatta bireyler ile tüm insanlık arasındaki temel birimin ulus olduğunu savunmuştur. **List**, sanayileşmenin devlet eliyle yapılmasını önermiştir.¹⁷

Aslında **List**'in bu yaklaşımının temel nedeni, Almanya'da yeni gelişen sanayileşmeyi diğer uluslara karşı rekabetten korumaktır. Aynı şekilde ABD'nin kurucularından ve ilk Maliye Bakanlarından olan Alexander Hamilton'un, **"Report on the Subject of Manufacture"** isimli raporunda; yeni gelişmekte olan yerli üretimin ve sanayisinin korunması için yabancı malların ithalatının sınırlandırılması gerektiği görüşünü savunmuş ve bu görüş, ABD

¹⁵ Faruk Sönmezoğlu (der.), **Uluslararası İlişkiler Sözlüğü**, İstanbul:Der Yay., 2005, s.554.

¹⁶ Sandıklı, **"Uluslararası Ekonomi Politik"**, s.4.

¹⁷ Gamze Nazan Bedirhanoglu, **"Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Rollerini"**, Danışman: Baskın Oran, (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek Lisans Tezi), 2006, ss.6-8; Friedrich List, **The National System of Political Economy**, (çev.) Sampson S. Lloyd, London: Longman, 1909, pp.97-141.

tarafından benimsenerek uzun yıllar korumacılık politikası uygulamasına devam edilmiştir.¹⁸

Realist yaklaşım, uluslararası ilişkiler açısından gücün ve otoritenin sadece askeri güce odaklı olmadığını, bunun yanında ekonomik gücün de etkili ve önemli bir rol oynadığını savunmuştur.¹⁹ Bu yaklaşımı savunan yazarların yaşadıkları dönemlere ve ülkelerine bakıldığında savaş ortamı, yeni ulus devletlerin oluşması, her ulus devlet açısından sanayileşmenin yeni başlaması gibi sıralanabilecek gerekçelerle Realist yaklaşımı savunmaları, milliyetçi düşünme temeline dayandığı söylenebilir. Bu nedenle, devletin elinde altın ve gümüş gibi değerli madenler ne kadar fazla ise devlette o kadar güçlüdür düşüncesi hâkim olmuştur. Hatta bu gücü elde etmek için savaşmanın dahi bir yol olduğu savunulmuştur.

Realist yaklaşımı anlatırken, 1920-1930 yılları arasında İngiltere’de ortaya çıkan ve işsizliğe karşı koruma yoluyla istihdamı artırma teorisini getiren **John Maynard Keynes**’ten bahsetmek gerekmektedir. Çünkü Keynes, Liberal bir iktisatçı olmasına rağmen devletin yönlendirmesi ile piyasa mekanizmasının işlerlik kazanacağını öne sürmüştür. Keynes’in bu yaklaşımında gümrük vergileriyle ithalatın düşeceği ve sonuçta yerli mallara tüketicilerin yöneleceği, bu sayede de istihdamın ve milli gelirin artacağı öne sürülmüştür. Bu nedenle Keynes’in yaklaşımı, hem Liberal UPE’yi hem de Realist UPE’yi etkilemiştir.²⁰ Yukarıda da belirttiğimiz üzere Realist yaklaşımı, **Ekonomik Milliyetçi** olarak tanımlayanlar da vardır. Bu yaklaşımdaki ekonomi-siyaset ilişkisi açıklanırken, ekonomi siyasete tabi olarak algılanmakta ve siyasete öncelik verilmektedir.²¹

Aslında, Merkantilist görüş açısından devletin serveti ve zenginliği o devlet halkının refahına, işçilerin de faydasına olan bir durum değildir. Çünkü bu yaklaşımda ne kadar düşük ücretle işçi çalıştırılırsa, hedeflenen ihracat fazlası da o kadar artar ve sonuçta dünya piyasaları ile rekabette de o kadar güçlü olunur düşüncesi hâkimdir.²²

Ekonomik Milliyetçi Yaklaşımına ilişkin bilimsel çalışmalarda, bu yaklaşımı tanımlamak için kullanılabilir üç ilke vardır: ulusun ekonomisini verimli kılmak devletin görevidir, ekonomik açıdan ulusun ortak bir kaderi

¹⁸ Ali Kemal Aydın, “Amerika Birleşik Devletleri’nin Dış Ticaret Politikasında Serbest Ticaret Anlaşmalarının Yeri”, <http://www.mfa.gov.tr/amerika-birlesik-devletleri>, (E.T.:6.12.2014).

¹⁹ Tayyar Arı, **Uluslararası İlişkiler Teorileri: Çatışma, Hegemonya, İşbirliği**, 3. Baskı, İstanbul: Alfa Yay., 2004, s.163.

²⁰ Gülten Kazgan, **İktisadi Düşünce veya Politik İktisadın Evrimi**, 18. Baskı, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2012, s.183.

²¹ Bedirhanoglu, “**Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Rollerini**”, s.10.

²² Kazgan, **İktisadi Düşünce veya Politik İktisadın Evrimi**, s.46.

vardır ve ekonomik politikaları ulusun çıkarları yönlendirmektedir.²³ Küreselleşme ile birlikte ulus devletlerin otoritelerinin azaldığı fikirlerine karşı Ekonomik Milliyetçi yaklaşımı savunanlar devletin rolünün ve otoritesinin özünde değişmediğini savunmaktadırlar.²⁴

Bu yaklaşımın güncel savunucuları arasında görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Örneğin **Robert Gilpin**'i eleştiren **Helleiner**'e göre; Ekonomik Milliyetçilik, sadece ekonomik korumacılık politikasını savunan Merkantilizm olarak düşünülmemelidir ve bu yaklaşım milliyetçilik ideolojisinin üzerine kurulmalıdır.²⁵

3.2. Uluslararası Politik Ekonomi ve Liberal Yaklaşım

Liberalizm, 18. ve 19. yüzyıl siyasi ve ekonomik düşünce tarihinde etkili olmuş bir ideolojidir. İdeoloji olarak Liberalizm, 1688 ile 1789 yılları arasında kapsayan aydınlanma çağının filozoflarının temel felsefelerini oluşturur. İskoçya'dan **David Hume** ve **Adam Smith**, İngiltere'den **Locke**, Almanya'dan **Kant**, Fransa'dan **Montesquieu** ve **Voltaire** bu döneme damgasını vuran bilim adamlarıdır. Bu yaklaşıma göre insan (birey) doğuştan olumludur ya da eğitilebilir.²⁶

Liberal UPE Yaklaşım'ı, **Adam Smith** ve **David Ricardo**'ya dayanmakta olup, ticari kapitalizmden sanayi kapitalizmine geçiş aşamasında, 17.yüzyılda ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşım, devletin piyasaya müdahalesine karşı olmuştur ve serbest pazarı savunmuştur. Özellikle **Adam Smith**'e göre zenginlik, emek temeline dayanan üretimden kaynaklanmaktadır. Bu düşünce ile Liberalizm, Merkantilizm'in ulusal zenginliğin madenlere dayanan görüşüne eleştiri olarak ortaya çıkmıştır. Burada devletin görevi, piyasalara olabildiğince özgürlük verirken, diğer taraftan da piyasaya gelebilecek tehlikeleri önlemek, serbest ve rekabetçi bir ortamda piyasanın oluşmasını sağlamak olmuştur.²⁷ Ekonomik büyüme ancak minimum seviyede devlet müdahalesiyle sağlanabileceği teorisiyle, "**Invisible hand**" görünmez el kavramı da literatüre girmiştir.²⁸

Devletler kendi içlerinde piyasanın olabildiğince serbestleşmesini sağlarken, uluslararası ortamda rekabeti önlemek için uluslararası kurallar ve

²³ David Levi-Faur, "Economic Nationalism: From Friedrich List to Robert Reich", **Review of International Studies**, N.23, 1997, p.360.

²⁴ David Levi-Faur, "Friedrich List and the Political Economy of the Nation State", **Review of International Studies**, V.4,N.1, Spring 1997, pp.155-157.

²⁵ Eric Helleiner, "Economic Nationalism as a Challenge to Economic Liberalism? Lessons from the 19th Century", **International Studies Quarterly**, N.46, 2002, pp.309-310.

²⁶ Arı, **Uluslararası İlişkiler Teorileri: Çatışma, Hegemonya, İşbirliği**, s.354.

²⁷ Stephen Gill & David Law, **The Global Political Economy, Perspectives, Problems and Policies**, New York: Harvester, 1988, pp.5-40.

²⁸ Ateş & Gökmen, "Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları", s.57.

düzenlemeler yapmalıdır. Ancak, devletler bu uluslararası kural ve düzenlemelerin işleyişini sağlamanın dışında bir müdahalede bulunmamalıdır.²⁹ Eğer uluslararası ticaret tam anlamıyla serbest bir hal alırsa, bütün devletler bundan faydalanacaktır ve ekonomi, savaşlar ile diğer uluslararası çatışmaların başlıca nedeni olmaktan çıkacaktır.³⁰

Liberalizm yaklaşımından bahsederken, bu akımın içinde 1970’lerde ortaya çıkan **Robert Keohane ve Joseph Nye** tarafından ortaya atılan **“Power and Interdependence”**, yani güç ve karşılıklı bağımlılık teorisine değişmek gerekmektedir. Keohane ve Nye, 1970’lerden itibaren ortaya çıkan gelişmeler ile dış politikada askeri ve güvenlik konularının dışında birçok konunun da uluslararası ilişkiler kapsamına girdiğini belirtmişlerdir. Devletlerin birbirleriyle ilişkileri sadece çıkara değil, aynı zamanda fayda ve maliyet konularına da dayandığı bu teoride benimsenmiştir. **Steve Chan**’a göre, büyük devlet olarak gösterilebilecek Avrupa, Japonya ve ABD’nin, Orta Doğu petrollerine duydukları ihtiyaç çerçevesinde şekillenen ilişkileri, bu duruma örnek gösterilebilir.³¹ Ayrıca, **“Karmaşık Karşılıklı Bağımlılık”**ın üç ana karakteristik özelliği vardır:³²

- ✓ Toplumlari (uluslari) birbirine bağlayan çok sayıda kanal vardır,
- ✓ Devletlerin karşılıklı ilişkilerinde birden çok konu bulunmaktadır ve bu konular yönünden birinin diğerine üstünlüğünü sağlayan bir hiyerarşi yoktur,
- ✓ “Karmaşık Karşılıklı Bağımlılık” söz konusu olduğunda, belli bir alanda veya konuda bir ulusun diğer ulusa askeri güç kullanması söz konusu değildir.

Keohane ve Nye’e göre, 1990’lardan itibaren karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin yerini küreselleşmeye bıraktığını savunanlara karşı, küresellik karşılıklı bağımlılığın sadece bir türüdür. Keohane ve Nye’e göre küreselliğin iki temel özelliği bulunmaktadır. Bunlardan birincisi çok taraflı ilişki ve koşullar öngörmesi olup, ikincisi de sadece bölgesel nitelikli olmaktan çok kıtalar arası bağlantılar taşımasıdır.³³

1980’lerde Klasik Liberalizm’e olan eğilim tekrar artmakla birlikte, yeni mali kurallar çerçevesinde ve siyasi müdahalelerden özgür olan sermaye düşüncesiyle, Liberalizm’e yeni bir boyut kazandırılarak **Neo-liberalizm**

²⁹ Bedirhanoglu, **“Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Rollerini”**, s.17.

³⁰ Sandıklı, **“Uluslararası Ekonomi Politik”**, s.3.

³¹ Muharrem Gürkaynak & Serhan Yalçiner, **“Uluslararası Politikada Karşılıklı Bağımlılık ve Küreselleşme Üzerine Bir İnceleme”**, **Uluslararası İlişkiler**, C.6, S.23, Güz 2009, ss.76-77.

³² Robert O. Keohane & Joseph S. Nye, **“Realism and Complex Interdependence”**, inside: **Power and Interdependence: World Politics in Transition**, 2d edition, Glenview, IL: Pearson Education Inc., 1989, pp.50-51.

³³ Gürkaynak & Yalçiner, **“Uluslararası Politikada Karşılıklı Bağımlılık ve Küreselleşme Üzerine Bir İnceleme”** ss.80-81.

yaklaşımı ortaya çıkmıştır. Neo-liberalizm, kendi meşruiyetini artırmak ve karşı teorileri geçersiz kılmak için kendini karşı konulamaz ve kaçınılmaz bir durum olarak sunmuştur. 1990'lardan sonra Doğu Blok'u ülkelerine nüfuz etmeye çalışmıştır ve sonuçta Amerikan hegemonyası bu düşünceyle birlikte "**yeni dünya düzeni**" ideolojisiyle kendini ortaya koymuştur.³⁴ Küreselleşme ile birlikte devletler, bu küresel düzenin pasif kurbanları olarak kabul edilmiş olup, neo-liberalizm düşüncesini savunanlar, küreselleşmeyi *devletlerin uyum sağlamak zorunda kaldıkları zorunluluk alanı* olarak tanımlamışlardır. Finans sermayesinin bu dönüşümü, küreselleşmenin kaçınılmaz bir parçası haline gelmiştir.³⁵

3.3. Uluslararası Politik Ekonomi ve Eleştirel-Radikal Yaklaşım

Eleştirel UPE teorileri; aslında **Bağımlılık Okulu, Marksizm, Emperyalizm teorileri, Çevreci teoriler** gibi birçok teoriyi içine almıştır. Eleştirel teorilerin kökenini, **Marksizm** yaklaşımı oluşturmaktadır. Bu yaklaşım, kendinden önceki teorilere karşı ve onları eleştiren bir düşünce yapısına sahiptir. **Karl Marx**'ın yaklaşımı, tarihsel maddecilik olarak tanımlanmıştır. Marksizm'e göre tarihin başlıca itici gücü, sınıflar arasındaki ilişkidir. Bu yaklaşıma göre sanayi devrimiyle beraber, fabrika sahipleri sınıfının oluşturduğu burjuva sınıfı ortaya çıkmıştır. Bunun sonucunda da bu sınıf ile büyük toprak sahipleri sınıfı arasında çelişki ortaya çıkmıştır. Marksizm'e göre, Fransız Devrimi de bu iki sınıf arasındaki çatışmanın sonucu olarak ortaya çıkmış olup, 18. yüzyılda kapitalist sanayi toplumları kendi içlerinde kendi yıkımlarının sebebi olmuşlardır. Marksizm'in eleştirisindeki çalışma mantığı, kapitalist sistemi, kendi içinde kendinin çökmesine neden olacak iç çelişkisini yarattığı söylemidir.³⁶

Marksist Emperyalizm teorilerine göre, dünya ekonomisinin hiyerarşik yapılanması, bir devletin diğer devlete sömürü düzenini koruyan bir zemin yaratmaktadır. 1960'larda ortaya çıkan, kalkınma iktisadi temeline dayanan **Bağımlılık Okulu (Dependency School)** teorisinde ise, gelişmiş ülkeler az gelişmiş ülkeleri sömürerek, onların kalkınmasına izin vermemektedirler.³⁷

Marksistlere göre yönetici sınıflar, sadece kendi çıkarlarını düşündüklerinden ülke ekonomisini geri planda tutarak, ekonomik kalkınmayı da engellemektedirler. Uluslararası Politik Ekonomi ile ilgilenen ve Marksizm teorisini savunanlar, iki konu üzerinde özellikle durmaktadır. Birincisi,

³⁴ Bedirhanoglu, "**Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Rollerini**", ss.19-20.

³⁵ Mustafa Kutlay, "*Internationalization of Finance Capital in Spain and Turkey: Neoliberal Globalization and the Political Economy of State Policies*", **New Perspectives on Turkey**, N.47, 2012, pp.115-116.

³⁶ Leslie Holmes, **Post Komünizm**, (çev.) Yavuz Alogan, İstanbul: Mavi Ada Yay., 2000, ss.31-33.

³⁷ Bedirhanoglu, "**Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Rollerini**", ss.20-21; Melih Ersoy, "*Bağımlılık Okulunun Eleştirisi*", **Ekin Belleten**, Bahar 1991, s.26.

sermayenin giderek uluslararası hale geldiği bir dünyada emeğin geleceği ve ikincisi ise üçüncü dünya ülkelerindeki fakirlik ve geri kalmışlıktır. Uluslararası ekonomi düzeyinde sistem iki kısımdan oluşmaktadır: merkez veya birinci dünya olarak da adlandırılan refah bölgesi, üçüncü dünya olarak adlandırılan zülüm bölgesi.³⁸

Dünya Sistemi Teorisi; Karl Marx, Max Weber, Emile Durheim gibi sosyal bilimcilerin çözümlerinin bir devamı olarak ortaya çıkmıştır. Bu teoriyi üretenler, üçüncü dünyanın Batıdan bilgi ve teknoloji transferini yapabilmesinin tek yolunun, farklılaşma (türev alma) sürecinin geleneksel tekniğe uygulanması olduğunu iddia ederler. Ancak bu şekilde merkezden çevreye doğru bir genişleme ve akış yaşanabilecektir. Bu teoriyi savunanlar merkez, çevre, yarı çevre ve öteki alanlar terminolojilerini kullanmışlardır. Dünya Sistemi Teorisini savunanlar, merkez-çevre ilişkisinin emperyalizmle son bulduğu noktasında, Lenin ile aynı görüşü paylaşırlar. Bu yaklaşıma göre, beş yüz yıllık kapitalizmin tarihsel geçmişinde, farklı formlarda çevrenin sömürülmesi devam etmektedir. Bunun karşısında bir kısım teorisyenler ise, sermayenin beş bin yıllık bir süreçte biriktiğini savunmaktadırlar.³⁹

Tablo 1: Uluslararası Politik Ekonomi’de Geleneksel Yaklaşımlar

TEORİ	Dünya Ekonomisinin Açıklaması	Ana Aktörler	İtici Güç	Düzen Şartları
LİBERAL	Kusursuz Bir Küresel Pazar	Devletler ve Ekonomik Aktörler	Serbest Ticaret ve Sermayenin Serbest Dolaşımı	Rekabette “Görünmez El” (devletin)
MERKANTİLİST	Devletlerarası Rekabet Alanı	Devletler	Devlet Zenginliğini Maksimize Etmek ve Diğer Devletlerden Bağımsız Olmak	Güç Dengesi ya da Hegemonya
MARKSİST	Kapitalist Rekabet Alanı	Sınıflar (kapitalistler ve işçiler) ve Sosyal Gruplar	Çıkar Arayışı ve Devam Eden Sınıflar Arası Çatışma	Anti-kapitalistlerin Düzene Boyun Eğmesi

Kaynak: Ngaire Woods, “International Political Economy in an Age of Globalization”, inside: John Bylis & Steve Smith, *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, Oxford University Press, 2001, p.287.

Uluslararası politik ekonomiye ilişkin yaklaşımların incelenmesinde, dünya değiştikçe ve geliştikçe, yapılan analizler ve yaklaşımların da değişime ayak uydurduğu gözlemlenmiştir. Böylelikle her an yeni yaklaşım ve yorumlara açık olan UPE, hem sabit ve güncel olmayan görüşlerden daha çok, ekonomi ve uluslararası ilişkilerin sürekli değişen alanlarına ayak uydurmuş

³⁸ Sandıklı, “Uluslararası Ekonomi Politik”, s.4.

³⁹ Taha Özhan, “Dünya Sistemi Teorisi”, **Türkiye ve Dünyada Yarın**, Y.1, S.3, Temmuz 2002, ss.6-8.

hem de ayrı bir bilim dalı olarak kendisini göstermiş ve yeniliklere de açık olacağını kanıtlamıştır.⁴⁰

4. Uluslararası Politik Ekonominin İnceleme Alanı ve Sınırları

UPE'nin, ekonomi ve siyaset bilimini de kapsayan, temelinde ulusların politik ilişkilerini ekonomik alanlarda detaylı bir şekilde inceleyen bir bilim dalı gibi görünse de, alanına giren karmaşık yapılar ve terimler nedeniyle daha derin incelenmesi gerektiğini yukarıda belirtmiştik.⁴¹ Hem politika hem de ekonominin bağlantı noktasında kalan UPE, bazen politikayı bazen de ekonomiyi ulusal-uluslararası alanlarda incelerken, bir diğer yönü ile çok geniş bir inceleme konularını kapsadığından, sınırlarının belirsiz olduğu açıklamaları da çeşitli yazarlar tarafından yapılmaktadır.⁴² Bu belirsizliği gidermeye yönelik çeşitli teoriler ortaya atılmıştır.⁴³

UPE, ulusal-uluslararası ekonomi ile ulusal-uluslararası politika alanlarının bir arada ve karşılıklı etkileşimiyle oluşan bir sahadır. Daha somut olarak uluslararası ticaret, uluslararası para politikası, çok uluslu şirketler, küresel ekonomik krizler, enerji, finans, teknoloji ve hegemonya ile buna benzer konular, UPE'nin inceleme alanı içine girmektedir. UPE, ilgilendiği alan itibarıyla, uluslararası ilişkilerin savaş ve güvenlikle ilgili konuları dışında, ekonomik konuları da içine aldığından, olaylara daha geniş bir perspektiften bakmaktadır. UPE, bir konu hakkında araştırma yaparken, ekonomi ile politikanın uluslararası düzeydeki ilişkilerini devletin iç politikasına etkisi açısından da sorgulamalar yapmaktadır. Somut bir olay olan Körfez Savaşı'nın, genel dünya siyaseti ve ekonomisi üzerine sonuçları, örnek olarak verilebilir. UPE çok sayıda yaklaşımı içinde barındırdığından, kesinleşmiş bir olgu veya düşünceden söz etmek zordur. Çünkü her bir teori farklı pencereden bakmaktadır.⁴⁴

Örneğin ABD'nin hegemonik projesi tezine dayanan Arap Baharı'nın, hegemonik bir proje olduğu varsayımında, tek ve mutlak güç olan ABD'nin, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da ortaya çıkan sosyal hareketleri planladığını öne sürenler olmuştur.⁴⁵ Bu hegemonik durum, hem uluslararası politika hem de uluslararası ekonomi alanlarında, ortaya çıkan sonuçları ve birbirlerine etkileşimleri ile UPE'nin ilgi alanına girmektedir. UPE'nin inceleme alanına giren finans ve para politikası konularına örnek olarak, 2008 Euro Krizi'ni gösterebiliriz. Bu örnekte kriz temeline dayalı bir proje sonucu oluşan Avrupa bütünleşmesi, küresel ve yerel meydan okumalara verdiği tepkilere göre

⁴⁰ Ateş & Gökmen, "Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları", s.60.

⁴¹ Bknz: "Uluslararası Politik Ekonominin Tanımı ve Özellikleri" başlığı.

⁴² Ateş & Gökmen, "Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları", s.61.

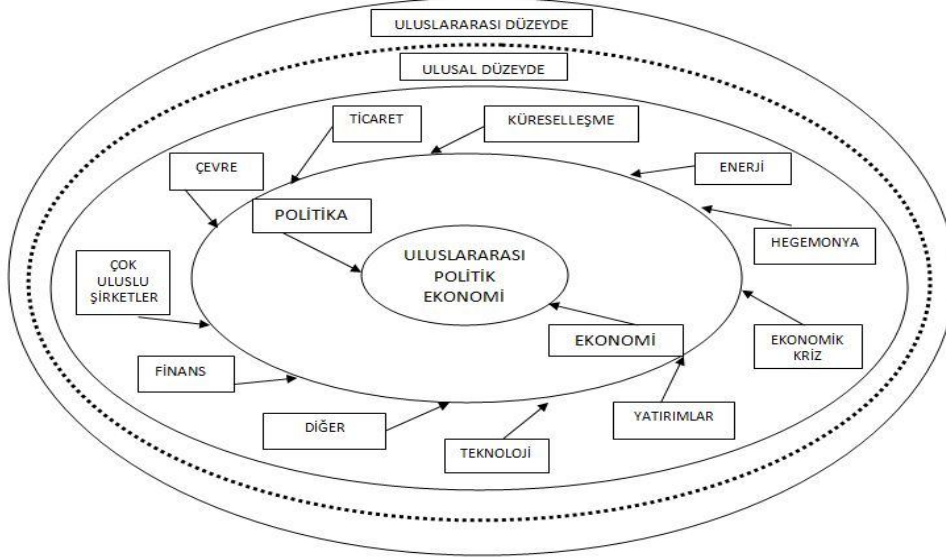
⁴³ Bu teoriler detaylı bir şekilde yukarıda açıklanmıştır.

⁴⁴ Ali Şen, "Uluslararası Politik Ekonomi (UPE) Nedir?", ss.398-400.

⁴⁵ Mustafa Kutlay & Osman Bahadır Dinçer, "Arap Baharı, ABD'nin Hegemonik Projesi midir?", **Türkiye Günlüğü**, N.107, 2011, s.104.

şekillenmiş olup, Euro Krizi de bu bağlamda yeni bir meydan okumadır ve buna verilecek cevap, uluslararası güç kaymasında nerede olunacağını belirleyecektir.⁴⁶ Euro Krizi, UPE bilim dalı açısından finans ve para politikası sonucunda hem ekonomik sistem hem de siyasi sistem açısından, uluslararası gücün şekillenmesine ya da kökten değişmesine kadar gidebilecek derin bir inceleme alanıdır.

Şekil 1: Uluslararası Politik Ekonomi'nin İnceleme Alanları

Yukarıdaki özgün şeklimizde açık olarak görüleceği üzere, ekonomi ile politikanın kesişmesiyle UPE'nin inceleme alanına birçok konu girmektedir. Ancak bu konular daha da çoğaltılabilir. Şekilde gösterilen konulara sadece ulusal ve uluslararası açılardan bakılmamakta olup, konular her iki açıdan da UPE'nin etki alanına girmektedir.

5. Sonuç

Uluslararası Politik Ekonomi'yi tanımlarken uluslararası ilişkiler çerçevesinde politika ile ekonominin kesişmesi sonucunda oluşan ve gelişen bir bilim dalı olduğunu belirtmiştik. Ayrıca UPE, çok basit ve somut tanımlamalarla anlatılamayacak kadar kapsamlı bir disiplindir. Çünkü bu bilim dalı hem ulusal hem de uluslararası düzeyde ekonomi ile politikayı küreselleşme, enerji, güvenlik, finans, teknoloji ve çok uluslu şirketler vb. birçok alanda bir arada ve karmaşık bir yapıda incelemektedir.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ulus devletlerin kurulması ve savaş ortamında ortaya çıkan Realist yaklaşım, 1970'lerden sonra savunulan Liberal

⁴⁶ Mustafa Kutlay, "Euro Krizinin Politik Ekonomisi ve AB'nin Uluslararası Sistemdeki Geleceği", İçinde: **Ülke Deneyimleri Işığında Küresel Kriz ve Yeni Ekonomik Düzen**, (edt.) F. Şenses, Z. Öniş, C. Bakır, İstanbul: İletişim Yay., 2013, s.2.

yaklaşım ve devamındaki Marksist yaklaşım ile birlikte (tarihsel süreç içerisinde) UPE disiplini gelişmiştir.

Bu süreç içerisinde Soğuk Savaş, ulusların enerji ihtiyaçları, küresel ekonomik krizler, teknolojinin gelişmesi, hızlı bir şekilde ortaya çıkan küreselleşme vb. olaylar sonucunda, ekonomi ile politikanın birbirinden etkilenmeleri kaçınılmaz olmuştur. Olayların analizinin ekonomi ve politika açısından sadece tek yönlü yapılamayacağını anlaşılmaması ile UPE, ayrı bir bilim dalı olarak kendisini göstererek kabul görmüştür.

Uluslararası düzeyde bir bilim dalı olarak kendini gösteren UPE, Türkiye’de uzun yıllar hak ettiği yeri bulamamış ve ayrı bir disiplin olarak incelenmemiştir. Ayrı bir disiplin olarak incelenmemesinin nedeni, bilimsel araştırma ve çalışmaların yetersizliğidir. Yurtdışında UPE’yi ayrı bir disiplin olarak inceleyen ülkelere bakıldığında, birçok bilimsel kitap, makale ve çalışmalar bulunmaktayken, ülkemizde bu çalışmaların son yıllarda yoğunlaştığı gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar ile birlikte yakın zamanda birkaç üniversitede lisans ve yüksek lisans düzeyinde Uluslararası Politik Ekonomi bölümleri kurulmuştur. Ülkemiz tarafından da hem ulusal hem de uluslararası düzeyde pratikte uygulanan bu bilim dalı, daha çok üniversitede ve ayrı bir bilim dalı olarak hak ettiği yeri almalıdır. Bunun için bilimsel çalışmalar ve yayınlar düzeyinde de yeni, özgün ve güncel çalışmaların yapılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

ARI, Tayyar (2004). **Uluslararası İlişkiler Teorileri: Çatışma, Hegemonya, İşbirliği**, 3. Baskı, İstanbul: Alfa Yay.

ATEŞ, Davut & Gülizar Samur GÖKMEN, (2013). *“Bir Akademik Disiplin Olarak Uluslararası Politik Ekonominin Sınırları”*, **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.XV, S.1, ss.45-71.

AYDIN, Ali Kemal. *“Amerika Birleşik Devletleri’nin Dış Ticaret Politikasında Serbest Ticaret Anlaşmalarının Yeri”*, <http://www.mfa.gov.tr/amerika-birlesik-devletleri>, (E.T.:6.12.2014).

BEDIRHANOĞLU, Gamze Nazan (2006). **“Uluslararası Ekonomik Örgütlerin Amerikan Hegemonyasındaki Roller”**, Danışman: Baskın Oran, (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Yüksek Lisans Tezi).

BOYRAZ, Cemil (2014). *“Küresel Üretim, Ticaret ve Finans”*, İçinde: **Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler**, (edt.) Evren Balta, İstanbul: İletişim Yay.

DUMAN, Mehmet (2002). *“Hegemonya ve Güçler Dengesi Bağlamında Uluslararası Siyaset ve İktisat İlişkileri”*, **Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C.4, S.2, ss.1-16.

ERSOY, Melih (Bahar 1991). *“Bağımlılık Okulunun Eleştirisi”*, **Ekin Belleten**, ss.23-34.

- GILL, Stephen & David LAW, (1988). **The Global Political Economy, Perspectives, Problems and Policies**, New York: Harvester.
- GILPIN, Robert (2001). **Global Political Economy: Understanding the International Economic Order**, New Jersey: Princeton University Press.
- GÜRKAYNAK, Muharrem & Serhan YALÇINER, (Güz 2009), “Uluslararası Politikada Karşılıklı Bağımlılık ve Küreselleşme Üzerine Bir İnceleme”, **Uluslararası İlişkiler**, C.6, S.23, s.73-92.
- HELLEINER, Eric (2002). “Economic Nationalism as a Challenge to Economic Liberalism? Lessons from the 19th Century”, **International Studies Quarterly**, N.46, pp.307-329.
- HOLMES, Leslie (2000). **Post Komünizm**, (çev.) Yavuz Alogan, İstanbul: Mavi Ada Yay.
- KAZGAN, Gülten (2012). **İktisadi Düşünce veya Politik İktisadın Evrimi**, 18. Baskı, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- KEOHANE, Robert O. & Joseph S. NYE, (1989). “Realism and Complex Interdependence”, inside: **Power and Interdependence: World Politics in Transition**, 2d edition, Glenview,IL: Pearson Education Inc.
- KUTLAY, Mustafa & Osman Bahadır DİNÇER, (2011). “Arap Baharı, ABD'nin Hegemonik Projesi midir?”, **Türkiye Günlüğü**, N.107, ss. 100-110.
- KUTLAY, Mustafa (2013). “Euro Krizinin Politik Ekonomisi ve AB'nin Uluslararası Sistemdeki Geleceği”, içinde: **Ülke Deneyimleri Işığında Küresel Kriz ve Yeni Ekonomik Düzen**, (ed.) F. Şenses, Z. Öniş, C. Bakır, İstanbul: İletişim Yay., ss. 1-16.
- KUTLAY, Mustafa (2012). “Internationalization of Finance Capital in Spain and Turkey: Neoliberal Globalization and the Political Economy of State Policies”, **New Perspectives on Turkey**, N.47, pp.115-137.
- LEVI-FAUR, David (1997). “Economic Nationalism: From Friedrich List to Robert Reich”, **Review of International Studies**, N.23, pp.359-370.
- LEVI-FAUR, David (Spring 1997). “Friedrich List and the Political Economy of the Nation State”, **Review of International Economy**, V.4,N.1, pp.154-178.
- LIST, Friedrich (1909). **The National System of Political Economy**, (çev.) Sampson S. Lloyd, London: Longman.
- ONURSAL BEŞGÜL, Özge (2014). “Yerelleşme, Bölgeselleşme ve Bütünleşme”, içinde: **Küresel Siyasete Giriş: Uluslararası İlişkilerde Kavramlar, Teoriler, Süreçler**, (ed.) Evren Balta, İstanbul:İletişim Yay., ss.525-541.
- ÖNİŞ, Ziya & Kutlay, Mustafa (2014). “Uluslararası Politik Ekonomi”, içinde: Şaban Kardaş ve Ali Balcı, **Uluslararası İlişkiler'e Giriş: Tarih, Teori, Kavram ve Konular**, İstanbul: Küre Yay., ss.1-11.
- ÖZHAN, Taha (Temmuz 2002). “Dünya Sistemi Teorisi”, **Türkiye ve Dünyada Yarın**, Y.1, S.3, ss.6-8.
- SANDIKLI, Atilla (2008). “Uluslararası Ekonomi Politik”, <http://www.bilgesam.org/incele/255/-uluslararasi-ekonomi-politik/#.VfeMFxaGVlw>, (E.T.: 10.12.2014).
- SÖNMEZOĞLU, Faruk (der.) (2005), **Uluslararası İlişkiler Sözlüğü**, İstanbul: Der Yay.

STRANGE, Susan (April 1970). "International Economics and International Relations: A Case of Mutual Neglect", **International Affairs**, V.46, N.2, pp.304-315.

ŞEN, Ali (1998). "Uluslararası Politik Ekonomi (UPE) Nedir?", **Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, C.12, S.1-2, ss.393-409.

WOODS, Ngaire (2001). "International Political Economy in an Age of Globalization", inside: John Bylis & Steve Smith, **The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations**, Oxford University Press, pp.277-298.

Sayfa/Page | 158

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

Summary

Nowadays International Political Economy is gaining importance as a discipline. IPE is based on the theoretical description of interaction between politics and the economy. In this field, there are post-graduate studies in some our universities.

The interaction of politics and economy has been understood in the 1970s and in these years the importance of Realism has increased with safety requirements because of the Cold War. At this point, the purpose of this study is to discuss yesterday and today of IPE. In this study, theories are explained in details and recommendations are presented for the development of IPE in our country.

IPE has become a discipline that combines economics and politics. One of the first studies is the Susan Strange's study which is titled as "International Economics and International Relations: A Case of Mutual Neglect" and it is based on the interaction of economics and politics. In this study, Susan Strange says that the economist and international relations experts must understand the necessity of interaction of economics and policy. Another study of this area is the Keohane and Nye's study which is titled as "Transnational Relations and World Politics". In this study, Keohane says that international organizations, multinational companies etc. act within the complex interdependence. By the result of the developing international economy and policy, emerged globalization and increased the importance of IPE.

IPE is a discipline which developing in the framework of international relations and also covering economics and political science. IPE can be explained by three theories. These are:

- 1) *Realist Theory*
- 2) *Liberal Theory*
- 3) *Marxist Theory*

The study area of International Political Economy includes issues on international trade, international monetary policy, multinational companies,

global economic crisis, energy, finance, technology and so on. However, it is important to emphasize that the IPE has greater area and its boundaries cannot be determined.

European Union's Fiscal Aids and Its Effects on Member and Non-Member Countries: Turkey Case

İsmail Cem AY*, Erdem TURGAN**

Abstract

Since its foundation in XX. century, EU has remarkably developed within time and has reached today's status. It has always been one of the basic aims of EU to develop several mechanisms in order to help financially to its members and to the countries which are not members too for their easy integration to the Union. The main target of EU financial aids is to generally ensure the sustainable development of economic activities of member countries in conformity with the accepted economic policies of EU and to increase the harmony between EU and non-member countries. Therefore this study is intended to explain the impact of European Union's fiscal aids on member or non-member countries.

Keywords: European Union, financial aid, integration, economy policy, monetary policy.

Avrupa Birliği'nin Mali Yardımlarının Üye ve Üye Olmayan Ülkeler Üzerindeki Etkileri: Türkiye Örneği

Öz

Avrupa Birliği'nin kuruluşundan beri zaman içinde olağanüstü derecede gelişmiş ve bugünkü düzeyine ulaşmıştır. Üyelerine finansal yardımlar yaparak bazı mekanizmalarının gelişmelerini sağlamak ve üye olmayan ülkelerin entegrasyonunu kolaylaştırmak Avrupa Birliği'nin temel amaçlarından birisi olmuştur. Avrupa Birliği'nin finansal yardımlarının temel amacı genellikle; üye ülkelerin Avrupa Birliği'nin kabul edilen ekonomi politikaları ile uyumlu olarak sürdürülebilir kalkınma süreçlerini garanti almak ve Avrupa Birliği ile üye olmayan ülkeler arasındaki uyumun artmasını sağlamaktır. Bu yüzden bu çalışma ile Avrupa Birliği mali yardımlarının üye ve üye olmayan ülkeler üstündeki etkileri açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, mali yardım, entegrasyon, ekonomi politikası, para politikası.

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi, E-posta: icay@gelisim.edu.tr

** Öğ. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi, E-posta: eturgan@marmara.edu.tr

Introduction

Fiscal Aids between European Union and Turkey had been carried out by Financial Protocols accepted at Ankara Agreement which was signed on October 12. 1963 until 1/95 Numbered Decision of Partnership Council. Purpose of these signed financial protocols is to provide fast progress to Turkish Economy. For this purpose, four financial protocols had been signed, but three of them were applied, fourth one was not applied because of political reasons. After these protocols, fiscal relations have been carried out based on the projects which were credit/donation type. There are two important turning points between the fiscal relations of Turkey and European Union. These are the Helsinki Summit Meeting (1999) at which Turkey was accepted as a candidate country and acceptance of Customs Union.

This study comprises of three chapters. In the first chapter, the EU budget, as the source of financial aid, is described in detail. In this framework, the own resources mechanism that constitutes the revenue of the budget, expenditure of the budget and the financial perspectives are explained. In the second chapter, the EU financial aid to Turkey and the positive and negative effects of this aid process both for EU and Turkey. Finally in the third chapter, Turkey-EU relations, the financial aid of the EU and the new procedures to be brought in the following years within the pre-accession aid are explained.

The EU Budget Structure for the Source of Financial Aid

The 2013 EU budget focuses on economic growth and job creation, needing in Europe in these tough times. The EU budget may represent a mere 1 % of the EU's wealth, the main aim of the EU is smart, sustainable and inclusive growth strategy for the Europe 2020. Table 1 shows general budget the revenues of the European Union for the financial year 2013. The share of the GNI-based resource is 73.4% in 2013, the share of the customs duties and sugar levies are 14.1%, the share of the VAR-based resource is 11.3% and finally the share of the other revenue is 1.2% in 2013.

Table 1: General Budget The Revenues of the European Union for the financial year 2013

Type of revenue	2012 budget		2013 budget	
	EUR million	%	EUR million	%
Customs duties and sugar levies	16 824.20	12.4	18 755.20	14.1
VAT-based resource	14 546.30	10.7	15 029.95	11.3
GNI-based resource	97 284.22	71.7	97 502.87	73.4
Other revenue	7 103.52	5.2	1 548.97	1.2
TOTAL	135 758.24	100.0	132 836.99	100.0

Source: European Union, "General budget The figures of the European Union for the financial year 2013" European Union, 2013, p.23

Table 2 shows general budget the figures of the European Union for the financial year 2013. The level of the sustainable growth is 70147 (million, €) in the 2013 budget. The level of preservation and management of natural resources are 70147 (million, €) in the 2013 budget. Other components are relatively small levels in the budget.

Table 2: General budget The figures of the European Union for the financial year 2013 (€,Mln.,current)

APPROPRIATIONS FOR COMMITMENTS	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total 2007-13
1 SUSTAINABLE GROWTH	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	67 614	70 147	438 618
1a Competitiveness for growth and employment	8 918	10 386	13 269	14 167	12 987	14 853	15 623	90 203
1b Cohesion for growth and employment	45 061	47 267	48 427	49 388	50 987	52 761	54 524	348 415
2 PRESERVATION AND MANAGEMENT OF NATURAL RESOURCES	55 143	59 193	56 333	59 955	59 888	60 810	61 289	412 611
of which: market-related expenditure and direct payments (1)	45 759	46 217	46 679	47 146	47 617	48 093	48 574	330 085
3 CITIZENSHIP, FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376	12 216
3a Freedom, security and justice	637	747	867	1 025	1 206	1 406	1 661	7 549
3b Citizenship	636	615	651	668	683	699	715	4 667
4 EU AS A GLOBAL PLAYER	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595	55 935
5 ADMINISTRATION (2)	7 039	7 380	7 525	7 882	8 091	8 523	9 095	55 535
6 COMPENSATIONS	445	207	210					862
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502	975 777
as a percentage of GNI (3)	1.02 %	1.08 %	1.16 %	1.18 %	1.15 %	1.13 %	1.15 %	1.12 %
TOTAL PAYMENT APPROPRIATIONS	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911	925 576
as a percentage of GNI (3)	1.00 %	1.05 %	1.04 %	1.12 %	1.08 %	1.08 %	1.08 %	1.06 %
Margin available	0.24%	0.19 %	0.20 %	0.11 %	0.15 %	0.15 %	0.15 %	0.17 %
Own resources ceiling as a percentage of GNI	1.24 %	1.24 %	1.24 %	1.23 %	1.23 %	1.23 %	1.23 %	1.23 %

Source: European Union, "General budget The figures of the European Union for the financial year 2013" European Union, 2013

(1) This amount is before taking account of modulation and other transfers to rural development.

(2) The expenditure on pensions included under the ceiling for this heading is calculated net of the staff contributions to the relevant scheme, within the limit of EUR 500 million at 2004 prices for the period 2007-13.

(3) The figures are based on the technical adjustment of the financial framework for 2013 in line with movements in GNI, adopted by the Commission on 20 April 2012 (COM (2012) 184).

An important instrument in the EU budget structure for the source of financial aid is the Instrument for Pre-accession Aid (IPA) by which the EU supports reforms in the 'enlargement countries' with financial and technical help. The IPA funds build up the capacities of the countries throughout the accession process, resulting in progressive, positive developments in the region. IPA funding will amount to some €11.5bn over 2007-13. The beneficiary countries are: Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia, the

former Yugoslav Republic of Macedonia, Iceland, Kosovo, Montenegro, Serbia, and Turkey. Detailed allocations per country are available in the IPA Multi-annual Indicative Financial Framework. IPA replaces the previous instruments for pre-accession: Phare, ISPA, SAPARD, the pre-accession instrument for Turkey, and the financial instrument for the Western Balkans, CARDS. Since 2007, the enlargement countries have received EU funding and support through this single channel.¹

EU pre-accession funds make political and economic reform easier in the beneficiary countries and prepare them for the rights and obligations that come with EU membership. With the EU's help, citizens in the enlargement region can enjoy better opportunities and overall conditions. Their countries can develop the same standards we enjoy as citizens of the EU. The pre-accession funds also help the EU reach its own objectives regarding a sustainable economic recovery, energy supply, transport, the environment and climate change, etc. This is a sound investment in the future. The allocation of EU pre-accession funds helps translate the political priorities of the enlargement strategy into concrete actions. Through IPA, the EU reinforces its guidance to the aspiring countries on the priorities necessary for aligning with EU standards and legislation.²

The EU Financial Aid to Turkey and the Positive and Negative Effects of This Aid Process Both for EU and Turkey

The financial cooperation is one of the most important pillars of Turkish-EU relations which started in 1959. The attainment of candidate status in 1999 and the membership negotiations commenced on 3 October 2005, started a new period in financial cooperation with EU. With the 2002-2006 period, financial support mainly for capacity building projects on the adaptation of the acquis started with the attainment of candidate status. On the new budget period -2007-2013- the scope of the financial support was extended to cover broader areas. The European Union started the implementation of Instrument for Pre-accession Aid (IPA) in order to ensure the proper management of all types of pre-accession funds provided to candidate and potential candidate countries. IPA, bringing together all mechanisms used during previous periods, aims at supporting the candidate countries in membership negotiations and to prepare countries for the better management of future structural funds. A new structure was created in Turkey- EU financial cooperation with the implementation of IPA mechanism providing funds under Transition Aid and Institutional Building, Cross Border Cooperation, Regional Development, Human Resources Development and

¹ European Commission, "Enlargement Instrument for Pre-accession aid (IPA) Overview" http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/overview/index_en.htm

² EU funding priorities is as follows (European Commission, "Enlargement Instrument for Pre-accession aid(IPA) Overview" http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/overview/index_en.htm)

Rural Development components. (Ministry of Development of TR, Economic and Social Cohesion Policy).

2007-2013 period opens a new chapter in the relations between European Union and Turkey in terms of EU funds. After the accession of Bulgaria and Romania in the EU, European Commission revised its financial support system for candidate countries. Thereby, as of 2007 programs for candidate countries such as PHARE, ISPA and SAPARD are abolished and IPA Program is put into force as a replacement. The main objective of IPA is to ensure the gradual alignment of candidate countries with EU policies and standards and to prepare these countries for post accession Structural Funds and Cohesion Funds in order to align with the Acquis Communautaire. As of 2007, the grant funds allocated to Turkey by the EU are provided through IPA. Within this framework, Cohesion Funds are allocated under the scope of Regional Development and Human Resources Development components. These funds are transferred to projects complying with the priorities defined in the Strategic Coherence Framework, prepared under the coordination of the Ministry of Development and Operational Programs to be implemented under this framework. IPA financial aid is brought together under five components (Ministry of Development of TR, Economic and Social Cohesion Policy):

1. Transition aid and institutional building
2. Cross border cooperation
3. Regional development
4. Human resources development
5. Rural Development

In accordance with the Multi Annual Indicative Financial Framework, 4,831 billion euros are estimated to be allocated to Turkey for the 2007-2013 period. The distribution of the resources by components and years is as follows:

**Table 3: Component Based Financial Allocations For Turkey Under MIFF
(Billion Euros)**

IPA Components	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Transition Aid and Institution Building	256,7	256,1	239,6	217,8	231,3	227,5	246,3	
Cross Border Cooperation	2,097	2,875	3,049	3,090	5,132	2,175	2,218	
Regional Development	167,5	173,8	182,7	238,1	293,4	356,8	378	
Human Resources Development	50,2	52,9	55,6	63,4	77,6	83,9	96	
Rural Development	20,7	53	85,5	131,3	172,5	189,8	213	
Total	497,2	538,7	566,4	653,7	779,9	860,2	935,5	
Total EU Allocation under IPA for 2007-2013 period							4,831	

Resource: European Commission, MIFF, 2012-2013.

Table 4: Pre-Accession Financial Aid Process for Turkey: 1999-2006 Period³			
RESPONSIBLE		ACTION	PHASES
European Commission		Proposes	Phase 1: Budgetary Decision
Council		Decides or no-decides (Adaption of Legislation)	
European Parliament		Agrees with no modificaitaions	
Council		Decides on annual budget amount allocated per candidate country	
EU Commission (DG Enlargement)	↑	Assesses annually the priority areas where progress is needed in order to prepare for accession	Phase 2: Programming
EU Commission (DG Enlargement)		Progress report for candidate country is evaluated	
EU Commission (DG Enlargement)		Accession partnership document is prepared	
Secretary General for EU Affairs (Turkey)		Sets out the measures through which Turkey will make progress to meet and assuma the obligations of membership (Copenhagen criteria) Outlines the projects and programmes to meet Accession Partnership Document	
Secretary General for EU Affairs (Turkey)		National Programme for the adoption of the acquise (NPAA) is prepared	
Fund Beneficiaries		Read national programme and submit their Project ideas to government institutions (ministries)	
Ministries (Turkey)		Evaluates the Project ideas and prepare Project fiches submits them Secretary	

³ Source: Büküm, Z. (2012). The impact of Pre-Accession Financial Aid Policy of the European Union on Turkish Universities, Marmara University. IEU, Unpub. PhD. Thesis, p.77.

		General for EU Affairs	
Secretary General for EU Affairs (Turkey)		Secretary General for EU Affairs evaluates technically the logical framework of the Project fiches and their compatibility	
Financial Committee (Turkey)		Determines the annual programme for priority themes to be funded according to the Project fiches, sends it to national aid controller.	
National Aid Controller (Turkey)		Sends annual program to Committee	Phase 3: Evaluation
European Commission		European Commission evaluates the program and decision on Financial Memorandum	
EU Delegation (Turkey)		Sends the Financial Memorandum to National Aid Coordinator	
National Aid Controller (Turkey)		Sends the approved projects fiches to the government institutions and the Financial Committee and sends a confirmation rates per projects to EU Commission	Phase 4: Financial Agreement
National Aid Controller and European Commission		Financial Memorandum is signed	
National Authorisation Officer (Turkey)		Heads the financial management process, Requests the funds from the Commission, direct them to the National Fund and CFCU, reports to the EU Commission	Phase 4: Implementation
CFCU (Turkey)		Responsible for overall budgeting, tendering, contracting, payments, accounting and financial reporting aspects of all procurement and opens	

Sayfa/Page | 168

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

		tenders for the beneficiaries	
Fund Beneficiaries (Turkey)		Beneficiaries send their Project proposals in forms of tenders, twinnings and direct contracts	
CFCU (Turkey)		Evaluates the proposals and publish the winners	
Fund Beneficiaries (Turkey)		Implement the projects and sent periodic and financial progress report to CFCU	
CFCU (Turkey)		Reports the aspects of fund procurement process to National Aid Coordinator	
Screening Committee (Turkey)	←	Overall evaluation existing programmes whether the targets at financial memorandums are met.	Phase 5: Screening

Table 5 : The Amount of Financial Aid of EU to Turkey (1964-2010)

AMOUNT OF FINANCIAL ASSISTANCE OF EU TO TURKEY (1964-2010)								
1964-1996			1996-1999			1999-2010		
Fund Type/Program Name	Period	Amount(ECU)	Fund Type/Program Name	Period	Amount (EURO)	Fund Type/Program Name	Period	Amount(EURO)
CREDITS	1964-1996	1.266.436.000	CREDITS	1996-1999	217.000.000	CREDITS	2000-2007	1.850.000.000
1. Financial Protocole	1964-1969	175.000.000	EURO-MED-I	1995-2000	205.000.000	EUROMED	2000-2003	870.000.000
2. Financial Protocole	1971-1977	219.936.000	Venture Capital	1999	12.000.000	Special Action Plan	2002-2003	230.000.000
Additional Protocole	1971-1977	47.000.000	GRANTS		425.400.000	Pre-accession Facility	2002	150.000.000
3. Financial Protocole	1979-1982	310.000.000	Grant Under Various Programs	1992-1999	14.000.000	TERRA-I	2000-2003	450.000.000
4. Financial Protocole	1982-1986	0	Earthquake Emergency Assistance	1999	30.000.000	TERRA-II	2000	150.000.000
Renewed Mediterranean Policy Program	1992-1996	339.500.000	Earthquake Rehabilitation	1999	1.000.000	GRANTS		2.618.537.883
Gulf War Credits	1991	175.000.000	Earthquake Relief (ECHO)	1999	4.000.000	MEDA (B-7 4100)	2000-2001	343.058.000
GRANTS		78.000.000	MEDA-1	1997-1999	376.400.000	European Strategy for Social and Economic Development (B-7 4036)	2001	47.000.000
Special Cooperation Fund	1982-1986	75.000.000				Marmara Earthquake Rehabilitation Program	2000	20.000.000
Administrative Cooperation Fund	1993-1995	3.000.000				European Strategy for Strengthening The Customs Union (B-7 4035)	2000	13.000.000
						Pre-accession Assistance (Including Participating Community Programs)	2002	126.000.000
						Pre-accession Assistance (Including Participating Community Programs)	2003	144.000.000
						Pre-accession Assistance (Including Participating Community Programs)	2004	235.600.000
						Pre-accession Assistance (Including Participating Community Programs)	2005	300.000.000
						Pre-accession Assistance (Including Participating Community Programs)	2006	450.000.000
						Pre-accession Assistance (IPA)(Including Participating Community Programs)	2007	261.393.950
						Pre-accession Assistance (IPA)(Including Participating Community Programs)	2008	256.125.297
						Pre-accession Assistance (IPA)(Including Participating Community Programs)	2009	204.550.810
						Pre-accession Assistance (IPA)(Including Participating Community Programs)	2010	217.809.826
TOTAL 1		1.344.436.000	TOTAL 2		642.400.000	TOTAL 3		4.468.537.883
TOTAL (1+2+3)			€ 6.455.373.883					

Source: Büküm, Z. (2012). The impact of Pre-Accession Financial Aid Policy of the European Union on Turkish Universities, Marmara University. IEU, Unpub. PhD.

Turkey-EU Relations, the Financial Aid of the EU and the New Procedures to be Brought in the Following Years within the Pre-Accession Aid

Sayfa/Page | 170

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

The main goal of the EU financial aid to Turkey, is to enhance the institutional capacity, the quality of legislation, the quality of implementation of the legislation so as to make it possible to integrate easily to common policies (like social policies, development, rural policies) when Turkey becomes a full member of EU. After the full membership negotiations began in October 2005, there has been a substantial increase in TR-EU financial aid budget. Later on, with the 2007-2013 budget period, the mechanisms of financial aid of EU to candidate and potential candidate countries are consolidated into a single instrument which is called Instrument for Pre-Accession Aid (IPA).¹

The financial aid of the EU and the new procedures to be brought in the following years within the pre-accession aid are Instrument for Pre-accession aid (IPA). IPA funding to candidate and potential candidate countries is planned in the following stages (European Commission Enlargement Instrument for Pre-accession aid (IPA) How does it work?)²:

Multi-annual Indicative Financial Framework (MIFF): This document allocates IPA funds by country and by components, based on objective and transparent criteria, including needs assessment. The MIFF is reviewed every year and published each autumn together with the progress reports and the enlargement strategy, which sets out the overall strategic framework for the pre-accession process, including the IPA. The MIFF is the link between the strategic political framework and the budgetary process. The table here shows a summary of allocation of funds by country in million (€).

Multi-annual Indicative Planning Documents (MIPDs): Based on the MIFF allocations (and on the priorities identified within the strategic political framework and set out in the European Partnerships and Accession Partnerships for each country), the Commission, working closely with the beneficiary countries, establishes multi-annual indicative planning documents (MIPD) for each country and for the multi-beneficiary actions. Following a careful assessment of the country(ies) specific needs and challenges, the MIPDs indicate the major areas of intervention, highlighting a limited number

¹ KOSGEB, Instrument for Pre-Accession Aid (IPA), <http://kosgeb.gov.tr/Pages/UI/Baskanligimiz.aspx?ref=119>

² http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/how-does-it-work/index_en.htm

of priorities which will receive IPA funding. The MIPDs are established for a three-year rolling period, with annual reviews.

National authorities are very closely involved in the preparation of the MIPDs in order to ensure full "ownership" of the process. Civil society representatives are consulted during the preparation of the MIPDs. EU countries and other bilateral and multilateral donors are also consulted to ensure coordination, coherence and complementarity between the respective aid programmes.

Detailed annual/multi-annual programmes: The priorities outlined in the MIPDs are translated into detailed measures, operations and projects. These are all then included in programmes, which can be annual or multi-annual. Annual / multi-annual programmes are financing decisions adopted by the European Commission specifying fields of intervention, objectives pursued, expected results, management procedures, and the total amount of financing planned.

IPA programmes: Annual / multi-annual programmes are financing decisions adopted by the European Commission specifying: fields of intervention, objectives pursued, expected results, management procedures, total amount of financing planned.

Programmes come under 5 different subject headings ("components"), and are managed by the following Commission departments:

- Component I – Transition aid & institution building – DG Enlargement.
- Component II – Cross-border cooperation – DG Enlargement (for programmes between beneficiary countries) and DG for Regional and Urban Policy (programmes with EU countries).
- Component III – Regional development – DG for Regional and Urban Policy.
- Component IV – Human resources development – DG Employment, Social Affairs & Inclusion
- Component V – Rural development – DG Agriculture and Rural Development.

Implementation: IPA-funded tasks are implemented and managed in various ways:

- **Centralised** – the Commission manages components like Transition aid & institution building, and Cross-border cooperation

– until the relevant national authorities are accredited to manage the funds.

- **Decentralised** – the beneficiary countries manage components like Regional development, Human resources development and rural development, once the Commission has confirmed they are able to implement aid in accordance with the Financial Regulation and are meeting the required conditions. In other words the Commission delegates the management of certain measures to the beneficiary country, while still retaining overall final responsibility for the general budget execution.

One of the main objectives of IPA is to transfer know-how and experience to beneficiary countries, by encouraging them to take ownership and responsibility for implementation. Decentralised management is therefore expected to become the norm. For this to be achieved, individual recipient countries should:

- Have specific strategies, action plans and timetables in place for moving towards decentralised management
- Prepare their national authorities to take on the increased responsibilities.
- **Shared management** - Implementation tasks are delegated to EU member states in accordance with the Financial Regulation (only for cross-border cooperation programmes with EU countries).
- **Joint management** - Implementation tasks of, for example, some multi-beneficiary actions, are delegated to an international organisation such as the United Nations or the World Bank.

Monitoring and evaluation of aid: The European Commission supervises the implementation of pre-accession programmes through its departments (DG Enlargement; DG Regional and Urban Policy; DG Employment, Social Affairs & Inclusion; DG Agriculture and Rural Development) and through the EU Delegations in the beneficiary countries. Joint monitoring committees (Commission and beneficiary countries) monitor the implementation of financial aid programmes. Monitoring and evaluation reports are produced and corrective actions agreed upon when necessary. Further monitoring takes place at sector and project level. DG Enlargement carries out evaluations of financial aid which provide inputs for improving the quality, effectiveness and consistency of how EU funds are used and how programmes are implemented. The findings, results and recommendations of the evaluations are translated into better project design and implementation, and also resource allocation.

Reporting: The Commission publishes an annual report on pre-accession aid for the European Parliament, the EU Council and the European Economic and Social Committee. The report covers the previous budget year (i.e. the 2012 report covers 2011 and so on). (European Commission Enlargement Instrument for Pre-accession aid (IPA) How does it work?)³

Conclusion

Main aim of this study is to investigate European Union's fiscal aids and its affects to member and non-member countries especially for Turkey. This study comprises of three chapters. In the first chapter, the EU budget, as the source of financial aid, is described in detail. In this framework, the own resources mechanism that constitutes the revenue of the budget, expenditure of the budget and the financial perspectives are explained. In the second chapter, the EU financial aid to Turkey and the positive and negative effects of this aid process both for EU and Turkey. Finally in the third chapter, Turkey-EU relations, the financial aid of the EU and the new procedures to be brought in the following years within the pre-accession aid are explained.

In this study that searches the financial aid offered by European Union, there are two main results. The first is that, generally the determinative of the amount of the European Union's financial aid and diversity is the political relations between European Union and the other associated countries. The second main result is the change in the perspective in Turkey, especially in the state agencies and the ruling bureaucracy of the European financial aid in time. It is seen that before financial protocols and nomination process, the EU financial aid was considered as such an aid that fills in the gaps in the economy while it was considered after the nomination period with the acceleration of the status agencies in union legislation harmonization that these financial aids were used more efficiently and widely, not only in the economy but also for the harmonization of the institutions and structures in Turkey to the European Union.

On the other hand since the Ankara Agreement in 1964 the process having passed so far, even if it has been observed an increase in the financial amount that has been provided to Turkey but it does not mean that all these financial aids predicted have been used or will be used. Especially, the national development plans, regional programs and projects need to be prepared and applied suitable for the EU perspective and norms. It shows that after the nomination period, the EU financial aid has rapidly increased both in the corporate and in the regional area and these financial aids increased more with the negotiation process and rather than the question," from whom

³ http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/how-does-work/index_en.htm

(local/regional actors & central government) or how (Project-based & grants) has the aids been taken from the EU?”, as it has been during the period passed till the negotiation the continuity and the amount of the financial aids determine the political relations between Turkey and EU during the negotiation process and unless the relationship fail, EU will reveal to expand its financial aid. As a result, it can be said that if the financial aid made is used in the right areas by the countries, the EU’s aims will be fulfilled and will be an essential financial source for the countries.

REFERENCES

BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI, Avrupa Birliği ve Türkiye, 5.Baskı, Doğuşum Matbaacılık, Ankara, Kasım 2002.

BİLİCİ, Nurettin, Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri (Genel Bilgiler, İktisadi ve Mali Konular, Vergilendirme) Seçkin Yayınları, Ankara, 2004.

BÜKÜM, Z. The impact of Pre-Accession Financial Aid Policy of the European Union on Turkish Universities, Marmara University, 2012 (IEU, Unpub. PhD. Thesis).

EUROPEAN COMMISSION, “Enlargement Instrument for Pre-accession aid (IPA) How does it work?” http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/how-does-work/index_en.htm

EUROPEAN COMMISSION, "Enlargement Instrument for Pre-accession aid (IPA) Overview" http://ec.europa.eu/enlargement/instruments/overview/index_en.htm

EUROPEAN COMMISSION, MIFF, 2012-2013.

EUROPEAN UNION, "General budget The figures of the European Union for the financial year 2013" European Union, 2013.

GÖSTERİCİ, Hüseyin ve Burhan ORMANOĞLU, “Avrupa Birliği “IPA” Mali Yardım Sistemi/2007-2013 Dönemi Uygulaması”, Bütçe Dünyası Dergisi, Cilt 2, Sayı 25, 2007.

KOSGEB, Instrument for Pre-Accession Aid(IPA), <http://kosgeb.gov.tr/Pages/UI/Baskanligimiz.aspx?ref=119>

MALLİK, Girijasankar, “Foreign Aid and Economic Growth: A Cointegration Analysis of the Six Poorest African Countries”, Economic Analysis & Policy, Vol. 38, No. 2, September, 2008, s.251-260.

PAPANEK, Gustav, “Aid, Foreign Private Investment, Savings, and Growth In Less Developed Countries”, The Journal of Political Economy, Vol.81, No.1, 1973, pp.120-130,

SAKAL, Mustafa ve Metin AY, Avrupa Birliği’nde Yapısal Fonlar ve Mali Yardımlar, Avrupa Birliği Üzerine Yayınlar, İstanbul 2004.

SÜNGÜ, Serdar, Avrupa Birliği Mali Yardımlarının Topluluğa Yeni Katılmış ve Katılacak Olan Ülkelerle Türkiye Açısından Değerlendirilmesi, Sayıştay Dergisi, Sayı: 54, 2004, ss. 54-111.

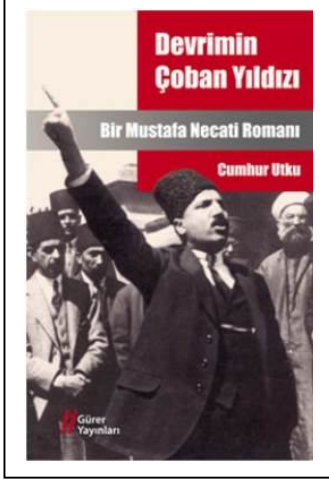
Özet

Bu çalışma ile Avrupa Birliği'nin mali yardımlarının üye ve üye olmayan ülkeler üzerindeki etkileri açıklanmaya çalışılmıştır. Söz konusu yardımların bütçe içindeki yeri ve finansman kaynakları belirtilmiştir. Ancak bununla beraber mali yardımların başlangıç ve bitiş süreleri ile aynı dönemlerdeki siyasi gelişmeler arasındaki paralellikler de dikkat çekmiştir. Birliğin ülkelere sürdürülebilir kalkınmalarını garanti altına almak ve aday ülkelerin Avrupa Birliği politikalarına uyumlu hale gelmelerini daha da kolaylaştırmak amacıyla sunduğu bu mali yardımların hangi şartlar altında ve hangi koşullara bağlı olarak kullanılacağı açıklanmıştır. Avrupa Birliği'nin sunduğu mali yardımları inceleyen bu çalışmada iki temel sonuç bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Avrupa Birliği mali yardımlarının miktarının ve çeşitliliğinin belirleyicisinin çoğu zaman Avrupa Birliği ile söz konusu ülkeler arasındaki siyasi ilişkiler olduğudur. Örneğin Türkiye ile askeri darbe sebebiyle ilişkilerin donduğu 1980-1986 döneminde hiç mali yardım alamayan Türkiye, aday ülke statüsünün onaylandığı 1999'dan sonraki 6 yıl içinde ilişkilerin başladığı ilk 36 yılda alamadığı mali yardımı alabilmiştir. İkinci temel sonuç ise Türkiye'deki özellikle devlet kurumlarının ve egemen bürokrasinin Avrupa Birliği mali yardımlarına olan bakış açısında zaman içinde meydana gelen değişimlerdir. Mali protokoller ve adaylık öncesi dönemde AB mali yardımlarına sadece ekonomide açıkları kapatmak için gelen yardımlar olarak bakılırken, adaylık sonrası dönemde devlet kurumlarının Birlik mevzuatına uyum çalışmalarının hızlanmasıyla beraber bu mali yardımların sadece ekonomide değil, Türkiye'deki kurum ve yapıların Avrupa Birliği'ne uyumunu sağlayabilmek için daha etkin ve yaygın bir şekilde kullanılmakta olduğunu görülmektedir. Türkiye'nin bu dönemdeki önemli bir avantajı da aday ülke durumunda olan sadece üç ülkenin yani Hırvatistan ve Türkiye ve Makedonya'nın katılım öncesi mali yardımlardan yararlanacak olmasıdır. Bu sayede bu üç ülkeye ayrılmış olan toplam bütçeden Türkiye'nin Ankara Anlaşması'ndan müzakerelere kadar aldığı toplam mali yardımdan fazlasını 2007 - 2013 yılları arasında aldığı görülmektedir.

Diğer taraftan 1964 tarihli Ankara Anlaşmasından bugüne kadar geçen 40 yıllık bir sürede Türkiye'ye sağlanan mali yardım miktarının, Toplulukla ilişkileri 1990'lı yıllarda başlamış ve 10 tanesi 2004 Mayısında üye olmuş ülkelere sağlanan mali yardım miktarının oldukça gerisinde kaldığı görülmektedir. Türkiye'ye 40 yılda sağlanan hibe nitelikli toplam yardım miktarı

1,456 milyar Euro'dur. Buna karşılık, 1990 – 2006 dönemi için PHARE, ISPA ve SAPARD Programlarından, Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine ayrılan mali yardım miktarının yıllık ortalaması 1.8 milyar Euro'yu geçmektedir. Birliğe üye olan ülkelere Topluluk Bütçesinden sağlanacak yardımlar da göz önüne alındığında 1990 – 2006 dönemi için, Türkiye hariç genişlemeye ayrılan ortalama yıllık mali yardım miktarı 4.174 milyar Euro'dur.

Her ne kadar mali yardımların miktarında bir artış gözlenmekte ise de bu öngörülen bütün mali yardımların kullanıldığı ya da kullanılacağı anlamına gelmemektedir. Özellikle ulusal kalkınma planlarının, bölgesel programların ve projelerin AB perspektifi ve normlarına uygun hazırlanması ve uygulanması gerekmektedir. Çünkü mali protokoller ve adaylık öncesi dönemde kullanılan mali yardımların çok az bir bölümü proje karşılığında kullanılmaktaydı. Ancak adaylık sonrası dönemde Türkiye, mali yardımlarından özellikle de proje bazlı yardımlardan büyük ölçüde yararlanma imkânına sahip olmuştur. Bu durum ise Türkiye'nin hazırlıksız yakalandığı bir durumdur. Örneğin Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği verilerine göre 2005 yılında proje bazlı verilen 250 milyon Euro'luk paketin sadece 130 milyon Euro'luk kısmı projelendirilebilmiştir. AB tarafından bu durum tespit edilmiş ve bu mali/bölgesel yardımların Kalkınma Ajansları eliyle yerel bazda projelendirilmesi istenmiştir. Bu amaçla 25 Temmuz 2009'da çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararı ile (2009/15236), ülkemizde 26 adet Kalkınma Ajansı'nın tamamı kurulmuştur. AB mali yardımlarının adaylık sonrası dönemde gerek kurumsal alanda gerekse de bölgesel alanda hızlı bir artış göstermekte olduğunu, müzakere süreci ile beraber bu mali yardımların daha da arttığını göstermekte ve AB'den alınan mali yardımların kimler tarafından kullanıldığı (yerel/bölgesel aktörler&merkezi hükümet) ya da nasıl (proje bazlı & hibe) kullanıldığından çok, bu mali yardımların sürekliliğinin ve miktarının müzakerelere kadar geçen dönemde olduğu gibi, müzakere süreci sırasında da Türkiye'nin AB ile olan siyasi ilişkilerine bağlı olduğunu belirlemekte ve müzakere sürecinde siyasi ilişkilerin bozulmaması halinde AB mali yardımların daha da artacağını ortaya koymaktadır. Çalışmanın sonucunda ise yapılan mali yardımların ülkeler tarafından doğru alanlarda kullanıldığında Avrupa Birliği'nin amaçlarının gerçekleştiği ve ülkeler için de önemli bir finansman kaynağı olduğu ortaya konmuştur.

KİTAP İNCELEMESİ

Hazırlayan: Hasip SAYGILI*

İDEALİST BİR MÜCADELE ADAMI MUSTAFA NECATİ BELGESEL ROMANINA AKADEMİK ELEŞTİRİ

Yazar: Cumhuriyet UTKU
Devrimin Çoban Yıldızı:
Bir Mustafa Necati Romanı,
Gürer Yayınları, İstanbul, 2010, 364 s.

Milli Mücadelenin fedakârlık timsali aydını ve Büyük Zafer'den itibaren İskân ve Mübadele, Adalet ve nihayet Maarif Vekili iken 1929 yılı başında henüz 35 yaşında hayata veda etmiş bir idealistin hayatı belgesel roman denecek bir kurgu ile anlatılmıştır. Mustafa Necati, Darend'e den göç etmiş bir ailenin çocuğu olarak İzmir'de 1894 yılında doğmuş, ilk ve orta tahsilini aynı şehirde tamamlamıştır. 1913 yılında İstanbul Darülfünunu Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştur. İzmir'e dönerek öğretmenlik ve avukatlık yapan Mustafa Necati, Milli Mücadele'nin ilk safhasında Balıkesir'de Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyesi ve Kuva-yı Milliye Müfreze Komutanı olarak önemli hizmetlerde bulunmuştur. Saruhan Milletvekili olarak ilk Meclis'e katılan Mustafa Necati, İstiklal Mahkemelerinde asker kaçaklarının orduya kazandırılmasında da kayda değer katkı sağlamıştır.

Akıcı bir üslupla kaleme alınan eser, devrin önemli olaylarını Mustafa Necati merkezli olarak başarılı olarak aktarmış ve yorumlamıştır.

Eser, Milli Mücadele'nin insan malzemesi yönünden sağlıklı bir röntgeni olarak da görülebilir. Osmanlı Devleti'nin sonuna gelindiğinde, Türklerin sosyal ve iş hayatında çemberin dışına sürüklenmiş bir durumda buldukları canlı tasvirlerle resmedilmiştir. Diğer taraftan, anı ve gözlemlere dayanarak Rumların, Batı Anadolu ve Karadeniz Bölgesi'nde planlı ve sistemli olarak bütün güçlerini bir araya getirerek özellikle eğitim, kültür ve iş hayatına hâkim olduklarına dikkat çekilmiştir.

* Dr., Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, E-posta: hasipsaygili@gmail.com

Romanda, bir kısmı kurgu için zorunlu bazı tasarruflar yapıldığı anlaşılmaktadır. Bunlardan aşağıda işaret edeceğimiz hususların eserin yeni baskısı hazırlanırken yeniden değerlendirileceğini umuyoruz.

İzmir’de yayınlanan gazetelerden bahsederken “*Müsavat, antlaşmacıydı*” (s.24) deniyor. Burada galiba cümlenin sonuna da bakınca İtilafçı denilmek istendiği çıkıyor. Başka bazı yerlerde de sade Türkçe kullanmanın bazen anlam kaymalarına neden olduğu gözlenmektedir. Bu kapsamda İhtiyat Zabıtlarının kurdukları *Teavün Cemiyeti*’nin Koruma Yurdu olarak anılması (s.30) yerine Yardımlaşma Derneği olarak ifade edilmesi daha uygun olabilirdi. Mustafa Kemal Paşa’nın Sakarya’daki meşhur emrindeki “*Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır*” ifadesinin “*Savunma düzlemi yoktur. Savunma yüzeyi vardır*” şeklinde açıklanması (s.126) yerine “*Savunma hattı yerine derinlikte savunma yapılacaktır*” denilebilirdi.

“*Sayın Beyim*” (s.68) yerine dönemin bilinen “*Muhterem Efendim*” denilmesi dönemin havasını yansıtmaya açısından tercih edilebilirdi. 1919 yılında, henüz Balıkesir işgal edilmediğinden, bölgede Yunanlılardan (s.73) değil Rumlardan söz edebiliriz. Etimesgut Köyü (s.89) yerine Ahi Mesut Köyü denilse dönemin toponomisi için daha uygun olabilirdi.

Gazeteci Hasan Tahsin’in “*ne İttihatçı ne İtilafçı bağımsız ve sosyalist düşünceleri*” (s.25) biyografisi göz önüne alındığında tam oturmaz. Kendisi İttihat Terakki bursu ile yurt dışına yüksek tahsile yollanmış, orada aktif milliyetçi eylemler yapmış ve daha sonra *Teşkilat-ı Mahsusa*’da gönüllü olarak çalışmış bir kişidir.

Milli Mücadele kahramanlarından Hüseyin Rauf Bey’in “*İngiltere söz konusu olduğunda sesi çıkmayan birisi olduğu*” (s.26) iddiası fikrimizce isabetli sayılmaz. Bu çerçevede “*Padişah’tan yana tavırları bile şüpheli olan Rumların*” (s.27) ifadeleri de tartışılabilir. Yine İzmir’in işgalinde Nurettin Paşa’nın İzmir Valisi olduğu ve “*temelsiz ve derinliği olmayan*” davranışlar içinde bulunduğu ifade edilmiştir (s.40). Oysa Nurettin Paşa muhtemel işgal ve ilhaka karşı milliyetçi teşkilatlandırmalar yaptığı için 22 Mart 1919’da görevden alınmıştı.

Mustafa Necati’nin henüz yeni açılmış Meclis’te mevcut siyasi gruplar hakkında bilgi alması (s.94) bir anakronizmdir. Bu gruplar 1921’den itibaren ortaya çıkmaya başlayacaklardır. İlk haftalarda bu gruplar yoktur. Yine Mahmut Celal [Bayar] Bey’in İzmir İttihat Terakki örgütündeki görev ünvanı “*Katibi Mesul*”, Başkâtip (s.73 ve 76) değil İl Başkanı olarak anlaşılmalıdır. Esasen 97. sayfadaki İzmir sorumlusu ifadesi doğrudur. Sevr’de Yunanistan’a Midye [Kıyıköy]-Büyük Çekmece hattının Doğusu (s.100) değil, Batısı

verilmiştir. Tabii 1921 itibarıyla bizde başbakan sıfatını taşıyan (s.142) kimse bulunmuyordu.

Diğer taraftan, bilindiği gibi İkinci Meclis'e seçilecekleri şahsen Mustafa Kemal Paşa tespit etmiştir. Buna rağmen, sadece Emin Sazak ile Zeki Kadirbeyoğlu bağımsız olarak seçilebilmiştir. İkinci Grup seçimlere girmemiş veya girememiştir. Bu yüzden, İkinci Grup'tan İkinci Meclis'e Ali Rıza Bey'in girdiği (s.173) ifadesi yeniden değerlendirilmeli, denebilir.

Anlatımdan Altay futbol klubünün 1918'de mütareke sonrası kurulduğu anlaşılıyor (s.27, 33). Oysa kitabın sonunda da ifade edildiği için Altay 1914 yılında kurulmuştu (s.349). 1919'da İstanbul'daki düşman harp gemileri kastedilerek iki yıl önce bu gemilerin Çanakkale'den geçemedikleri yazılmış (s.57); dört yıl önce olması gerekirdi. Heyeti Temsiliye Reisi Mustafa Kemal Paşa'nın Balıkesir Kuva-yı Milliyesine *Aydın*'i Yunanlılara teslim etmeyin (s.74)dediği aktarılırken galiba Balıkesir denilmesi gerekiyordu. Balıkesir'deki Tümen Komutanı Alb. Köprülü Kazım [Özalp] Bey ile Mustafa Kemal Paşa'nın Harbiye'den sınıf arkadaşı oldukları (s.75 ve 97) doğru değildir. Aralarında bir yıl fark vardır. Mustafa Kemal 1317-P.8 sicil numaralı iken Köprülü Kâzım 1317-P.17 numaralıdır.

Roman kurgusu içerisinde Birinci Dünya Harb'inde askere alınan sivil doktordan yedek subay (ihtiyat zabiti) olarak bahsedilmiştir (s.31). Oysa sivil doktorlar yüzbaşı ve bazen daha yüksek rütbe ile asker oldular. Kendileri dönem boyunca ihtiyat zabiti olarak görülmemiştir. Bir de Sakarya Harbi'nin devam ettiği günlerde Kastamonu'da asker kaçaklarının idam cezalarından affıyla ilgili mizansende cezaların affını talep eden eşraf ve ulemanın ricacı ve şefaathçi olarak tasviri yerine tehditkâr hesap sorucu bir havada anlatılması (s.127-128) fikrimizce roman kurgusunun en tartışmalı tarafıdır. Milli Mücadele esnasında Kastamonu'da Jandarma Komutanı'nın evde karısına telefon etmesi (s.150) de gerçeklik açısından yeniden düşünülmelidir.

Dizgi hataları olarak kitapta görülenler şu şekildedir: s.34'de sondan 6. satırda ama kelimesi fazla görünmektedir. Hacim yerine Hacım (s. 72), bir gün önce yerine bin gün önce (s.77), Hiyanet-i Vataniye Kanunu yerine Hiyanet-i Harbiye Kanunu (s.105).

Kitapta Mustafa Necati'nin Lozan Andlaşması'na Meclis'te ret oyu veren aralarında Yahya Kemal, Şükrü Kaya gibi tanınmış 13 milletvekili arasında olduğu ve ölümüne kurucu liderimiz Mustafa Kemal'in ağlayacak derecede üzüldüğü ifadeleri dikkat çekicidir.

Eserin yeni baskısında yukarıda işaret ettiğimiz maddi hataların giderilmesini ve hak ettiği ilgiyi görmesini diliyoruz.

Sayfa/Page | 180

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

YAYIN İLKELERİ ve YAZIM KURALLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, İçerik ve Tanımlar

Tanımlar:

Dergi: İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'ni,

Derginin Sahibi: Üniversite kurucu vakfı adına İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörünü,

Yayın Kurulu: İİSBF Dekanlığı tarafından belirlenen, Sosyal ve Beşeri Bilimler alanında görev yapan, alanında bilimsel çalışmalarıyla öne çıkan ve dergide görev alan öğretim üyelerini,

Hakem Kurulu: Alanında uzmanlaşmış, yayın kurulu tarafından en az beş farklı üniversiteden seçilmiş öğretim üyelerini,

Editör: İstanbul Gelişim Üniversitesi İİSBF Dekanlığı tarafından görevlendirecek öğretim üye ve/veya öğretim üyelerini,

Editör Yardımcıları: İİSBF Dekanlığı tarafından ilgili bölümlerden belirlenen öğretim üyelerini,

Yazı Kurulu: Editör tarafından belirlenen öğretim elemanlarını ve öğrencileri ifade etmektedir.

Amaç ve Kapsam:

1. Amaç, İstanbul Gelişim Üniversitesi İİSBF bünyesinde yer alacak olan Sosyal Bilimler Dergisi'nin (İGÜSBD) yayınına ilişkin esasları düzenlemektir.

2. Derginin amacı İktisadi ve İdari Bilimler, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler vb. beşeri bilimler bünyesindeki farklı disiplinlerden ortak bir akademik platform oluşturmaktır. Bununla birlikte dergide kitap tanıtımı ve incelemesi de yer verebilmektir.

3. Dergide, İktisadi ve İdari Bilimler, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Hukuk, Sanat Tarihi, Arkeoloji, İletişim Bilimleri, Dil Bilimi, Güzel Sanatlar, Tarih, Sosyoloji, Psikoloji, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Coğrafya, Güvenlik ve Eğitim Bilimleri alanlarındaki bilimsel yazılar yayımlanır.

4. Dergi, yılda iki kez (Haziran ve Aralık aylarında) yayımlanır.

5. Dergi uluslararası hakemli bir dergidir.

İçerik:

Dergiye gönderilen yazılar;

1. Alana özgü uygun araştırma, yöntem ve modeller kullanılarak hazırlanmış ve alana bir katkıda bulunabilme niteliğe sahip olmalıdır.

2. Daha önce yayınlanmış bir yazıyı değerlendiren, eleştiren, bu konuda yeni ve dikkate değer görüşleri ortaya koyan araştırma veya inceleme özelliği taşımalıdır.

3. Dergide, bir kavramın ya da teorinin tartışıldığı, eleştirildiği ya da açıklandığı türden araştırma, biyografi ve derleme makalelere, bilimsel alana katkı niteliğindeki çevirilere yer verilebilir.

4. Dergi yayım esaslarına uygun yazım ilkeleri ve formatında olmalıdır.

5. Yukarıda sıralananların yanı sıra dergide kitap tanıtımlarına ve/veya incelemelerine de yer verilebilir.

Sayfa/Page | 182

İGÜSBD
Cilt: 2 Sayı: 1
Nisan /
April 2015

İKİNCİ BÖLÜM Görevler

Derginin işleyişini sağlayan kurullar:

1. Yayın Kurulu'nun Görevleri:

a. Olağandışı durumlar hariç yılda iki kere toplanır.

b. Yayın Kurulu, dergiye gönderilen yazıları, biçim ve alan uygunluğu açısından inceleyerek, akademik camiada yazının uzmanlarını (tezler, yayınlar ve uzmanlık sahasını esas alarak) tespit eder, uygun hakem değerlendirmesine sunulmasını sağlar.

c. Hakem değerlendirmelerine göre, makalenin yayınlanıp yayımlanmayacağına karar vererek, hakemden kabul alan makalelerin yayın sıralamasını yapar.

ç. Özel sayı çıkarılmasına salt çoğunlukla karar verir.

2. Hakem Kurulu:

Hakemler, gönderilen yazıları yöntem, içerik ve özgünlük açısından inceleyerek, yayına uygun olup olmadığına karar verir. Makalelerin konusuna göre her sayıda değişiklik gösterebilir.

3. Editör:

a. Yayın Kurulu üyeleri arasındaki koordinasyonu sağlar.

b. Dergiye gelen yazıların ön değerlendirmesini yapabilmek için özel dönemler hariç Yayın Kurulunu yılda iki kez toplantıya çağırır.

c. Yayın Kurulu adına editöryal sorumluluk alır.

ç. Göreviyle ilgili olağandışı durumlarda, çalışmaların aksaması için yardımcılarından birini yetkilendirir.

4. Editör Yardımcıları:

Yayın Kurulu üyeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması, yazıların hakem sürecinin takip edilmesi, hakemlerin raporlarının değerlendirilmesi konularında editöre yardımcı olurlar.

5. Yazı Kurulu:

a. Teknik konularda ve yazıların takibinde editöre yardımcı olur.

b. Dergiye gönderilen yazıların düzeltmelerini yapar ve dergiyi basıma hazır hale getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Değerlendirme

1. Dergi Yayın Kurulu tarafından biçim ve alanlar açısından uygun bulunan yazılar değerlendirme yapılması için konunun uzmanı iki hakeme gönderilir. Hakem değerlendirmelerin ikisi de olumlu ise çalışma yayına kabul edilir. Biri olumlu, diğeri olumsuz ise makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Yayınlanması için düzeltilmesine karar verilen yazıların, yazarları tarafından en geç (posta süresi dâhil) 20 gün içerisinde teslim edilmesi gereklidir. Düzeltilmiş metin, Dergi Yayın Kurulu'nun gerek gördüğü durumlarda, değişiklikleri isteyen hakemlere tekrar gönderilir.

2. Gönderilen yazılar iki alan uzmanının "yayımlanabilir" onayından sonra, Yayın Kurulunun son kararı ile yayımlanır. Yazarlar, hakem ve Yayın Kurulunun eleştiri, değerlendirme ve düzeltmelerini dikkate almak durumundadırlar. Katılmadığı hususlar olması durumunda, yazar bunları gerekçeleri ile ayrı bir sayfada bildirme hakkına sahiptir.

3. Hakem oluru alan makaleler, Yayın Kurulu tarafından derginin konu içeriği esas olmak üzere, hakem raporlarının tamamlanma tarihlerine göre sıraya konarak yayımlanır.

4. Dergiye gönderilen yazılar yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez.

5. Kabul edilmeyen makalelerin yazarlarına e-posta yoluyla bilgi verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Kurallar

Dergide yer alacak makaleler, aşağıdaki maddelerde yer alan kuralları taşıyor olmalıdır:

1. Dergi, "Uluslararası Hakemli Dergi" statüsüne uygun, Nisan ve Ekim aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanmaktadır. Gerekli hallerde Yayın Kurulu'nun salt çoğunluğuyla Özel Sayı olarak da yayımlanabilir.

2. Dergiye gönderilen makaleler daha önce başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.

3. Dergiye yayımlanmak için gönderilen yazılar:

a. **Orijinal çalışma:** Bilime yenilik getiren, daha önceki tezleri çürüten veya yeni bir bakış açısı getiren, yeni belgeler ortaya koyan çalışma,

b. **Derleme:** Tartışmalı veya muğlak halde olan bir konuda, bütün bibliyografyayı tenkit ederek bir sonuca bağlayan çalışma,

c. **Kitap tanıtımı:** Dergi, kendi yayım alanlarıyla ilgili güncel ve yeni yayımlanmış kitapların tanıtımına ilişkin çalışma,

ç. **Kitap inceleme:** Dergi, kendi yayım alanlarıyla ilgili güncel ve yeni yayımlanmış kitapların incelemesine yönelik çalışmalara açıktır.

d. Tüm eserlerin yayımlanıp, yayımlanmayacağına yayın kurulu karar verecektir.

4. Dergide yayınlanan yazıların, telif hakkı dergiye aittir. Yazar, dergide yayımlanmasına onay verilen yazısının her türlü telif hakkını devretmiş olduğunu kabul eder. Yazı kurulu, telif hakkı karşılığında yazarlarına beş adet dergi gönderir. Yayınlanmış yazının başka bir yayımda tekrar yayımlanması derginin iznine bağlıdır.

5. Dergiye gönderilen tercüme edilmiş yazılar için, yazının sahibinin yayın izni ve metnin orijinali gereklidir. Ayrıca tercüme çalışmaları da telif çalışmaları gibi hakem onayına gönderilir.

6. Dergide yayımlanan makalelerdeki görüşler, yazarlarının şahsi görüşleri olup; İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin ve dergi kurullarının resmi görüşleri niteliğini taşımaz.

7. Yazardan düzeltme istenmesi durumunda, düzeltinin en geç 20 gün içinde yapılarak, Yayın Kurulu'na ulaştırılması gerekmektedir.

8. Yazarlar unvanlarını, görev yaptıkları kurumları, haberleşme adresleri ile telefon numaralarını ve elektronik posta adreslerini mutlaka bildirmelidir.

9. Yayınlanacak makalelerde esasa ilişkin olmayan düzeltmeler Yazı Kurulunca yapılabilir.

Yazım Kurallarına İlişkin Esaslar:

1. Dergide, derginin içeriğiyle ilgili özgün ve bilimsel nitelik taşıyan tüm makalelere, hakem heyetinin değerlendirmeleri neticesinde yer verilmektedir

2. Yazım dili Türkçe ve İngilizcedir. Yazım ve noktalamasında ve kısaltmalarda Türk Dil Kurumu İmlâ Kılavuzunun en son baskısı esas alınır. Gönderilen yazılar dil ve anlatım açısından bilimsel ölçülere uygun, açık ve anlaşılır olmalıdır.

3. Yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, özet ve kaynakça dâhil yaklaşık 8.000 kelimedenden fazla olmamalıdır.

4. Makalenin ana bölümlerinde yazı karakteri Cambria, 11 punto, dipnotlar 10 punto yazılmalıdır.

5. Yazar adı, sağ köşeye, italik koyu, 11 punto olarak yazılmalı; unvanı, görev yeri ve elektronik posta adresi dipnotta (*) işareti ile 10 punto yazılarak belirtilmelidir. Diğer açıklamalar için yapılan dipnotlar metin içinde ve sayfa altında numaralandırılarak verilmelidir.

6. Makalenin başlangıç kısmına (150 kelimeyi geçmeyecek şekilde), Türkçe ve İngilizce öz (abstract) ile beş adet anahtar kelime yazılmalıdır. Makalenin sonuna, 750 kelimeyi geçmeyecek şekilde, Türkçe makalelerde İngilizce, İngilizce makalelerde Türkçe özet (summary) eklenecektir.

7. Şekil, resim, grafik ve tablolar numaralandırılmalıdır. Şekil, resim ve grafik adları altında; tablo adı tablonun üzerinde yer almalıdır. Şekil, resim, grafik ve tablo içerisindeki yazı ve rakamlar 8 punto yazılmalıdır.

8. Yazı içinde kullanılan grafikler WINDOWS ortamında açılacak bir grafik formatında, fotoğraflar da JPG formatında ve 300 piksel çözünürlüğünde gönderilmelidir. Dergiye gönderilen yazı ve grafiklerin (resim, tablo, ekler vs.) dijital kayıtları bir CD ile gönderilmelidir. Makalenin konusuyla ilgili belge ve fotoğrafların orijinalleri veya baskıya uygun nitelikte olanları seçilmelidir. Fotoğraf altına ve şekil kenarına yazar adı belirtilmelidir.

9. Dilbilgisi ve anlatım yönünden yüksek oranda hata içeren makaleler değerlendirilmeye alınmayacaktır.

10. Latin alfabesi kullanılan dillerde isim orijinal haliyle verilmelidir. Diğer dillerde yazılan isimler ise İngilizce veya Türkçe transliterasyonu ile kullanılmalıdır.

11. Makaleler, bilgisayar ortamında "Word for Windows"un değişik sürümlerinde (.doc uzantısı olarak), bir CD'ye kayıt edilerek, dört nüsha (yazar Yazar adı, açık ve e-posta adresi bulunan bir nüsha ve yazar isimleri bulunmayan üç nüsha) olarak posta yoluyla veya elektronik posta yoluyla igusbd@gelisim.edu.tr adresine gönderilmelidir.

Sayfa Düzenine İlişkin Esaslar:

1. Paragraf yazısı, ilk satır 1.25, paragraflar arası önceki 3 nk, sonra 3 nk, iki yana dayalı, satır aralığı bir buçuk olmalıdır.
2. Sayfa düzeni normal, sayfa yapısı üstten 2,5 cm, alttan 2,5 cm, sol 4 cm, sağ 2,5 cm, cilt payı 0, üst bilgi 1.25 cm. alt bilgi 2,5 cm olmalıdır.
3. Metin içindeki başlıklar 1 cm içeride olmalıdır.
4. Sayfa numaraları alt ortada verilmelidir.

Metin İçinde Referans ve Göndermelerin Yazımına İlişkin Esaslar:

1. Göndermeler (referanslar), sayfa altında numaralandırılarak verilecektir.
2. Dipnotlarda yayın adları (Kitaplarda kitap adı, makalelerde dergi adı) italik yazılacak, atıflarda alıntı yapılan sayfa numarası mutlaka belirtilecektir.
3. Aynı kaynağa yapılan atıflarda kitaplar için, a.g.e., makaleler için a.g.m., tezler için a.g.t., raporlar için a.g.r. aynı sayfa için aynı yer kısaltmaları italik olarak kullanılmalıdır.
4. Dipnot yazımında uyulacak kurallar aşağıda, "Dipnot Yazım Kuralları" başlığı altında, detaylı bir şekilde verilmekte olup; yazarların bu düzene uymaları gerekmektedir.

Dipnot Yazım Kuralları

a-Tek yazarlı kitap ya da makale

i-Kitap:

Çağrı Erhan, *Türk-Amerikan İlişkilerinin Tarihsel Kökenleri*, Ankara, İmge Kitabevi, 2001, s. 55.

ii-Makale:

Gökhan Çetinsaya, "Essential Friends and Natural Enemies: The Historic Roots of Turkish-Iranian Relations", *Middle East Review of International Affairs*, Cilt 7, No 3, 2003, s. 116-132.

b-İki yazarlı kitap ya da makale

i-Kitap:

Gülten Kazgan ve Natalya Ulçenko, *Dünden Bugüne Türkiye ve Rusya*, İstanbul, Bilgi, 2003, s. 32.

ii-Makale:

Thomas G. Mahnken ve James R. FitzSimonds, "Revolutionary Ambivalence: Understanding Officer Attitudes Toward Transformation", *International Security*, Cilt 28, No 2, 2003, s. 122-135.

c- Üçten fazla yazarlı kitap ya da makale

i-Kitap:

Mehmet Gönlübol et al., *Olaylarla Türk Dış Politikası, 1919-1995*, Ankara, Siyasal Kitabevi, 1996, s. 129.

ii-Makale:

David Dranove et al., "Is More Information Better? The Effects of "Report Cards" on Health Care Providers", *Journal of Political Economy*, Cilt 11, No 3, 2003, s. 25.

d- Kitapta makale

Joseph Turow, "A Mass Communication Perspective on Entertainment Industries", James Curan ve Michael Gurevitch (der.), *Mass Media and Society*, Londra, Edward Arnold, 1991, s. 160-167.

e- Çeviri kitap

Meltem Müftüler Baç, *Türkiye ve AB: Soğuk Savaş Sonrası İlişkiler*, çev. Simten Coşar, İstanbul, Alfa, 2001, s. 41.

f- Gazete Yazısı

Hasan Cemal, "Fiyasko ve Çıkış Yolu", *Milliyet*, 18 Aralık 2003, s. 7.

Yazarı belli olmayan gazete yazıları:

"Başbakan Washington Yolcusu", *Cumhuriyet*, 22 Aralık 2003, s. 8.

g- Yazarı belli olmayan resmi ya da özel yayınlar, raporlar vb.

Enerji Teknolojileri Politikası Çalışma Grubu Raporu, Ankara, TÜBİTAK, Mayıs 1998, s. 35.

h- Arşiv belgeleri

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Başbakanlık Hususi Kalem, 33218, 10 Aralık 1943.

i- İnternette alınan kaynaklar

Mustafa Aydın, "ABD Dünyadan Ne İstiyor", 23 Mart 2003, <http://www.haberaliz.com/detay.php?detayid=325> (Erişim Tarihi 19 Aralık 2003), s. 1.

j- Söyleşi

İlber Ortaylı, Ankara, 10 Ekim 2003, kişisel görüşme.

k- Yüksek Lisans-Doktora Tezleri

Mustafa Pulat, *Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası: Türkiye'nin Avrupa Savunmasındaki Geleceği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002, s. 10.

Kaynakça Yazımında Uyulacak Esaslar:

1. Atıfta bulunulan kaynağın tam kimliği verilecektir. Atıfta bulunulmamış eserler kaynakçada gösterilemez.
2. Kitaplar, makaleler, raporlar, gazeteler, arşiv belgeleri vd. ayrı ayrı kendi içinde alfabetik sıra ile verilecektir.
3. Kaynakçada yazar soyadı büyük ve başta; adı ise küçük harflerle yazılacaktır.
4. Makalelerin yer aldığı sayfa aralığı tam olarak belirtilecektir.

Aşağıda örnek bir kaynakça gösterilmiştir:

KARABULUT, Bilal, "Avrupa Birliği-İsrail İlişkileri", Gazi Akademik Bakış Dergisi, Cilt 1 Sayı 2, Yaz 2008, s.1-18.
KARACA, Ragıp Kutay, Güç Olma Stratejisi Çin, IQ Yayınları, İstanbul 2008.
SANDIKLI Atilla, "Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası Işığında Avrupa Birliği'ne Giriş Süreci", İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, İstanbul 2007 (Yayımlanmamış Doktora Tezi)

Belge, Tablo, Şekil ve Grafiklerin Kullanımında Uyulacak Esaslar:

1. Ekler (belgeler), yazının sonunda verilecek ve altında belgenin içeriği hakkında kısa bir bilgi ile bilimsel kaynak gösterme ölçütlerine uygun bir şekilde kaynak yer alacaktır.
2. Diğer ekler (Tablo, Şekil ve Grafik) normal yazı dışındaki göstergelerin çok olması durumunda Tablo, Şekil ve grafik için başlıklar; Ek Tablo: 1, Ek Grafik: 3 ve Ek Şekil: 7 gibi yazılmalı, ekler, kaynaklardan sonra verilmelidir.
Bu eklere metin içerisinde yapılan atıfların mutlaka Ek Tablo:1, Ek Grafik: 3 veya Ek Şekil: 7 şeklinde yapılmalıdır. Tablo, şekil, grafik ve resim alıntı yapılmışsa, mutlaka kaynak belirtilmelidir.

Kaynakların Yazımı İle İlgili Esaslar:

A. KİTAP

- Tek Yazarlı Kitap:

Ragıp Kutay Karaca, **Güç Olma Stratejisi Çin**, IQ Yayınları, İstanbul 2008. s.100.

- İki Yazarlı Kitap:

Atilla Sandıklı, İlhan Güllü, **Geleceğin Süper Gücü Çin**, Tasam Yayınları, İstanbul 2005.

- Üç ve üçten Fazla Yazarlı Kitap:

Selçuk Esenbel vd., **Türkiye'de Çin'i Düşünmek**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2013, s. 100-102.

- Çeviri Kitaplar:

Bernard Lewis, **Modern Türkiye'nin Doğuşu** (Çev. ; Metin Kırathlı), TTK yayını, 3. Baskı, Ankara 1991, s.157.

- Yazar veya Editör Adı Bulunmayan Kitap:

Tarihi Yaratan 1000 Büyük Adam, Milliyet yayını, İstanbul 1985, s.50.

- Birden Fazla Ciltten Oluşan Yayınlar

Enver Ziya Karal, **Osmanlı Tarihi**, Cilt V, TTK Yayınları, Ankara 2007, s. 100.

B. MAKALE

- Derleme Kitaplarda Makale

Fırat Purtaş, “Rusya’nın Demografik Krizi ve Rusya Türklerine Etkileri”, Necdet Öztürk, Ali Satan, der., **Türk Dünyasının Problemleri ve Çözüm Önerileri**, IQ Yayınları, İstanbul, 2007, s.85.

- Dergilerde Yazarı Belli Olan Makale

Niu Song, “The Strategic Partnership between South Korea and the United Arab Emirates”, **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, Sayı:17, Nisan 2013, s. 132-136. (varsa cilt numarası da yazılır.)

- Dergilerde ve Gazetelerde Yazarı Belli Olmayan Makale

“Balkanlarda Türk Varlığı”, **Toplumsal Tarih**, cilt: X, sayı: 7, Mayıs 1990, Ankara s. 8.

- Günlük Gazetelerden Alınmış Makaleler

Fuat Keyman, “Türkiye’yi bekleyen ciddi tehlikeler”, **Milliyet**, 4 Eylül 2013, s.9.

- İnternet Dergisinde Makale

İslam Halidov, “Kırgızistan Devrimlerinde Son Durum”, **Akademik Bakış**, Sayı: 38 Yıl: 2013, ISSN: 1694-528X, <http://www.akademikbakis.org/38/07.htm>.

C. RAPOR

- Yazarı Belli Olan Rapor

Salih Akyürek, Mehmet Ali Yılmaz, Türk Silahlı Kuvvetlerine Toplumsal Bakış, **BİLGESAM Raporu**, İstanbul 2013, s.25.

- Yazarı Belli Olmayan Bir Kurum, Firma ya da Enstitünün Yazarı Olduğu Rapor

“Bütün Boyutlarıyla Suriye Krizi ve Türkiye”, **BİLGESAM Raporu**, 27 Kasım 2012, s. 33.

D. ANSİKLOPEDİ MADDESİ

“Türkiye’ye Savaş Denizden Geliyor”, **I. Dünya Savaşı Ansiklopedisi**, C.1, İstanbul 1976, s. 76-79.

E. TEZLER

Yayınlanmamış Tezlerin başlıkları için italik kullanılmayacaktır.

Hakan Tunç, “Wallerstein’e Göre Modern Dünya Sistemi”, Beykent Üni., İstanbul 2010 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s. 52.

F. İNTERNET

- Kamu Kurumlarının İnternet Sayfaları

T.C. Dışişleri Bakanlığı Resmi İnternet Sayfası, "G20 Zirvesi kapsamında Suriye'deki insani durum ele alındı.", <http://www.mfa.gov.tr/default.tr.mfa>.

- E-Posta Yoluyla Tartışma Gruplarına, Forumlara vb. Gönderilen Mesajlar

Abdulvahap Kara, "Kazak Mitolojisinin Dildeki Yansımaları", (Mesaj: 25), 10 Temmuz 2007, http://groups.google.com/group/turktarihciler/browse_thread/thread/f8cef971cca8fd7b

G. KONFERANSLARDA SUNULAN TEBLİĞLER

Çağrı Erhan, "Çok Taraflı İş Birliğine Geçiş Sürecinde Tehdit Algılamaları ve Uluslararası Mukabele Yöntemleri", Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik Sempozyumu, Bildiriler, 29-30 Mayıs 2003, ATASE yayını, Ankara 2003, s. 84.

H. BROŞÜR

Alev Keskin, 1877-78 Osmanlı-Rus Harbi Harp Tarihi Broşürü, ATASE Yayınları, Ankara 2000, s.7.

İ. RESMÎ YAYINLAR

Yusuf Sarıncay, **Ottoman Archives and Ethio-Ottoman relations**, Başbakanlık Basımevi, Ankara 2001, s. 48.

J. HARİTALAR VE ŞEMALAR

Kayseri Turizm Haritası, Harita, Kayseri Valiliği Yayını, 2003.

K. BÜLTEN

Sami Selçuk, "Türkiye'de uzlaşma kültürü yok", **Atatürk Üniversitesi Haber Bülteni**, Atatürk Üniversitesi yayınları, Erzurum, 2008, s 10-11.

L. ARŞİV BELGELERİ

BOA., Y.A.HUS., D: 512, G: 72, Belge no (lef): 3, ATASE., BHK., K: 685, A: 6-8288, D: 5, F: 2.

PUBLICATION PRINCIPLES and GUIDELINES

CHAPTER I: Objective, Scope, Contents and Descriptions

Descriptions:

Journal: İstanbul Gelişim University Journal of Social Sciences,

Owner of the Journal: Rector of İstanbul Gelişim University on behalf of University's founding Foundation;

Publication Board: Faculty members who are determined by the Dean of Economics, Administrative and Social Sciences, working in the field of Social Science and Humanities, and have an outstanding scientific work

Referee Board: At least five faculty members selected from different universities who are specialised in the field

Editor-in-Chief: Faculty member(s) appointed by the Dean of the Economics, Administrative and Social Sciences Faculty of İstanbul Gelişim University

Assistant Editors: Faculty members designated by the Dean of the Economics, Administrative and Social Sciences Faculty from related departments

Editorial Board: Students and teaching members determined by the editor

Objectives and Scope:

1. The objective is to regulate principles for the publication of İstanbul Gelişim University Journal of Social Sciences (IGUSBD) which will take place under the aegis of the Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences.
2. The aim of the journal is to create a common academic platform from the different disciplines within the humanities such as Economics, Administrative Sciences, Political Science and International Relations etc. Additionally, the journal also publishes book reviews and presentations.
3. The journal publishes scientific articles on Economics and Administrative Sciences, Political Science and International Relations, Law, History of Art, Archaeology, Communication Sciences, Linguistics, Fine Arts, History, Sociology, Psychology, Turkish Language and Literature, Philosophy, Geography, Security and Education Sciences.
4. The journal is published twice a year (June and December)
5. IGUSBD is an international refereed journal.

Content:

Articles submitted to the journal;

1. Must be prepared by using relevant research methods and models to their own field, and must have the ability to contribute to the field.

2. Must be a research or study which assesses, criticizes, presents new and interesting views about a formerly-published work.
3. The journal may also include research, statement, biography or compilation papers, translations or book criticisms of contribution to scientific field in which a concept or theory is discussed, criticized or explained.
4. Publication in the journal should be in accordance with the format and publishing principles.
5. In addition to these, journal may publish book promotions and reviews.

CHAPTER II: Responsibilities

Rules determining the functioning of the Journal

1. Responsibilities of the Publishing Board:

- a) Meets twice a year except in unusual circumstances.
- b) Publication Board examines the papers to the journal in terms of relevancy of form and field, identifies experts of literature in the academy (based on theses, publications and the field of expertise), and submits them to relevant referee assessments.
- c) It decides whether the paper will be published or not according to referee decisions, and makes the ordering and list of papers to publish for those approved by the referee.
- d) It decides on the publication of special issue with absolute majority.

1. Referee Board:

Referees examine the papers submitted as to methodology, scope and originality, and decide whether they are appropriate for publication. They may change in each issue depending on the content of the article.

1. Editor-in-Chief

- a) He/she ensures coordination among members of the Publication Board.
 - b) He/she calls the Publication Board to meet at certain times, except for special times, in order to make a pre-assessment of papers to the journal.
 - c) He/she takes up the editorial responsibilities on behalf of the Publication Board.
 - d) He/she assigns one of the vice editors in extraordinary circumstances on matters related to his/her responsibilities in order prevent disruption of work.
2. **Assistant Editors:** They assist editor-in-chief in ensuring coordination between the members of the publication board, following up referee process of the papers, and examining the referee reports.

3. Publication Board:

- a) They assist the editor-in-chief in technical matters and the follow up of the papers.
- b) They correct the manuscripts submitted to the journal and make the journal ready for printing.

**CHAPTER III
An Assessment**

1. Publication Board of the Journal sends to two referees of expertise the papers it has found relevant in terms of form and fields for assessment. The paper is accepted for publication if both of the referees are positive. If one referee report is positive while the other one is negative, the paper is sent to a third referee. The papers which have been decided to be reviewed shall be submitted by the author(s) within no later than 20 days (including the duration of postal service). The revised text may be re-examined by the demanding referees should the Journal publication board find necessary.

2. The papers submitted shall be published within the final decision of the Publication Board following the "can be submitted" approval of the two experts in the field. Authors shall take into account criticisms, assessments and revisions of the referees and the Publication Board. If the author has any points he/she does not agree with, he/she has the right to specify these issues in a separate page within the justification thereof.

3. The papers, following the approval by the referees, are ordered by the Publication Board, based on dates of completion of referee reports and also based on the scope of the journal.

4. The papers submitted to the journal shall not be given back whether published or not.

5. Authors of the papers that are not accepted for publication are informed by e-mail.

**CHAPTER IV
Rules**

Papers to be published on the article must bear the following rules in the articles below:

Journal shall be published in two editions annually, as April and October editions in line with the status of an 'International Refereed Journal'. It may be published as a Special edition if necessary if Publication Board decides by absolute majority.

1. Papers submitted to the journal should not have been published or sent for publication elsewhere
2. The papers submitted to the journal must be one of the following:

- a. **Original study:** a study which brings innovation to science invalidates former arguments or brings a new perspective, presents new documents. **Compilation:** a study on a controversial or ambiguous issue which discusses all eth bibliography and makes an argument.
 - b. **Book Promotion:** a study on the promotion of a newly published work in the related field.
 - c. **Book Review:** a study on the review of newly published books in the relevant field
 - d. Publication of all articles submitted to the journal depends on the decision of the Publication Board.
3. The copy right of the papers published in the journal belongs to the journal. The author agrees to transfer all copy rights of the paper which has been approved to be published in the journal. Editorial Board sends five copies of the journals to the author in exchange of the copy right. Any re-publication of the published work is subjected to the approval of the journal.
 4. For translations submitted to the journal, publication permission of the author and original of the text are required. Translations shall also be submitted to the approval of the referee similar to copy right issues.
 5. The views in the papers published in the Journal are personal views of the authors, and do not represent the official views of the IGUSBD.
 6. Revision on the papers should be sent to the Editorial Board latest within 20 days, should the author is requested.
 7. Authors' titles, institutions, and correspondence addresses, telephone numbers and e-mail addresses must be reported.
 8. Meritorious corrections to the articles accepted for publication are done by the Editorial Board.

Principles as to the Editorial Board

1. All the articles to the Journal which are related to the content of the journal, original and have scientific quality are published based on the assessments of the Referee Board.
2. Language of publication is Turkish, English, French, and Russian. The most recent edition of the spelling guide of Turkish Language Institution is taken into account for language use, punctuation and abbreviations. The texts submitted must be clear and understandable, and be in line with scientific criteria in terms of language and expression.
3. The texts submitted to be published must be no longer than 8,000 words including the abstracts and references.
4. The type character should be Cambria with a font size of 11 pt. in the main parts of the article, and 10pt in footnotes.
5. Name of the author must be placed at the right corner in bold italics, in 11 type size; his/her title, place of duty and e-mail address must be indicated in the

footnotes with (*) in 10 type size. Footnotes for other explanations must be provided both in the text and down the page in numbers.

6. The texts must start with an abstract (no longer than 150 words) and 5 keywords in Turkish and English. At the end of the text, a summary (özet) not exceeding 750 words must be provided in English for Turkish articles and in Turkish for English articles.

7. Figures, pictures, graphs and tables should be numbered and must be written in 8pt. The figure, picture and graph names should be placed under them, while table name should be placed above the table.

8. Graphs used within the text should be sent in a format that can be opened in WINDOWS environment, while photographs should be submitted in JPG format and at a resolution of 300 pixels. Texts and graphs submitted to the article (picture, table, attachments etc.) should also be sent in a CD with their digital records. Among the documents and original photos related to the content of the article, those ones appropriate for publication should be selected. Name of the author should be indicated at the edge of the figure or below the photo.

9. Articles with significant errors in grammar and expressions will not be taken into the assessment process.

10. For languages using Latin alphabet, the name should be provided in original writing. Names written in other languages should be provided together with English or Turkish translations.

11. Articles submitted in computer environment should be saved as in different versions of "Word for Windows", recorded in a CD, sent by post as four copies, or by e-mail to igusbd@gelisim.edu.tr

Principles as to Page Layout

1. Indentation must be, for the first line, 1, 25; spacing before must be 3 pt., after must be 3 pt., justified, and line spacing must be 1, 5.

2. Page layout should be normal, page set up must be 2,5 cm from top, 2,5 cm from bottom, 4 cm from left, 2,5 cm from right, gutter 0, header 1.25 cm. footer 2,5 cm.

3. Sub-headings must be within 1 cm from the preceding heading.

4. Page numbers must be placed at the bottom centre.

Principles as to References and Citations within the Text

1. References and citations shall be given down the pages in numbers.

2. Name of the publications in footnotes (Book name in books and journal name in articles) shall be indicated in italic; page numbers cited shall be absolutely specified.

3. With regard to citations to the same resource, "Ibid" shall be used in italic the same place for the same page.

4. The rules pertaining to footnotes are presented in details in the attached box under the heading of "Rules as to Footnotes"; authors must abide by these rules.

Principles as to Writing Bibliography

1. Full identity of the resources cited shall be given; any un-cited resource shall not be presented in the references.
2. Books, articles, reports, newspapers, archival documents, et al. will be given separately in alphabetical order in their own kind.
3. In bibliography, surname of the author will be written first and in capitals; and the name will be written in small letters.
4. Exact page numbers of the papers should be specified.

A Sample Bibliography is presented below:

KARABULUT, Bilal, "Avrupa Birliği-İsrail İlişkileri", Gazi Akademik Bakış Dergisi, Volume 1 Number 2, summer 2008, p.1-18.

KARACA, Ragıp Kutay, *Güç Olma Stratejisi Çin*, IQ Publishing, Istanbul 2008.

SANDIKLI, Atilla, "Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası Işığında Avrupa Birliği'ne Giriş Süreci", İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Istanbul 2007 (Unpublished Doctorate Thesis)

Principles to Abide By in Using Documents, Tables, Figures and Graphs:

1. Attachments (documents), shall be presented at the end of the text and down below shall be a brief information as to the content of the document and proper citation in line with the relevant criteria.
2. Other attachments (Table, Figure, Graphs) shall be presented as Additional Table: 1, Additional Graph: 3 and Additional Figure 7 if indicators other than the text are too many in number; attachments shall be presented after the REFERENCES.

References to these attachments in the text shall absolutely be made as Additional Table: 1, Additional Graph 3 or Additional Figure 7. If citation has been made for table, figure, graph or picture, resource shall absolutely be indicated.

Principles as to the Writing of Resources

A. BOOKS

- Works with single author:

Ragıp Kutay Karaca, *Güç Olma Stratejisi Çin*, IQ Publishing, Istanbul 2008. p.100.

- Works with two authors:

Atilla Sandıklı, İlhan Güllü, *Geleceğin Süper Gücü Çin*, Tasam Publishing, Istanbul 2005.

- Books with three or more authors:

Selçuk Esenbel et al., *Türkiye'de Çin'i Düşünmek*, Boğaziçi Üniversitesi Publishing, Istanbul 2013, p. 100-102.

- Translated Books:

Bernard Lewis, **Modern Türkiye'nin Doğuşu** (Çev; Metin Kıratlı), TTK Publishing, 3rd Edition, Ankara 1991, p.157.

- Books with Name of Author or Editor Non-Specified:

Tarihi Yaratan 1000 Büyük Adam, Milliyet Publishing, İstanbul 1985, p.50.

- Books with More Than One Edition:

Enver Ziya Karal, **Osmanlı Tarihi**, Volume V, TTK Publishing, Ankara 2007, p. 100.

B. PAPERS

- Paper in Compilation Books

Fırat Purtaş, "Rusya'nın Demografik Krizi ve Rusya Türklerine Etkileri", Necdet Öztürk, Ali Satan, der., **Türk Dünyasının Problemleri ve Çözüm Önerileri**, IQ Publishing, İstanbul 2007, p.85.

- Paper with Author Specified in Journals

Niu Song, "The Strategic Partnership between South Korea and the United Arab Emirates", **Güvenlik Stratejileri Dergisi**, Number:17, April 2013, p. 132-136. (varsa Volume numarası da yazılır.)

- Paper with Author Non-Specified in Journals and Newspapers

"Balkanlarda Türk Varlığı", **Toplumsal Tarih**, Volume: X, Number: 7, Mayıs 1990, Ankara p. 8.

- Papers from Daily Newspapers

Fuat Keyman, "Türkiye'yi bekleyen ciddi tehlikeler", **Milliyet**, 4 September 2013, p.9.

- Paper from Internet Journal

İslam Halidov, "Kırgızistan Devrimlerinde Son Durum", **Akademik Bakış**, Number: 38 Year: 2013 ISSN: 1694-528X, <http://www.akademikbakis.org/38/07.htm>.

C. REPORTS

- Report with Author Specified

Salih Akyürek, Mehmet Ali Yılmaz, Türk Silahlı Kuvvetlerine Toplumsal Bakış, **BİLGESAM Report**, İstanbul 2013, p.25.

- Report of an Institution, Company or Institute with Author Non-Specified

"Bütün Boyutlarıyla Suriye Krizi ve Türkiye", **BİLGESAM Report**, 27 November 2012, p. 33.

D. ENCYCLOPEDIA ARTICLES

"Türkiye'ye Savaş Denizden Geliyor", **I. Dünya Savaşı Ansiklopedisi**, V.1, İstanbul 1976, p. 76-79.

E. THESES

No italics shall be used for headings of non-published Theses

Hakan Tunç, "Wallerstein'e Göre Modern Dünya Sistemi", Beykent Üni., İstanbul 2010 (Unpublished Master Thesis), p. 52.

F. INTERNET

- Web Pages of Public Institutions

Official Website of Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey, "G20 Zirvesi kapsamında Suriye'deki insani durum ele alındı.", <http://www.mfa.gov.tr/default.tr.mfa>.

- Messages Sent to Discussion Boards, Forums etc by E-Mail

Abdulvahap Kara, "Kazak Mitolojisinin Dildeki Yansımaları", (Message: 25), 10 July 2007, http://groups.google.com/group/turk-tarihciler/browse_thread/thread/f8cef971cca8fd7b

G. PAPERS PRESENTED IN CONFERENCES

Çağrı Erhan, "Çok Taraflı İş Birliğine Geçiş Sürecinde Tehdit Algılamaları ve Uluslararası Mukabele Yöntemleri", Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik Sempozyumu, Presentations, 29-30 May 2003, ATASE Publishing, Ankara 2003, p. 84.

H. BROCHURES

Alev Keskin, 1877-78 Osmanlı-Rus Harbi Harp Tarihi Broşürü, ATASE Publishing, Ankara 2000, p.7.

İ. OFFICIAL PUBLICATIONS

Yusuf Sarınoy, **Ottoman Archives and Ethio-Ottoman relations**, Başbakanlık Printing, Ankara 2001, p. 48.

İ. MAPS AND FIGURES

Kayseri Turizm Haritası, Harita, Kayseri Valiliği Publishing, 2003.

J. BULLETINS

Sami Selçuk, "Türkiye'de uzlaşma kültürü yok", **Atatürk Üniversitesi Haber Bülteni**, Atatürk Üniversitesi Publishing, Erzurum, 2008, p. 10-11.

K. ARCHIVE DOCUMENTS

BOA., Y.A.HUS., D: 512, G: 72, Belge no (lef): 3, ATASE., BHK., K: 685, A: 6-8288, D: 5, F: 2.

**İstanbul Gelişim Üniversitesi Yayınları (İGÜ Yayınları) Tanıtım:
Yayınlanmış Kitaplar (2012-2015):**

Sıra	Yazar adı	Eser adı	ISBN
1	Öğ. Gör. Emel Tozlu	Aesthetic theory of Bertolt Brecht and Cinema	978-605-62823-0-0
2	Yrd. Doç. Dr. Aybike Serttaş Ertike	Televizyon: Alternatif evren	978-605-62823-1-7
3	(Haz.) Yusuf Akçay	Doğumunun 400. Yılında uluslararası Evliya Çelebi sempozyumu bildirileri	978-605-359-479-6
4	Öğ. Gör. Öznur Yaman	Meslek yüksekokulları için işletme yönetimi - 1 (İKMEP içeriğine uyumlu)	978-605-62823-2-4
5	Yrd. Doç. Dr. Alaattin Fırat, Ar. Gör. Fatih Gökbayrak	Yeni Türk Ticaret Kanunu (6102 Sayılı Kanun): Ticaret hukuku ve şirketlerine getirilen yenilikler	978-605-62823-3-1
6	Öğ. Gör. Semiye Bottan	Türkiye'nin denim giysi ihracatının ülkelere göre tasarım farklılıkları	978-605-62823-4-8
7	Öğ. Gör. Tarık Babayiğit	Batik sanatı	978-605-62823-5-5
8	Prof. Dr. A. Kazım Kırtış	Pazarlama ilkeleri: Global ve yönetsel yaklaşım	978-605-62823-8-6
9	Prof. Dr. A. Kazım Kırtış	Dış ticaret işlemleri muhasebesi: Teorik ve uygulamalı	978-605-62823-6-2
10	Prof. Dr. A. Kazım Kırtış	Pazarlama yönetimi: Global ve yönetsel yaklaşım	978-605-62823-9-3
11	Doç. Dr. Oğuz Feyzioğlu	Ekonometri: Matris cebiriyle ayrıntılı teori ve uygulamalar	978-605-4827-00-8
12	Dr. Ali Orhan Aydın	Yapay zekâ: Bütünleşik bilişim doğru	978-605-4827-03-9
13	Öğ. Gör. Sefer Darıcı	Bilinçaltı reklamcılık ve iletişim teknikleri	978-605-4827-04-6
14	Prof. Dr. Cevdet Atay	Genel ve temel hukuk kavram ve kurumları	978-605-4827-13-8
15	Prof. Dr. Sinan Çağdaş	Mühendislikte mekanik-statik	978-605-4827-14-5
16	Yrd. Doç. Dr. İsmail Cem Ay	Dünya Bankası'nın önerdiği yapısal uyum programlarının az gelişmiş ülkelere etkilerinin ülke örnekleriyle incelenmesi	978-605-4827-01-5
17	Doç. Dr. Ulaş Başar Gezgin	Bilişsel bilimler elkitabı	978-605-4827-15-2
18	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Dünyada ve Türkiye'de lojistik sektörünün gelişimi	978-605-4827-08-4
19	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Türkiye'de bütçe ve maliye politikaları	978-605-4827-11-4
20	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Keynezyen ve monetarist istikrar politikaları	978-605-4827-07-7
21	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Gümrük Birliği sürecinde Türk otomotiv sanayiinin ve otomotiv yan sanayiinin rekabet gücü	978-605-4827-09-1
22	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Sınır ticaretinin Türkiye ekonomisine etkileri	978-605-4827-10-7

23	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Türkiye’de tarımsal destekleme ve taban fiyatları politikası	978-605-4827-12-1
24	Prof. Dr. Osman Zekayi Orhan	Başlıca enflasyon teorileri ve Türkiye’de enflasyon	978-605-4827-05-3
25	Yrd. Doç. Dr. İsmail Cem Ay	Basel kriterleri çerçevesinde Türk finans ve bankacılık sektörünün yeniden düzenlenmesi	978-605-4827-02-2
26	Yrd. Doç. Dr. Hasan Tınmaz – Yrd. Doç. Dr. İlker Yakın (ed.)	Engelsiz bilişim 2013 sempozyumu bildirileri (Uluslararası katılımlı)	978-605-4827-17-6
27	Prof. Dr. M. Sinan Çağdaş	Şekil değiştiren cisim mekaniği: Mukavemet I	978-605-4827-19-0
28	Esra Köten, Barış Erdoğan	Engelli gençler, sosyal dışlanma ve internet	978-605-4827-20-6
29	Assoc. Prof. Dr. R. Kutay Karaca - Prof. Dr. Wang Li (ed.)	Sino-Turkey Relations: Concept, Policies and Prospects	978-605-4827-18-3

Kitaplarımızı temin etmek için aşağıdaki iletişim bilgilerinden yararlanabilirsiniz. Aynı zamanda yayınlarımızı tüm seçkin yayınevlerinden edinebilirsiniz.

pandora

Satış: satis@pandora.com.tr

Adres: Büyükparmakkapı Sokak No: 3/A, Beyoğlu - İstanbul

musterihizmetleri@pandora.com.tr | Bilgi: bilgi@pandora.com.tr

Telefon: +90 (850) 200 2206 (212) 230 0962 | Faks: +90 212 219 4292

Ağ sayfası: <http://www.pandora.com.tr>

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

Adres: Rektörlük Binası - Cihangir Mah. Şehit Jandarma Komando Er Hakan Öner

Sk. No: 1 Avcılar 34310 / İstanbul / Türkiye

iguyayinlari@gelisim.edu.tr

Telefon: 0212 4227000 / 350

Belgeç: 0212 4227401

Web: <http://www.gelisim.edu.tr/>

Facebook: iguyayinlari

Twitter: @IGUYayinlari

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Cihangir Mah. Şehit Jandarma Komando Er Hakan Öner Sk.

No: 1 34310 Avcılar / İstanbul / Türkiye

bilgi@gelisim.edu.tr

Telefon: 0212 4227000

Belgeç: 0212 4227401